

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార సీట్‌దీక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

1. వివరణ నిమిత్తం కోరిత అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్‌ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి. .. 123
2. ప్రభుత్వ తీర్మానముపై చర్చ : అయోధ్యలో జరిగిన సంఘటనలపైన. .. 162
3. వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్‌ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి. (బి.జె.పి. గౌ. సభ్యుల తాత్కాలిక బహిష్కరణ). .. 191
4. తీర్మానము : బి.జె.పి. గౌ. సభ్యుల సస్పెన్షన్. .. 194
5. ప్రభుత్వ తీర్మానము : అయోధ్యలో జరిగిన సంఘటనలపైన. .. 195
6. ప్రభుత్వ బిల్లు : 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అను సూచిత వర్ణముల, అనుసూచిత జాతుల వెనకబడిన తరగతుల) కులధృవీకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు. .. 256
(ఆమోదించబడినది).

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదు నందు ముద్రించబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఎనిమిదవ సమావేశము : మూడవ రోజు)

బుధవారము, 16 డిసెంబరు, 1992

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం

మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వము రద్దు గురించి

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు (మెట్ పల్లి):- అధ్యక్షా, నేరియస్ ఇష్యూ సార్.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్ నగర్):- ప్రజాస్వామ్యమే ఖాన్ అయిపోయింది అధ్యక్షా.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు, శ్రీ ఎ. నరేంద్ర,

శ్రీ కె. విద్యాధరరావులు మైకులు కావాలని గట్టిగా అడగసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- వినండి. పోనీజరు ప్రకారం నడకపోతే ఎవరికీ మైకు ఇవ్వను. రేపు క్వశ్చన్ అవర్ పెట్టినా ఇంతే చేస్తారా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- ఈ కాంగ్రెసు తీసుకున్న చర్యలమీద ఈనాడు శాసనసభలో అత్యవసరంగా చర్చించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. దేశంలో ఇష్టానుసారం అధికార దుర్వినియోగం జరుగుతోంది.

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- మైకు ఇవ్వడం లేదు ఎలాగండి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అందరూ నిలుచుంటే మైకు ఎట్లా వస్తుంది? రాదు. If you all stand you will not be giving regard to the Leader of the main Opposition. How could I give opportunity to you? పద్ధతి నేర్చుకుంటే మైకు ఇస్తాను. మీరందరూ నిలుచుని అడిగితే మైకు ఎట్లా ఇస్తాను? మీరు అడిగే అవసరం లేదు.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు (హిందుఘర్):- తమరు ప్రశాంతంగా ఉండండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మిమ్మల్నే వారు ప్రశాంతంగా ఉండనీయడం లేదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఈనాడు జరిగిన ఘోర కఠిన గురించి తేవ్వంగా విచారాన్ని వ్యక్తం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సభలోనే నిన్న ఎంతో ఆర్గ్యుంట్లో చర్చించాము. జరిగిన ఘోరమైనటువంటి బాబీ మసీదు కూల్చివేసిన విధానాన్ని గురించి, ఆనాడు మత సామరస్యం మట్టిలో కలిసిపోయిందని ఎంతో వాపోయాం. మరి ఈ రోజున ప్రజాస్వామ్యమే గంగలో కలిసిపోయిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం, బి.జె.పి.కి చెందిన గౌరవ సభ్యులు ఒక్కపెట్టున 'షేం' 'షేం' అంటూ నినాదాలు చేశారు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇలా రోజుకో ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేస్తారా?

(ట్రైజర్ బెంచ్లె వెళ్తున్నట్లు తేవ్వంగా అభ్యంతరం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- రామారావుగారూ, నిన్నటి మీ అడ్డర్సుమెంటు మోషనుంది. మీరు సెంటిల్ గవర్నమెంటు సబ్జెక్టు మాట్లాడుతున్నారు. రోజూ టిజినెస్ కాకుండా మాట్లాడు తున్నాం. If that is the case, I have to adjourn the House.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- వేపర్లో వచ్చింది. ప్రజాస్వామ్యం ఖాసీ అయిపోతోంది నార్.

Mr. Speaker:- It is not fair.

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యమే నేలమట్టం అయి పోయింది. పునాదులు పెకలింపబడుతున్నాయి. ఇంక ఈ శాసనసభలు ఎందుకంటే - ఎలాగంటి? దయచేసి, మన అభిప్రాయాలు ప్రజలకు చెప్పడం మన ధర్మం.

Sri Mohd. Amanullah Khan (Chandrayanagutta):- We will continue Babri Masjid Issue.

Mr. Speaker:- I have allowed for five minutes.

(ట్రైజర్ బెంచ్లె వెళ్తున్నట్లు శ్రీ పేర్ని కృష్ణమూర్తి, శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి, శ్రీ మహ్మద్ జానీగారలు గట్టిగా మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించారు)

(అంతరాయం)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

125

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- బాబ్జీ మనీడు సమస్య పోలేదు. ఈనాడు అర్జంటుగా ఉన్నటువంటి ఈ విధానాన్ని, చర్చించవలసిన విషయాన్ని తీసుకుందాం. నీన్న మొదలుపెట్టాం కూడాను. దానిని వదలిపెట్టలేదు అని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

మీస్పీకర్ స్పీకర్:- మీకు అవసరం లేదు కదా. I have to go to Ayodhya issue.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- సార్ సర్. 1983 సంవత్సరంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినపుడు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సంబంధం విషయం ఆనాడు సర్కారియా కమీషను మా రిపోర్టు అడిగినపుడు ప్రభుత్వపరంగా మేము యిచ్చాం. ఆర్టికల్ 356....

మీస్పీకర్ స్పీకర్:- ఈవేళ సభలో అది రాదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఆ ఆర్టికల్ 356 క్రింద ప్రజాస్వామ్యంగా ప్రజలచేత ఎన్నికయిన ప్రభుత్వాలను ఏమాత్రం రద్దుచేయడం మంచిది కాదు.

మీస్పీకర్ స్పీకర్:- అది అయోధ్య యిష్యూ కాదు గదా? ఐ డోన్ట్ ఎలొ ఎనేబిడ్.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- తమ అధికారం నిలుపుకోవడం కోసం కేవలం ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వాలను ఏ విధంగా గతంలో కూలదోశారో కూడా ఈ సందర్భంగా ఒకసారి గుర్తుచేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్ని ప్రభుత్వాలు బలయినాయి? తమిళనాడులో డి.ఎం.కె., అలాగే అస్సాం ప్రభుత్వం ఎందుకు బర్తరఫ్ చేశారు? ఆ విధంగా చూస్తే ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యం నడిచిపోతో నేలపాలు చేయబడిందనడానికి ఏమాత్రం సందేహం లేదు. ఇది కేవలం ప్రధానమంత్రిగారు....

(తెలుగుదేశం, గా. సభ్యులు 'షేమ్' 'షేమ్' అంటూ గట్టిగా నినాదాలు చేశారు)

(ట్రైబల్ బెంచేల వైపు నుంచి శ్రీ మహ్మద్ జానీ, శ్రీ పేర్ని కృష్ణమూర్తి, శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు, శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డిగారలు గట్టిగా అభ్యంతరం చెప్పారు)

Mr. Speaker:- I cannot do unless you co-operate. మీరు రైట్ను తప్పుగా ఉపయోగిస్తున్నారు. ఇలా అయితే ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు. అయోధ్య ఇష్యూ పెట్టుకుని మీరు అట్లానే మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఇది దానికి సంబంధించిందే. ఆర్టికల్ 356 ఏ విధంగా దుర్వినియోగం అయిందో తమకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ చర్యవల్ల దేశంలో సామరస్యం చేకూరుతుందని మీరనుకుంటారా తమరు చెప్పండి. దెబ్బ కాలికి తగిలితే మందు తలలో వేయడం ఏమిటి?

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది అవసరం లేని సబ్జెక్టు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- పి.వి. సరసింహారావుగారు తన బాధ్యతనిప్పుడు నిర్వహించ వేకపోయాడు; శక్తిహీనుడయ్యాడు; దేశాన్ని బలిపెట్టాడు; అని మేము చెబుతుంటే ఆయనను గద్దెలో ఉంచడం కోసం, గద్దె దిగకుండా తన కాంగ్రెసులో....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది అవసరం లేని సబ్జెక్టు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రాష్ట్రాలను రద్దుచేసుకుంటూ పోతే ప్రజాస్వామ్యం, శాసన సభలకు వీలువ ఏమిటండి? ముఖ్యమంత్రి, ప్రతిపక్షాలు వీలువ ఏమిటండి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెగ్యులర్ బిజినెస్ జరగనివ్వండి.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు శ్రీ కె. విద్యాధరరావు, శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, శ్రీ డి. శివరామరాజుగారలు, బిజర్ బెంబేల వెళ్తున్నట్లు శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి,

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ, శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు,

శ్రీ పేర్ని కృష్ణమూర్తిగారలు మాట్లాడడానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను నాగేశ్వరరావుగారికి యిస్తున్నాను. మీది అయిపోయింది ఉ. గదా.... ఎంతసేపు తీసుకుంటారు, గంటా, రెండు గంటలా? ఎంతసేపు అవకాశం యిస్తున్నారు?

(అంతరాయము)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- వారి అభిప్రాయం చెప్పనివ్వండి. తరువాత నేను చెబుతాను.

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మాట్లాడే వాళ్ళను మాట్లాడనివ్వకుండా మేరంతా లేచి.... కనీసం మినిమమ్ బిజినెస్ కూడా తెలియకుండా చేస్తే నేనేమి చెబుతాను?

ఆర్థిక, విద్యుత్ శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్. తమద్వారా ఇప్పుడు మనకు లిస్టెడ్ ఎజెండాలో ఈరోజు కమిషన్ చేసిన బాబీ మనీషుప్పెన వర్ష కొనసాగిందా? నిన్న ఏమనుకున్నామంటే సాయంత్రం ప్రతిపక్ష నాయకులు కొందరు మాట్లాడడం బాగుండదు, రేపు మాట్లాడతాము అన్నారు. ఇప్పుడు సభలో తమరు ఏ బిజినెస్ అనుమతించారు? గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు నిన్ననే మాట్లాడారు. ఆ సమస్యపైన కాకుండా ఇప్పుడు మరేదయినా సమస్య ప్రస్తావన చేస్తే తమకు

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యపదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ పదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

127

ముందు నోటీసు ఉందా? తమరు అనుమతించారా? క్వారెంట్ చేస్తే మాకు అర్థం అవుతుంది దేనిమీద పోతున్నాము అనేది. అలాకాకుండా నిన్న కొనసాగించవలసిన చర్చ ఎం.ఐ.ఎం. సభ్యులు కానివ్వండి, నర్సిరెడ్డిగారు కానివ్వండి, మిగిలిన నాయకులు శ్రీ బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు, వారు మేము ఈరోజు అంటే ఈవేళ మాట్లాడతాము అని చెప్పారు. ఆ అర్థంతోనే మేముండా వచ్చాము. ఇప్పుడు ఆ చర్చనే కొనసాగిస్తారా? లేకపోతే తమవద్ద వేరే విషయంపైనే నోటీసు ఉందా. తమరు అనుమతించారా? దయచేసి క్వారెంట్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను నిన్నటి బిజినెస్ పైనే ఏమన్నా ఎమెండ్మెంట్స్ చెబుతారు అనే భావనతో యిచ్చాను. లీడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ దీనిని సరిగా యుటిలైజ్ చేస్తే మంచిది.

(అంతరాయము)

This is not the way.

(Interruptions)

మే లీడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ను అడగండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- (కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులను చూపించుతూ) వారికి కూడా ఈ మాట చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారికి కూడా చెబుతాను. మీకు కూడా చెబుతాను. మొత్తం 294 సభ్యులకు చెబుతాను నేను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, కేవలం తమ పార్టీలో వున్నటువంటి....

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- అయోధ్య ఇష్యూ గురించి మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- కేవలం తమపార్టీలో వున్న అసమ్మతి వాదులను తప్పి వరచడానికి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అయోధ్య గురించే మాట్లాడాలని....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అయోధ్య కంటిన్యూయేషన్ సార్ ఇది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను అడిగిన క్వారిఫికేషన్ తమ దగ్గర నుండి కావాలి.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను అయోధ్య యిష్యూ తప్ప, వాళ్ళన్న పక్షానం నిన్న బిజినెస్ కంటిన్యూ చేస్తారని యిచ్చాను గానీ ఇంకో విషయం కాదు.

Sri K. Rosaiah:- Then the Leader of the Opposition has no business to talk.

మిస్టర్ స్పీకర్:- (శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుతో) మీరు మాట్లాడుతున్నారా అయోధ్య యిష్యూ మీద. అయితే నిన్న పోస్ట్మోన్ చేసినది కంటిన్యూ చెయ్యండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, తమరు కొంచెం శాంతంగా మాట్లాడండి. శాంతంగా వీని అర్థం చేసుకోండి. రోశయ్యగారు అన్నట్లుగా ముందు ఒకసారి చూడండి ఎజెండాలో. నిన్న మాకు మీరు సర్క్యులేట్ చేసారు. నిన్న ఏమి రిజల్యూషన్ సర్క్యులేట్ చేసారు? దాని తరువాత ఏమి సవరించారు?

(అంతరాయము)

Mr. Speaker:- Yesterday....

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మేము మిమ్ములను గౌరవిస్తున్నాము. రాజ్యాంగాన్ని గౌరవిస్తున్నాము. వారిని అంటున్నారు మీరు ఇంకా. మ్మెక్ మిస్యూజ్ చేశారని.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మ్మెక్ మిస్యూజ్ చేశారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ***

Mr. Speaker:- Nothing will go on record. మీరు మిస్యూజ్ చేస్తున్నారు. ఇంకా ఎవరు చేస్తున్నారు.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- I am not misusing. I am coming to the protection of the Speaker.

Mr. Speaker:- You cannot disturb like this because the Leader of the Opposition is speaking. లేడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ మాట్లాడుతుంటే మధ్యలో మీరు వచ్చి మాట్లాడుతున్నారు. మీరు మిస్యూజ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- *** You have to give us clarification.

***Expunged as ordered by the Chair.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992. 129

Mr. Speaker:- I am not going to allow. Please resume your seat.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- You must give us clarification.

Mr. Speaker:- You Please resume your seat. నేను రెండు యిస్సాలు ఎలా వేయడం లేదు.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా...

(అంతరాయము)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- విద్యాసాగరరావు మాట్లాడుతూ, జానీ, షబ్బీర్ లాంటివారు అన్నారు. వారు ఏదయితే అన్నారో దానిమీద నాకు క్లారిఫికేషన్ కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు మాట్లాడింది ఏదీ రికార్డులోకి పోదని నేను ముందే చెప్పారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- వేళ్లు మన సంస్కృతిని, సమాజాన్ని, రాజ్యాంగాన్ని పాడు చేస్తున్నారు అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అందుకే అన్ని పేషర్లు రాశాయి. ఈ ప్రభుత్వ విధానం, ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం అన్నీ పేషర్ల బయటకు వచ్చాయి. ఇంకా మాట్లాడు తున్నారా?

Mr. Speaker:- Now I want to tell you one thing. మీరు అక్కడ నిలబడ్డారు. మీ డెప్యూటీ లీడర్ నిలబడ్డారు. ఇంకా లీడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ నిలబడ్డారు. ఎవరికీ చెప్పాలి. I am not allowing anybody.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, the agenda was not circulated.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నిన్నటిదాని మీద మీరు పోస్ట్ పోస్టుమంట్ అడిగారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- ఇంకాక విద్యాసాగరరావు మా పేర్లు ప్రస్తావించి కామెంట్ చేసిన దానిమీద క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వండి సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో క్లారిఫికేషన్. దయచేసి కూర్చోండి. నాగేశ్వరరావుగారు, మీరు ప్రారంభించండి.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంతం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ముందు లేడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ మాట్లాడేది పూర్తికానివ్వండి. మళ్ళీ ఇదేమిటి సార్. పూర్తి కానివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేరు 1 గంట, రెండు గంటలు సమయం తీసుకుంటే ఎట్లా? ముందు....

(తెలుగుదేశం గౌరవ సభ్యులనుండి తీవ్ర అభ్యంతరం)

ముందు మేరంతా సౌమ్యంగా కూర్చోండి. లేకపోతే నేను ఎవరినీ ఎలా చేయను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇది న్యాయం కాదు సార్. ముందు లేడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ కు ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముందు సౌమ్యంగా ఉండండి. ఇస్కూ మీద రెండేసి గంటలు సమయం తీసుకుందామంటే రాదు. మిమ్ములను ఆయోధ్య యిస్కూ మాట్లాడమంటే రెండో యిస్కూ తీసుకొని మాట్లాడుతున్నారు. I am not allowing it. How can I hear you? నాకు వినాల్సిన అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎవరినయినా ఒకరిని మాట్లాడమనండి సార్. లేకపోతే నన్ను మాట్లాడమంటే మాట్లాడతాను. చెప్పండి సార్.

(భారతీయ జనతా పార్టీ గౌరవ సభ్యుల నుండి తీవ్ర అభ్యంతరం)

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారూ, ఈ విధమయిన పద్ధతి మంచిది కాదు. మేరు చెప్పింది నాకు వినపడాలి గదా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా,

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మాకు మైక్ ఇవ్వండి. మైక్ ఇస్తేనే కూర్చుంటాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయోధ్య యిస్కూ మీద చెబితే నేను దానికి ఎలాచెస్తాను, దానికి ఏమన్నా ఎమెండ్మెంట్స్ ఉంటే చెప్పండి.

(అంతరాయము)

ఆయోధ్య యిస్కూ మీద మాట్లాడమన్నాను. తరువాత యిస్కూకు పోతే ఎలాచేయను. మేము వీదన్నా మాట్లాడతాము. మాకు హక్కు ఉంది అంటే నేనేమీ చెప్పను.

(అంతరాయము)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

131

It does not go on records.

(అంతరాయము)

మీరు చెప్పేది ఏదయినా చెప్పండి. నేను 3 నిమిషాలు మాట్లాడమని యిష్టాను. వారికి గౌరవం యిచ్చి యిష్టాను. మీరు గౌరవం యివ్వడం లేదు వారికి. మీరు గౌరవంకన్నా ఎక్కువ మీస్ యుటిల్వేజ్ చేసి విద్యాసాగర్ చేసినట్లు మీరు చెప్పే నేనేమీ చెప్పలేను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, కేవలం తమ పార్టీలో కొంతమంది అసమ్మతి వాదులను తప్పిస్తారనిచడానికి, తన అధికారం నిలబెట్టుకోడానికి.....

(కాంగ్రెస్ పార్టీ గౌరవ సభ్యులనుండి తీవ్ర అభ్యంతరం)

(అంతరాయము)

ఈనాడు ఈ అప్రజాస్వామిక విధానానికి.....

(అంతరాయము)

అధ్యక్షా, ఈనాడు అప్రజాస్వామిక విధానానికి మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలను బిల్డర్స్ చేసిన విధానానికి, తన స్వార్థం కోసం ఈ ప్రధానమంత్రి చేసిన పని ఇది. నిన్న బాబీ మసీదు సంఘటన జరిగింది. దానికి అయిన గాయాలు మాన్వాలీ. హోలింగ్ ప్యాసెస్. ఈ విధంగా మన్న ఆవేశం చక్కబరచాలి, అది కదా పెద్దమనుషులు ఆలోచించాల్సిన విషయం. అక్కడ బాబీ మసీదు ఘోరమయిన ఘోరకలి జరిగిపోతే, ఈ 356 సిబిందన ప్రకారం ఎన్.ఐ.సి. సమావేశంలో ప్రధానమంత్రి వివిధమయిన నిర్ణయం తీసుకున్నా ఈ దేశం కోసం మేము బద్ధులమయి ఉంటామని చెప్పడం జరిగినప్పుడు, ఈ 356 ఇప్పుడు ఎందుకు వాడలేదని నేను అడుగుతున్నాను. కేవలం మసీదు కూలగొట్టబడిన తరువాత 8-50 మాట్లాడారు. మేము ముందు చెప్పాము. ముందే వాడి ఉండవలసింది ఆనాడు. ఒక వర్గం ఉ. వారి మనసులు గాయపరిచారు. ఈ రోజున ఒకసారి ఆలోచిస్తే, ఈ బాబీ మసీదు కూల గొట్టబడిన సందర్భంగా మహారాష్ట్రలో 300 మందికి, గుజరాత్ లో 259 మందికి అనర్థం జరిగింది. అదే విధంగా.....

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మీకు ఇచ్చిన 2 నిమిషాల సమయం అయిపోయింది. ఎక్కువ సమయం తీసుకునే అవసరం లేదు. నేను గౌరవంగా చెబుతున్నాను. దానిని సరిగ్గా యుటిల్వేజ్ చేయండి.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అక్కడ కాంగ్రెస్ ఏలుతున్న మహారాష్ట్రలో 300 మందికి, గుజరాత్ లో 259 మందికి ప్రాణ నష్టం జరిగితే అది ఒదిలిపెట్టేసారు. బి.జె.పి. ఈ రాష్ట్రంలో ఏదో మాయచేసి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఘాతుకంగా హత్య చేస్తోంది, మా అధికారం కోసం ఈ దేశాన్ని బలిపెడతామంటే న్యాయశాస్త్రం కూడా ఒప్పుకోదు అని మేము సగౌరవంగా మనవిచేస్తున్నాము.

Mr. Speaker:- I have given time. నేను మీకు అన్న టైమ్ ఇచ్చాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ప్రధానమంత్రి దీనికి బాధ్యత తీసుకోవాలి. ప్రధానమంత్రి దీనికి కారకుడు. ఏ దేశంతో అనర్థం జరిగినా, ప్రధానమంత్రి అసమర్థుడు అవుతాడు కానీ మరొకరి మీద ఈ కారణం చెప్పడం మంచిది కాదని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. Let the Prime Minister own the responsibility. We are demanding that he has no right to rule the Country.

Mr. Speaker:- How much time do you take? Is it not misusing the time?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- రాజకీయం లేదక్కడ, ప్రజాస్వామ్యం లేదు. దెరిక్ట్ నో పాలిటిక్స్.

(అంతరాయము)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను అడిగిన క్వెరీపేకేషన్ కు సమాధానంగా ఏదీ రాకపోగా, ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతూ ప్రధానమంత్రి అసమర్థుడు అంటున్నారు. అసమర్థులలో, సమర్థులలో వారు సర్టిఫై చేయనక్కరలేదు. మీ సామర్థ్యం మాకు తెలుసు. ప్రధానమంత్రి సమర్థుడా, కాదా, ఈనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ఏమీ చేశాడు అన్నది ఎన్.టి. రామారావుగారు సర్టిఫై చేయనక్కర లేదు. ప్రజలే సర్టిఫికేట్ ఇచ్చి పంపించారు.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, 1984వ సంవత్సరం ఒకసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. ఈ దేశంలో మేరే చెప్పుపెట్టారు. ఇంకా ఏం ముఖం పెట్టుకుని మాట్లాడతారని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు ప్రధానమంత్రి రాజీనామా చేయాలి. వుయ్ డిమాండ్ ఫర్ ది రెజిగ్ నేషన్ ఆఫ్ ది ప్రమ్ మినిస్టర్. ఆయన ఉన్నంత వరకు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అయోధ్య ఇస్కూ తప్ప మీరు ఏదీ మాట్లాడినా నేను ఎలా చేయను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, దయచేసి అలోచించండి. దీనిలో రాజకీయం ఏమీ లేదు. ఇది కేవలం మన దేశం కోసం, మత సామరస్యం కోసం, మంచితనం కోసం మాట్లాడుతున్నాను. మరి మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా....

(అంతరాయము)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992

133

Mr. Speaker:- You cannot dictate me. I am warning the Members those who are trying to stall the proceedings. I have to take strong steps. నేను ఫ్లోర్ లీడర్స్ కు ఇస్తాను అని అన్నాను. నేను ఫ్లోర్ లీడర్స్ కు ఇస్తానన్నప్పుడు వాళ్ళకు ఇచ్చిన సమయాన్ని సరిగ్గా యుజియేజ్ చేయాలి.

(అంతరాయము)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఎన్.టి. రామారావుగారు మాట్లాడుతుండగా నాకు చాలా చెప్పాలని ఉన్నది. కానీ చెప్పను. మీరు అనుమతి ఇచ్చిన తరువాతనే చెబుతాను. ఇప్పుడు మీరు రూలింగు ఇచ్చారు. ఏమీ రికార్డులోకి పోదన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయనను మాట్లాడనివ్వండి. మీకు హక్కు ఎలా ఉందో, వారికి అట్లాగే వుంది. లేట్ పాం టైమ్.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరిని క్లారిఫికేషన్ అడిగే హక్కు కూడా మాకు లేదా?

(అంతరాయము)

ఎట్లా అడగాలో మీ దగ్గర నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం లేదు నాకు. నేను నా దగ్గర నేర్చుకో కావాలంటే. నే దగ్గర నేర్చుకోవల్సిన ఖర్చు ఇంకా నాకు పట్టలేదు విద్యాధరరావు. యు హావ్ టు లెర్న్ ఎ లాట్. యు ఫస్ట్ మైండ్ ఇట్. అధ్యక్షా, తమతో ఒక మనవిచేస్తాను. తమరు ఒక చక్కటి రూలింగు ఇచ్చారు. ఏదీ రికార్డులోకి పోదని. Can we take it that what all Mr. N.T. Rama Rao said other than Ayodhya, has not gone into the records?

Mr. Speaker:- I will tell you.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు మాట్లాడనివ్వండి, చెబుతాను. అదరిష్మేజి ఐ వాంట్ టు రిప్లై ఫర్ ఇట్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను అడిగేది ఒక్క నిమిషం. ఒకటి రెండు నిమిషాల్లో చెబుతాను, మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అయితే నేను మాట్లాడతాను. నేను ఒక విషయం చెబుతాను తరువాత నాదీ తీసుకుంటే కావాలంటే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడడానికి చాలా సమయం ఉంది, కూర్చోండి.

వివరణ సీమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సర్, ఇది సభలో ఎట్లా ప్రాక్టీస్ అయిపోయిందంటే, మీరు చెప్పకపోతే, పేపర్లలో మరునాడు మొత్తం వచ్చేస్తోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఒక్క నిమిషం అయినాక రూలింగు ఇస్తాను, మొదట నాగేశ్వరరావుగారిని మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నీన్న అయోధ్య విషయం మీద చర్చ ప్రారంభించాము. చాలా ఉద్యోగ వాతావరణంలో చర్చ జరిగింది. ఇంకా మిగిలిన సభ్యులు కూడా మాట్లాడాలి. ఈ లోపుగా ఒక క్రొత్త అంశం వచ్చింది. చర్చించడం తప్పు కాదు, ఎవరి అభిప్రాయాలు వారికి ఉంటాయి, చాలా స్పష్టంగా. మాకు సంబంధించినంతవరకు కూడా ఒక విషయం స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం రెండు రోజుల క్రితం ఎవరైతే ఈ బాబీ మనీడు కూర్చోవేతకు కారకులూ, అటువంటి మతోన్మాద శక్తులను నెషేధిస్తామని ఆర్డీనిచ్చు జారీచేసింది. వుయ్ వెల్ కమ్ ఇట్. రద్దు చేయబడిన మూడు బి.కె.పి. పాలిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో ఒకటైన మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వంలో, ఆర్.ఎస్.ఎస్.లో సభ్యునిగా ఉన్నానని ఒక మెంబర్ అన్నారు. They have gone on records. A Member who is responsible for this, cannot continue in this Government. I appreciate for their dismissal. These three Governments ought to have been dismissed long ago. That is the opinion of the C.P.I. That is the opinion of the Left-Front. I want it to go on record.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- మనం ఎజెండాలో ఉన్న విధంగా అయోధ్య సమస్య మీద చర్చ జరపాలి. నాగేశ్వరరావుగారు అన్నట్లు క్రొత్త పరిణామం వచ్చింది. ఇది ఆప్యాయించగిన పరిణామం అని మా పార్టీ అభిప్రాయం. ఎందుకంటే, దేశంలో ఈ మత సంస్కృతి ఏవైతే ఉన్నాయో, వారు ఈ దేశంలో పెట్టిన చిమ్మ దీర్ఘకాలంగా మానరాని గాయాన్ని భారతదేశంలో రేకెత్తించారు. ఆ మత సంస్కృతి సపోర్ట్ చేస్తున్నట్లువంటి ఈ ప్రభుత్వాలు అధికారంలో ఉండే అర్హత లేదు. రాజ్యాంగాన్ని, న్యాయ వ్యవస్థను, దాంతో పాటు వారు చేసిన ప్రమాణాలను అన్నింటినీ ఉల్లంఘించిన ఈ మత సంస్కృతి సమర్థిస్తున్నట్లు వంటి ఈ పార్టీ ప్రభుత్వాలను రద్దుచేసిన చర్య సరైనదని నేను మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇది రికార్డులోకి పావాలని కూడా మనవిచేయదలచుకున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు ఎన్.టి. రామారావుగారు మాట్లాడినప్పుడు రికార్డులోకి పోకూడదని పదే పదే వాదించిన గౌరవనీయులు డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు, నాగేశ్వరరావుగారు, వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడినప్పుడు తప్పుట్లు కొట్టారు. దీనినే కువానా లౌకిక వాదం అంటారు.

(అంతరాయము)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

135

ఈనాడు ఉన్న క్రిష్ణ పరిస్థితులు, అయోధ్యలో జరిగినటువంటి పరిణామాలు అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని, దేశ వ్యాప్తంగా ఒక కుట్ర జరుగుతున్నది. నేను చిన్నప్పుడు చదువుకున్న ఒక కథ గుర్తుకువస్తోంది. దాక్ష పళ్ళ క్రింద ఒక నక్క కూర్చుని, ఏదైనా అవకాశం వస్తే తిందామనుకుంది. మొన్నటివరకు పి.వి. నరసింహారావుగారిని నిందించిన వాళ్ళు, పి.వి. నరసింహారావుగారి పార్లమెంటులో బాయ్ కాట్ చేసిన వాళ్ళు, ప్రధాని రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్ చేసినవాళ్ళు, సెక్యూలర్ ఫ్రంట్ పేరిట, లెఫ్ట్ ఫ్రంట్ పేరిట, ఎమికమల్ మెంబర్స్. వేళ్ళు ఒక ప్రజాశక్తి సిద్ధాంతాన్ని, కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాన్ని ఎలా పాటిస్తారంటే, ఒక డిస్కంబైడ్ స్పెక్టర్ కూలిపోతే, దాని పేరిట శవాల మీద ఓటులు కావాలనే ఉద్దేశంతో....

(అంతరాయము)

మేము ఒక పెద్ద పుస్తకం వ్రాసాము ఈ ప్రబుద్ధులమీద. ఈ కమ్యూనిస్ట్ నోదరులు ఏమి 9:00 అవకాశము తీసుకుంటున్నారు సార్, వేళ్ళు లెనిన్ కి ఉరితాడు పెట్టిన ఫోటోలు మేము చూసాము, మీరూ చూసారు. స్టాలిన్ విగ్రహాన్ని బయటవేసిన వీరు తమ నాయకులను సర్వ నాశనముచేసి ప్రచారం చేస్తున్న వీరు, వేళ్ళ సిద్ధాంతాలను, ప్రజాశక్తి విధానాన్ని భూస్వామితం చేసి ఈనాడు....

(అంతరాయము)

విజయభాస్కరరెడ్డిగారు గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్ననే ఢిల్లీకి వెళ్ళినప్పుడే మాకు అనుమానం వచ్చింది ఏదో కొంప మునుగుతుందని. ఇప్పుడు 1975నాటి అత్యవసర పరిస్థితి పునరావృత్తమవుతుందని పొన్నరెస్టున్నాను. అయోధ్య సంఘటన గురించి రిజల్యూషన్ పెట్టి నారు. ఆ రిజల్యూషన్ కాపీలు ఇచ్చారు, మేము దాన్ని ఎమెండ్మెంట్ ఇస్తే మాకు ఏదీ సర్క్యులేట్ చేయకుండా....

(అంతరాయము)

గౌరవనీయులు మొసూరారెడ్డిగారి మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చిన ఇక్కడ ఉన్నటువంటి మత ఛాందసవాదులు, 45 సంవత్సరాలుగా భారతదేశాన్ని ఒకసారి విభజించింది, కాగా తిరిగి విభజించాలని, కాంగ్రెస్ పార్టీలో విమ్మ పెడుతూ తమకు అనుకూలంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాలను మార్చుకొన్న మత ఛాందస్సుల ఒత్తిడి వల్ల బాబీ మసీదు రిజల్యూషన్ పెట్టినా మాకు ఇచ్చారా రిజల్యూషన్.

(అంతరాయము)

నేను అయోధ్య సంఘటన గురించి చెబుతున్నాను. ఈ సంఘటన పరిణామము అని ఈనాడు మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను తీసివేసారే, ఈ మూడు రాష్ట్రాలకు చెందిన ముఖ్యమంత్రులను,

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంతం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

ఆర్.ఎస్.ఎస్. మీద బ్యాన్ చేసారని పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు అన్నారు. ఆ బ్యాన్ ఆర్డర్స్ లో ఏముందో చూడండి.

(అంతరాయము)

ఆర్.ఎస్.ఎస్.తో భాగస్వామ్యం ఉన్నందున ఈ మూడు ప్రభుత్వాలను కూల్చివేసారు. ఇదేనా ప్రజాస్వామ్యం? అప్పటి సంఘటనలు ఇప్పుడు పునరావృతమవుతున్నాయి. మూడు రాష్ట్రాల లోనూ ఈనాడు పడగొడితే మీకు దమ్ములు ఉంటే భారతదేశవ్యాప్తంగా అయోధ్య సంఘటనపైనే ఎన్నికలు పెట్టండి. కోట్లాది ప్రజల హృదయాలు నీశబ్దంగా ఉండడానికి వీలు లేదు. జానీగారు అన్నట్లు విదేశీ దండయాత్రలో ఇప్పటి కుమనా లౌకికవాదుల మాటలు, ఢిల్లీలో జియేస్, బుకార్, మన రాష్ట్రంలో జానీ, షబ్బీర్లు తదితరుల గురించి, అసెంబ్లీలో చేసిన అల్లర్లనిన్న పేషర్లలో ప్రధానంగా వచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రిగారితో సంప్రదించి బాబ్బీ మనీడు కూల్చారు. ఇంత జరిగిన తరువాత ఈ జాతి జీవన సృవంతిలో, భారతీయ సంస్కృతి పరంపరలో హక్కు మీకు ఉన్నదా? మీకు *** ఉంటే దేశ వ్యాప్తంగా ఎన్నికలు ప్రకటించండి, ఇంతకు ముందు రామారావు చెప్పినట్లు ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎంతో మంది చనిపోయారు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 23 దేవాలయాలు కూలిపోయాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఫోర్ లీడర్స్ మాట్లాడేటప్పుడు సామ్యంగా మాట్లాడి కూర్చున్నారు. మీరు మీకిచ్చిన సమయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని కూర్చోండి.

శ్రీ సిపాహ్. విద్యాసాగరరావు:- ఈ రాష్ట్రంలో కూడా దేవాలయాలు కూలిపోయాయి. వ్యక్తులెందరో చనిపోయారు. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని బర్మరఫ్ చేయండని మీకు మనవి చేస్తున్నాను అధికారం ఉంది కాబట్టి. కొంతమంది కమ్యూనిస్టు నోదరులు, ముస్లిం ఛాందసవాదులు వస్తూ, భారతదేశంలో పొందుపులూ, ముస్లింలూ కలిసి సహజీవనం చేయ గలిగినట్లువంటి దుస్థితి భారతీయ సంస్కృతి కలిసిమెలసి ఉండాలని అంటుంది.

(అంతరాయము)

ఈనాడు కేవలం ఆర్.ఎస్.ఎస్.కి సంబంధించి మా పార్టీ ముఖ్యమంత్రులు ఒప్పుకున్నారు. మీరు ఎప్పుడయినా మీ రాజకీయ జీవితంలో ఈ విధంగా ముఖ్యమంత్రులు కేవలం ఒక్క మాట మీద తమ పరిపాలన త్యాగం చేసిన రాజకీయ చరిత్ర ఈ దేశంలో చూసారా? మీకు అర్థం అవుతుందా ఇటువంటి చరిత్ర. ఈ భారతదేశాన్ని పునఃనిర్మాణం చేయడానికి మా ప్రభుత్వాల తృణప్రాయంగా ఎంచి మేము పోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. వెంటనే ఆ రిజిస్ట్రేషన్ కాపేసి మాకు అందచేయండని మీద్వారా నేను కోరుతున్నాను. మీకు తెలియకుండా రిజిస్ట్రేషన్ వస్తే మీ రెస్ట్రాక్టివ్ నాము. అసలు మమ్ములను లెక్కచేయకుండా ఒక పద్ధతిని కొందరు ఛాందసవాదులకు లోనై నా మీద ఎన్నో ఇత్యకలలో వచ్చాయి. అందరూ

మాశారు. మీరు దాని మీద క్సారిఫికేషన్ ఇవ్వండి. మాకు మళ్ళీ కాపీలు పంపించండి. మేము దాని మీద ఎమెండ్మెంట్స్ ఇచ్చాము అని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి విజయ భాస్కరరెడ్డిగారు ఇక్కడ లేరు. కానీ ఢిల్లీలో జరిగిన ఆ కాన్ఫరెన్స్ నీ తరువాత ఈ మాడు ప్రభుత్వాలను కాలవేసిన తరువాత రాష్ట్రంలో వందలాది మందిని అరెస్టు చేస్తున్నారు. ఈనాడు వందలాది మంది జైళ్ళలో ఉన్నారు. కరనేవకులు, మేమూ, వాక్ పేయ్ గారు, అధ్యానేగారు విశ్వపాండూ పరిషత్తువారు, ఆర్.ఎస్.ఎస్. మొత్తము అధినేతలు కూడా దానిని ఖండించారు. దురదృష్టవశాత్తూ సంఘటన అన్నారు. కానీ ఈనాడు కరనేవకులను టార్పర్ చేస్తున్నారు. కనుక ఈనాడు నేను అంటున్నాను. "కాగల కార్యన్ని గంధర్వులు తీర్చినారు" అని. జాతి పునఃనిర్మాణానికి మీకు *** ఉంటే తిరిగి భారతదేశంలో ఎన్నికలు పెట్టండి, కాంగ్రెస్ పార్టీ భూస్వామితం అవుతుంది అని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- అధ్యక్షా, ఈ దేశం క్షేమం కోరే వారు ఎవరయినా గానీ పార్టీలు దృష్టిలో పెట్టుకొని మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు. ఎంతసేపటికీ తేసుకొన్న చర్య ప్రభుత్వ విధానమూ, అది దేశ క్షేమానికి ఎంత ఫరకు పనికి వస్తుంది అనే విషయంపై ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉందని నేను ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు మూడు రాష్ట్రాలలో బి.జె.పి. ప్రభుత్వాన్ని అధికారంలోంచి తొలగించారు. నిజంగా నేను మాత్రం తప్పకుండా ఈ చర్యను ఆహ్వానిస్తున్నాను.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

కానీ ఈ చర్య ఏ విధంగా ఉంది అంటే చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకున్నట్లుగా అయ్యింది. అసలు నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ కౌన్సిల్ లో అన్ని పార్టీలు, ఈ కాంగ్రెస్ వారికి సంఘర్ష మద్దతు ఉంది. మీరు ఈ మనీడు కూల్చుకుండా ఈ మతతత్వాన్ని ప్రజలం చేందకుండా కాపాడమని ఆ రోజు అధికారం ఇస్తే, అప్పుడు ఏమీ చేయకుండా ప్రభుత్వ అసమర్థత వల్ల ఏ నిర్ణయం తేసుకోకుండా అప్పుడు హార్మిగా విఫలం అయిన తరువాత ఈ రోజు ఇలాంటి చర్య తేసుకొన్నారు. కనీసం ఇప్పుడయినా ఇలాంటి చర్య తేసుకున్నారు అంటే నాకు అందులో ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఎప్పుడు కూడా దేశ క్షేమం కోరేవారు సమయానుకూలంగా ఇలాంటి చర్యలు తేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడయినా దీనిని తేసుకున్నందుకు నేను సంతోషిస్తున్నానని మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయము)

شرعی محمد امان اللہ خان :- آج صبح اخبارات میں آیا اور وائٹ کے گیارہ بجے ٹی وی کے ذریعہ معلوم ہوا کہ تین ریاستوں کی حکومتوں کو چھل بی جے پی پارٹی کی حکومت ہے اسکو برطرف کر دیا گیا ہے۔ وہاں پر صدر راج نافذ کر دیا گیا۔ مرکز میں کانگریس سرکار کے وزیر اعظم پی وی نرسمہا راؤ نے فیصلہ کیا ہے ہم اس کا استقبال کرتے ہیں۔ ابھی مسٹر سی ترسی ریڈی صاحب نے کہا کہ نیشنل انٹگریشن کونسل اور لفٹ فرنٹ نے مطالبہ کیا تھا کہ بی جے پی حکومتوں کو تحلیل کر دینا چاہیئے۔ مسجد کو شہید کرنے کے بعد کیا گیا۔ دیر آئے دوست آئے تھیک اقدام کیا ہے۔ وہاں پر اعلیٰ الاسلان کہہ رہے ہیں کہ ہم آر ایس ایس سے تعلق رکھنے والے ہیں جبکہ یہ پارٹی پر پابندی لگا دی گئی ہے۔ مدھیہ پرورش کے چیف مسٹر اعلیٰ الاسلان کہہ رہے ہیں کہ ہم سب آر ایس ایس سے تعلق رکھنے والے ہیں جبکہ یہ ممنوعہ پارٹی ہے۔ ان لوگوں کو اسمبلی میں آنے کا کوئی حق نہیں ہے۔ میں آپ کے ذریعہ بہال کے چیف مسٹر وجئے بھاسکر ریڈی صاحب سے کہنا چاہتا ہوں کہ یہاں پر بی جے پی کے دو ایم ایل اے مسٹر اے نریندر اور بدم بال ریڈی جو آر ایس ایس سے تعلق رکھتے ہیں ان لوگوں کو بھی گرفتار کرنا چاہیئے۔ یہ ایک گرانڈ تنظیم ہے۔ مسٹر پی وی نرسمہا راؤ نے جو اقدام کیا ہے بعض پارٹیاں اس کی مخالفت کر رہی ہیں یہ کام وزیر اعظم کو پہلے ہی کرنا چاہیئے تھا۔

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకెకర్):- అధ్యక్షా, బద్దం బాబ్ రెడ్డిగారు, ఆయన ఆర్.ఎస్.ఎస్. అని, ఏమీ చేస్తారని అడుగుతున్నారు. అసలు ఇది ఏమీ పద్ధతి ఒక నోషేధించిన సంస్థకు సభ్యుడి, మీరు ఏమీ చేస్తారని ప్రభుత్వాన్ని సవాలుచేస్తూ ఉంటే ప్రభుత్వం నోరు మూసుకొని మాట్లాడకుండా కూర్చుంటే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- వాళ్ళకు సమయం కావాలి కదా?

Sri Mohd. Amanullah Khan:- Now, it is a banned organisation. You must take serious action.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- బాబ్ రెడ్డిగారు ఆయన ఆర్.ఎస్.ఎస్. అని గర్వంగా కేమ్ చేస్తున్నారు. నేను కూడా ఆర్.ఎస్.ఎస్., వాక్ పాయ్ గారు కూడా ఆర్.ఎస్.ఎస్., అధ్యాపకాలు కూడా ఆర్.ఎస్.ఎస్. రాఘవరెడ్డిగారికి ఒక అనుమానం వచ్చింది. ఆర్.ఎస్.ఎస్. నోషేధించిన సంస్థను గట్టిగా చెప్పుకుంటూ ఉంటే. మైసూరా రెడ్డిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు అరెస్టు చేయకుండా ఏ విధంగా ఉంటారని అన్నారు. Immediately after the activities of the R.S.S. are banned. We proudly claim to be the activists of the R.S.S. ఈనాడు ఆర్.ఎస్.ఎస్. తాత్కాలికంగా సస్పెండి అయ్యింది.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యపదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ పదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

139

Sri Mohd. Amanullah Khan:- It is not the criterion. It is the duty of the Government to arrest those people who have created mischief. ఇప్పుడు బ్యాన్ చేసిన సంస్థ వాళ్లను అందరినీ అరెస్ట్ చేస్తున్నారు. ఎస్.ఎస్.ఐ. బ్యాన్ అయిపోయింది. వాళ్లను అరెస్ట్ చేస్తున్నారు. ఎవరు మేము అర్.ఎస్.ఎస్. అని పూర్తిగా చెబుతున్నారో వాళ్లను అరెస్ట్ చేయాలి.

میں آپ کے ذریعہ گورنمنٹ سے کہنا چاہتا ہوں کہ یہ لوگ آئندہ برائیاں کرنے کے امن و سلامتی کو بگاڑنا چاہتے ہیں یہ لوگ کلاسیک کر کے آنے والوں کا استقبال کر رہے ہیں۔ بارہا ہم لوگ چیف منسٹر اور ہوم منسٹر صاحب سے کہتے آ رہے ہیں کہ یہ امن کو خراب کرنا چاہ رہے ہیں۔ پولیس محصور لوگوں کو گرفتار کیا ہے، انھیں فوری رہا کرنا چاہیے۔ اسمبلی۔۔۔۔۔

آر ایس ایس سے تعلق رکھنے والی تین ریاستوں میں جو صدر راج نافذ کیا گیا ہے ہم اسکی تائید کرتے ہیں۔

(శ్రీ ఎ. నరేంద్రగారు మాట్లాడడానికి ನಿಂತున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు క్లారిఫికేషన్ అడుగుతారా?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- వారు మాట్లాడుతూ నరేంద్రగారు, బాల్ ఠెడ్డిగారు ఆర్.ఎస్.ఎస్. అన్నారు. నా పేరు తీసుకున్నారు కాబట్టి.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు క్లెయిమ్ చేస్తున్నారని అన్నారు.

(అంతరాయము)

سٹر اسپیکر:- آپ جو بول رہے ہیں یہ غلط نہیں ہے۔

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- ఈ దేశంలో ఈ భారత జాతిలో ఆర్.ఎస్.ఎస్. సభ్యునిగా నేను పుట్టడం గర్వపడుతున్నాను. ఎవరు కూడా ఏమీ చేసినా ఫరవాలేదు. కానీ ఆర్.ఎస్.ఎస్. సభ్యులు మేము, దానికి ఏ మాత్రం కూడా తిరుగులేదు. ఎవరు కూడా దానికి అభ్యంతరం పెట్టడానికి అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం ఏమీ చేసినా మేము భయపడేది లేదు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నరసంపేట):- అధ్యక్షా, అయోధ్య సమస్య మీద చర్చ ఆలాగే ఉండిపోయింది. ఇంకా మా అటువంటివారు మాట్లాడవలసి వుంది, ఇంకో కొత్త సమస్య చర్చకు వచ్చింది. మూడు రాష్ట్రాలలో ఉన్న బి.జె.పి. ప్రభుత్వాలను రద్దు మీద వివిధ పార్టీలకు వివిధ అభిప్రాయాలు ఉండడం సహజం. అందులో బి.జె.పి. పార్టీకి సంబంధించిన వారు తమ ప్రభుత్వాలు పోయినందుకు వాళ్లు ఆందోళన చెందడాన్ని మనము అర్థము చేసుకోవచ్చు. దానిని మనము యాదృచ్ఛికంగా జరిగిన సంఘటనగా చూడవలసిన అవసరం లేదు.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంతం : మధ్యపూదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ పూదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

మా పార్టీ అభిప్రాయాన్ని మేము స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. అయోధ్య సమస్య మీద, బాబ్రి మసీదు సమస్య మీద కాంగ్రెస్-ఐ పార్టీ తీసుకొన్న చర్యలు ఏమయితే ఉన్నాయో, వాటిన్ని టినే మేము చాలా తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఆ విషయంలో అయోధ్య సమస్య వచ్చి నప్పుడు చాలా వివరంగా వివరిస్తాము. ఈ విషయానికి సంబంధించినంతవరకూ అలస్యంగా అయినా చేసినందుకు ఈ నీషేధాన్ని బలపరుస్తున్నాము. ప్రభుత్వాలను రద్దుచేయడాన్ని బలపరుస్తున్నాను. అంతేకాకుండా బి.జె.పి.ని నిషేధించవలసిన అవసరం ఉంది. బి.జె.పి. నాయకులు వివరకు ఈ రోజున హిందూ మతాన్ని దండ్రిపడి దేశాన్ని అల్లకల్లోలం చేసి తామేదో నిజమయిన జాతీయవాదులుగా వోజులు పెట్టడం కోసం 'వందేమాతరం' వగైరా తీసుకుంటూ చివరకి కమ్యూనిస్టుల మీద, కువ్వా తొక్కివేయడం మీద చెబుతున్నారు. వారి నోటికి తాళాలు లేవు. నేను ఒక మాట అంటున్నాను. మతము పేరుతో వ్యవహరిస్తున్న పవ్వి ఫాసిస్టులు అని ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు బిల్లులు చదివారు)

శ్రీ ఎస్.వి. కృష్ణయ్య (సిరిసిల్లా):- అధ్యక్షా, అయోధ్య సమస్య ఈనాటిది కాదు. అది సజీవరంగా చర్చించవలసిన అవసరం ఉంది. అందుచేత ఆగస్టు, 15, 1947కి పూర్వం నుంచీ ఆ తరువాత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు వచ్చిన తీరు అవి ఇచ్చిన అవకాశం కేవలం బి.జె.పి., విశ్వ హిందూపరిషత్తు, ఆర్.ఎస్.ఎస్.లలో ఉంది. ఇంకొకదానిలో మద్దతు ఉండేది. వాస్తవంగా దీనిని ఇంతదూరము జేసుకువచ్చింది కాంగ్రెస్ సంస్థ. అవకాశాల కోసం ఒక దశలో హిందువుల ఓట్లు, మరొక దశలో ముస్లింల ఓట్లు అనే తత్వంతో వెహూ మొదలుకొని ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ గాంధీ, ఈనాడు పి.వి. నరసింహారావు అనందీ. ఈ రకమయిన విధానాన్ని తీసుకువోతున్నారు. పి.వి. నరసింహారావుగారు 6వ తేదీన కరనేపకులను పంపించి బాబ్రి మసీదు కూలగొట్టడాన్ని అప్పగించి చేస్తే, 7వ తేదీన ఆ విగ్రహాలను అక్కడ పెట్టి అంతా చేస్తే, ఈ రోజు ప్రభుత్వాలను రద్దు చేయడానికి ముందు, నీతి, నిజాయితీ, రాజకీయ ఆలోచన ఏదయినా ఉంటే మొట్టమొదట పి.వి. నర సింహారావు రాజీనామాచేసి తీరాలి, అంతేగాని కేవలం మతతత్వం అనేది కేవలం బి.జె.పి. లోనూ, విశ్వ హిందూపరిషత్తులోనూ, ఆర్.ఎస్.ఎస్.లోనూ కాదు అత్యంత ప్రమాదకర మయినటువంటి ఈ హిందూమతాన్ని దురహంకారం కాంగ్రెస్ లో ఎక్కువ అవ్వడమే, అందుకని ఈ రోజు ఫండమెంటల్ రైట్స్ రద్దుచేయడం అన్యాయం. ఏ పార్టీ అయినా, ఏ సంస్థ అయినాగాని దాని కార్యకలాపాలు సాగనీవ్వండి. సి.ఆర్.పి.సి.లో, ఐ.పి.సి.లో వున్న హక్కులు ఉన్నాయి. దానిద్వారా వ్యవహరింపాలిగానీ, అది మతసంస్థ జేరుతోనో, రాజకీయ సంస్థతోనో ఏదయినా దాని గురించి రద్దు చేయకూడదు. అందువల్ల దానికి వ్యతిరేకంగా నేను మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (కోమారు):- అధ్యక్షా, తీర్మానం మీద తరువాత మాట్లాడతారు. ఇప్పుడు ఈ మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల బర్తరఫీకి మాత్రం కన్ఫిస్

వివరణ నిమిత్తం కొరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

141

అయి మాట్లాడతాను. అనాడు జనతాపార్టీ అధినేత శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ గారు ప్రధానమంత్రిగా 9.20 వుండటం, శ్రీ అటల్ బిహారీ వాజ్ పాయ్ గారు ఆ మంత్రివర్గంలో వున్నారు. జనతా ప్రభుత్వ ఉ. అధినేతలు మరి ఒక కలం పోటుతో 9 కాంగ్రెసు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను నాడు నిష్కారంగా, కారణం చూపకుండా రద్దుచేశారు. అనాటి సంగతి వేరు. అనాడు ఈ రద్దు చేయడానికి బి.డి. జెట్టిగారు వైస్ ప్రెసిడెంటుగా సంతకం పెట్టడానికి వారం రోజులు ఆలస్యం చేశాడని శ్రీ అటల్ బిహారీ వాజ్ పాయ్ మొత్తం జనాన్ని రాష్ట్రపతి భవనం మీదకు పంపించి దానిని నేల మట్టం చేయమని. ఒక వార్షింగు యిచ్చి శ్రీ బి.డి. జెట్టిగారి సంతకం తీసుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను రద్దుచేశారు. ఆరోజు మేము తప్పు చేశామని 9 రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను అడ్డం రాకుండా వుండేలా చేశారు. ఈ రోజు ఎట్లా కాదు తరువాత తేర్కానం మీద మాట్లాడుతూ చెబుతాను. 15వ ఆర్థిక కమిషన్ కాన్ఫరెన్స్ వైలట్ చేసిన బి.జె.పి. అనుబంధ సంస్కలు గూర్చి తరువాత చెప్తాను. ఆర్.ఎస్.ఎస్.ను బ్యాన్ చేసిన తరువాత ఆర్.ఎస్.ఎస్.ను....

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీనివాసులురెడ్డిగారూ మీరు కంటిన్యూ చేయండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- ఆర్.ఎస్.ఎస్.ను నిషేధించింది. ఎందువల్ల నిషేధించింది? దేశద్రోహం వల్ల నిషేధించింది....

(అంతరాయము)

(తప్పు తప్పుంటూ బి.జె.పి. సభ్యులు శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి శ్రీ ఎ. నరేంద్ర శ్రీ సివాచ్ విద్యాసాగరరావులు సభలో లేచినట్లుగా తీవ్రంగా అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారిని మాట్లాడనివ్వండి. సభలో మాట్లాడే హక్కు అందరికీ వుంది. శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారూ మీరు కంటిన్యూ చేయండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- తప్పుకుండా అని తేరాలి. నేను మనవిచేస్తున్నాను. భగవద్గీత గూర్చి చెబుతూ వుంటారు కదా వాళ్ళను ప్రమాణం చేసి చెప్పమనండి. కాన్ఫరెన్సు షన్ ను వయలెట్ చేయమని ఎక్కడవుంది? మనీదును పగలగొట్టమని ఎక్కడవుంది? నేషన్ ను ఈ రోజు డిస్ట్రబ్యూట్ చేశారు. చిన్నాభిన్నం చేశారు. జాతీయ సమ్మెకృతకు గొడ్డల్ పెట్టు పెట్టారు. ఈ పరిస్థితుల్లో బ్యాన్ చేయబడిన ఆర్.ఎస్.ఎస్. మెంబరు ముఖ్యమంత్రిగా వుండటానికి అవకాశం ఎక్కడ వుందని నేనడుగుతున్నాను. యింకో పాయింట్ చెప్పి ముగిస్తున్నాను. యు.పి. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కళ్యాణ్ సింగ్ పోలీసులను పంపించడంలో అయిదు నిమిషాలు ఆలస్యం కావడంతోనే శ్రీరాం అంటూ మనీదును పగలగొట్టారు. వేల్పు అయిదు నిమిషాలొకటే యింత చేశారు. ఈ ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు కలిసి దేశాన్ని పగల గొడతారేమోనని భావించి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు సరైన నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

యు.పి. ప్రభుత్వం కళ్యాణ్ సింగు ఐర్లర్ ఫ్ అలస్యం అయినందువల్ల దేశానికి ఏదో నష్టం కలిగిందని ఈ రోజు యింకా అలస్యం చేయకుండా ప్రభుత్వాన్ని ఐర్లర్ ఫ్ చేసారు. లేకుంటే ప్రభుత్వానికి ప్రమాదం వాటిల్లివుండేది. నాకు తేర్కానం మీద మాట్లాడడానికి మీరు అవకాశం ఇవ్వాలి. అప్పుడు నేను వారు రాజ్యాంగాన్ని ఏవిధంగా దిక్కురించారన్నది చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అందరూ మాట్లాడితే సౌమ్యంగా వింటారు. రికార్డుకు పోవాలి లేదా అన్నది తరువాతి సమస్య. సమరసింహారెడ్డిగారు మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవనీయులు ప్రతిపక్ష నాయకులు కానివ్వండి, ప్రధాన ప్రతిపక్షనాయకులు కానివ్వండి మిగతా ప్రతిపక్షములకు సంబంధించిన వాళ్లు మాట్లాడేటటువంటి పద్ధతి, తీరు చూసిన తరువాత నేను వారిని అభినందించవలసి వుంటుందని చెబుతున్నాను. శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డిగారు, శ్రీ ఓంకార్ గారు, శ్రీ నర్సిరెడ్డిగారు కూడా వారితో కలుపుతున్నా ముందు వారిని కొంచెం పక్కకు పెడదామనుకున్నా గానీ, ఆయన కానీ, దమ్మిడే అంటూ మారుస్తూవుంటారు. తరువాత శ్రీ కృష్ణయ్యగారు వారు తన సహజ ధోరణితో చెబుతున్నారు. ముఖ్యంగా వీరు చెప్పిన దాంతో రాజ్యంగ పరిరక్షణ, రాజ్యంగ పద్ధతి ప్రకారం మేము కట్టుబడి వున్నటువంటి పద్ధతిలోనే వెళ్ళాము. ప్రభుత్వం చక్కగా నడపాలంటే అది చక్కగానేవుంది. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఎప్పుడో చేయవలసివుంది. యిప్పటికైనా చేశామన్న భావనతో వారు చెప్పినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. మజిలీస్ సభ్యులు కూడా బాగానే చెప్పారు. వారిని కూడా నేనభినందిస్తున్నాను. వారిని అభినందిస్తూ యికపోతే....

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడినప్పుడు వాళ్లు వినారు. వాళ్లను కూడా మాట్లాడనివ్వండి. వాళ్లకు కూడా అవకాశం ఇవ్వాలి. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఎందుకంటే సంస్థ నిషేధం, తరువాత ఏ పద్ధతిలో చట్టాన్ని మేము వినీయోగించుకోవలసి వుంటుందనేది మాకు తెలుసు. నరేంద్రకానివ్వండి, బాల్ రెడ్డిగారు కానివ్వండి పెద్ద తురుంఖాన్ లేమీ కాదు. చట్టం ముందు అందరూ సమానులే, అవసరం అయితే చట్ట ప్రకారం ఏ చర్యతీసుకోవాలో ఆ చర్యతీసుకుంటాము. ఇక పోతే రామారావుగారి సంగతి చెబుతాను....

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- ఆన్ ఏ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీ నరేంద్ర పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు అడిగారు వారికి అవకాశం ఇస్తున్నాను.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

143.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేనింకా కంప్లెట్ చేయలేదండి. చట్టం ముందు అందరూ సమానులే అని అంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- గౌరవ మంత్రిగారి అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించమనండి. అందరి అభిప్రాయాలను జోడించి వెల్లడించవలసిన పని లేదు. వారి అభిప్రాయాన్ని వారు చెప్పాలండే. అంతే కానీ ఈ సోదంతా అక్కరలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంచి మీద మాట్లాడటం అనే పద్ధతి ఎవరికీ మంచిదికాదు. మీరే మాట్లాడారు వాళ్లు కాదు. నరేంద్రగారు పాయింట్స్ ఆర్డరు అడిగారు వారికిచ్చాను. మీకు సమయం యిస్తే చాలా సేపు తేసుకుంటారు విద్యాసాగరరావుగారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మేము అరెస్టు అయితే మీకు సంబంధం వుంటుంది. వారు సమరసింహారెడ్డిగారు గానీ, ముఖ్యమంత్రిగారుగానీ అరెస్టు చేయమని ఆర్డరు వుందా? మీరు సంబంధం కలవారు కనుక మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను. శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు అంటున్నారు. శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి, శ్రీ ఎ. నరేంద్ర మేము ఆర్.ఎస్.ఎస్. అని చట్ట ప్రకారం ఒప్పుకుంటున్నాము. As on to day our Secretary Sri Seshadri he has suspended from his activities. వారిని అరెస్టు చేశారు. అరెస్టు చేసి నప్పటికి కూడా రికార్డులోకి పోయినా ఫరవాలేదు. మీరు యిప్పుడే అరెస్టు చేయాలి అంటే ఎలా? సమరసింహారెడ్డిగారు కూర్చోండి మమ్ములను యిప్పుడే అరెస్టు చేయాలంటే ఎలా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరే నేర్పారు అది.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారు శ్రీ ఎ. నరేంద్రను, శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డిగారిని, మమ్ములనందరినీ తురుంఖానీలు కామని అన్నారు. ఆఖాసుల సంబంధం యిప్పుడు బాగావచ్చింది కాబట్టి వారిదగ్గరకు పోవాలి కదా మరి. ఎలా అయినా మజిలీస్ ఖానీలతో, అందులో నిన్ను శ్రీ జానీగారు చెప్పారు కదా వారి ఫోర్సుతో కొన్ని అమెండ్మెంట్స్ చేశారు కూడా. పా హాస్ అక్వంటెడ్ విత్ ఖాన్స్. నేను మనవిచేస్తున్నాను చట్టంలో యాక్ట్ 37 ఆఫ్ 67 క్రింద మీరు నిషేధించినా మీరు అరెస్టు చేయబోతున్నారు. మీరు ఇన్ డిస్క్రిమినేట్ అరెస్టు చేయకూడదు. మీరు చేస్తున్నారు. తురుంఖానీలను తుపాకీ రాములుగా చేయకండి....

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారు మీరు కూర్చోండి. తురుంఖానులు, తుపాకీ రాములుగా చేస్తే పనికి రాదు. అందరూ అందరే.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నేను గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రిగారిని వేడుకొంటున్నాను. శ్రీ ఫుల్కారెడ్డిగారు వున్నారు. నేటి మీరాయిలు తయరుచేసే ఫుల్కారెడ్డిగారు, వారు ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. వారు శిలాన్యాసానికి వెళ్లారు.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ పృథుత్వాల రద్దు గురించి.

అతను ఆర్.ఎస్.ఎస్.నుంచి వచ్చారా? విశ్వపాండుపరిషత్తునుంచి వచ్చారా? నేను గౌరవ నేయ ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అతనిని ఎలా అరెస్టు చేస్తారు? నేడు ఆర్టికల్ 67 యాక్టు క్రింద అరెస్టు చేస్తారా? అది నాకు క్లారిఫికేషను కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అవేలు. ఎంతసేపు చేస్తారు? మీరు అవేలు చేయండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మై ఆప్టిల్ యాక్ ఈ 67 యాక్టు ప్రకారంగా దయచేసి మీరు ఇన్ డిస్క్రిమినేటు అరెస్టు చేయకుండా, ఉదాహరణకు ఎందు కంటే శ్రీ పుల్లారెడ్డిగారు మీకు బాగా తెలుసు. If you want to arrest Sri G. Pulla Reddy, first you must seize his laddus, his Jilebies, his pedas, then you must file a false case. Under Section 67, you cannot take any action on the B.J.P.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక సెకండు పోయి అర్థగంట తేసుకొంటున్నారు. You have taken much time. మీరు ఎంత సమయం తేసుకొని కంప్లైటు చేస్తారు?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ 67 యాక్టు అనేది క్లియర్ గా లేదు కాబట్టి ఇప్పుడు మిమ్ములను మేము ఆర్.ఎస్.ఎస్. అంటే Law has to take its own course.

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, we are proud to say that we are Congress. We are wedded to the Constitution we are abide by the Constitution. Whoever violates, will be dealt with and the law will take its own course.

I accept the statements of Sri B. Venkateswara Rao and Sri P. Nageswara Rao. ఆర్.ఎస్.ఎస్. అంటే ప్లాడు ఫేలు అవుతున్నారు అంటున్నారు. గౌరవ సభ్యులతో నేను మనవిచేసాను తప్ప, వేరే అభిప్రాయంతో కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. To my surprise, Sri N.T. Rama Rao has turned the situation by changing his coat - turn coat.

(Interruptions)

I have not used any single unparliamentary word. నేను ఇక్కడ ఏమీ మనవిచేస్తున్నాను అంటే శ్రీ రామారావుగారు అంటే చలనచిత్రనటుడిగా నాకు ఎంతో అభిమానం ఉంది అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. 1982లో కొత్తగా పార్టీ పెట్టినప్పుడు చాలామంది

క్రిటెన్సీజ్ చేశారు. తప్పులేదు రాజ్యాంగం ప్రకారం ప్రతి ఒక్కరు రాజకీయాల్లోకి రావడానికి హక్కు ఉంది. ఆయన పాపం వస్తున్నాడు. ఎన్నో రోజులు రంగులు వేసుకొన్న మార్పి కొత్తగా రాజకీయాల్లోకి వస్తున్నాడు తప్పు ఏమీ ఉంది వచ్చారు. ప్రజలు వారిని గెలిపించారు. అప్పుడు కొందరు బాధపడితే నేను తప్పు అన్నాను. ప్రజలు వారికి అధికారం యిచ్చారు ప్రభుత్వాన్ని నడపడానికి నడుపుతున్నారు అన్నాను. వారు 7 సంవత్సరాలు పాటు ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించినా మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ప్రజలు తీర్పు యిస్తున్నారు అన్నాం నేను గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. నేషనల్ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్ గా 7 సంవత్సరాలలోపల ఎంతో పరిణితి చెంది ఉంటుంది రాకేయంగా స్టేట్స్ మెన్ గా ప్రస్థావిస్తారు బాగానే ఉంది కదా అనుకొంటే, వారు ఉన్నత స్థాయికి ఎదిగారు కానీ మిగతా స్ట్రక్చర్ లో అయితే పెరిగినట్టు కనిపించలేదు. వారు ఈ రోజున ఇచ్చిన స్టేట్స్ మెంటు లోపల ద్యోతకం అవుతుంది అని నేను ఎంతో ఆవేదనతో మనవి చేస్తున్నాను. వారు నేషనల్ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్ గా వారు ఆలోచింపించేవారు.

(అంతరాయము)

ఆయన బాధ ఏమిటో చెబితే నేను చెబుతాను. అది శారీరక బాధనా మానసిక బాధనా చెబితే నేను చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మా పాలసీ మేము చెప్పు కొన్నాము వాళ్ళ పాలసీ వాళ్ళు చెప్పుకోవచ్చు దీనికి ఎవరికి అభ్యంతరం ఉండకూడదు. అల్టిమేటుగా నిర్ణయించే ప్రజలు ఉన్నారు. ఎవరు చేసినా ప్రజలు నిర్ణయిస్తారు. అప్పుడు వాళ్ళు బేర్ చేస్తారు. కానీ ముఖ్యంగా శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ మా నాయకుడుని పట్టుకొని సినిమాలలో రంగులు పూసుకుంటూ, ఆ రంగులు వదిలిపెట్టి, ఇక్కడ రంగులు మారుస్తున్నారు అంటూ మాట్లాడితే....

(అంతరాయము)

ఈ రోజు శ్రీ సమరసింహారెడ్డి మాదిరిగా చెట్టు క్రింద షేడరుగా ఉండి వదలి ప్లాక్టోసు లేకుండా రాజకీయాల్లోకి వచ్చిన మాదిరిగా శ్రీ రామారావుగారు రాజకీయాల్లోకి రాలేదు.

(అంతరాయము)

మేము క్లియర్ గా బాబ్బీ మసీదును పగలకొట్టినప్పుడు దానిని నిర్వహించే ఖండించాము. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఛైర్మం లేకుండా శ్రీ మహమ్మద్ జానీ బెదిరేస్తే, పౌరస్థానిక చేస్తేనే తీర్మానంలో పెట్టుకొన్న పెద్ద మనుష్యులు ఈ రోజు మమ్ములను గురించి మాట్లాడలేరు. ఈ రోజు దేశంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ కంటే అపకాశవాద రాజకీయ నాయకులు ఎవరూ లేరు.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

ఈరోజు మేము అడుగుతున్నాము కేరళలో మున్సింగ్ లీగ్ తో ఇంకా సంబంధాలు వున్నాయి. వేళ్లు మదగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడుతారా. వేళ్లు బి.జె.పి.తో ఎలయన్ను పెట్టుకొన్నారు. డిప్యూటీ స్పీకర్ ఎలక్షన్ అప్పుడు. శ్రీ అద్వానీ అమెరికాలో వున్నాడు. బి.జె.పి. వాళ్లను విమానంలో తెప్పించుకొన్నారు. 5 గంటలు బాబీ మసీదును పగలకొడుతూ ఉంటే, 5 గంటలు మాట్లాడకుండా, ప్రపంచం అంతా బెలీకాస్తు చేస్తే *** లేకుండా ఈ రోజు మాట్లాడుతూ ఉంటే దారుణం అని మేము అంటున్నాము. మేము డిఫర్ అవుతున్నాము. 40 సర్కారియా కమీషనుకు మేము మొదటి నుండి డిఫర్ అయినాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు క్లారిఫికేషను కొరకు అని టైము అడిగారు. అది కాదు యిది మీరు చేసింది పొరపాటు అని చెప్పాలి....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు మళ్ళీ నాకు అవకాశం యిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమి యిస్తానన్నది తరువాత.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఆయన ఏదో బాధ చెప్పుకుంటానంటే మీరు అవకాశం యిస్తే ఉపన్యాసం మళ్ళీ మొదలెడతాడేమిటీ?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- హా యీజ్ మీ? ఆయన ఉపన్యాసం మొదలెడుతాడా? పిందారి కబుర్లు చెబితే మేము వినాలా? మేము ఏమీ చెప్పకూడదా యీ హౌస్ లో? వారికి ఎంత రైట్ వుందో మాకు అంతే రైట్ వుంది. ఫైనల్ గా ప్రజలు తీర్పు యిస్తారు. వారి కథలు ఏవో చెబుతున్నాడు....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఉపన్యాసం యివ్వడానికే మీ అనుమతిని పొందాను. ఆయన బాధ చెప్పుకోడానికి అనుమతిని పొందాడు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అసలు విషయం చెప్పనేయండి. హౌస్ లో క్లియర్ గా నిన్న కూడ చెప్పాము - బాబీ మసీదును పడగొట్టడం తప్పు, దానిని కాపాడడంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పూర్తిగా విఫలం అయిందని క్లియర్ గా చెప్పాము. ప్రధానమంత్రిని రాజీనామా చేయమని చెప్పాము. కాని యీ రోజు ఆయన రాజీనామా చేయవలసివస్తుందని అది కప్పి పుచ్చుకోవడం కొరకు వారి పార్టీలో వుండే యింటర్నల్ బ్రబుల్స్ పైకి రావడం కొరకు అర్జునీనింగ్ లాంటి వారు పెర్షల్ మౌంటిన్ చేస్తే యీనాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖానీ చేశారు. మేము బి.జె.పి. విషయం మాట్లాడడం లేదు, ప్రజాస్వామ్యాన్ని గురించి మాట్లాడు తున్నాము. ఈ రోజు అడుగుతున్నాము. మొన్న లా అండ్ ఆర్డరు సమస్య వచ్చింది, ఎన్ని రాష్ట్రాలలో లా అండ్ ఆర్డరు సమస్య వచ్చింది? మూడు స్టేట్సులోనే ఏమి జరిగింది? ఏ

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

147

మాతృము నోబీసు లేకుండా వారు ఏమీ చేశారో చెప్పకుండా, వేరికి అధికారం చేతిలో వుందని రాత్రికి రాత్రి వాటిని డిస్మిస్ చేసే అధికారము వేరికి ఎవరు యిచ్చారని అడుగు తున్నాను. దానికి సమాధానం చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఉదయం నుండి ప్రతిపక్ష నాయకులు రామారావుగారి దగ్గర నుండి మీగతా ప్రతిపక్షాల వారందరు వారి వారి అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేస్తూ మాట్లాడారు. మరొకసారి రికార్డులో వున్నటువంటి విషయాన్ని గుర్తు కొరకు మనవిచేస్తున్నాను. వారు మాట్లాడుతూ యిక్కడ లేనటువంటి ప్రధానమంత్రిగారి గురించి ఎన్ని మాటలు అన్నా, ఎంత తేవ్వంగా విమర్శించినా కూడ యివతల నుండి మేము అభ్యంతరం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేశామే గానీ అడ్డు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. ఇప్పుడు సమరసింహారెడ్డిగారు ఏమీ మాట్లాడారు? ప్రతిపక్ష నాయకులు తమ ప్రసంగములో మమ్ములను ఎన్ని మాటలు అన్నప్పటికీ మేము యిక్కడ కూర్చుని నవ్వుకుంటూ వింటూ వుండాలా, ప్రధానమంత్రిగారిని గానీ మమ్ములను గానీ తిడుతూ వుంటే - మేము తిరిగి ఒక మాట అంటే కూర్చుండలేరా? సహనం తేకపోతే సభ ఎట్లా నడుస్తుంది, చెప్పండి....

(ఇంటరప్షన్స్)

మీ పాలన గురించి చంద్రబాబు నాయుడుగారు చక్కగా చెప్పారు. మనం ఎందుకు ఇక్కడ, బయట ప్రజలు మాన్సున్నారు, ప్రజలే తేర్చు యిస్తారని. కొంచెం ఓపిక పట్టమనండి. ప్రజలు తేర్చు యిచ్చే సమయం వచ్చే వరకు ఓపిక పట్టమనండి. అంత ఓపిక పట్టే సమయం లేకుండా సమరసింహారెడ్డిగారు రెండు మాటలు మాట్లాడితే, అంతా మారిపోతుందని లేకపోతే తలక్రిందులు అవుతుందని మీరు భయపడనక్కర లేదు. చంద్రబాబునాయుడుగారు మాట్లాడితే మేము భయపడనక్కర లేదు. నేను ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను తమద్వారా. మీరు ఒక మాట మీ వైపు నుండి అనడానికి తయారు అయినప్పుడు సాహసించి మాట్లాడేటప్పుడు దయచేసి మనస్సులో గుర్తు పెట్టుకోండి - రెండు మాటలు ఎదురునుండి వస్తే కూడా వీని ఓర్పుకునే సహనం వుండాలని. మాకు ఒక్కరికే రైట్ వుండి, మా యిష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడుతాము, సమయం, సందర్భం లేకుండా స్వేకరుగారి అనుమతితో నిమిత్తం లేకుండా, నిబంధనలతో నిమిత్తం లేకుండా మాకు ఎప్పుడు కుడిరితో అప్పుడు, ఏదిపడితే అది మాట్లాడుతాము, మీరు మాట్లాడవద్దు అంటే యిది ఎక్కడి న్యాయం? ప్రజాస్వామ్యం యిట్లా నడిచేది కాదు. దయచేసి సమరసింహారెడ్డిగారు అన్న దానిని కూడ తీసుకోండి. ఆలోచించండి. మీరు మాట్లాడేప్పుడు మాట్లాడిన ప్రతి మాటకు స్పందిస్తే చాలా కష్టం అవుతుంది. అందుకని సహనంతో కూర్చుంటాము. అదే సహనం మీకు వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఏమీ అన్నాను? రామారావుగారిని స్టేట్మెంట్లో ఎదగండి అని కోరాను. దానిలో తప్పు వుండా చెప్పండి. రామారావుగారు, మీరు....

(ఇంటరప్షన్స్)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

నేను ఒకటి మనవిచేశాను. ప్రజలు మనలను గమనిస్తున్నారనే విషయాన్ని మరిచిపోవద్దు. ఈరోజు ఒకటి మాట్లాడి రేపు యింకొకటి మాట్లాడడం పరిణతి చెందిన రాజకీయ నాయకుడి లక్షణం కాదు. మీరు రాజకీయ నాయకుడిగా ఎదగండి, స్టేట్స్ మెన్ గా పైకి రండి అని కోరాను. రామారావుగారు ఏమన్నారు? కళ్యాణ్ సింగ్ ప్రభుత్వాన్ని ఎందుకు బర్మరఫ్ చేయలేదు, ఎందుకు యాక్ష్ను తీసుకోలేదు అని నేషనల్ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్ గా అడిగారు. He has gone on record. కాదంటారా, చెప్పమనండి. He has gone on record. I submitted that the Congress Party is wedded to the Constitution. రాజ్యాంగము ప్రకారం, రాష్ట్రాలకు కేంద్రానికి మధ్యన ఉన్న సంబంధాలు ఏ పద్ధతిలో నడపాలనే పద్ధతులకు తగు విధంగా కట్టుబడి ఉండబట్టి, ఓపికతో వ్యవహరించబట్టి మీరు యీనాడు తిరిగి కాంగ్రెస్ పార్టీని తప్పు పట్టే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తున్నారు అంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ తప్పు చేయకున్నా, మీరు ఆనాడు తప్పు ఎందుకు చేయలేదు అని అన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ సక్రమంగా వ్యవహరిస్తే, సక్రమంగా వ్యవహరించడం తప్పు అన్నారు ఈనాడు. ఈ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ సక్రమంగా నిర్ణయం తీసుకుంటే దానిని తప్పు అంటున్నారు. ఇది ఎట్లా? నాకు అర్థం కావడం లేదు. వారి ప్రకటనలు, వారి మాటలు అంతా నొంతు లేనటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. బి.జె.పి.తో మేము కుమ్మక్కయ్యామని చంద్రబాబునాయుడుగారు అన్నారు. ఎవరు బి.జె.పి.తో కుమ్మక్కయ్యారో రాష్ట్ర ప్రజలకు తెలియదా? ఎలక్షన్లులో ఎవరు బి.జె.పి. జండాను పెట్టుకొని తిరిగిరో ప్రజలకు తెలియదా? ఒక్కొక్క జేపులో మూడు నాలుగు పార్టీల జండాలు పెట్టుకొని తిరిగిని వారు ఎవరు? వారు కాదంటారా? రామారావుగారిని గుండెపై వేయి వేసుకొని చెప్పమనండి. ఎలక్షన్లులో బి.జె.పి పార్టీతో ఎవరు పొత్తు పెట్టుకున్నారో వారిని చెప్పమనండి. ఇన్ని వైసినా, యీ రోజు అవకాశవాదముతో ప్రధానమంత్రిగారిని, తమ స్థాయి మరిచిపోయి, విమర్శించే పరిస్థితిలోకి వెళ్లారంటే ఏమి చెప్పాలి? ప్రధానమంత్రిగారు చేసిన తప్పు ఏమిటి? రాజ్యాంగబద్ధంగా వ్యవహరించడం తప్పా? రాజ్యాంగం ప్రకారము రాష్ట్రాలకు కేంద్రానికి మధ్యన ఉన్న సంబంధాలను సక్రమంగా ఉండే పద్ధతిలో నడపడం తప్పా? వీరు పరిణతి చెందిన నాయకులు గదా అని వీరి మాటలను విశ్వసించడము తప్పా? వారు చేసిన తప్పు ఏమిటి అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. సక్రమంగా వ్యవహరిస్తే యీనాడు మాటలు తీర్చి చెబుతారా? This is nothing but sheer opportunism on the part of Rama Rao. I charge him for opportunism. అనే మనవి చేస్తున్నాను. అవకాశవాదం, యీనాడు వ్యవస్థను భ్రష్టం పట్టిస్తున్నారు. నేషనల్ ఫ్రంట్ కు భ్రష్టం పట్టించే విధంగా వ్యవహరించారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

పాపం ఇక్కడ ఉన్నటువంటి సర్పిరెడ్డిగారు సింగిల్ అవుట్ అయిపోయారు. బి.జె.పి. వారు గొంతువరకు దిగబడిపోయారు. కక్క లేరు, మ్రింగ లేరు. వంద చార్జీలు పెట్టారు రామారావుగారి ప్రభుత్వం మీద. మళ్ళీ ఎలక్షన్లు వచ్చేసరికి పొత్తు కుదుర్చుకున్నారు. వారి అవకాశవాదం అట్లా ఉంది. మేము సక్రమంగా రాజ్యాంగబద్ధంగా వ్యవహరిస్తున్నాము.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంతం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

149

అవసరమైనటువంటి ప్రస్తావనలు ఏవైతే రామారావుగారు ప్రధానమంత్రిగారి గురించి చేశారో వాటి అన్నింటినీ రికార్డు నుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికైనా రామారావుగారు తమ తప్పు తెలుసుకొని సక్రమంగా రాజ్యాంగబద్ధంగా వ్యవహరించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. వారు రాజ్యాంగబద్ధంగా వ్యవహరించకపోతే చట్టబద్ధంగా ఏమేమీ చర్యలు వుంటాయో అవి మట్టుకు జరిగితేరుతాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఉన్నత స్థానంలో ఉన్నటువంటి శాసనసభ డివిజన్ కౌన్సిల్ లో మునిగిపోయింది. ఇప్పుడు శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ రాజ్యాంగం ప్రకారం రాజ్యాంగబద్ధంగా వ్యవహరించకపోతే చర్య తీసుకుంటామని అన్నారు. మేము ప్రాజాబు తెగించి ప్రజలకోసం వచ్చాము కానీ ఈ తప్పుడు కూతలకు బెదరడానికి కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

సినిమా యాక్టర్లు అని కళను ఆయన ఎంత అవమానపరిచారో, దానికి నేను నా బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఆయన ఒక జన్మ ఎత్తి మట్లాడుతున్నాడు. 320 వేషాలు వేసి 320 జన్మలతో నేను మాట్లాడుతున్నాను. కనుక ఆయన ఇంకా 320 జన్మలు ఎత్తితేనే కానీ ఆయనకు కళ అంటే కళ పరమార్థం అంటే కానీ అర్థం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, అసలు సమస్య నేను చెప్పింది కూడా అర్థం చేసుకోలేదని తమకు మనవి చేస్తున్నాను. డెమాక్రాసీ అండే సెక్యులరిజం - నిన్ను మతద్వేషం వచ్చినప్పుడు, మతద్వేషం దావానలం ప్రజ్వరిల్లినప్పుడు ప్రభుత్వం ఏవిధంగా విఫలం అయింది, అధికారాన్ని వినీయోగించ లేకపోయింది అని విమర్శిచాము. ఈనాడు అందరికీ సంబంధించింది, అన్ని పార్టీల వారికి సంబంధించింది ప్రజాస్వామ్యం. ఆ ప్రజలే మనకు ఓట్లు ఇచ్చారు. అధికారంలో నిలబెట్టారు. ఆ ప్రజాస్వామ్య విధానానికి విరుద్ధంగా మన దేశ ప్రతిష్ఠను మట్టి కలపడానికి కాదు, అధికారదాహంతో తప్పుటడుగు వేయడానికి కాదు అని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులందరూ తెలియపరచుకున్నారు ఒకరికి ఒకరు. ఇంతకన్నా ఎక్కువ హింసాకాండ జరిగినటువంటి కాంగ్రెస్ రాష్ట్రాలలో ఎందుకు ఈ విధమైన చర్య తీసుకోలేదు?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎవరికి ఓపిక ఉందో పరీక్షించాలి. I have to take a decision. మీరు రెసిడ్యుయల్ పవర్లు ఉపయోగించాలని అన్నారు. ఇప్పుడిక యూజ్ చేస్తాను.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంతం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఉత్తరప్రదేశ్ కళ్యాణసింగ్ ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేసినప్పుడు సకాలంలో చేయలేదని అన్నాము. రద్దుచేయడం మంచిదేనని అన్నాము. అది సకాలంలో చేయలేని అసమర్థత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఉన్నది అని అన్నాము. అలాడు నేను సమర్థించలేదు. కానీ ఈనాడు అది కాదు. ఈనాడు పక్షాలు ఎన్నుకున్నారు ఆ రాష్ట్రంలో.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి. మీరు అనవసరంగా ఆయన స్పీచ్ ను పొడగిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఈరోజు అధికారం నిలబట్టుకొనడం కోసం తన ఆత్మను తాకట్టు పెట్టుకొని ప్రధానమంత్రి వ్యవహరించారని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజున ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఎందుకు బర్మరఫ్ చేయవలసి వచ్చింది? అలాడు కూడా ఆర్.ఎస్.ఎస్. అని మీరు అనలేదా? అలాడు ఎందుకు చేయలేక పోయారు? ఈనాడు తమ పార్టీలో ఎవరో కొంతమంది ఒత్తిడి తీసుకొనిరావడంవల్ల - పేర్లు కూడా తెలుసు నాకు. నేను గౌరంగా చెప్పడం లేదు. ఆ పేర్లన్నీ అందరికీ తెలిసినవే. ఆ ప్రభుత్వాలను బర్మరఫ్ చేస్తారా, లేదా అని ఒత్తిడి తీసుకొనిరావడంవల్ల ఈనాడు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలను రద్దు చేయడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. మేము ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి వోరాడు తున్నప్పటికీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని అలక్ష్యంచేసి ప్రజలు అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా ఈరోజున స్వార్థంకోసం తన ప్రధానమంత్రి పదవి నిలుపుకొనడం కోసం ఈనాడు చేసారని మేము తేల్చాం. చెబుతున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. మన దేశంలో ప్రజాస్వామ్యానికి ఘాతుకం జరిగింది. మీరు నిజమైన ప్రజాస్వామ్యవాదులు అయితే - నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎన్నికలు జరుగుతాయా అనేది చెప్పమనండి, ఎన్నికలు ప్రకటించమనండి, ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు. మీరు ప్రజాస్వామ్యాన్ని గుర్తిస్తే, నిజమైన ప్రజాస్వామ్యవాదులు అయితే ఈ సమస్య మీద ఎన్నికలు పెట్టండి, ప్రజలు పెవరినీ ఎన్నుకుంటారో అది తెలుతుంది. ప్రజాస్వామ్యం అని పేరు చెప్పుకొంటూ ఈనాడు రాష్ట్రాన్ని తాకట్టు పెట్టి విధానాన్ని మేము వార్షించాము. అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది పార్టీపరంగా తీసుకోవద్దు. ఈనాడు దేశం కోసం, ప్రజాస్వామ్యంకోసం, ప్రజల తీర్పుకోసం, ప్రజల ఆత్మవిశ్వాసంకోసం ఎన్నికలు జరపాలని మనవిచేస్తున్నాను. అనాటి బి.జె.పి. ఎలయన్ను గురించి చెప్పారు. అప్పుడు ఏమత సమస్య మామధ్య రాలేదు. కనుక అలాడు మేము వారితో వొత్తు పెట్టుకున్నాము. అది ఏనాడైతే తేలిపోయిందో, అప్పుడు మాకు సంబంధం లేదు, మేము మేతో ఉండము అని చెప్పడం జరిగింది. అంతకన్నా ఏమీ చెప్పాలి నిష్కర్షగా. ఈనాడు మేము వారితో సంబంధం పెట్టుకొనడం లేదే, నేను వారికోసం మాట్లాడటం లేదే? నేను ప్రజాస్వామ్యం కోసం మాట్లాడుతున్నాను, దేశం కోసం మాట్లాడుతున్నాను. 45 సంవత్సరాల క్రితం సిద్ధించిన స్వాతంత్ర్యాన్ని బ్రతికించమని కోరుతున్నాను. ఏదేదో పార్టీపరంగా తీసుకోవద్దని నేను అందరికీ మనవిచేస్తున్నాను. Again I am reiterating. On behalf of democracy, we are speaking. ఇది చేయడం తప్పు, తప్పు, తప్పు. ఈ దుస్సాహసమును

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

151

మేము అంగీకరించము. కనుక ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వము తీసుకున్న చర్యకు వ్యతిరేకంగా
మా పార్టీ విధానాన్ని స్పష్టం చేస్తూ మేము వాకవుట్ చేస్తున్నాము.

(టి.డి.పి. గా సభ్యులు వాకవుట్ చేసారు)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఒక్క మాట. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ఇప్పటి
వరకు సందేహస్పదంగా ఉన్నాడు. ఎట్లాగ ఉన్నాడా ఏమిటి? కానీ ఐ యామ్ వెరీ హాపే-
వారి రెండు కలర్సులో వారి మనోభావాలు ఏమిటి? నిన్నటినుంచీ ఏరకంగా మాట్లాడు
తున్నారు, ఈవేళ వారికీ, బి.జె.పి. వారికి ఉన్నటువంటి మద్దతు ఏమిటి అనేది స్పష్టంగా,
నగ్గుంగా బెటకు తెచ్చారు, సంతోషం. కానీ ఒక మాట గుర్తుపెట్టుకోవాలి. వారు ఈ 3
ప్రభుత్వాలను రద్దుచేయడానికి కారణం ఏదైతే ఉందో - వారు ఏమి అంటున్నారంటే
మహారాష్ట్రలో లేకపోతే గుజరాత్ లో లేకపోతే ఇంకొక స్టేట్ లో డెత్ టోల్ ఎక్కువ ఉంది
కదా, వారిని ఎందుకు రద్దు చేయలేదు, వీరిని ఎందుకు రద్దుచేసారని అంటున్నారు.
ప్రతిపక్ష నాయకుడు, నేషనల్ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్, ఈ దేశంలో, ప్రపంచంలో నాకన్నా
మేధావులు లేరని అనుకునే మహానుభావుడు ఈ మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను రద్దుచేయడానికి
కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదైతే కారణం చెప్పిందో దానిని కూడా అర్థం చేసుకోకుండా మహా
రాష్ట్రలో ఎందుకు రద్దుచేయలేదు అంటున్నారు. స్పష్టంగా వారు ముగ్గురు నేషనలిస్టు
ఆర్.ఎన్.ఎన్.లో మెంబర్స్ అనే మాట దేశానికి అందరికీ తెలుసు. ఆ కారణంగా రద్దు 10.0
అయితే వారు డెత్ టోల్ ముడి పెట్టి వారు ఆ విధముగా వక్రీకరించడం న్యాయం కాదు. ఉ.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Why do you need clarifications? I don't understand.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- విద్యాసాగరరావుగారు నా గురించి కొంత తప్పుడు సమాచారం
చెప్పడం జరిగింది.

Mr. Speaker:- I cannot help if the Minister speaks like that. He has given some clarification.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- నా హక్కు నాకు ప్రసాదించండి. విద్యాసాగరరావుగారు
మాట్లాడుతూ నా పేరు ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఏక్యుయల్ గా జరగని దానిని జరిగినట్లుగా
చెబుతూ దాని గురించి నేను ఒత్తిడి తెచ్చానని చెప్పారు. నేను అట్లాగ చేయలేదు. నేను
కాంగ్రెస్ పార్టీ సిద్ధాంతాలకు లోబడి ఉండేవాడిని. సెక్యూలర్ సిద్ధాంతవాడిని. నేను ఏమీ
ఒత్తిడి చేలేదు. నేను సజెషను యిచ్చాను. మతవాంఛనం అన్నారు. మత వాంఛనం
విద్యోగం నాలో ఏమీ లేదు. నేను సెక్యూలర్ వాడిని, నేను కాంగ్రెస్ వాడిని, అని నేను

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

గర్వంగా చెప్పుకుంటున్నాను. అటు కూర్చున్నవారు యింకొక మాట చెప్పారు. నన్ను చెప్పిన మాటలలో రాజకీయం వేరు, వారి ధోరణి వేరు. తెల్లవారేలోగా 24 గంటలలోగా వారు సంపూర్ణంగా మారిపోయారు. వారి విశ్వరూపం మారిపోయారు. కళ్యాణసింగ్ ప్రభుత్వం రద్దు చేయడంతో అసమ్మతి లేదన్నారు. కానీ ఈనాడు ఈ మూడు బి.జె.పి. రాష్ట్రాలను రద్దు చేయడంలో వారు ఈ రోజున మాట్లాడిన మాటలు చూస్తే బి.జె.పి.ని సత్తినపట్టుకుని ఊరేగడానికి సిద్ధముగా వున్నాడు. ఆయన జాతి గురించి, స్వాతంత్ర్యము గురించి ఏమీ త్యాగము చేసినాడు? ఆయన ప్రాజ. త్యాగము చేసి ఉన్నాడా? ఈ దేశములో దేశ స్వాతంత్ర్యము గురించి త్యాగము చేసి ఉన్నాడా? కార్మిక ఉద్యమాలు నడిపినాడా? ఆయన 320 సినిమాలలో నటించినాడు. నర్మకి సిల్వెస్త్రిత 400 సినిమాలలో నటించింది. ఆయన చేసిన త్యాగము ఏమిటి? కోట్ల రూపాయలు ఆర్జించి రాష్ట్రాన్ని ఆర్థికంగా దివాళా తీయించిన ఘనుడు. త్యాగబుద్ధుని చెబితే మేము వంటూ కూర్చోవాలా?

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- I am not giving chance to anybody.

(Interruptions)

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):- నన్నటి రోజున జరిగిన చర్చ అసంపూర్ణంగా అగింది. వెంటబేత్వరరావుగారికి ఆయోధ్య మీద మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను ఆయోధ్య మీదనే మాట్లాడుతాను నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

The House is not in order.

Mr. Speaker:- That will come to order.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్:- అధ్యక్షా, బిజినెస్ తీసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చర్చకే వస్తున్నాను.... You sit down. You need not advise me. Please resume your seats.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- The issue before the House is....

(Interruptions)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యపదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992. 153

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు యిచ్చిన సమయాన్ని మీరు ఉపయోగించుకోవాలి.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- బోడేపూడి వారికి ముందు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు నాకు సజెషను యివ్వవద్దు. మీరు కూర్చోండి. Please resume your seats.

శ్రీ మహ్మద్ రజాబ్ అలీ (సుజాతనగర్):- నూతన సంప్రదాయాన్ని స్పష్టం చేయడానికి మాకు అవకాశం యివ్వకుండా వారికి యిస్తారేమిటి? నూతన సంప్రదాయం తీసుకుని వస్తే ఎట్లాగు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- రజబ్ అలీగారు కూర్చోండి.

(యింతలో శ్రీ పి. రామయ్యగారు మాట్లాడడానికి లేచారు)

రామయ్యగారు కూర్చోండి.

శ్రీ పి. రామయ్య:- దేనికండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మిమ్మల్ని ఎవరు మాట్లాడమన్నారండి. విద్యాసాగరరావుగారు, మీకు చాలా సమయం యిచ్చినాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒక సెకండు యివ్వండి. The House is not in order, Sir.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I have to bring the House in order. Please resume your seats.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రిజల్యూషనులో లేని అంశము వచ్చినప్పుడు దానిని ముందుగా సభ్యులకు సర్క్యులేట్ చేయాలి. ఎమెండుమెంటు యిచ్చినారా? There is a conspiracy hatched at Delhi. Hundreds of temples are dismantled in this country. ఒక మసీదును కూల్చితే సస్పెండు చేసినారు. యిన్ని దేవాలయాలు కూల్చితే ఏమే చేయరా? Let them clarify it. Let them publish a white paper. They have not arrested a single culprit, on the other-hand they have arrested B.J.P. and R.S.S. people. Let them give a clarification.

Mr. Speaker:- No clarifications please.

(Interruptions)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అందరూ కూర్చోండి. You should not raise any 10 slogans . They will not go on record. విద్యాసాగరరావుగారు, మీకు చెప్పేది ఏమిటంటే మీరు చెప్పవలసింది చెప్పారు. క్లారిఫికేషన్లుకి వారు సమాధానాలు ఇచ్చారు. తరువాత మీకు నాలుగు సార్లు అవకాశం ఇచ్చాను. మీరు కూర్చుంటే నేను సజైక్యుకి పోవాలి. సజైక్యుకి పోకుండా మీరు స్టాల్ చేస్తాము అంటే బాగుండదు.

శ్రీ నిహాద్ విద్యాసాగరరావు:- ఒక డిస్ హ్యూబిడ్ మనీదు కూలి పోయినందుకు ప్రభుత్వాలను డిస్ మిస్ చేశారు. రాష్ట్రములో వందలాది దేవాలయాలు కూలిపోతే ఇక్కడ మీరు ఏమే చేయలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు సజైక్యు చేయవచ్చు, కానీ డిమాండు చేయకూడదు.

శ్రీ నిహాద్ విద్యాసాగరరావు:- మొదట రిజల్యూషన్ లోని బాబ్లే మనీదు ఎట్లా వచ్చింది? అది ఇప్పుడు సబ్ జుడిస్. మాకు ఇచ్చిన రిజల్యూషన్ కి చర్చ జరిగిన దానికి పొంతన లేదు. మూడు ప్రభుత్వాలను ఏ విధంగా డిస్ మిస్ చేశారు?

హోంశాఖ మంత్రి (డాక్టర్ ఎం.వి. మ్హెసూరారెడ్డి):- అధ్యక్షా, నిన్న నేను మూవ్ చేసిన రిజల్యూషన్ పర్ ఫెక్టు ఆర్డర్ లో వుంది. మీ పర్మిషన్ తీసుకునే మూవ్ చేసినాను. సవరించినా కూడ మీ పర్మిషన్ తీసుకునే సవరించినాను. వారు ఎమెండుమెంటు మూవ్ చేసుకోవచ్చు. అది పూర్తిగా ఆర్డరులో ఉంది.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- You have to submit certain fundamentals.

Sri M.V. Mysoor Reddy:- Let him move his amendment.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- When three Governments have been sacked by the Central Government, why cannot this Government be sacked? Let the Hon'ble Minister for Home submit a report to the House.

Mr. Speaker:- You can give your amendments.

డాక్టర్ ఎం.వి. మ్హెసూరారెడ్డి:- తీర్మానం మీద చర్చించమనండి తప్పకుండా రిప్లయి ఇస్తాను.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- You must clarify. You must give a statement about this.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

155

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- చర్చించమనండి సమాధానం ఇస్తాను. వారికి ధైర్యము లేక ఇవి అన్ని చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారూ, మీకు సమయం వచ్చినప్పుడు చెప్పండి. మీకు సమయం ఇచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి. అది నా రూలింగు. మీ పాత్ర వచ్చినప్పుడు దానిమీద మాట్లాడండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రాష్ట్రంలో వందలాది దేవాలయాలు కూలిపోయినా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎజెండాలో లేని విషయాన్ని మాట్లాడడానికి లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రాష్ట్ర పరిస్థితుల మీద స్టేటుమెంటు ఇవ్వమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు సమయం ఇచ్చినప్పుడు అది చెప్పండి. స్పీకరుగారికి వెళ్ళే పర్మిషను తీసుకునే బేజాము అని వారు అన్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మీ ప్రభుత్వము కూడ ఎందుకు డిస్మిస్ కాకూడదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

సి.ఎం.గారు స్టేటుమెంటు ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు కూర్చోండి వారినీ మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మా రాష్ట్రాలను కూల్చిన బేతులతోనే మీ రాష్ట్రాన్ని కూడ కూల్చండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు సమయం వచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి ఆ సబ్జెక్టు మీద. మీరు డిమాండు చేసినప్పుడు కాదు. మీకు సమయం ఇచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I want to raise it.

Mr. Speaker:- Do you want to stall the proceedings?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I want a statement from the Government. What moral right have you got?

Mr. Speaker:- Mr. Vidyasagar, please resume your seat. You are stalling the proceedings. It does not look nice.

(బి.జె.పి. గౌరవ సభ్యులు ఒకేసారి లేచిసిల్లున్నారు)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

విద్యాసాగర్ గారూ again I appeal all of you. Let them resume their seats. మీరు మాట్లాడి సమయాన్ని ఆ విధంగా వృథా చేయకండి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, I want one clarification from the Government side.

Mr. Speaker:- No, No, please. మీరు తప్పు చేస్తున్నారు, స్పీచ్ చేస్తున్నారు. నాలుగుసార్లు అవేలు చేశాను, కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ***

Mr. Speaker:- Nothing will go on record please. మీరు కూర్చుంటే తప్ప ఇక రికార్డుకి ఏదీ పోదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- ***

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- I again appeal to all of you to resume your seats.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- ***

Mr. Speaker:- This is third time - I am appealing to you to resume your seat. మీకు 30 సార్లు చెప్పాను, మీరు వినడం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నన్ను మాట్లాడమన్నారు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అవకాశం ఇస్తే మాట్లాడడం లేదు. నేను ఇచ్చాను, వారు స్పీచ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- నన్ను అరవమంటారా, కంట్రోలు చేయాలి కదా! మరి ఏమి చేయాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

***Expunged as ordered by the Chair.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యపూదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

157

మిస్టర్ స్పీకర్:- (బి.జె.పి. సభ్యులనుద్దేశించి) ముందు మీరు కూర్చోండి. నేను వెంకటేశ్వరరావుగారి పేరు తేసి మాట్లాడమన్నాను. Once again I am appealing to you. మీరు కూడా నా రెస్కూకి రావాలి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు కూడా చాలా కోపముగా ఉన్నారు. మూడు ప్రభుత్వాలను కూల్చిన ఉత్సాహముగా వారు ఉంటే....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు ఉత్సాహం అన్నది కాదు, నేను రిక్వెస్ట్ చేశాను మీరు కూర్చోవడం లేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు స్పీకర్ గా మా హక్కులను రక్షించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రిక్వెస్ట్ చేస్తే మీరు కూర్చోవడం లేదు. నేను నాలుగు సార్లు చెప్పాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒకే ఒక క్వెరీ కేషన్ - మూడు ప్రభుత్వాలను....

Mr. Speaker:- I am appealing again to take your seats please.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఏమిటండి ఇది? అధ్యక్షా, మా హక్కులను మీరు కాపాడరా? హౌస్ ని ఆర్డర్ లో పెట్టాలి మీరు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆర్డర్ లో పెట్టడానికే చెప్పాను. I am again appealing to all the Members to resume their seats. మీకు మీ సభ్యత్వం గురించి తెలియనప్పుడు ఏమి చెప్పి రిక్వెస్ట్ చేస్తే మీరు కూర్చుంటారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన విద్యాసాగరరావుగారు, మిగిలినటువంటి బి.జె.పి. గౌరవ సభ్యులకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. నేను వారికి చేస్తున్న విజ్ఞప్తి ఒకటి. బి.జె.పి. పాలిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను రద్దు చేసినటువంటి అంశం మీద తమరు చర్చకు అనుమతించినా, అనుమతించకపోయినా సభలో చాలా చర్చ జరిగింది. వారు కూడా వారి అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు, మిగిలిన వారు కూడా చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రద్దు చేసిన దానిపైన స్పందించి ఇక్కడ ఏదో మాట్లాడడం వరకు సబబే మాట్లాడారు కానీ ఆ సమస్యపైన ఈ ప్రభుత్వం జవాబు చెప్పాలి అని కానీ అది తేల్చే దాకా సభా కార్యక్రమాలు కొనసాగడానికి....

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- అయోధ్య విషయం మాట్లాడండి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కొనసాగడానికి సహకరించమని అనడం న్యాయం కాదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా....

(ఇంటిరష్మన్స్)

Mr. Speaker:- You are misusing your powers. మీరు మిస్ యూజ్ చేస్తున్నారు. మీ పవర్ మీకు తెలియదు. ఇంతకన్నా ఎక్కువ ఏమీ చెప్పను. I cannot help more than that.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఈ మూడు ప్రభుత్వాలను రద్దుచేసినటువంటి విషయం పేరు అయోధ్య సంఘటన వేరు. అయోధ్య సంఘటన తరువాత జరిగినటువంటి ఘటనలు అయోధ్యకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా దేశవ్యాప్తముగా అనేకమైనటువంటి సంఘటనలు జరిగాయి. దాని గురించి ఇక్కడ మనం తీర్మానమే కాదు చర్చ చేశాము. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి వారంతా పార్టీల అభిప్రాయం, వారి వాదన సంఘటన పైన వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. అంతే తప్ప అక్కడ జరిగినటువంటి సంఘటనకు నిష్పత్తికి ఏదో సభలో మనం తీర్మానం చేయడం కాదు. జరిగినటువంటి పరిస్థితులు, వాటి ప్రభావం దేశం మొత్తం మీద ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని నిరసిస్తూ ఒక తీర్మానం చేసే దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దాని గురించి ఈ మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను రద్దు చేయడం పట్ల ఒకవేళ బి.జె.పి. వారికి బాధకలిగి ఉంటే వారికి ఏదైనా వాదన ఉంటే let them come forward with a resolution. హౌస్ లో చర్చించవచ్చు తమరు అనుమతి ఇస్తే. కానీ, అలా కాకుండా తీర్మానం లేకుండా మనకు ఉన్న నిబంధనలకు ఎక్కడా అనువుగా కాకుండా ఎలాంటి బిజినెస్ - సిన్న జరిగినటువంటి చర్చను కొనసాగించవలసిన అవసరం ఉందనేటువంటి మాట తమరు కూడా అంగీకరిస్తూ అది కొనసాగించాలని అనుకుంటూ ఇలా నడవడం కాదు. మీరు చదువుకున్నటువంటి వారు బాగా. మీకు నియమనిబంధనలు బాగా పొమ్మగా తెలుసు. కనుక మీరు మాకు గ్లోడ్ చేయాలి. అది వదలిపెట్టి విద్యాసాగరరావుగారే లేచి సభా కార్యక్రమాలు కొనసాగడానికి....

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను అనలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కొనసాగడానికి సహకరించమని కోరుతున్నాను. నిన్న ప్రభుత్వం చర్చించాలని అంగీకరిస్తే చర్చకు కూడా మనము ఏక్సెప్ట్ చేశాము. మీరు చర్చ అక్కరలేదు అన్నారు. సభలో అందరి అభిప్రాయాలను దృష్టిలోపెట్టుకొని చర్చకు స్పీకర్ గారు అనుమతించడం జరిగింది. ఈరోజు మీరు ఏమంటున్నారు ఈ మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల

కూల్చివేతను చర్చించాలి ఇంక ఏదో జరగకూడదు అంటున్నారు. నీన్న ఏమో చర్చించకూడదని ఈవేళ చర్చించవచ్చునని అనడం సబబు కాదు. ఏమైనా మీకు ఉన్నటువంటి అభిప్రాయం మీకు ఉంది. నేను కాదనడం లేదు. మన బిజినెస్ రూల్స్ ప్రకారంగా నడచుకుందాము. మీరు ఏమైనా రిలవెంట్ రూల్ చూపి కమ్ ఫార్వర్డ్, స్పీకర్ గారికి మీరు ఇవ్వండి. వారి డిస్క్రిషన్ ఉపయోగించి వారు ఎలా నిర్ణయిస్తే ఆ ప్రకారంగా నడుచుకొందాము. దయచేసి సహకరించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మూడు ప్రభుత్వాలను కూల్చి కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి సంబంధము లేదా? ఆ కూల్చడములో దాని సలహాదారుగా మన రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రిగారు అక్కడికి వెళ్ళిన సంగతి మీకు తెలుసు. మూడు ప్రభుత్వాలను ఒక వివాదాస్పద మైన కట్టడము కూల్చబడితే మీరు బర్మరఫ్ చేశారు. ఈ రాష్ట్రములో వందలాది దేవాలయాలు కూల్చి కనేసం ఎవరినైనా అరెస్ట్ చేసిన సంగతి మీరు చెప్పకపోతే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఎందుకు కూల్చకూడదో మీరు చెప్పండి. You are not pointing out a single case against them and thousands of people are being arrested. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఉండడానికి వీలులేదంటున్నాను నేను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అంటే ఏమి చేయమంటున్నారు?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అంతేకాదు ఇప్పుడు రిజల్యూషన్ లో, రోశయ్యగారు అన్నారు. రిజల్యూషన్ మూవ్ చేసిన తరువాత మీరు మాట్లాడండి అన్నారు మైసూరా రెడ్డిగారు మీ పర్మిషన్ ఎప్పుడు తీసుకున్నారు? ఏ విధంగా బాబో మసీదు అనేటటువంటి పదాన్ని ఆ రిజల్యూషన్ లో చొప్పించారని నేను మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఏ విధంగా అయితే ఆ వర్క్ చొప్పించారో, ఈనాడు పి.వి. నరసింహారావుగారు చేసిన ప్రసంగము వల్ల ఈనాడు మసీదు - అసలు వివాదాస్పదమైన కట్టడాన్ని మసీదుగా అభివర్ణించి టి.వి.లో యావత్తు ప్రపంచాన్ని రెచ్చగొట్టి విధంగా చేసిన ప్రసంగం వల్లనే ఈ ధ్వంసము అయిపోయినాయి. ఈ దేవాలయాలు ధ్వంసము అయిపోయినాయి. ఈ కమ్యూనిటీ టెన్షన్స్ ఉన్నాయి. రేపు రాబోతున్నాయి. ఈ కాంగ్రెస్ వారికి ఒక్క ఆర్.ఎస్.ఎస్. బి.జి.పి.సి....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా You are stalling the House. మీరు స్పాల్ చేయడం తప్ప.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా,.....
(ఇంటరప్షన్స్)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి.

Mr. Speaker:- This does not go on record.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- స్పీకర్ సర్....

శ్రీ నిహాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను కూర్చుంటే ఉంచుతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాది కూడా రివైజ్ చేసుకుంటాను, మీరు కూర్చోండి. I also ask the other subject. I never asked them not to go on record. కానీ నేను చెప్పినది మీరు వినకుండా మీరు చెప్పినది నేను వినాలని ఎక్కడా లేదు. You throw the ball with the speed and with the same speed the reflection will come to you. మీరు చెప్పిందే మళ్ళీ చెప్పకూడదు.

శ్రీ నిహాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మూడు ప్రభుత్వాలను కూల్చి....

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- స్పీకర్ సర్.... I wanted a clarification from the Chair Sir.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు స్టాల్ చేయడం తప్ప వేరే దిజినిస్.... వేరే దిజినిస్ లేదంటున్నారు.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను ముందే చెప్పాను. మీ పర్మిషన్తో రిజల్యూషన్ మూవ్ చేసాను. ఇట్ యాక్ ఇన్ పర్మిట్ ఆర్డర్. తరువాత వారిని ఆ సమస్య మీద పర్చివమనండి నేను అన్ని విషయాలు కాలంకుషంగా జవాబు చెబుతాను. కానీ నేను చెప్పినా వినకుండా ఊరికే మాట్లాడితే అర్థం లేదు. చట్టం ముందు అందరూ సమానులే. ఏ ప్రార్థనా మందిరం మీద ఎవరు దాడి చేసినా వారి మీద శిక్ష పడుతుంది. Law will take its own course. అని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker:- He agreed.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నా మాట వినకుండా చెబులు మూసుకుని మాట్లాడితే నేను ఏమీ చెప్పలేను. ఆ సమస్యపై నేనే చర్చ జరుగుచున్నది. నీన్న సాయంకాలము కూడా వారిని మాట్లాడమని అన్నాము. వారు మాట్లాడకుండా, భీష్మించి కూర్చున్నారు. ఇప్పుడు కూడా చర్చ జరగనీయకుండా చేస్తే ఎట్లా? పర్చివమనండి. నేను సమాధానము తప్పకుండా చెబుతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

చివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యపగడేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు
గురించి.

16 డిసెంబరు, 1992.

161

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు మాట్లాడిన తరువాత, వారు జవాబు చెప్పిన తరువాత కూర్చుంటామని అన్నారు. కూర్చోనీయకుండా చేస్తే ఎట్లా? Again I appeal to the Leader of the B.J.P., to control them Mr. Vidyasagar Rao, you are stalling the Housing....

(Interruptions)

విద్యాసాగరరావుగారూ, మీరు కూర్చోండి. హౌస్ ను ఆర్డరులోకి తేవాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- నేను ఒకటే మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు రిజల్యూషన్ లో 'బాబీ మసీదు' ను ఇంక్వాడ్ చేశారు. అది డిస్ పూబెడ్ స్కేట్ అనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అది కేంద్రములలో ప్రధానమంత్రి మసీదని అన్నారు. దీనివల్ల దేశములో గందరగోళ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ రోజున ఆంధ్ర రాష్ట్రములో జరిగిన అనేక ఘటనలు, టెంపుల్స్ నాశనము అయ్యాయి. మసీదులు వడగొట్టారు. వాటిని కూడా ఆ రిజల్యూషన్ లో పెట్టమని చెప్పాము. అప్పుడు మేము కూడా వర్చుకు నిర్దంగా ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అది మాట్లాడే అవసరం లేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- ఎక్కడయితే బాబీ మసీదు కూలిపోయిందని మూడు రాష్ట్రాలను రద్దు చేశారో, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కూడా వుండడానికి వీలు లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వాన్ని వెంటనే రద్దుచేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది.

Mr. Speaker:- I am taking a very serious view - I have to bring the House in order first. Please take your seat. నేను ఇప్పుడే చెప్పాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- ***

మిస్టర్ స్పీకర్:- అది మీరు మాట్లాడే అవసరము లేదు. కూర్చోండి. This also will not go on record. విద్యాసాగరరావుగారూ, మీరు లేడరు, మీరు చెప్పింది కూడా వినడం లేదు. మీరు కంట్రోల్ చేయడం లేదు. వారు జవాబు చెప్పిన తరువాత కూర్చుంటామని అన్నారు. అయినా కూర్చోలేదు. You are stalling the House.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు ఈ రోజు ప్రత్యేకంగా కూర్చోమని అంటున్నారు సార్.

***Expunged as ordered by the Chair.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రశ్నకము ఏమీ లేదు. విద్యాసాగరరావుగారూ, నరేంద్రగారూ, బాల్ రెడ్డిగారూ, రాజేశ్వరరావుగారూ, జయపాల్ గారూ అందరికీ చెబుతున్నాను. దయచేసి కూర్చోండి. I am asking you again to resume.

(Interruptions)

your seats. If you are not controlling your party members, then, I cannot help it....

శ్రీ సిపాష్. విద్యాసాగరరావు:- మేము అయోధ్యమేద చర్చలో పాల్గొంటామని చెబుతూ, ఈ రాష్ట్రములో కూలిపోయిన దేవాలయాల వివరాలను ఇమ్మని అడిగాము. ఆ వివరాలను ఇవ్వలేదు కాబట్టి, దానికి నిరసనగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము. యింకో అంశము ఏమీ ఉంటే, దానిలో బాబీ మనీదు అని చెప్పి, మాకు నోటీసు లేకుండా, ఇంక్వార్డీ చేశారు. దానికి వ్యతిరేకంగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(బి.జె.పి. గా సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

ప్రభుత్వ తీర్మానము:

అయోధ్యలో జరిగిన సంఘటనల పైన

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, 1992 డిసెంబరు 6వ తేదీననుండి, ఈ దేశములో జరుగుచున్న అనేక ఘటనలు మనము పరిశీలన చేసినట్లయితే, ఈ దేశము ఎటువైపు పోతున్నదో - ప్రజాస్వామ్యం పట్ల, సామాజిక న్యాయంపట్ల, రాజ్యాంగం తొక్కితత్వం పట్ల విశ్వాసమున్న ప్రతి దేశ భక్తుడు ఆలోచన చేయవలసిన సమయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ వాళ ప్రజాస్వామ్యాన్ని గురించి, రాజ్యాంగాన్ని గురించి, కోర్టుల గురించి ధర్మ పన్నాలు చెబుతున్న బి.జె.పి. నాయకత్వము కోర్టులను ఏ మేరకు గౌరవించారో మనకు తెలియనిది కాదు. సుప్రీం కోర్టును గౌరవిస్తామని, యు.పి. హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును గౌరవిస్తామని, రాజ్యాంగాన్ని పరిరక్షిస్తామని చెప్పి, రాజ్యాంగం పైన ప్రమాణం చేసిన ఈ పెద్ద మనుషులు, ఈ కుహనా రాజకీయ వాదులు, తొక్కితత్వాన్ని ధ్వంసం చేసి, 500 సంవత్సరాల నాటి చారిత్రక కట్టడాన్ని కూల్చివేసి, 1,500 మంది చావులకు కారణమైన వాళ్లకు కోర్టుల పట్ల, న్యాయం పట్ల, ఏదో బాధ్యత వుందని ప్రవర్తించడం దయ్యం వేదాలు వర్ణించినట్లుగా వుండితప్ప, వారికి ఏరకమ్మైన విశ్వాసము లేదని మేధావరా మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ తీర్మానము మేద, నేను, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు, నరిశిరెడ్డిగారు ఒక సవరణ ఇచ్చాము. ఈ సవరణ, ఇందులో వుండడం ఎంత అవసరమో ఇప్పటివరకు అనేక అంశాలు ఈ సభలో జరిగినవి, రుజువు చేస్తున్నాయి. నేను ఇచ్చి సవరణ - (1)

"For the first sentence in the first para of the Resolution substitute the following:-

The deplorable incidents that took place at Ayodhya due to R.S.S., V.H.P., Bajrangdal, Shivsena and their front parties have done great damage to national unity, integration and to the secular image of our country." ఇది చాలా అవసరము ఈ పరిస్థితులు ఏవయితే వున్నాయో, అవి రుజువు చేశాయి. మనకు ఇప్పటివరకు జరిగిన ఘటనలు రుజువు చేశాయి. వాళ్ళ పేర్లు పెట్టకుండా దానిలో వదలి పెట్టడం అంటే తీర్మానానికి అర్థం లేదు. ఇంకొకటి మేము ఇవ్వాము.

"The House endorses banning of communal organisations like R.S.S., V.H.P., Bajrangdal, Zamat-e-Islami and Islamic Service Society but expresses reservations about its impact in curbing the activities of communal forces as their front parties have been left untouched. The House express full support for the actions taken and to be taken by the Government of India and the State Government to curb lawlessness and communal violence and efforts to strength secularism in the country."

ఇవి ఆ తీర్మానములో లేకుండా వుంటే ఆ తీర్మానము పరిపూర్ణం కాదు. ఇది, ఇప్పుడు దేశములో వరుసగా జరిగిన ఘటనలు, ఇప్పుడు జరుగుతున్న ఘటనలు వాటిని పరిశీలిస్తే, మనము పూర్తిగా వాల్చకు న్యాయంగా ఏమైనా వ్యాసం వుంటే పాటించడం లేదు చాబట్టి. ఈ తీర్మానములో ఇది మెన్నన్ లేకుండా వదలి పెట్టడం తప్పు. ఇది తప్పనిసరిగా ఈ తీర్మానములో పెట్టవలసిన అవసరం వుంది. మా అమెండ్మెంట్ ని అంగీకరించమని కోరుతున్నాను.

(వాకాట్ చేసిన టి.డి.పి. గౌ. సభ్యులు, తదుపరి, సభలోకి ప్రవేశించారు)

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

అధ్యక్షా, నేడు అనేక మంది రాజకీయాలలో తలపండిన కురు వృద్ధులతోపాటు 10-40 దశభక్తి కలిగిన అనేక మంది యువకులు కూడా ప్రజా ప్రతినిధులుగా ఈ శాసనసభకు ఎన్నికయ్యారు. వారికి నేను మనవిచేసింది చరిత్ర నేర్చుకోండి; ఈ దేశంలో జరుగుతున్న ఘటనలవల్ల, ఈ సమస్య పట్ల అవహాసంతో వ్యవహరించవద్దని నీన్న ఛైర్మన్. కూర్చున్న పురుషోత్తమరావుగారు చెప్పిన సలహాతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం పట్ల, లౌకికతత్వం పట్ల, సామాజిక న్యాయం పట్ల నమ్మకం ఉన్న ప్రతి వ్యక్తి తనకు తానుగా

అలోపించాలి. ఈ దేశం ఎటువోతున్నది. ఈ దేశంపట్ల మన బాధ్యత ఏమిటి అనేది అలోపించక సోతే, స్వార్థ రాజకీయ ప్రయోజనాలతో వ్యవహరిస్తే మనకు ప్రతిష్ఠాపరమార్గం లభించదని మనవిచేస్తున్నాను. ముందుగా నేను వరుసగా జరుగుతున్న ఘటనలపట్ల పాలకపక్షం అనుసరిస్తున్న వైఖరి గురించి చెప్పిన తరువాత కుల మత శక్తులపైన, వారు చేస్తున్న ఫాసిస్ట్ ప్రచారంపైనా మాట్లాడదలచుకొన్నాను. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన దగ్గరనుంచీ 45 సంవత్సరాలపాటు, మధ్యలో 6, 7 సంవత్సరాలు తప్ప, దేశాన్ని పరిపాలిస్తున్న కాంగ్రెస్ క్రమక్రమేణా తాను మొట్టమొదట ప్రకటించనదానికి విరుద్ధంగా ప్రక్కకు జరుగుతూ దేశ విచ్ఛిన్నానికి తోడ్పడే కుల మత శక్తులను వోత్సహించే పద్ధతులను అనుసరించింది అనే వాస్తవం. కాంగ్రెస్ వాదులారా దీని గురించి మీరు అలోపించండి అని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా అలోపించి సర్వేన నిర్ణయం తీసుకోకపోతే, ఈ వేదు నీకాన్ని గరళంగా మీరు మింగకపోతే మనం సర్వేన నిర్ణయాలకు రాలేము అని నేను మనవిచేయదలచుకొన్నాను. మా పార్టీ తప్పుచేసి వుంటే విమర్శించండి, విమర్శలను ఎదుర్కొనేందుకు మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. క్రమక్రమేణా రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిందేమిటో నేను చెప్పదలచుకొన్నాను. వివాదంలో ఉన్న ఈ కట్టడంలో, 1949 నవంబరులో అర్ధరాత్రిపూట కొందరు హిందూ మతోన్మాదులు బాబీ మసీదులో విగ్రహాలను పెట్టి విగ్రహాలు వెలిశాయని తప్పుడు ప్రచారం చేశారు. ఆనాడు అధికారంలో ఉన్నది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే. కీర్తిశేఖరు జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నారు. ఆనాడు సర్కార్ వల్లభాయ్ పటేల్ హోం మంత్రిగా ఉన్నారు. గోవింద్ వల్లభ పంత్ యు.పి. ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. ఈ వార్త తెలిసిన వెంటనే పండిత్ నెహ్రూగారు భగ్గున మండిపడి వెంటనే అక్కడ వున్న విగ్రహాలను తొలగించవలసిందిగా అర్డర్ చేశారు. దేశంపట్ల ఆయనకు ఉన్న విశ్వాసం, మైనారిటీ జాతులపట్ల ఆయనకు ఉన్న నమ్మకం, సెక్యులర్ రాజ్యాంగం పట్ల ఆయనకు ఉన్న నమ్మకాన్ని ఇది స్పష్టంచేస్తున్నది. కానీ దుర్మధ్యష్ట వశాత్తూ ఆనాడు ఉన్నటువంటి మెజిస్ట్రేట్ ఇచ్చిన తప్పుడు రిపోర్టువల్ల వంటనే దానిపై చర్య తీసుకోలేదు. తేనివోని కమోషన్స్ వస్తాయని చెప్పిన ఫలితంగా వెంటనే దానికి తాళం వేయించారు. ఆనాడు హోం మినిష్టరుగా ఉన్న పటేల్, అదేవిధంగా ప్రధానమంత్రి, ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న గోవింద్ వల్లభ్ పంత్. కానీ తరువాత జరిగింది ఏమిటి? పండిత్ నెహ్రూగారి మనుమడు రాజీవ్ గాంధీగారు కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం "తాలా ఫోలో" అని దానిని తెరిపించిన చరిత్ర వాస్తవం. మన తప్పులను మనం గమనించాలి, అది సత్యం. అందుకు కారణం ఇక్కడ ఉన్నటువంటి హిందువుల ఓట్లు సంపాదించడంకోసం, హిందూ మతోన్మాదుల ఓట్లు సంపాదించడంకోసం ఇది చేశారు. ఈ మాట అంటే తప్పుకాదు, ఒకసారి మీరు అలోపించండి అని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ముస్లిం మతోన్మాదులను సంత్కృష్టపడంకోసం షాబానూ విడాకుల కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుకు విరుద్ధంగా రాజ్యాంగాన్ని సవరించి ముస్లిం ఓట్లు దండుకొనే ప్రయత్నం చేశారు. ఇది స్వార్థ రాజకీయ ప్రయోజనంకోసం కాదా? మీరు అధికారంకోసం అనుసరించిన తప్పుడు విధానం కాదా? దాని ఫలితం తరువాత ఏమైంది? ఇక అక్కడి కరసేవ, శిలాన్యాసం గురించి చెప్పాలి. ఈ శిలాన్యాసం గురించి ఆనాడు ఈ రాష్ట్ర అధినేతగా ఉన్న ఒక పెద్దమనిషి నాతో ఘర్షణపడ్డారు. మీరూ, నేషనల్ ఫ్రంట్ కలిసి శిలాన్యాసం జరిపేందుకు

బి.జె.పి.కి అవకాశం కల్పించారని, కాబట్టి ఈ దేశాన్ని నాశనం చేశారో అన్నాడు. నేను చాలా తాపేగా ఉండి అయ్యా, "తాలాఖోల్" వేయించింది ఎవరు? శిలాన్యాసం జరిగింది ఏ తేదీ కొంచెం గుర్తుతెచ్చుకోండి అన్నాను. అప్పుడు ఆయన రాజకీయాలు వద్దులే అన్నాడు. మీరు స్వార్థ రాజకీయ ప్రయోజనాలకోసం ఈ పని చేశారు. ఈవేళ ప్రధాన మంత్రిగారు జరిగిన సంఘటనకు నైతిక బాధ్యత వహించి రాజీనామా ఇప్పి వుండవలసింది అని ప్రతిపక్ష నాయకుడు, అదేవిధంగా సహచర సభ్యుడు, సి.పి.ఐ. షోర్ లేడర్ అయిన ఘవ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు అన్నారు. ఏమిటి అది? ఒకవైపు కరసేవ పేరుతో దేశంలో మతోన్మాదులను పిప్పిపిప్పిగా రెవ్వుగొట్టారు. అలాడు ఏదో ఒకరకంగా వెనక్కు తగ్గారు. మేము కోర్టు తీర్పును గౌరవిస్తాం అన్నారు. ఆ తరువాత డిసెంబర్ 6వ తారీఖున ముహూర్తం నిర్ణయించారు. దేశ వ్యాపితంగా రెండు లక్షల మంది కరసేవకులను సమీకరించారు. ఒకవైపున సుప్రీం కోర్టు తీర్పును గౌరవిస్తామన్నారు, రెండో వైపున కరసేవ నామమాత్రమే అన్నారు. మూడవ వైపున ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు. కావాలంటే నేను వాటిని బ్లెండ్ చేయించి ఇస్తాను, మంతులను చదువుకొమ్మనండి. వారు వరుసగా అలాడు వెపుతూవుంటే దేశం అట్టుడికిపోయినట్టు ఉడికిపోయింది. దేశంలో వున్నటువంటి కాంగ్రెస్‌తో సహా అనేకమంది దేశభక్తి కలిగినవారు వెంటనే జాతీయ సమ్మెకకా మండలి సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేయమన్నారు. జాతీయ సమ్మెకకా మండలి సమావేశంలో ఏకగేతంగా తీర్మానం చేశారు. ప్రధానమంత్రిగారు ఏ చర్య తీసుకొన్నా అందుకు సిద్ధమేనని తీర్మానం చేశారు. అయితే ప్రధానమంత్రి సక్కమన్నన చర్య తీసుకొన్నారా? ఆయన ముందుదేశంలో బి.జె.పి.తో కుమ్మక్కయ్యాడని నేను అనను. కానీ దేశ ప్రధానమంత్రికి మంత్రులైన జాగ్రత్త ఏమిటి? ఒకవైపున మతోన్మాదులు వేళ్లుజలంగా ముందడుగువేస్తుంటే, దేశ మంతటా మతోన్మాదం తిన్నరీస్తోంటే, అదేవనిగా మతోన్మాదాన్ని రెవ్వుగొట్టి రెండు లక్షల మంది కరసేవకులను సమీకరిస్తోంటే జాగ్రత్తగా వుండవలసిన అవసరం లేదా? బి.జె.పి. ప్రభుత్వం ఎ. 2-77 సెంటు స్థలాన్ని సేకరించి అక్కడ వున్న దేవాలయాన్ని, మసీదుల్ని, షాఫులను కూలగొట్టి చదునుచేస్తుంటే దేశంలో వున్నటువంటి విజిలెన్స్ చేస్తున్నదేమిటి అడుగు తున్నాను. రెండు లక్షల మందిని సమీకరించిన కళ్యాణ్‌సింగ్ ప్రభుత్వం చెప్పే మాటలమేద నమ్మకం ఎలా ఉంచారని అడుగుతున్నాను. కోర్టు తీర్పును గౌరవిస్తామని చెప్పతూ రెండు లక్షల మందిని సమీకరిస్తోంటే ఏమాత్రం రాజకీయ అవగాహన ఉన్న వ్యక్తి అయినా ఈ పనిచేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. రెండు లక్షల మంది ముద్దుపెట్టుకొనడానికి పోయారా? ఒక కుక్కను చంపాలంటే దానికి పిప్పికుక్క అని పేరుపెట్టి ఆ పద్ధతిలో ప్రచారం చేసి దానిని చంపే పద్ధతి ఫాసిస్ట్ పద్ధతి. ఆ పద్ధతిలోనే మీ ప్రభుత్వం ఇదివరలో మమ్ముల్ని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం రాకపూర్వం మేము అండర్ గ్రౌండ్‌లో వున్నాం. అప్పుడు మేము కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్నాం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక పార్టీ మారినందువల్ల అండర్ గ్రౌండ్‌లో ఉండవలసి వచ్చింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కూడా మమ్ముల్ని నాలుగుసార్లు అరెస్టు చేశారు. నేను మద్రాసులో వుండగా రైల్వే కార్మికుల సమ్మె సందర్భంలో నేను రైళ్లను పడగొట్టడానికి ఒక కుట్రపన్నాననే మీషెస్ నాపై ఒక పెద్ద ఛార్జిషీట్ తయారుచేసి నన్ను అరెస్టు చేశారు. దానిలో నేను బాంబులు తయారుచేశానని ఆరోపించారు. అయితే అందులో ఒక్కటి రుజువు కాలేదు. అలాంటి తప్పుడు రిపోర్టు ఇవ్వే

ఇంటిల్లెన్స్ గడ్డపారలూ, పారలూ తీసుకొని వోతే ఏం చేసింది? అక్కడ మనీదును కూలగొట్టాక మేము స్పెష్యాన్ని పంపించామని అంటున్నారు. ఎందుకండే? వేడుక చూడ దానికా? అక్కడ జరిగింది చూసి సంతోషించడానికా? 50 పేరా మిలటరీ దళాలను అక్కడికి పంపారు. ఒకవైపున అక్కడి ప్రభుత్వం తనను అడక్కుండా దళాలను పంపిస్తున్నారని 10-50 క్లెయిమ్ చేసింది. ఏమిటి పంపించారు. మీకు అధికారం వుంది, అక్కడ కేంద్ర ప్రభుత్వం సమీకరించాలి. అక్కడ సమీకరించకుండా, 10 కి.మీ. దూరంలో పెడితే ఆ కళ్యాణ్ సింగ్ ప్రభుత్వం 10 పోల్స్ యీ కరసేవకులను వుంచితే, రెండు, మూడు, నాలుగు తేదీలలో ఇంత జరుగుతున్నప్పుడు యీ ప్రధానమంత్రిగారికి ఏమీ బాధ్యత లేదాయని అడుగుతున్నాను. వారి, ఆ మాటల మీద నమ్మకం ఉందాల్సిన అవసరం వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి, చూపారే ఆనాడే చెప్పింది. మీకు పూర్తిగా సపోర్టు యివ్వాము వామ పక్షాలు చొరవ తీసుకున్నాయి. దీని కోసం వామ పక్షాలు నేషనల్ ఫ్రంట్ చొరవ తీసుకొని ప్రధాన మంత్రిగారికి సర్వ అధికారాలు యిస్తున్నామని అన్నాము. నీన్న మాట్లాడినటువంటి కాంగ్రెస్ సభ్యులకు నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే, నేను కోపంతో అనడం లేదు. మీరు చేసిన చర్యను సమర్థిస్తున్నాము అంటే, యిప్పుటికైనా మీరు కళ్లు తెరిచారా? తప్పుడు రాజకీయాలను బలపరచడం కాదు. మీరు ఆలోచించండి? చరిత్ర ఏ వైపు పోతున్నది. సంకుచిత రాజకీయాలకోసం అధికారం స్వార్థంగా పెట్టుకుని వారు శిలాన్యాసం - 'తాళాకోల్' అని అనాడు వన్న ప్రధానమంత్రి తాళం తీయించిన తాళా కోల్ చరిత్ర ఏమిటి? శిలాన్యాసం జరిపించిన చరిత్ర మీద. ఈ దేశంలో ఇంటిల్లెన్సు డిపార్టుమెంటు నిద్రపోయిందా? సరిగ్గా బాబీ మనీదును కూలగొట్టిన మూడవ రోజుకు గాని స్పెష్యాలు చేరుకోలేదు కాబట్టి కాంగ్రెస్ కు నైతిక బాధ్యత లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఉత్తరప్రదేశ్ మాజీ ముఖ్య మంత్రి తివారీగారు చెప్పారు. తాళా కోల్ చేయించిన దగ్గర నుంచి - ఆ తరువాత జాతీయ సమ్మె క్యతా మండలి అధికారం ఇచ్చిన తరువాత కూడా సరిగ్గా స్పందించకపోవడం కాంగ్రెస్ తప్పు. మనం తప్పు చేసినా, ఆ తప్పులకు లంపలు వేసుకోకుండా, గుణపాఠాలు తీసుకో కుండా మరొక తప్పు భవిష్యత్తులో చేయకుండా వుండాలి. ఇందులో చేసిన తప్పులకు కనీసం ప్రధానమంత్రి పశ్చాత్తాపం కూడా ప్రకటించకుండా హడావిడిగా తీర్మానం చేశారు ఇది వాస్తవ సత్యం, కఠోర సత్యం. దీన్ని అంగీకరించండి. మేము అందుకు అనాడు చెప్పాము. నైతిక బాధ్యత వహించి ప్రధానమంత్రి రాజీనామా చేయాలని. ఆ మాట అనడలకుకోలేదు. శాసనసభలో చూస్తున్నాము. వారు ఎంత మంది వున్నారనే ప్రశ్న కాదు. వారు ఆర్.ఎస్.ఎస్. అని చెప్పినా బాధలేదు ఎందుకంటే, యిప్పుడు ధైర్యంగా చెప్పుకున్నారు. నీన్నబీదాకా కాదు అన్నారు - కాబట్టి, యీ శక్తులు నీన్నబీదాకా సమర్థించి, గాంధీజీని చంపలేదని సమర్థించి ఇవాళ వచ్చి ఫాసిస్టు వ్యవహారముతో వ్యవహరిస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. మన దేశానికి నాలుగు మూల స్థంబాలు వున్నాయి వాటి మీద మన దేశం ఆధారపడి వున్నది. ఈ దేశం సెక్యులర్ స్టేట్ గా వున్నది. మనకు నాలుగు మూల స్థంబాలు వున్నాయి. ఒకటి స్వాతంత్ర్యం రెండు - సెక్యులరిజం, మూడు సామ్యవాదం, నాలుగు సార్వభౌమాధిపత్యం. ఈ నాలుగు స్థంభాలమీద ఆధారపడి మన రాజ్యాంగం, దేశ వ్యవస్థ నడుస్తూ వున్నది. దీనికి విఘాతం కలగకుండా చూడాలి. లేనిచో చరిత్ర మనలను క్షమించదు. దీన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత మన అందరి మీద వున్నదని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. వేళ్లు

'దయ్యలు' మాదిరిగా కోర్టును గౌరవిస్తామని, ఈ రాజ్యాంగాన్ని గౌరవిస్తామని, ప్రమాణాలు చేసి, కోర్టు తీర్పును అంగీకరిస్తామని చెప్పి అది పాపం, వారికి మనస్సు నమ్మకమట - వారి నమ్మకం మీద ఆధారపడి వుంది తప్ప కోర్టు తీర్పులు కాదు. 84 కోట్ల జనం, ఎవరి విశ్వాసం వారికి వుండవచ్చు కదా. నా విశ్వాసం యిదేయని అనవచ్చు కదా? కాబట్టి, కామన్ గా మెజారిటీ ప్రజలు అంగీకరించింది ఏమిటంటే, అన్ని మతాలు సమానమే - ఇది సెక్యులర్ స్టేట్ అని మన రాజ్యాంగం చాలా గొప్పగా నిర్వచించింది. ఆ రాజ్యాంగం మీద ప్రమాణం చేశారు. ఆ రాజ్యాంగం మీద ఆధారపడి న్యాయం స్థిరపడి వుంది. యిలాంటి దాన్ని కాలరాచి ఫాసిస్టుగా వ్యవహరించి, ఒకరి మనస్సును గాయపరచడం జరిగింది. 500 ఏళ్ల దేవాలయాన్ని పడగొట్టి, సెక్యులర్ మూల స్థానాన్ని వీరగొట్టారు. కాబట్టి, ఈ దేశంలో నిషేధించకుండా ముద్దుపెట్టుకోవాలా? వేరు చేసినటువంటి పాపకృత్యాల వల్ల యీ దేశంలో వున్న మైనారిటీ ప్రజలు 10 కోట్ల మందికి పైగా వున్నారు - వారి మత విశ్వాసాలకు ఎంత గాయం అయిందో అంత తేలికగా మరచిపోగలుగుతామా? అని నేను అడుగుతున్నాను. చెప్పమని అడుగుతున్నాను. రాముడు అక్కడే పుట్టాడాయని అడుగు తున్నాను. అయోధ్యలో పుట్టాడా? 10 చోట్ల పుట్టారని చెప్పుతారు. ఇక్కడే పుట్టారని ఏమిటి ఆ చరిత్ర - రామ్ చతుర్థ ఇక్కడ కాబట్టి ఇక్కడే పుట్టారని చెప్పాతారు. అక్కడే పుట్టారని ఏమిటి చరిత్ర? స్వర్ణేయ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ గారి అబ్బాయి చరిత్రను పరిశీలించి - అక్కడికి వెళ్లి చూశారు - పరిశీలించి ఆయన చెప్పింది ఏమిటంటే, ఇక్కడ ఏ రకమైన ఆధారాలు లేవు. రామాలయం వున్నది. ఏమైనా జైన దేవాలయం తప్ప ఏమీ లేదని చెప్పారు. చరిత్రను నమ్మరట, కోర్టులను నమ్మరట, దేశ న్యాయస్థానాలను నమ్మరట, రాజ్యాంగం మీద చెప్పిన మాట మీద కట్టుబడి వుండరట అత్యంత చేస్సారట. నిజంగా సెక్యులర్ శక్తులు అంటే, ఇంతకంటే ఘోరం మరొకటి లేదు చరిత్రాత్మకమైన, 500 ఏళ్లనాటి కట్టడాన్ని దారుణంగా కూల్చి వేరు న్యాయాన్ని చెప్పమని అంట, ఇంత కంట నిగ్గుచేటు మరొకటి లేదు. ముఖ్యంగా, అదే విధంగా యీవాళ్ల సెక్యులర్ వ్యవస్థ ఏ రకంగా దెబ్బ తినడానికి మతశక్తులు తోడ్పడ్డాయి? అనడానికి యిది ఒక ఉదాహరణ. ఇంకొక ఉదాహరణ - సామ్యవాదం. ఈ దేశంలో అసమానతలు వున్నంత కాలం సామ్యవాదానికి అవకాశం లేదు. కాబట్టి అసమానతలను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ఆనాడు రాజ్యాంగంలో మన పద్ధతుల్లో యీ రిజర్వేషన్స్ ను అట్టడుగు వర్గాల వారికి కొన్ని సమాజిక ప్రయోజనాలు, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. అందులో కొన్ని భేదాభిప్రాయాలు వున్నాయి. ఈ పద్ధతులను అనుసరించడం వల్ల సామ్యవాదం వస్తుందని అనను. మేము చెప్పేది వేరే భాగము. హామీలను ఉల్లంఘించడం - నీన్న నాదెండ్ల భాస్కర రావు చెప్పారు. మీరు అన్నారు కాదు, నేను అడుగుతున్నాను. ముస్లింలు విదేశస్థులని నేను అంటున్నాను. వారు అంటున్నారు. ఆయన చెప్పారు - ఆమాటకు వస్తే ఆర్యులు అనే వారు ఎక్కడనుంచి వచ్చారు - ఇరాన్ నుంచి వచ్చారు. ఈ దేశస్థుల అని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి, ఇక్కడ ఆర్యులుగాని ముస్లింలు కాని ఈ దేశస్థులు, యీ దేశంలో పుట్టారు అందుకని భారతదేశం వాస్తవంలో మనం అందరికీ ఒక విభిన్న సంస్కృతులు, విభిన్న మతాలు వున్నాయి. ఈ దేశంలో కలిసి జీవించాలి. క్రి-శే. గురజాడ అప్పారావుగారు వ్యాశారు - 'దేశమును ప్రేమించుమని, మంచినీ పెంచాలని, దేశమంటి మట్టికాదు మనుష్యులని'

మనుషులంతా ఒక్కటేనని చెప్పారు. ఇవాళ యీ మనుషులు అనేకమతాలు, భిన్న సంస్కృతులు, వున్న యీ దేశం అనేక విద్యేషాలకు దూరంగా జీవించాలి తప్ప యిది విచ్ఛిన్నం చేయడం కాదు - మన రాజ్యాంగం రూపొందించుకున్నది అదే. నిన్న సహోదరులే చెప్పారు. అనేకమంది దేశ స్వాతంత్ర్యంకోసం పోరాడారు - తమ రక్తాన్ని ధారపోశారు - అలాంటిమంచి పునాది మీద రాజ్యాంగవ్యవస్థ ఇక్కడ దెబ్బ తిన్నది. ఈ దుర్మార్గులు చేసిన పనివల్ల దేశ భక్తి శక్తులన్నీ దీనిమీద చాలా స్పష్టంగా నీలబడకుంటే చాలా నష్టం అధికంగా సార్వభౌమత్వం అని అన్నాము. మరొక ముఖ్యమైన విషయం, దేశ ఆర్థికవ్యవస్థ చాలా తీవ్రమైన సంక్షోభంలో కూరుకుపోయింది. దేశ పారిశ్రామిక వ్యవస్థ ఈ పది రోజుల కాలంలో ఎంత దెబ్బతిన్నదనేది పారిశ్రామికవేత్తలు తెక్క వేశారు. మొదట్లో ఈ సంవత్సరం మన పారిశ్రామికాభివృద్ధి 4.5 నుండి 5 శాతం వరకు పెరగవచ్చునని తెక్కలు వేశారు. కానీ ఈ గందరగోళాల ఫలితంగా పారిశ్రామికాభివృద్ధి 3.5 శాతం దాకానో 3 శాతం దాకానో పడిపోయింది. ఈ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఎంత నష్టం అని అడుగుతున్నాను. అంతే కాకుండా యింకొక భాగం గురించి మనం తేసుకున్నట్లయితే యింకా కొన్ని నిజాలు బయటపడతాయి. ఇప్పటికీ అద్భుతవశాత్తు 4 వేల కోట్ల రూపాయల విదేశీ మారకద్రవ్యం వుంది. మూడు మాసాలపాటు దిగుమతులు చేసుకోవడానికి ఈ మారకద్రవ్యం పనికి వస్తుంది. దురదృష్టం ఏమిటంటే ఈ యొక్క ముస్లిం దేశాలలో మతోన్మాదం రెచ్చగొట్టడం కోసం ముస్లిం మతస్థులు ప్రయత్నించారు. 50 లక్షల టన్నుల క్రూడ్ ఆయిల్ సౌదీ అరేబియా నుండి, 40 లక్షల టన్నుల క్రూడ్ ఆయిల్ కువాయిత్ నుండి, 30 లక్షల టన్నుల క్రూడ్ ఆయిల్ ఇరాన్ నుండి మనకు వస్తుంది. అంతేకాకుండా యింకా అనేక చిన్న చిన్న దేశాల నుండి కూడా వస్తుంది. ఈ దేశాలలో వున్న మతోన్మాదులు రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. మన ప్రభుత్వం ఒక విషయం స్పష్టపరిచింది. కులమత శక్తులకు వ్యతిరేకంగా ఈదేశ ప్రభుత్వం పనిచేస్తుందని స్పష్టం చేయడం జరిగింది. వారు అందుకు అంగీకరిస్తారనే అనుకుందాము. అది ఆగిపోతే మన ఆర్థిక వ్యవస్థ ఏమి కావాలి? 2 వేల కోట్ల రూపాయలు మనకు యిప్పటికీ యితర దేశాలనుండి వచ్చే అవకాశం వున్న పరిస్థితి వుంది. ఈనాడు విదేశాలనుండి వచ్చే యాత్రికుల మూలంగా, 1992-93 సంవత్సరానికి గాను రూ. 4 వేల కోట్ల విదేశీమారకం లభిస్తుందని అనుకుంటే, మొన్న ఈ మధ్యనే జపాన్ ప్రభుత్వం "భారతదేశంలో అస్థిరత్వం వుంది కనుక జపాన్ ప్రజలు భారతదేశ పర్యటన చేయ వద్దు" అని చెప్పడం జరిగింది. దేశ ఆర్థికవ్యవస్థ మీద ఈ ప్రభావం వుండడా అని అడుగు తున్నాను. అనేక విదేశీ సంస్థలు మనకు పెట్టుబడి పెట్టడానికి ముందుకు రాకుండా ఆలోచనలో వున్నాయి. మన ఆర్థికవ్యవస్థను ఈ పరిణామాలు ఏ విధంగా దెబ్బతేశాయో ఆలోచించవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు 'దయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లుగా' ఫాసిస్టు శక్తులు నడిపించే విధంగా వీరు చేశారు. ఉదాహరణకు ఆర్.ఎస్.ఎస్. గురించి దాని ఆవేగితి గురించి మీరు చూసినట్లయితే 1939లో శ్రీ గోల్వాలర్ ఒక పుస్తకం వ్రాశారు. కావాలంటే ఆ పుస్తకం మీకు సప్లయ్ చేస్తాను. ఆయన వ్రాశారు - "ఆ విధంగా మతాన్ని రాజకీయంలో విడదీయరాని భాగంగా చేయడం ద్వారా కాషాయ చొక్కాలు నేడు దేశ శత్రువులకు బలం చేకూరుస్తున్నాయి" అని అన్నారు. ముఖ్యంగా మన భారతదేశ అభివృద్ధికి సహాయం చేసే పౌందూయేతరులను గురించి కూడా ఆయన ఒక మాట వ్రాశారు.

“వారు తమ వ్యత్యాసాలను వదలిపెట్టకపోతే, ఈ జాతి మతాన్ని, సంస్కృతిని, భాషను స్వీకరించి పూర్తిగా జాతిలో కలిసిపోకపోతే వారికి జాతీయ జీవనంలో భాగం వుండదు వారు తమ జాతి, మత, సాంస్కృతిక తేడాలను పాటించనంతకాలం వీదేశీయులుగానే పరిగణించబడతారు” అవన్నీ ఏమీ తెలియచేస్తున్నాయి? వారు తమ జాతి, మత, సాంస్కృతిక తేడాలను పాటించినంతకాలం....

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- దేశద్రోహులకు స్థానం వుందా అధ్యక్షా.

(అంతరాయము)

ఛైర్మన్:- నిశ్చయంగా వుండాలి విద్యాసాగరరావుగారూ, మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- దేశ వ్యతిరేక శక్తులు - నశించాలి.

(శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో దేశ వ్యతిరేక శక్తులు నశించాలి, దేశ విచ్ఛిన్నకర శక్తులు నశించాలి అంటూ నినాదాలు)

ఛైర్మన్:- ప్రతి పార్టీకి మాట్లాడడానికి అవకాశం యిస్తున్నాను. వారిని ముందు మాట్లాడనివ్వండి. నో యింటరప్షన్స్ ప్లీజ్.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మేము హూవ్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. ఆయన యింకా యిలా చెప్పారు. "హిందూస్థాన్‌లో గల వీదేశీ జాతుల వారు హిందూ సంస్కృతికి, భాషకు అలవాటుపడాలి" హిందూ మతాన్ని గౌరవించడం, పవిత్రంగా చూడడం నేర్చుకోవాలి. హిందూదేశానికి సంబంధించినదైన హిందూ మతాన్ని, హిందూ సంస్కృతిని కొనియాడడం మినహా మరే విధమైన ఆలోచనలకు వారు చోటివ్వరాదు. తమ ప్రత్యేక ఉనికిని విడనాడే హిందూ జాతిలో కలిసిపోవాలి. లేకపోతే వారు దేశమంతటా హిందూ జాతికి పూర్తిగా లోబడి బ్రతకాలి. ఇలాంటి సుభాషితాలు యింకా అనేకం వున్నాయి. నేను మనవిచేసేది ఏమంటే విభిన్న జాతులు, మతాలు వున్న ప్రజలు కలిసి జీవించవలసిన దేశంలో హిందూజాతిని రెచ్చగొట్టిన వారు. 'హిందూదేశం' అని చెప్పుకోవడానికి హక్కు వుందా అని అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, నా ఆవేదనలో పాలు పంచుకోవాలి. మాపార్టీ ఆవేదన, వామ పక్షాల ఆవేదన, అర్థం చేసుకోవాలి. కాంగ్రెస్ కానివ్వండి, ప్రతి పక్షాలు కానివ్వండి కుల శక్తుల కారణంగా మన జాతి ఎక్కడికి పోతున్నది అనేది ఆలోచించాలి. ఇటువంటి సంఘటనలు జరిగినందుకు సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలి. అధ్యక్షా, నేను మొట్టమొదటే మనవిచేశాను. ఈదేశ ప్రధానమంత్రికి బాధ్యత వుంటే ఎప్పుడో రాజీనామా యిచ్చి వుండేవారు. కాంగ్రెసేతర పార్టీలలోని మత శక్తుల ప్రభావాన్ని గురించి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఒక ఉదాహరణ చెప్పడం అన్యాయం కాదనుకుంటాను. మన హిందూ మతాన్ని గురించి. హిందూ జాతిని గురించి స్వామి వివేకానంద ఇతర బోధనలు చాలా గొప్పగా చెప్పారు. అదీశంకరుల వారు

చెబుతారు "నదులు అనేక మార్గాలలో సముద్రాన్ని చేరినట్లు విభిన్న వ్యక్తులు విభిన్న మార్గాలలో పరమాత్ముడిని చేరుకుంటారు" అని ఆయన అన్నారు. 'మేము చెప్పేదే శాసనం. మరొకటి కాదు. అనే శక్తులను ఏమనాలి? ఆదితంకరుల వారు పొందువు కాదని చెప్పినా ఆశ్చర్యపడనవసరం లేదు. సంఘాభిమానం, దేశాభిమానం వుండాలని ఆయన చెబుతారు. శ్రీ వివేకానంద స్వామి "శాఖాభిమానము, స్వమత దురభిమానము తత్ఫలితమైన మూర్ఖాభి నివేశమున, సుందరమైనా ఈ వసుంధరను చీరకాలమునుండియు ఆక్రమించియున్నవి. భూమిని అవి దార్యవ్యయమొనర్చి, అనేక పర్యాయములు మానవ రక్తశిక్షమును గావించి నవి. నాగరికతను నాశనమొనర్చి, సంఘములను నిరాశపాలు చేసినవి. ఈ ఘోర రాక్షసులు చెలరేగియుందనినచో మానవ సమాజము నేటికంటె విశేషాభివృద్ధి నందియుండెడిది కాని వాని యవసాన సమయమానన్నమైనది. వివేకానందుడు మన దేశ భౌతికతమును గురించి చెప్పిన గొప్ప వ్యక్తి. ఆయనను ముస్లిం అన్నా ఆశ్చర్యపడనవసరం లేదు; ఈ మతోన్మాదులు. ముస్లిం, హిందూ, సిక్కు, యిసాయి, ఏ మతం అయినప్పటికి మత సహనం చూపించ వలసిన అవసరం వుంది.

(అంతరాయము)

10. అందుకని నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే వాస్తవాలు వినడానికి కొంచెం కఠినంగానే వుంటాయి. "ఒకే మాట, ఒకే బాణం, ఒకే భార్య" అనేది శ్రీరాముడి ఆదర్శం. కానీ ఆ రాముడు ఒక్క మాట కోసం - తండ్రికిచ్చిన మాట కోసం - ఆయన అపస్మారకంగా ఉన్న స్థితిలో ఇచ్చిన మాట కోసం 14 సంవత్సరాలు అడవులకు వెళ్ళాడు. పాపం బి.జె.పి. రాముడు కొత్త రాముడేమో. బి.జె.పి. వారు కొత్త రాముడిని సృష్టించారేమో. తెలీదు. వారు కోర్టు మాట నమ్మరు. రాజ్యాంగం మీద ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ప్రమాణం చేస్తారు. రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘిస్తారు. ఈ దేశ సార్వభౌమత్వాన్ని, గౌరవాన్ని, జాతినీ కాపాడాలని రాజ్యాంగంలో వుంది. కానీ 'ఈ రాజ్యాంగం రూపొందించిన న్యాయ వ్యవస్థ నా మీద ఆధారపడి ఉంది' అని అంటారు. 89 కోట్ల మందే నా ఇష్టం అంటారు. వారి మాట కాకపోతే, చేసేది చేస్తారు. చిక్కు అదే. దేయాలు వేదాలు వల్లించినట్లు ఉంది. ఆ ప్రభుత్వాల రద్దును నేను బలపరుస్తున్నాను అంటే రానున్న కాలంలో వచ్చే ప్రమాదాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని బలపరుస్తున్నాను. బి.జె.పి. వారు నగ్నంగా చెప్పారు. వారు ధైర్యంగా చెప్పినందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. మినహాయింపు లేదు. కానీ ఆ శక్తులు మధ్యయుగం నాటి రాక్షస కృత్యాలు చేస్తామంటే ఈ దేశంలో అందుకు తావు లేదని నిర్దోహమాటంగా చెప్పాలి. మతం పేరుతో ఈ జాతికి జరిగిన అన్యాయం, అగౌరవం విదేశాలలో మనకు జరిగిన అగౌరవం ఉపాంహడానికి అలవి కానిది. నేను కాంగ్రెస్ పార్టీ వారిని కోరుతున్నాను. వారి ప్రధానమంత్రి చేసిన తప్పును దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. రాజీవ్ గాంధీ ఫౌండేషన్ సంస్థ తీర్మానం ఇచ్చింది. అర్జున్ సింగ్ చెప్పారు. తివారీ చెప్పారు. మేము కాదు. శిలాన్యాసం జరిగిన నాటి నుంచీ ఇప్పటి వరకూ స్వార్థ రాజకీయాలు పొంగాయి, ఈ దేశాన్ని ఈ పరిస్థితికి తెచ్చాయి అన్నారు. కనుక ఆలోచించండి పరిశ్రమ నుంచి నేర్చుకున్న గుణపాఠాలు కఠినంగా స్వీకరించి, జరిగిన తప్పులు తెలుసుకుని, భవిష్యత్తులో తప్పు జరగకుండా చేద్దాము. ప్రధానంగా స్వార్థ కులమత శక్తులను ఈ సమాజం నుంచి వేరుచెయ్యాలి.

మతం వేరుతో దుర్మార్గం చెయ్యాలనుకునే వారిని దూరం చెయ్యాలి. అన్ని మాతాలను, అన్ని భాషలను గౌరవించాలి. వైవిధ్యం గల భారతదేశంలో అన్ని మతాలనూ, అన్ని భాషలను గౌరవించాలని నిర్వహించిన దానిని మనం కాపాడాలి. అన్ని జాతులను కాపాడాలి. ఈ మాట బలపరుస్తే, కొందరు అన్నారు. ఓటల్లో కొనమట. ఉష్ణోష్ణ ముక్కు తీసికెళ్లి ఇసుకతో దూరస్తే దానికి ఏమీ తెలేదు. ఉష్ణోష్ణకులు వాళ్లు. శవ రాజకీయాలు చేస్తున్నామట మేము. శవాన్ని పేక్కుతీసి రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్‌తో దోస్తీ కట్టి, ఎన్నికలలో రావాలని మేము కోరుకోవడం లేదు. ఏ సందర్భంలోనూ కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిన తప్పులను, మత దురహంకారులు చేసిన తప్పులను సహించము. సూత్రబద్ధమైన వైఖరి మా పార్టీది అని చెబుతున్నాను. దేశం పట్ల లౌకికతత్వంపట్ల నమ్మకాన్ని కలిగిన వారం-కక్షలు, రాజకీయ మతోన్మాదాలు, మతోన్మాద శక్తులను, మధ్య యుగం నాటి రాక్షసత్వాన్ని మానసికంగా ఈ దేశ పరిధి నుంచి తుడిచి వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, చాలా విషయాలపై ఈ సభలో నిన్నటి నుంచీ....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. వెంకటరావు (నూజివీడు):- అధ్యక్షా, నా వేరు ఉంది. నాకు అవకాశం ఇవ్వండి. నాకు ముందు ఇవ్వాలి. స్పీకర్ గారు విచారించండి.

ఫైర్మన్:- కోఆపరేట్ చెయ్యండి. వారి తరువాత ఇస్తాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- మేరు ఈ రకంగా చెయ్యడం మంచిది కాదు. నన్ను ఇన్‌సర్ట్ చేసినట్లు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- ఈ సంస్కృతి పరంపరను చిన్నాభిన్నం చేసి, ఈ సంపదను దోచుకోడానికి వచ్చారు. గజనీ మహమ్మద్, మహమ్మద్ ఘోరీ సోమనాథ దేవాలయాన్ని ధ్వంసం చేశారు. భారతదేశంలో అప్పుడు ప్రజల హృదయాలకు తగిలిన గాయానికి ప్రతీకారం తీర్చుకోడానికి ఆ నాడు జాతి ఆలోచించలేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కూడా గజనీ, ఘోరీలు మరొక రూపంగా అడుగుడుగునా అడ్డుపడుతున్నారు....

(ఇంటరప్షన్స్)

వారు మాట్లాడితే ఈ వివాదాస్పద కట్టడాన్ని కూల్చడం పట్ల వ్యతిరేకంగా మాట్లాడుతారు. ఎవరు మాట్లాడినా అంతే. మా పార్టీ ఒక్కటే సమర్థిస్తూ మాట్లాడినప్పుడు మేము చెప్పేది వినాలి. అయోధ్యలో జరిగిన పరిణామాల పట్ల మేము మాట్లాడితే సరిపోతుంది. మిగతా వార్లు మాట్లాడే అవసరం లేదు.

ఫైర్మన్:- మేరయినా కోఆపరేట్ పెయ్యండి. కూర్చోండి. వారి అరువాత ఇస్తాను. పంకజరావుగారూ మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, అయోధ్యలో గత 6వ తేదీ నుంచీ జరిగిన సంఘటనలను గురించి ప్రతి భారతీయుడు ఆలోచించాలి, ఈ సంఘటనలు చూసి ఈ భారతదేశ సమగ్రతను, ఐక్యతను ఈ రాజకీయ నాయకులు ఎట్లా కాపాడుతారు, కాపాడుతారా, లేదా, ఈ రాజకీయాలు భారతదేశాన్ని ముక్కలు వేయడానికే ఉపయోగిస్తారా అని ప్రతి భారతీయుడు ఎదురుచూస్తున్నాడు, ఆలోచిస్తున్నాడు. 1947లో స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఆ రోజు జరిగిన మారణ కాండ గుర్తుకు వస్తే, ఈ సంఘటన తరువాత మళ్ళీ అంత ప్రమాదం ముందుకు వస్తుంది, ఈ దేశంలో లక్షలాది మంది బలి కావాలని వస్తుందని, ప్రపంచంలో మళ్ళీ మనం తలెత్తుకోగలమా అనే, మళ్ళీ ఘంతుకోగలమా అనే ఆలోచించవలసి వచ్చింది. కానీ ప్రజలయొక్క సహకారంతో, మేధావుల యొక్క సహకారంతో అనేక మంది పెద్దలు రాజకీయాలలో ఉన్నవాళ్ళు, బయట ఉన్నవాళ్ళు అందరూ కూడా చచ్చి ఇచ్చిన కాంతి సందేశాలను, వారు చెప్పిన మంచి మాటలను ఈ భారతదేశ ప్రజలందరూ విన్నందువల్ల ఈ రోజు 1000 తోనో 1200 మందితోనో ఈ మారణ కాండ ఆగిపోయింది. కానీ నిజానికి జరిగిన సంఘటన పూర్వం 1947లో పార్లమెంట్ అప్పుడు జరిగిన పరిస్థితులను ఒక్కసారి అంచనా వేసుకుని ఈ రోజు ఆలోచన చేస్తే నిజంగా ప్రధానమంత్రి పి.వి. నరసింహారావుగారి ప్రభుత్వంలో ఉన్న ప్రజలందరూ కూడా అదృష్టవంతులు.

సహజంగా మన అందరికీ అలుసు. ఎక్కడ చిన్న సంఘటన జరిగినా పత్రికలలో పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో పెట్టే పరిస్థితి మన అందరికీ అలుసు. 6వ తేదీన మొత్తం ప్రెస్ వారిని కిత్ కదాచారు. వారి కెమెరాలను లాక్కున్నారు. నిదేశ పత్రికలను నడిపే మేధావులు వస్తే చాక్లెట్లవరకూ గాయాలయ్యాయి. దెబ్బలు తగిలాయి. వాళ్ళ దగ్గర అనేక రకాల ఫోటోలున్నాయి. ఏ ఫోటో కూడా భారతదేశంలో ఈ సమగ్రతను, సమ్మెక్యతను కానీ దెబ్బ తీసే విధంగా ఏ ఒక్క ఫోటో కూడా, ఏ పత్రికయినా కూడా ప్రచురించ లేదు. ప్రచురించక పోవడమే కాదు ఎక్కడకు వెళ్ళినా పత్రికా ప్రతినిధులకు గాయాలయినా భారతదేశంలో ఉన్న పత్రికలయొక్క ప్రతినిధి వర్గాలు తమ అసమ్మతిని తెలియజేసారు కానీ ఈ భారతదేశాన్ని చీల్చాలని కానీ, ముక్కలు వేయాలని కానీ, దెబ్బతీయాలని కానీ అనుకుని ఉంటే భారతదేశం నిజంగా ముక్కలయిపోయి ఉండేది. ఎక్కడా ఒక్క మాట అనకుండా ఢిల్లీలో ఉండే భారతదేశ ప్రెస్ కౌన్సిల్ అధ్యక్షులు పాక్.కె. దువ్వారా ఒక కార్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఎన్ని అవమానాలు జరిగినా భారతదేశ సమగ్రత కొరకు ముఖ్యంగా ఎవరూ కూడా ప్రచురించడంలో సెన్సే కండ్లు, సెన్సే సెన్సార్ షిప్ కావాలని ఆయన అనడం జరిగింది. అంటే ఈ రోజున దేశంలో వున్న సమగ్రత శాంతి రాష్ట్ర రాజకీయనాయకుల వల్లనే వచ్చింది అనుకుంటే ఫ్రమ. ఈ దేశంలో ఉన్న మేధావులు, ప్రజలు, అనేక సంఘాలలో పనిచేసే పెద్ద పెద్ద వాళ్ళందరూ పత్రికా ప్రతినిధుల ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలోనే మనం రోజూ పత్రికలలో చూస్తుంటాం అసెంబ్లీలో కానీ బయట కానీ ఏ పిన్న సంఘటన జరిగినా పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో వచ్చేటటువంటి పేపర్లలో కూడా ఎడిటోరియల్స్ కానీ మిగతా పేపర్లలో కానీ

ప్రొవోకేషన్ ఏమీ రాకుండా ఇన్ని రోజులూ కాపాడుతూ వచ్చాయి వారికి నేను ఈ సభా ముఖంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కాంగ్రెసు పార్టీ తరఫున పత్రిక మేధావులు దేశ ప్రజలందరినీ కాపాడిన వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. వారందరికీ మనం ధన్య వాదాలు తెలియజేయడమే కాదు వారు కోరుకున్నటువంటి రాజకీయ నాయకులుగా మనం ఈ దేశంలో పెరుగుతామా, నిలబడగలుగుతామా మనం నడపగలుగుతామా అన్నది ఈ రోజు ఉన్న సమస్య. పెద్దలు మాట్లాడారు. అనేక రాజకీయ పక్షాల నుంచే మాట్లాడారు. ఇంకా మాట్లాడవలసిన వారున్నారు. ఒక బి.జె.పి.ని అనడం కాదు. బి.జె.పి ఈ రోజు చేసిన కార్యక్రమాలకు నాందిగా గత 40 సంవత్సరాల నుంచీ చేస్తూ వస్తున్నారు. భారతదేశ స్వతంత్ర సంగ్రామంలో కాంగ్రెసు పార్టీ ఈ రోజున 107 సంవత్సరాలు నిండిన సందర్భంగా గుర్తు చేసుకోండి. కాంగ్రెసు పార్టీ స్వతంత్ర ఉద్యమ కాలం నుంచీ ఈ మత సంస్థలు దేశంలో ఉంటూ వున్నాయి. ఈ మత సంస్థలలో ఒక హిందూ మత సంస్థ కాదు. ముస్లిం మత సంస్థలు ఉంటూ వచ్చాయి. ఒక ప్రక్క మత సంస్థలు ఉంటూ వచ్చాయి. కానీ గాంధీగారు కానీ సహ్యాగారు కానీ ఎవరూ కూడా రాజీ పడలేదు. వాళ్ళను ఎదుర్కుంటూ వచ్చారు. ఈరోజు హిందూ ఫండమెంటలిజాన్ని ఎదుర్కోవడమే కాదు ముస్లిం ఫండమెంటలిజాన్ని ఎదుర్కోవడమే కాదు, సిక్కు ఫండమెంటలిజాన్ని ఎదుర్కోవడమే కాదు ఈ భారతదేశం వెనక నిలబడి ఉండాలంటే ఏ మత సంస్థ తోటి రాజీ పడడానికి వీలు లేదు. ఏ మతాల మౌఢ్యాలకు లొంగడానికి వీలు లేదు. ఏ మతాలను ఒక దానితో మరొక దానికి వోట్లకో తెక్క పెట్టుకోవడానికో వాళ్ళను బాంపర్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ముస్లిమ్స్ కానీ, సిక్కులు కానీ, హిందువులు కానీ, క్రైస్తవులు కానీ ఎవరయినా కానీ మనం ఈ దేశం కావాలని మనం తొక్కిత విధానాలలోకి మన రాజకీయాన్ని మలచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. లేదా ఓట్లు కావాలన్నా ఓట్లలో మన అధికారం ఒక్కటే కాదు. ఇందాక రామరావుగారు మాట్లాడారు. ఈ రాజకీయ ద్వంద్వ నీతితో ఈ దేశాన్ని ముక్కులు చేయవద్దు. నిన్నా, మొన్నా పెద్ద రాజకీయ నాయకులు మాట్లాడుతున్నారు ఒకసారి చదవండి అని అడుగు తున్నారు చరిత్రను. చాలా మంది మహానుభావులు కవులు రాసిన చరిత్రని నమ్మవద్దు. కవులు రాసిన అబద్ధాలు నమ్మి భారతదేశం ఎంతో గొప్పది అనుకోవద్దు. చరిత్ర కారులు ఎవరు వ్యాసారో వారిని ఆ చరిత్రను గమనించమని అడుగుతున్నాను. నిన్నా, మొన్నా బృహ్మాండమయిన చరిత్ర మన వెనక ఉందని అన్నారు. ఎంతో భారతదేశ సంస్కృతి మన వెనక ఉంది అంటున్నారు. ఏమిటి మీ భారతీయ సంస్కృతి అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు బాబ్బీ మనీడు గురించి మాట్లాడే పెద్దలు ఒకసారి మీ చరిత్ర ఏమిటో వెనక్కు తిరిగి చూసుకోండి. ఈ రోజు బొద్దు ఆరామాలున్నాయా? బొద్దు ఆరామాల తరువాత జరిగిన సంఘటన మీరు ఒకసారి పరిశీలించండి. మీరు బొద్దు ఆరామాలు, జైన్ ఆరామాలు పడగొట్టిన సందర్భాన్ని గుర్తించుకోమని ఒకసారి అడుగుతున్నాను. వోనే అది మీరు మర్చిపోతే తిరిగి మళ్ళీ వచ్చిన సంఘటనలను గుర్తు తెచ్చుకుని ఈ రోజున బాబ్బీ మనీడు పడగొడతాము, లేకపోతే దేవాలయాలు మార్చుస్తామంటే ఈ సవాల్ని ఎవరు భరించాలని అడుగుతున్నాను? కాంగ్రెసు పార్టీ ఈ సవాల్ని తీసుకుని ఈ దేశాన్ని నడుపుతామని చెప్పమా? మేము ఈ దేశానికి స్వతంత్రం తీసుకువచ్చింది ఈ దేశానికి స్వతంత్రం కావాలని అడిగింది మీ మత సంస్థల కోసం కాదు. మీ మతాలను నడపడం కోసం కాదు. మీరు చేసే సవాళ్ళను

మేము స్వీకరించడానికి కాదు. రాజకీయ సమస్యలను ఆర్థిక సమస్యలను లేకపోతే సాంఘిక సమస్యలను ఎదుర్కునే దేశ స్వాతంత్ర్యం అడిగాము కానీ మీరు నిన్నటిదాకా నిద్రపోయారు. ఈరోజు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత మేమందరూ గొప్పవాళ్లం అయిపోయాము, మేము మనీదులు, దేవాలయాలు పడగొడతాము అంటే మీ కోసం స్వతంత్రం రాలేదు. స్వతంత్రం వచ్చింది పొందూ ఫండమెంటలిజం మీ ఒక్కరికే రాలేదు. లేకపోతే ముస్లిములకు ఒక్కళ్లకే రాలేదు. భారతదేశంలో ఉన్న 80 కోట్ల మందికి ఆరోజు హిట్లర్ ఫ్రీడం వచ్చింది తప్ప దానిని ఎకనామిక్ ఫ్రీడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము తప్ప, నోషల్ ఫ్రీడం కోసం ట్యూ చేస్తున్నాము. మీ రెలేజీయస్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ లోకి మేము వచ్చి కలుగజేసుకోవడానికి కాదని మీదవారా మనవిచేస్తున్నాను. ఆరోజున నిద్రపోయిన మనుషులు, అందరూ కుటుంబాలను వదిలిపెట్టిపోయిన పెద్దలు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత పూర్వపు కక్షలు తీర్చుకుంటామంటే స్వతంత్రాన్ని మీకు కట్టబెట్టాలా? ఎవరికి కట్టబెట్టాలి? అసలు ఎక్కడ వుండి జానేగారు చెప్పారు. 14 జాతుల మీద ఈ దేశం మీద దండెత్తడమా? ఈ దండెట్టినప్పుడు భారతదేశం మీద దండెత్తుతాయా? నిన్న భారతదేశం ఉందని చెబుతున్నారు మీరు. ఎక్కడ ఉంది భారతదేశం నిన్న? మహాత్మాగాంధీ తీసుకువచ్చిన దేశం భారతదేశం. మీ బి.జె.పి.ని నమ్మి భారతదేశం లేదు. భారతదేశ పటం బొద్దుడి కాలం నాడు ఉందా? కనీషుని కాలం నాడు ఉందా? చంద్రగుప్తుని కాలం నాడు ఉందా? మూడు వేల సంవత్సరాల నాడు కూడా లేదు. ఇది ఒక కొత్త భారతదేశం. ఈ భారతదేశంలో లౌకిక రాజ్యాంగం పెద్ద మతంగా గుర్తుంచుకుని నడపవలసిన ఈ సందర్భంలో మీరు బాగా వెనక్కు తీసుకుపోయి మీరు ఫాసిస్టులని మీరు ఈ దేశానికి ప్రబోధించి మతాలతోటి, కులాలతోటి భాషలతోటి ప్రాంతాలతోటి ఈ దేశాన్ని ముక్కలు చేయాలనుకుంటే మా త్యాగాలతో మీరు ఆపగలరా? ఇందాక రామారావుగారు చెప్పారు మేము త్యాగాలు చేస్తామని. ఏమి త్యాగాలు చేస్తారు మీరు? ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి త్యాగాలు చేయలేదు. భారతదేశ స్వతంత్ర ఉద్యమంలో త్యాగాలు చేయలేదు భారతదేశ స్వతంత్ర ఉద్యమం కోసం కాంగ్రెస్ పార్టీ లక్షలాదిమందిని పోగొట్టుకుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఒకరినీ ఇద్దరినీ కాదు సుభాష్ చంద్రబోస్ స్నేహ్యం దగ్గర నుంచే అల్లూరి సీతారామరాజు ఉద్యమం దగ్గర నుంచే అనేక ఉద్యమాల దగ్గరనుంచీ అనేక లక్షల మంది భారతదేశ ప్రజలను త్యాగం చేసింది కాంగ్రెస్ పార్టీ. ఈ రోజున లౌకిక రాజ్యాన్ని కాపాడుకోవడం కోసం మీరు ఉరుకుని అండర్ గ్రౌండ్ కు వెళ్లడం కాదు. ఈ భారతదేశం లౌకిక రాజ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి ఎన్నో త్యాగాలను చేసింది ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ. పి.వి. నరసింహారావు ప్రభుత్వం ఈ దేశాన్ని కాపాడుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. భారత దేశాన్ని ఈ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసి తీరవలసిన అవసరం ఉంది. అంతర్యుద్ధం వస్తే అబ్బాహం లింకన్ పారిపోయాడని అడుగుతున్నారు. అబ్బాహం లింకన్ దేశాన్ని వదిలిపెట్టి వెళ్లకపోతే అమెరికా మిగిలి ఉండేదా? అబ్బాహం లింకన్ పారిపోలేదు. ఈ రోజున పి.వి. నరసింహారావు ప్రభుత్వం వదిలివెళ్లవలసిన అవసరం లేదు. ఎన్.టి. రామారావుగారు ఇక్కడిక్కడో నిలువొని కేకలు వేస్తే భారతదేశంలో ఏదో జరుగుతుందని అనుకొంటున్నాడు. భారతదేశం రాజకీయాలలో మీకు వున్న స్థానం ఒక పర్సంటేజీ కాదు కదా, జీరో కుడా లేదు. ఈరోజు భారతదేశ రాజకీయాల్ని శాసించాలని మీరు అనుకొంటే సాధ్యమయ్యే పని కాదు.

అధ్యక్షా, ఇందాక పెద్దలు బోడెపూడిగారు మనవిచేశారు - ఈ సంఘటనల వల్ల దేశ ఆర్థిక పరిస్థితులకు ఇబ్బందులు వచ్చాయని. నిజమే ఈ దేశంలో ఆర్థిక పరిణామాల్లో, సాంఘిక పరిణామాల్లో మార్పులు వచ్చాయి. బి.జె.పి. వారు చేసిన ఈ పని వల్ల దేశాన్ని అటు ఇటు కుదిపింది. దానిని మేము ఏమీ కాదనడం లేదు. కానీ షెనాల్ ఫురోమాన్స్ పీరియడ్ లో 10 వేల మంది కార్యకర్తలు చనిపోయిన రోజున వారు తీసుకొనివచ్చిన రిఫార్మ్స్ ఏమయ్యాయి? ఆగిపోయాయా? లేకపోతే దేశంలో రావలసిన మార్పులు ఏమైనా ఆగిపోయాయా? ముందుకు నడిచిపోవడం లేదా? ఈ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ వచ్చిన సంఘటనల్నింటిని తట్టుకొని, అవి ఎకనామిక్ రిఫార్మ్స్ కానివ్వండి, సోషల్ రిఫార్మ్స్ కానివ్వండి, వాటి అన్నింటిని ఆమలుచేయడానికి కృతనిశ్చయంతో ఉండే తప్పు, వచ్చిన ప్రతి సంఘటనలకు ఊగిపోయే స్థితిలో లేదు. సెక్యులరిజం గురించి నేను ఒక మాట చెబుతాను ప్రపంచ దేశాలన్నీ ఈ రోజు మనల్ని ఎత్తి పొడుస్తున్నాయి. ఇరాన్ ప్రధానమంత్రి, పాకిస్తాన్ ప్రధానమంత్రి నవాజ్ షరీఫ్ బి.బి.సి.లో ఏమన్నారో మనమంతా విన్నాం. ఆమెరికాలో పెద్దలు ఏమంటున్నారో వింటున్నాం. భారతదేశం ఒక్కటే లౌకిక రాజ్యంగా ఉండి, ఈ లౌకిక రాజ్యాన్ని కాపాడుకోవడం కోసం ప్రపంచ దేశాలన్నీ కంటే మనము ముందు ఉన్నాము. లౌకిక వ్యవస్థలో మనకు నమ్మకం ఉన్నది. లౌకిక వ్యవస్థకు కొత్త సూత్రాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్న ఈ భారతదేశాన్ని ఒక రిలేజియస్ స్టేట్ గా డిక్లర్ చేసుకొని భారతదేశం మీద ఒత్తిడి తీసుకొనిరావడం మంచిది కాదు. ఇటు డెమోక్రసీ, అటు సెక్యులరిజం రెండింటిని కాపాడుకొంటూ భారతదేశానికి అండ ఇవ్వాలని, పూజీ ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నారు. కానీ ఆ దేశాలు కూడ వారి ధోరణిని మరచిపోయి బి.బి.సి.లో తప్పుడు ప్రచారం చేసి, పరిస్థితులను మార్చడానికి వేలు లేదు. ఎక్కడో బి.జె.పి. వాళ్లు కొంత మంది వెళ్ళితే హిందువులందరూ వెళ్ళి వాటి మనీదును పగడొట్టారంటూ వారు చిత్రీకరిస్తున్నారు. హిందువులందరూ పార్టీని పేట్ చేయలేదు. నిజంగా ఏ హిందువు కూడ ఈ రోజు ఆ సంఘటనలను బలపరచడం లేదు. అని మీకు మనవిచేస్తున్నారు. రాజకీయంగా బి.జె.పి. వారు గానీ ఆర్.ఎస్.ఎస్., పి.హెచ్.పి. లేదా మరొకరు బలపరస్తే బలపరచుకోవచ్చును గానీ భారతదేశంలో హేతులెవరూ దీనిని బలపరచడం లేదు. ఇది మరిచిపోయి బి.బి.సి.లో హిందువులందరూ పార్టీనిపేట్ చేసినట్లు చెప్పడం ఈ దేశానికి దోహదం చేసినట్లుగా ఉంది. ఈ దేశంలో లౌకిక రాజ్యం అన్నది కట్టుబాటుగా ఉన్నదే తప్ప, ఎవరో తెచ్చిపెడితే పెట్టుకొన్నది కాదు. ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ తన 40, 50 తీర్మానాలలో ఈ దేశంలో మత బాధ లేకుండా లౌకిక రాజ్యం ఉంటే తప్ప మనగడ లేదని గ్రహించింది. బ్రిటిష్ వాళ్లదగ్గర నుండి కొత్త దేశాన్ని మనం పొందుతున్నాం. అశోకుడి రాజ్యాన్ని పొందడం లేదు, శ్రీకృష్ణదేవరాయల రాజ్యాన్ని పొందడం లేదు లేకపోతే విజయనగర రాజ్యాన్ని, కాకతీయుల రాజ్యాన్ని అని పొందడం లేదు. ఒక కొత్త సమగ్రంగా ఉన్నటువంటి దేశాన్ని మనం పొందేటప్పుడు దానికి లౌకికతత్వం ఉంటే తప్ప మరొక మార్గం లేదని చప్పి, ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ లో స్వాతంత్ర్యానికి ముందే, అనేకమంది పెద్దలు నిర్ణయించిన దరిమిలా ఈనాడు దీనికి వచ్చాము. అనాడు జిన్నా నుండి ఒత్తిడి వచ్చింది. అంటేడగ్గర నుండి కూడ ఒత్తిడి వచ్చింది. అంటేడగ్గరికి వ్యతిరేకంగా మహాత్మాగాంధీగారు సత్యాగ్రహం చేయవలసి వచ్చింది. ఈ దేశంలో తగాదాలు లేకుండా ఉండడానికి కాబట్టి మీకు మనవిచేస్తున్నాను - కాంగ్రెస్ పార్టీ చరిత్రలో ఏనాడు

మత సంస్థలు తేసుకొని వచ్చిన ఒత్తిడులకు లొంగిన సందర్భం లేదు. కులాల తరపున వచ్చిన ఒత్తిడులకు లొంగిన సందర్భం లేదు. దేశం తలెత్తుకొని తీరగడం కోసం లౌకిక వ్యవస్థను మనసారా నమ్మిన పార్టీ కాంగ్రెస్ అని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. నిన్న ఒకాయన అన్నాడు - మంత్రి పదవి పోతే మతి కూడా పోయిందని. అందువల్ల నేను మనవిచేస్తున్నాను బి.జె.పి పార్టీయే రాజకీయాలలో మనుగడ లేదని చెప్పి తన ధోరణిని మార్చుకొంది. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు తేసుకొని వచ్చిన ఉద్యమంలో వారు క్రింది నుండి ప్రవేశించారు. క్రింది నుండి ప్రవేశించిన దగ్గరనుండి ఉన్న అటవీదీవారో వాణ్ణివేయను ప్రక్కన పెట్టి ఈ రోజు అధ్యానే చేతుల్లో రోజు రోజూ పెరుగుతున్నది. వారి ఎత్తుగడలన్నీ ఫలీన్దూ వచ్చాయి. ఈ వీవరి ఎత్తుగడతో అధ్యాన్న పరిస్థితిలోకి వచ్చింది. అధ్యానేగారి వేతిలో మీరు అధ్యాన్నం అవడమే తప్ప మీకు ఇంకేమీ మిగలదు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇన్నాళ్లదాకా మీరు పెరుగుతూవచ్చారు. మీరు వేసిన ఎత్తుగడలన్నీ ఫలించాయి. ఎమర్జెన్సీలో మీరు వేసిన పనుల వల్ల మీకు కలిసి వచ్చాయి. జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారి వాదన ఉంటే మీకు పనికి వచ్చింది, వి.పి. సింగ్ వాటన ఉంటే మీకు పనికివచ్చింది. లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీలతో ఉంటే మీకు పనికివచ్చింది.

(ఇంజనీర్షన్)

మీరు భారతదేశం కోసం ఏ ఎత్తుగడలు వేశారు? దేశ ప్రజల కోసం మీరు ఏనాడు ఎత్తుగడలు వేయలేదు. ఏనాడు ఈ దేశంలో కూడు, గుడ్డ వేదరికం గురించి, రైతుల గురించి ఉద్యమాలు వేయలేదు. ఏదో మేము కూడ వేశామని అరిస్తుంటే కావడం తప్ప. దేశంలో రావలసిన రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక పరిణామాల మీద మీకు మనస్సు లేదు. మీరెప్పుడూ మత విషయాల గురించే మీరు అనుకుంటున్నారు - మీరే మతస్థులని నేనూ నా దేవుడిని వణ్ణం పెడతాను. కాని ఎప్పుడు బయటకు ఆ వేశాలు వేసుకొని రాను. మీరు వెప్పారు - లౌకిక రాజ్యం మీద నమ్మకం ఉందని. ఏమీ నమ్మకం ఉంది? అయిదు సంవత్సరాలపాటు రాఫాయ వస్తామని వేసుకొని, పొందు మతతత్వవాదిగా ఆయన ప్రజలలో తిరుగుతున్న రోజున ఎక్కడ ఉంది ఈ లౌకిక తత్వం అని అడుగుతున్నాను. హా నాయకుడు అయిన అంటోనీ కేరళ ముఖ్యమంత్రి అయిన రోజునుండి ఏనాడు చర్చికి వెళ్ల లేదు. మళ్లీ పదవి నుండి దిగిన తరువాత గానీ చర్చికి వెళ్లలేదు. లౌకికతత్వం అర్థం చేసుకోకుండా, కమ్యూనిస్టులు తమ కమ్యూనిజం గురించి, బి.జె.పి. వారు పొందు తత్వం తెచ్చుకొని లౌకిక తత్వం అంటున్నారు. మీ మతాలు మీరు మానుకోండి. అంతే గానీ ఇటువంటి సంఘటనలలో దేశాన్ని నాశనం చేసే హక్కు బి.జె.పి.కి లేదు. విద్యాసాగరరావుగారు అందరూ పదువుకున్న వారే. మీరు చరిత్రను ఒకసారి తీరగేసుకొని మానుకోండి. మీరు చెప్పే సంస్కృతి ఈనాడు ఏ పటంలో కాని ఈ భూమిలో కాని లేదు. అది మహాత్మాగాంధీ పుణ్యం వల్ల వచ్చింది. ఆ దేవుడు వల్ల వచ్చింది. కనుక ఆయన్నే ఒక కొత్త దేవుడిగా పెట్టుకొని మనం పూజించుకొని ఈ భారతదేశాన్ని ముందుకు తేసుకొనిపోతే తప్ప మీరు అనుకొన్న మతం గానీ, మీరు అనుకొన్న భారతదేశం గానీ ఏనాడు ఎగ్జిస్ట్ న్నవో లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, చాల మంది సోదరులు చాల విషయాల చెప్పారు. అయోధ్యలో జరిగిన సంఘటనలను ఖండిస్తూ తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వంపరంగానే ప్రవేశపెట్టారు. సరే అధ్యక్షా, ఆ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టినపుడు అందులో "బాబ్లీ మసీదు" అనేటటువంటి పదం అందులో లేదు. మాకు మీరు రెజల్యూషన్స్ సర్క్యులేట్ చేశారు. ఈ జాతి సంస్కృతిని, ఈ జాతిని చిన్నాభిన్నం చేయడం కోసం గజనీ మహమ్మద్, ఘోర్ దండయాత్రచేసి దోచుకొన్నాడు. ఆనాడు సోమనాథ దేవాలయాన్ని ధ్వంసం చేసినపుడు భారత ప్రజలెవరికి స్పందన కలుగలేదు. అధ్యక్షా, సోమనాథ దేవాలయాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వారు నిర్మించారా? అధ్యక్షా, ఆనాడు సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ ఆద్యర్థంలో నడిపిన కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఈనాడు సభ్యులైన పాలడుగు వెంకట్రావు మరియు మిగతా సభ్యులు ఆ విధంగా మాట్లాడడానికి శక్తి లేదు. ఈ జాతి జీవనాన్ని మరొకసారి ఈ ప్రపంచ గడ్డ మీద తనకుతానుగా తలెత్తుకునే విధంగా చేయడానికి ఆనాడు సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ చేసిన ఆలోచన ఈనాడు సోమనాథ దేవాలయం. ఈనాడు అయోధ్య రామ మందిర నిర్మాణానికి అభినవ వల్లభాయ్ పటేల్ ఎల్.కె. అధ్యాపిగారు అని కోట్లాదిమంది భారతప్రజలు స్పష్టంగా చెప్పారు. మా హృదయాలన్నీ రామ మందిరంతో ముడిపడి ఉన్నాయన్నారు. అటువంటి విషయం మీద ఒక రిజల్యూషన్ వస్తే ఘజనీ వారసులకు భయపడి ఈ 45 సంవత్సరాలూ కూడ భయపడుతూ పనిచేస్తున్నారు. ఈ జాతిని చిన్నాభిన్నం చేస్తూ వస్తున్నారు. మళ్ళీ భయానికి లోనై దానికి లాబీలలో చర్చలు జరిగాయి. పత్రికలలో విస్తృత ప్రచారం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ సలహా తీసుకున్నారు. ఒకవేళ బాబ్లీ మసీదు అందులో రాకపోతే కొంతమంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు పోతారు. ఒక వర్గానికి చెందిన సభ్యులు పోయే ప్రమాదం ఉంది. తర్వాత కాంగ్రెస్ పార్టీ పోతుంది. కాబట్టి తర్వాగ్గి ఆ పదాన్ని అందులో చొప్పించారు. న్యాయానికి ఆ పదం చొప్పించడానికి వీలు లేదు. మేటర్ ఈజ్ సెట్టెడ్. అది కోర్టులో పెండింగులో ఉంది. అది బాబ్లీ మసీదా రామమందిరమా తెలవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ, ముఖ్యంగా బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ మా రాముడొప్పుకోలేదు, ఏదో ఒక రాముడొప్పుకున్నారన్నారు. వారికి ధన్యవాదాలర్పిస్తున్నాను. పాలడుగు వెంకట్రావుగారు మాట్లాడుతూ స్వాతంత్ర్యం కేవలం హిందూ ఘండమెంటులీస్తులకే కాదు అందరూ ఘండమెంటు లీస్తులకూ వచ్చిందన్నారు. ఘండమెంటులీస్తులు ఎవరైనా, ఈ జాతిని విచ్ఛిన్నం చేయడానికి జె.కె.ఎల్.ఎఫ్. కానిష్టండ్, ముస్లిం లీగ్ కానిష్టండ్, కాశ్మీరు, పంజాబు, అస్సాం, ఆంధ్రప్రదేశ్, కేరళ ఎక్కడపడితే అక్కడ ఉగ్రవాదం ఉంది. వేటన్నిటికీ లైసెన్సు ఉందంటారు మా పాలడుగు వెంకట్రావుగారు. వేరికి లైసెన్సు ఎవరిచ్చారు? ఈ విధంగా దేశం చిన్నాభిన్నం కావడానికి, ఇనతా పార్టీకి మరొకరి అవకాశం యిచ్చింది మీరు కాదా? జాతి చిన్నాభిన్నం కాకుండా ఉండటానికి మీరు చేసిన ప్రయత్నం ఏమిటి? ఏ ప్రయత్నం చేయలేదు. ఈ భారత దేశంలో కేవలం ఒక్క హిందువులే ఉండాలని బి.జె.పి ఆలోచన కాదు. తెలుగుదేశం కాని, పుష్పాడనాగేశ్వరరావుగారు, బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు, అమానుల్లాఖాన్ గారు, నర్సిరెడ్డిగారు, మిగతా సభ్యులు, కాంగ్రెస్ సభ్యులు లేని దేశం ఎందుకు? ఈ దేశంలో అందరికీ హక్కు ఉంది. అందరూ లేకపోతే ఈ దేశమే లేదు. ఇది ఒక సుందరనందన వనం.

ఇందులో వివిధమైన పుష్పలున్నాయి. ఈ విభిన్నమైన పుష్పాలు వికసించి సుగంధాలు వెదజల్లుతుంటే యావత్ ప్రపంచంలో భారతదేశంయొక్క వైభవం చూసి ఆనందించే అవకాశం మనం కల్పించాలి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత మనం ఏమి చేస్తున్నామన్న విషయాన్ని అన్ని పార్టీలలో ఆలోచించుకోవాల్సిన అవసరం వుంది. బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారన్న దానిని నేను నేరియస్ గా తీసుకోవడం లేదు. గౌల్ హెల్మర్ గారి ఉదాహరణ వారు తీసుకున్నారు, వివేకానందుల్ని ఉదహరించారు. ఆర్.ఎస్.ఎస్.గానీ, బి.జె.పి. గానీ, భజరంగ్ దత్ గానీ జానేగారు చెప్పిన చరిత్ర, పాలడుగు ఎంకట్రావుగారు చెప్పిన చరిత్రలలో ఉన్న పరిణామాలను తీసుకుని ఆ మహానాయకులు అందరినీ తీసుకుని భారతదేశంలో ఉన్నది మతం కాదు ఒక జీవన విధానమని అన్నాం. మరొకసారి చెపులు నిక్కబొడుచుకుని వినండి. ఢిల్లీలోకి టైప్ ఆఫ్ స్టేట్ కావాలని మేము అనడం లేదు. ఇది ఒక జీవన విధానం. మతానికి లోబడి ఈ భారతదేశంలో రాజ్యంగానీ, జీవన విధానం గానీ ఉండటానికి వేలు లేదని చెబుతున్నాం. చెప్పి నప్పటికీ నేను మతవాదివి అంటే ఎలా? మీ మనసులో ఒకటి ఆలోచించుకుని దాని ప్రకారంగా అనడం జరుగుతోంది. ఈ దేశంలో ప్రధానంగా హిందూ ముస్లిం అనే భేదం ఉంది. ఈ దేశంలో హిందువులకు ఉండటానికి ఎంత హక్కు వుందో ముస్లిములకు కూడ అంతే హక్కు ఉంది. ఈ జాతి జీవనంలో హిందుముస్లిములు కలిసిమెలసి ఉండకుండా కాంగ్రెస్ వారు గత 45 సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. అంతకుముందు బ్రిటీషు వారు ప్రయత్నం చేశారు. ముస్లిములకు కాంగ్రెసువారు కేవలం మానవాలుగా చూడటం లేదు. కేవలం ఓట్లు దృష్టిలోపెట్టుకుని చూస్తున్నారు. ముస్లిములను ప్రత్యేకంగా ఒక సెవరల్ ఐడెంటిటీతో ఈ భారతదేశంలో ఉంచటానికి చర్యలు తీసుకున్నారు. దానికి సెక్యులరిజం అన్నమాట ఉపయోగిస్తున్నారు. పండిత దీనదయాళ్ ఉపాధ్యాయగారు మొన్న ఖమ్మంలో ఒక ఉపన్యాసంలో ఒక విషయం చెప్పారు. గంగ గంగోత్రిలో పడుతుంది. క్రిందకు పారి సముద్రంలో కలుస్తుంది. గోదావరి నాసికలో పుట్టి కిందకు సముద్రంలోకి పోతుంది. ఎవరైనా మూర్ఖులు గంగను గోదావరిని మలుపుదామన్నా, తిరిగి నాసికలో కలుపుదామన్నా అది పొరబాటు అని చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగానే భారతదేశంలో వున్న ముస్లిములు, విజాతీయులు. వేరినీ ఎక్కడకు పంపాలి, వారికి స్థానం ఉండటానికి వేలు లేదు అనే ఆలోచన బి.జె.పి.కి గానీ ఎవరూ గానీ చేయలేరని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత భారతదేశాన్ని విభజించిన వాళ్లు ఎవరో తెలుసా? 99 శాతం భారతదేశంలో వున్న హిందువులు యిది ఒక అఖండా భారతదేశంగా వుండాలని అన్నారు. ముస్లిములలో 95 శాతం మాలానా అజాద్ ఆలోచనను కూడ లెక్క చేయకుండా భారతదేశాన్ని విభజించాలన్నారు. ఈ భారతదేశాన్ని ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీల వేల్చాయి సుభాష్ చంద్రబోస్ నీ, మహాత్మా గాంధీని దేశద్రోహులుగా అన్నారు. ఈ మధ్య జ్యోతిబసుగారు వారి స్టేట్ మెంటులో సుభాష్ చంద్రబోస్ దేశద్రోహి అన్న మాట పొరబాటుగా అన్నారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- దేశద్రోహులు అనలేదు. వేళ్లకు స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్ర కూడ తెలియదు. మేము ఏమన్నామో కూడ వేరికి తెలియదు.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా,

ఫార్మన్:- చౌహాన్ గారూ, వారు మాట్లాడేటప్పుడు ఓపిక పట్టండి. మేకు అవకాశం వచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి. ఇష్యా సీరియస్ గా డిస్కస్ చేస్తున్నప్పుడు మేలో మేరు కూడ మాట్లాడకుంటే ఎలా?

శ్రీ నిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- స్వాతంత్ర్యాద్యమం నాటికి నేను పుట్టిన లేదు నేను ఎందుకు పుట్టలేదు అంటే నేనేం చెబుతాను? అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ చేస్తున్న కుహనా లౌకిక వాదం కేవలం ముస్లిం సోదరులను ఈ జాతి జీవన ప్రపంచితో కలవకుండా ప్రత్యేకంగా ఉంచి వాల్ల ఓట్ల బ్యాంకులు నింపడం కోసం చేస్తున్న ప్రయత్నం. ఆ ప్రయత్నం ఎంతవరకు వోయిందంటే ఒక్క బి.జె.పి. పార్టీలో తప్ప మిగతా పార్టీల్లో ఉన్న ముస్లిములంతా ఒకటవుతున్నారు. ఒకటయ్యే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. సామాన్య ముస్లిం సోదరులను సర్వనాశనం చేసే విధంగా చేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ఈ భారతదేశంలో చాలా మంది సెక్యులర్ అంటున్నారు. సెక్యులర్ అంటే ఏమిటో ఈనాడు వర్ణించవలసిన అవసరం వుంది. ఆ పదాన్ని భారత జాతికి వ్యతిరేకంగా ఉపయోగిస్తున్నారని పదే పదే చెబుతున్నాను. సెక్యులరిజం అన్న పదాన్ని ఉపయోగించి ఈ భారతదేశాన్ని ఒక సత్వంగా మార్చివేశారు. బంగ్లాదేశ్ నుంచి కాందిశీకులు వస్తున్నారు. వాళ్లు ఇన్ ఫిల్ట్రేటర్లు. భారతదేశానికి వచ్చేక వాళ్లను బంధించి శిక్షించవలసిన అవసరం వుంది. వాళ్లను జైళ్లలో పెట్టాలి. కానీ పెట్టడం లేదు. వాళ్లు వచ్చి వచ్చి మజారిలో బయోయారు. అనోసియేషన్లు ఫారం చేసుకుని హక్కుల కోసం వోరాడి, సత్సాగ్రహాలు చేస్తున్నారు. ప్రపంచంలో ఏ దేశంలోనైనా యిటు వంటి విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉందా? చేసిన గురించి మే సమాధానం ఏమిటో ఈ భారత దేశంలో సర్వధర్మసమభావన రాజ్యాంగంతో చేర్చినప్పుడే ఈ సెక్యులరిజం అన్న పదం మారి వోయింది. ఈ భారతదేశంలో కమూనిస్టులు ఉన్నారు. అసోదరులను ఒకటి చేసుకున్నాం. అయ్యా, చెనాలోనో రఫాలోనో వర్ణంపడితే మీరు యిక్కడ గొడుగు పట్టుకండి ఈనాడు బి.జె.పి.ని విమర్శిస్తున్నారు. మీరు జాతి జీవనంలో వున్నారు. ఉండండి. లెనిన్ రఫాలో 11-30 గ్రేట్ లీడర్. గ్రేట్ లీడర్ ఆఫ్ ది వర్క్. ఆ వ్యక్తికి వారు ఉరితాడు వేసి పడగొట్టారు. ఉ. స్టాలిన్ ఎక్కడనో ఆయన వుంటే తీసిపడవేశారు. లెనిన్ బొమ్మలకు ఉరితాడు వేసి పండ పెడితే పిల్లలు వచ్చి దానిమీద ఎగురుతున్నారు. ఈ భారతదేశ జాతి గురించి, భరితేయ జీవనాన్ని గురించి, జాతి సమ్మేళన గురించి మాట్లాడే సైతిక హక్కు వారికి ఉందా అని అడుగు తున్నాను. జ్యోతిబాబు ఒకప్పుడు సుభాస్ చంద్రబోసును విమర్శించి, మున్నె స్టేట్ యిస్తూ, "అవును ఆనాడు విమర్శించడం పొరబాడే" అన్నారు. లౌకికవాదం పేరిట ఎన్నో పొరబాట్లు చేస్తున్నారు? కమ్యూనిస్ట్ సోదరులకు నా సలహా. వాళ్లకు అసలు వాళ్లు ఏ స్టేజీలో వున్నారో అర్థం కానీ విషయం. అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు ఏ విధంగా ముస్లిం సోదరులను కేవలం ఓట్ల బ్యాంకులుగా చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారనేదానికి ఒక ఉదాహరణ సార్, సెక్యులరిజం గురించి.

ఫక్రుద్దీన్ ఆలీ అహమ్మద్ గారిని 'రబిక్' లో ముస్లిం కాన్ఫరెన్స్ జరిగితే దానికి పంపారు. అప్పుడు ఆయన అగ్రికల్చర్ మంత్రిగా వున్నారు. ఫక్రుద్దీన్ ఆలీ అహమ్మద్ గారు ఫేజ్ లో పడివోయారు. అక్కడకు ఎళ్లిన తరువాత, బిడ్డా నేపు సెక్యులరిజం వున్న భారతదేశం నుండి

నచ్చును. నేను ముస్లింవే కావు. నువ్వు ఇస్లామిక్ కంట్రీకి రావడానికి వేలులేదు అంటే, పాపం కనేసం ఆయన కాల్స్ ఆఫ్ నేచరీకు పోతే వాళ్ళు నీళ్ళు కూడా యివ్వలేదు. మరి ఆయన ఎట్లా క్లెన్ వేసుకున్నారో తెలియదు. He has faced that situation. That was the position. ఫక్రుద్దీన్ అలే అహమ్మద్ గారు మళ్ళీ భారతదేశం రిటరన్ రాకుండా ఆఫ్ఫైట్ క్రిందే పడి వచ్చిపోతే బాగుండేది కనేసం భారతదేశ గౌరవం కాపాడడానికి. దీనికి జవాబు చెబుతారా మీరు? మిజోరాంలో ఎన్నికల ప్రజాశక్తి తయారుచేసి అందులో ఇచ్చారు. మిజోరాం ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేస్తే బైబిల్ ఆధారంగా పరిపాలన చేస్తాము అని. ఇది సెక్యులరిజం? పార్లమెంట్ లో ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు కాంగ్రెస్ నాయకులు ఒప్పుకున్నారు పొరబాటు జరిగిందని. Is it not a fit case? కమేషన్ ముందు కాంగ్రెస్ పార్టీని రద్దుచేయడం కోసం... It is a ground we are going to file a petition against them. వాళ్ళకు జవాబు చెప్పడానికి ఏదన్నా ఆలోచన ఉందా సార్. ముస్లింల సంగతి ఎవరెవరితో పోతుంటుంటున్నారు, ఇప్పుడు ముస్లింలతో పోతుంటుంటున్నారు. క్రిస్టియన్స్ తో పోతుంటుంటున్నారు. బెర్గర్స్ తో పోతుంటుంటున్నారు వాళ్ళ అధికారంలో ఉండడానికి ఎప్పుడు ఏదీ కనిపిస్తే వారితో పోతుంటుంటూ జాతి జీవనాన్ని సర్వనాశనం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. సెక్యులరిజం అనే పదం భారతదేశం మీద రుద్దడానికి కారణం ఇదే. అధ్యాపకాదు రథయాత్ర సందర్భంగా భారతదేశంలోని మొత్తం పత్రికలన్నీ బ్రహ్మాండమయిన ఎడిటోరియల్స్, ఆర్టికల్స్ రాశాయి. మన రాష్ట్రంలోని పత్రికాపత్రికానిధులకు, సంపాదకులకు చేతులెత్తి నమస్కారం పెడుతున్నాను ఈ సందర్భంగా ఒకసారి అధ్యాపక రథయాత్ర సందర్భంలో వచ్చిన ఎడిటోరియల్స్ చూడండి. సెక్యులరిజం మీద ఎన్నో ఆర్టికల్స్ రాశారు. 'యూనిఫాం సివిల్ కోడ్' అవసరం అని రాశారు వాళ్ళు. అమానుల్లాఖాన్ గారు నేను కలిసి సహజీవనం చేయాలంటే ఏ ప్రాతిపదికగా? 45 సంవత్సరాల ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అమానుల్లాఖాన్, వీధాసాగరరావు ఇద్దరూ కలిసి సహజీవనం చేసే ప్రాతిపదిక చూపించడంలో వైఫల్యం చెందింది కాబట్టి ఈనాడు ఆయోధ్యలో రామమందిరం కేంద్రబిందువుగా తీసుకొని, దాని ఆధారంగా ఈ జాతి పునర్నిర్మాణం చేద్దామని సంకల్పించింది భారతీయ జనతా పార్టీ. కావే మీరు కన్సిష్టెంట్, మీకు దమ్ముంటే చేయండి సెక్యులరిజం మీద. అసలు సెక్యులరిజం అంటే డిఫైన్ చేయండి. అసలు సెక్యులరిజం చూశారా? సెక్యులరిజం 42వ ఎమెండ్మెంట్ ద్వారా రాజ్యాంగంలో చూపించమన్నప్పుడు ఎందుకు మీరు ఎమెండ్మెంట్ తీసుకువచ్చారు? అసలు అర్థం ఏమిటి? 45 సంవత్సరాలుగా మీరు విఫలం అయ్యారు, ఈ పదాన్ని మీరు ఉపయోగించుకొని. గౌరవనీయులు బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇందాక చెప్పినట్లు ఒకే భార్య, ఒకే బాణం, ఒకే మాట అన్నారు అధ్యక్షా. మేము ఒకే మాట మీద ఉన్నాము, వాక్యంలో ఎఫిడెన్స్ కూడా యిచ్చాము. ఒకే భార్య అనేదానికి, రోశయ్యగారు చాలా ఉత్సాహంగా ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ అమలుచేశారు. ముస్లిం నోడరులకు సలహా యిచ్చి కుటుంబనియంత్రణ చేసుకోవాలి అని చెప్పి ధైర్యం మీకేమన్నా వుందా. మీరు చెప్పి ప్రయత్నించేస్తే మీకు ఆపరేషన్ చేస్తారు వాళ్ళు. అటువంటి ప్రమాదకర పరిస్థితి ఉంది. యూనిఫాం సివిల్ కోడ్ కావాలని ఈ భారతదేశంలోని అత్యుత్తమ న్యాయస్థానం తీర్పు యిచ్చింది. ఈ భారతదేశంలోని అన్ని కులాల మతాలు ఒకే జీవనస్రవంతిలో ఉండాలంటే, ఈ

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యం కొన్ని రోజులు ఉండాలంటే యూనిఫాం సివిల్ కోడ్ కావాలన్నారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు యిచ్చిన పాబాను కేసు తీర్పు ప్రకారం ఆమె భర్త ఆమెకు భరణం యివ్వాలనే యిస్తే, కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన నాయకులు, పార్లమెంట్ సభ్యులు సుప్రీం కోర్టు జడ్జల దిష్టిబొమ్మలను తగులబెట్టారు. ఆనాడు సుప్రీంకోర్టు 'నూ వమోబో' యాక్షన్ తీసుకుందా? Supreme Court is likely to take action against Sri Kalyan Singh and Sri Advani sue moto. అప్పుడు ఏమి చేశారు ను మోబో మీరు? దిష్టిబొమ్మలను తగులబెట్టారు.

అధ్యక్షా, అయోధ్య వివాదాస్పద కట్టడం కూలిపోయిన తరువాత - గౌరవ ప్రధాన మంత్రిగారి గ్రామం నుంచి కూడా కరసేవకు వోయారు. అక్కడ ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందుండి మహిళలు సారా ఉద్యమానికి వివిధంగా ముందుకు వచ్చారో అదేవిధంగా వేలాదిమంది మహిళలు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందినవారు, తెలుగు మహిళలు ఉన్నారు అయోధ్య గడ్డ మీద. రామమందిర నిర్మాణం కావాలనే అంటూ ఎన్నో త్యాగాలు చేసి అక్కడకు చేరుకున్నారు. అక్కడ వివాదాస్పద స్థలంలో కట్టడం కూలిపోతే ప్రధానమంత్రి టెలివిజన్ లో ఇంటర్వ్యూ యిస్తూ, మనీడు కూలగొట్టి దోహం చేశారు. దౌర్జన్యం చేశారనే భారతదేశాన్ని, ఇతర దేశాలను, యావత్ ప్రపంచాన్ని హెచ్చరించారు. He has provoked entire community. దానివలన అధ్యక్షా, వందల దేశాలయాల ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కూలిపోయాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూలిపోయాయి. దానికి కారకులు ఎవరనే అడుగుతున్నాను. సెక్యులరిజం అనే భూతం ఇంకా వాళ్లు విడిచి పెట్టలేదు. It is hunting them. సదనీ ముందుకు తీసుకువోవాలనే ఉత్సాహంతో చేసిన ప్రకటన వలన ఈనాడు భారతదేశానికి తీరని బాటు జరిగింది అధ్యక్షా. ఈ సమయాన్ని చూచి, ఇప్పుడు మంచి అవకాశం వుంది. ఈ శవాల మీద ఓట్లు పిరుకునే అవకాశం మంచిగా దొరికిందని, ఇక ఎట్లాగూ పెక్కి రావేమని తెలుసు కొని కమ్యూనిస్ట్ నోడరులు ప్రధానమంత్రి దగ్గరకు వెళ్లారు. ప్రధానమంత్రిగారు ఎమికబుల్ ఎంబ్రాస్ చేశారనే, రిజయిన్ చేయమనే, బి.జె.పి తో కుమ్మక్కయ్యారనే, పదవిలో ఉండడానికి వేలులేదని అన్న వేళ్లు, వివాదాస్పద కట్టడం కూలిపోగానే ప్రధానమంత్రి దగ్గరకు వోవడం, వారి నిర్దాంశాలను, ప్రజాశిలను, విధానాలను గంగలో కూల్చి, కేవలం అధికారం కోసం, సెక్యులరిజం పేరిట, సెక్యులరిజం గురించి నిర్వచించమని చెప్పాను. You define secularism. We will go back. ఎందుకు మాటలు సెక్యులరిజం గురించి మీకు. అధ్యక్షా, ఈ సెక్యులరిజం పేరుతో తిరిగి రాజ్యానికి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, దీని తరువాత మళ్ళీ ప్రధానమంత్రిగారు అన్నారు. అయోధ్యలో బాబ్జీ మనీడు నిర్మాణం చేస్తామని. అయోధ్యలో బాబ్జీ మనీడు ఏవిధంగా నిర్మాణం చేస్తారు? బాబ్జీ మనీడు నిర్మాణం చేయాలంటే అభినవ బాబర్ వుండాలి. లేకపోతే మీరే బాబర్ గా మారాలి. బాబ్జీ మనీడు మీరు చేయలేరు. ఇతర దేశాలలో వున్న మనీడులు గానీ, ముస్లింలకు ఆరాధ్యమయని పర్షిడ్ స్థలాలు గానీ మేము గౌరవిస్తాము. సర్వదర్శన సమభావన భారతదేశ సంస్కృతి, పరంపరలో రంగరించుకొని ఉంది. ఏ హిందువు ముస్లింలను

వ్యతిరేకించే అవకాశం లేదు. ఈ భారతదేశంలో వున్న ముస్లింలకు సరైన రక్షణ కావాలంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ యివ్వలేదు. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ యివ్వలేదు. నోషలిస్ట్ యివ్వలేదు. ఒక్క భారతీయ జనతా పార్టీ కార్యకర్తలు, బి.జె.పి. మాత్రమే యిస్తుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. Nobody can give them shelter.

(అంతరాయము)

అధ్యక్షా, 15 మందిని పోట్లన బెట్టుకున్నాము అనే మాట న్యాయం కాదు. ఈ భారత దేశంలో ఎన్నోసార్లు జరిగిన ఎన్నో ఉద్యమాలలో, సారా ఉద్యమమే కానీ, మత మర్యాదలు జరిగినా కోర్టులో గానీ, కమిషన్లలో గానీ ఆర్.ఎస్.ఎస్. గానీ, బి.జె.పి. గానీ ఇటువంటి దౌర్జన్యం చేయలేదు.

(అంతరాయము)

కాంగ్రెస్ పార్టీయే చేసింది. అధ్యక్షా, అయోధ్యలో రాముని మందిరం అనేది ఉంది. రాముడు ఒక దేవుడిని కాదు, రాముని దేవుడిని భావించేవాళ్లు ఉన్నారు, ఒక మహాపురుషుడు అని అనుకునేవాళ్లు కూడా ఉన్నారు. ఇండోనేషియా ఒక ఇస్లామిక్ దేశం. ఇండోనేషియా ఒక ఇస్లామిక్ దేశమైనా అక్కడ రాముడు మోరో. ఒకసారి మన నోదరులు కొంతమంది ఇండోనేషియా పోతే, అక్కడ గరుడవాహనం అనే ఎయిర్పోర్టు ఉంది. మీరు అనుకునేటువంటి సెక్యూలర్ భావం కాదు, పాకిటివ్ సెక్యూలరిజం కోసం శ్రీరామచంద్రుని ఒక ప్రతీకగా ఉపయోగించుకున్నారు. అందువల్ల ఈ 45 సంవత్సరాలుగా ఈ భారతదేశాన్ని ఒక జాతిగా ఉంచలేక, మీరు విఫలమైనారు కాబట్టి అభినవ సర్కార్ పబ్లిక్ గా అధ్యాపకంగా రాకా తప్పలేదు, రథ యాత్రచేయకా తప్పలేదు. ఈనాడు అయోధ్యలో రామ మందిర నిర్మాణం తప్పదు. ఈ సెక్యూలరిజం భావం మీద ఇంతకు ముందు మనవి చేశాను, పత్రికా సంపాదకులు అందరికీ మేధావరా నేను దన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఒక్కర్నీ కూడా ఈ సెక్యూలరిజం మీద ఆర్టికల్ చదివి, కాంగ్రెస్ పార్టీ గానీ, తెలుగు దేశం పార్టీగానీ, కమూనిస్టు పార్టీ గానీ, మీరు చర్చించి, ఒక పేపర్ పబ్లిష్ చేశారా? యూనిఫాం సివిల్ కోడ్ మీద మీ అభిప్రాయం ఏమిటి? జస్టిస్ కృష్ణయ్యర్ ఒక లెఫ్టిస్ట్. ఆయన చాలా అద్భుతమైన జడ్జిమెంట్లు ఇచ్చినారు కూడా. ఆయన దేశం అంతా తిరిగినారు. ఈ యూనిఫాం సివిల్ కోడ్ కావాలని, దాని గురించి మేము ఆలోచించలేదు ఈ కృపాణాలు ధరించిన సర్కార్లు పార్లమెంటుకు రాలేనా, పి.పి. సింగ్ గారు సెక్యూలర్ విషయాలని.

(అంతరాయము)

పార్లమెంటు ఎన్నికలలో పి.పి. సింగ్ గారు అలహాబాదు నుంచి ఎన్నికల ప్రచారం మొదలు పెట్టి సెక్యూలరిజం అని, కులాల పేరిట ఈ భారతదేశంలో చిమ్మరేపిన మనిషి. వారికి భారత దేశాన్ని పరిపాలించే అవకాశాన్ని మా భారతీయ జనతా పార్టీ వాళ్లం ఇచ్చినాము. అవకాశం ఇస్తే, మళ్లీ కుహనా లౌకిక వాదంలో పడి, - యూనిఫాం సివిల్ కోడ్ పేరిట సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ఇస్తే సమర్పించినటువంటి ప్రోగ్రెసివ్ ముస్లిం నోదరులైనటువంటి ఆర్టిఫ్, మహ్మద్ ఖాన్ వంటి వారిని మరచిపోయి, సయ్యద్ షాబుద్దీన్ అనే ముస్లిం మతతత్వవాదిని వెంటబెట్టుకుని ఎన్నికలలో ప్రచారం చేశారు. అంతేకాక, ఉత్సాహంతో, మళ్లీ ఇదే

సెక్యులరిజం పేరు మీద ఈయన కొద్ది రోజులు గడపాలని మహ్మద్ ప్రవక్త పుట్టిన రోజును ఒక జాతీయ శలవు దినం క్రింద ప్రకటించారు. అంతే కాదు, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్ రాష్ట్రాలలో అధికార భాషగా ఉర్దూను తీసిపారేశారు. ఇది ఎంతుకంటే, కేవలం అల్పసంఖ్యక వర్గాలవారి ఓట్లు దండుకోడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అనాడు భారతీయ జనతా పార్టీ తమ మద్దతు ఉపసంహరించుకోవడం వల్లనే పి.వి. సింగ్ గారి ప్రభుత్వం పోవడం జరిగింది. దానికి కూడా కారణం వుంది. అధ్వాన్నగారి రథయాత్ర సందర్భంగా అయోధ్య వైపు లక్ష్నోలాది మంది కరసేవకులు పోతే, వివక్షజారపాతంగా అనాడు అయోధ్యలో దారుణమైన మారుణహోమం జరిగింది. వందలాది కరసేవకులను కాల్చి చంపడం, చంపి గోసె సంఘలలో పెట్టి సరయు నదిలో పారేశారు. మీరు దీనిని మతతత్వం అంటారా? మీరు ఆర్.ఎస్.ఎస్.కు చెందినవారు అంటారా? జరిగిన ఘోరకఠిని ఖండించడానికి ఈ కుమానా శక్తులు ఒక్క సేబ్ మెంట్ కూడా ఇవ్వలేదు. ఒక్క కమ్యూనిస్టు సోదరుడు కూడా మాట్లాడలేదు.

అయ్యా, *** ఈ 9 మాసాలలో, *** ఈ కమానిస్టులు మాట్లాడరేమి? ఎందు కంటే, వీళ్లు రష్యాను మరిచిపోయారు, తెనిసీను, స్టాలిన్ ను, అన్నీ మరిచిపోయారు. వీళ్లు ఊగినలాడుతున్నది, పి.వి. నరసింహారావుగారితో లాభం ఎలా వొందాలనే ప్రయత్నం తప్ప, మిగిలింది ఏమీ తెలియదు. కానీ, మిగతా ఈ దేశంలో ఉన్నవారు ఎవరూ కూడా ఆ సంఘటనను ఖండించలేదు. అది ఒక అగ్నిజ్వాలగా కోట్ల మంది ప్రజలలో ఉండిపోయింది. అది ఇప్పుడు రగులుతుంది, అని మేకు మనవిచేస్తున్నాను. కానీ తరువాత ప్రజలు తేర్పు ఇచ్చినారు. ఈనాడు ఓట్ల కోసం మీరు ఏదో చేస్తున్నారు, సర్వేస్ అవుతున్నారు. కానీ అనాడు పి.వి. సింగ్ ప్రభుత్వాన్ని వద్దు అన్నది ఎందుకంటే, వేలాదిమంది కరసేవకులు చనిపోయారు కాబట్టి. మీరు పాలించడానికి వేలులేదు అన్నారు బి.జె.పి., కార్యకర్తలు. ఈనాడు కేవలం ఆర్.ఎస్.ఎస్.ను మీరు బ్యాన్ చేస్తే, మూడు రాష్ట్రాలకు చెందిన ముఖ్య మంత్రులు, మా ప్రభుత్వాలను తృణప్రాయంగా వదిలేస్తామంటున్నారు. అటువంటి నేతి గల, ధైర్యబద్ధమైన, పర్సన్ ఫుల్ లైఫ్ లీడ్ చేసేటువంటి రాజకీయ కార్యకర్తలను మేము భారతదేశానికి ప్రసాదిస్తామని చెబుతున్నాను. మీరు పదవికి అటు, ఇటు ఊగులాడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, మిజోరాం ఎన్నికలు ఒకటి చాలు ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీని డి-రికగ్నైజ్ చేయమని విజిషన్ పెట్టడానికి. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, బ్రిటీష్ ఇండా పట్టుకున్నా తప్పేముందు అనే భావన చాలామందిలో ఉంది. అధ్యక్షా, నేను మేకు మనవి చేసినట్లుగా ఇండోనేషియా ఒక ఇస్లామిక్ దేశం. అయినప్పటికీ, ఇండోనేషియాలోని ముస్లిం సోదరులు రాముడుని ఒక లీడర్ గా, ఒక మంచి కార్యకర్తగా వారు భావిస్తున్నారు. భారతదేశంలో ముస్లిం సోదరులకు, మిగతా కుమనా లౌకిక వాదులకు నేను ఒకటి చెబు తున్నాను. ఆ వివాదాస్పద కట్టడం క్రింద రాముని విగ్రహాలు ఉన్నాయి. దానికి చరిత్ర ఉంది. ఇది కేవలం భారతీయ జనతా పార్టీ చెప్పేది కాదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు మన రూల్స్ కింద సభలో మాట్లాడేటప్పుడు కొన్ని నియమాలు ఉన్నాయి. గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష సభ్యులు, బి.జె.పి. నాయకులు అయిన విద్యాసాగరరావుగారికి కూడా తెలుసు, అయినా ఉద్యమంలో వారు మరచిపోయి మాట్లాడుతున్నట్లున్నారు. రష్యా మనకు మిత్ర దేశం. మిత్ర దేశానికి సంబంధించిన అంశాలను గురించి సభలోపల దానిని ప్రస్తావించడం అంత మంచి పద్ధతి కాదు. అది మన నియమనిబంధనలకు విరుద్ధం. *** ఇది అంతర్జాతీయంగా మనకున్న సంబంధాలను దెబ్బతీసే విషయాలను మన సభలో చర్చించడం మంచి పద్ధతి కాదు కాబట్టి, అధ్యక్షా, అటు వంటి వాటిని తమరు రికార్డునుంచి తొలగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అంతర్జాతీయంగా దేవాలయాలు కూల్చబడితే, దీనికి మీ ప్రధానమంత్రిగారు బాధ్యత వహించాలి, మీరు ఖండించినారా అని అడుగుతున్నాను. రాష్ట్రంలో ఇన్ని దేవాలయాలు కూలిపోతే, మాట్లాడని సమరసింహారెడ్డిగారు అంతర్జాతీయంగా ఏదో అయిపోతుందని అనడం, అసలు నాకేమీ అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- మీరు మాట్లాడితే దేశంలో ఉన్న సమస్యలు మాట్లాడండి. అదీ, మన పరిధిలోపల. కానీ అంతర్జాతీయంగా ఉన్న సమస్యలు ప్రస్తావించ వద్దని అంటున్నాను.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I am only talking about the events. I am not taking anything prejudicial to that country. మన ఎక్స్‌టెర్నల్ పాలసీకి వ్యతిరేకంగా ఏమీ మాట్లాడడం లేదు. ఈ వివాదాస్పద స్థలాన్ని ఒకవేళ భారతదేశంలో అన్ని పార్టీలవారు కాంగ్రెస్ పార్టీవారుగానీ, కుమనా లౌకికవాదులతో గానీ అనుకొని ఇప్పినట్లయితే ఇది ఉండేదికాదు. ఒకవేళ వివాదాస్పదమయిన ఆ స్థలాన్ని ముందు ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఎక్స్‌క్యూట్ చేస్తే, విశ్వపాండుపరిషత్తుకు చెందిన భూమిలో కూడా కరసేవకు అనుమతించినట్లయితే ఘోరకృత్యం అయ్యేదికాదు. ఏదయినా సక్రమంగా ఉపయోగించుకొని కారణాన ఇంత జరిగింది. నేను ఇండోనేషియా గురించి చెప్పకుండా కేవలం రాముణ్ణి ఏ విధంగా గౌరవించారు.

(అంతరాయము)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆయన ఏదో అంతర్జాతీయ విషయాల గురించి అన్నారు. అవే రికార్డ్‌లోకి పోసివ్వండి.

ఫైర్మన్:- అంతర్జాతీయంగా ఏదయినా నష్టం వచ్చేదయితే దానిని మనము రికార్డ్‌ లోంచి తొలగిద్దాము.

***Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను సెక్యూలరిజమ్ అనే పదాన్ని వివరించి ముగిస్తాను. ఎందుకంటే ఇది ముఖ్యమైన విషయం కాబట్టి.

(అంతరాయము)

రాముణ్ణి ఒక కేంద్ర బిందువుగా తీసుకొని జాతీయ సమ్మెకృత కాపాడనడంలో పొరపాటు లేదు. ఇది అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు మనము స్వాతంత్ర్యం సంపాదించిన తరువాత మన పౌరరాజ్యంలో ఇప్పుడున్న గాంధీ ఆసుపత్రి ముందు కింగ్ ఎడ్వర్డ్ మెమోరియల్ ఆస్పత్రిగా ఉండేది. మనము దానిని గాంధీ ఆసుపత్రిగా చేసుకొన్నాము. కింగ్స్ వే అనే దానిని రాష్ట్రపతి రోడ్గా చేశాము. ఢిల్లీలోని కర్జన్ రోడ్ని కన్పూరిజా రోడ్గా చేశాము. బ్రిట్ష్ వారికి చెందిన ఎన్నో బృహ్మాండమయిన విగ్రహాలు తమిళనాడులో, ఢిల్లీలో మిగతా ప్రాంతాల్లో తీసివేసాము. మనము ఎన్.టి. రామారావుగారికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి. సర్ ఆర్థర్ కాటన్ మనకు నేళ్ళను ప్రసాదించారు. టాంకిబండ్లో ఆయన. విగ్రహం పెట్టడం వల్ల అది ఉంది కానీ మిగతావోట్ల విగ్రహాలు తీసివేసారు. దీనికి కారణం ఏమిటి? ఒకసారి జాతి నిలబడ్డ తరువాత జాతి సమగ్రతను కాపాడుకుంటూ ముందుకు పోవడానికి కూడా ప్రాతిపదిక కూడా కావాలి. 45 సంవత్సరాలుగా ఈ ప్రాతిపదిక కూడా లేదు. దీనిలో ముస్లింలు, హిందువులు కలిసి ఉండకుండా చూడడానికి ఒక మంచి ఉదాహరణ ఉంది మనవిచేస్తాను. ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహమ్మద్ గురించి ఫజల్ అలీ రెహమాన్ అనే ఆయన ఇలా వ్రాశారు. అది అప్పుడు ఉన్న ఎమర్జెన్సీ టైంలో ఇప్పుడు మళ్ళీ అత్యవసర పరిస్థితి వచ్చింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ కొన్ని రోజులు పరిపాలన చేయలేకపోతే మళ్ళీ అత్యవసర పరిస్థితి విధించినా విధించవచ్చు. అత్యవసర పరిస్థితి కాలంలో జైల్లో బి.జె.పి. సభ్యులను, మజ్దూన్ సభ్యులనందరినీ కలిపిపెట్టారు. ఈ విధంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వారి మధ్య ఒక అవగాహనకు అవకాశం కల్పించారు. వేరంతా ఆలోచించి మనము ఎందుకు ఈ విధంగా కావాలి. అసలు జాతి జీవన స్రవంతి నిలబడ్డానికి మనము ఏమేమి ప్రాతిపదికగా పెట్టుకోవాలి అని అనుకున్నారు. Fazal Ali Rahman quotes an incident which throws interesting light on the psychology of the secularists and the need to keep Muslims in isolation and in a sort to productive custody. During emergency period some followers of Jamaite islam found themselves in the same jail as the members of R.S.S. Sir, they began to discover that the latter were no monsters as described by the nationalists and secularists' propaganda. Therefore, they began to think better of Hindus. This alarmed the secularists and interested Moulvies. Some Moulvies belonging to the Jamite Islamia met Fakruddin Ali Ahmed and reported to him about the growing rapport between the members of the two communities. This stunned the President and he said that omnivorous feature for the Muslim

leaders and he promised that he would speak to Indiraji about this dangerous development and ensured that Muslims remained Muslims. వీరు అందరూ కలిసినా కూడా దీనిని విడిపోయే ప్రయత్నం చేశారు. నేను మీకు మనవిచేసేది, సెక్యులరిజమ్ అనే పదము మన రాజ్యాంగంలో ఎక్కడా లేదు. 42వ సవరణ తరువాత దీనిని చేర్చడం జరిగింది. ఇది ప్రియాంబుల్ లో పెట్టారు. Whether the preamble is a part of the Constitution or not - we do not know. సెక్యులరిజమ్ అనే పదాన్ని 1976 సంవత్సరంలో అంత తొందరగా దీనిని ఎందుకు ఎమెండ్ చేయవలసి వచ్చింది. అప్పుడు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు మళ్ళీ అత్యవసర పరిస్థితిని పెట్టి కేవలం కొంత మంది ముస్లింలను ఎడమిట్ చేస్తూ రాజ్యాంగంలో సెక్యులరిజమ్ అనే పదాన్ని ప్రత్యేకంగా పెట్టడంవల్ల కేవలం ముస్లింలకు సహాయం కలుగుతుందని ముస్లింలు నమ్మడం జరిగింది. దీనిని ఈ సెక్యులరిజమ్ అనే పదాన్ని యావత్ భారతదేశంలో పొందుపులకు వ్యతిరేకంగా ఉపయోగించడం జరిగింది. ఇందులో దీ యూనిటీ అండ్ ఇంటిగ్రిటీ అఫ్ ది నేషన్ అనేది ఒకటి, అది కూడా దీనిలో కలిపారు. జమ్మూకాశ్మీర్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు ప్రియాంబుల్ లో మళ్ళీ అంటారు. సెక్యులరిజమ్, ఇంటిగ్రిటీ అనే పదాలను ఈ రాజ్యాంగ సవరణల ద్వారా మీరు ఇందులో చూపారు. అందులో Assuring the dignity of the individual and unity and integrity of the nation అని కూడా వుంది. In the first paragraph omit 'Socialist Secular' (b) In the penultimate paragraph omit 'integrity'-- ఇంటిగ్రిటీ, సోషలిస్మ్, సెక్యులరిజమ్ అనే పదాలు తీసివేశారు. జమ్మూకాశ్మీర్ లో సెక్యులరిజమ్ వద్దు కానీ ఈ పదము రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకంగా ఏ ఒక్క పార్టీ అయినా, జాతీయ పార్టీ అయినా, సెక్యులరిస్ట్ పార్టీవారియినా ఒక్కసారి ప్రశ్న వేశారా? Have you gone through the Constitution? అక్కడ కాశ్మీర్ లో సెక్యులరిజమ్ వద్దు, ముస్లింల మెజారిటీ ఉంది అందు వాళ్ళను సంతోషపరచడానికి, ఆ ప్రాంతాన్ని ఈ భారతదేశంలో అంతర్భాగంగా బ్రిటీష్ చేయకుండా చూడడం కోసం only to facilitate them to declare it as separate country you want to omit 'Socialist Secular'. అంతే కాకుండా, ఇంటిగ్రిటీ వద్దు కాశ్మీర్ లో, ఈనాడు కాశ్మీర్ భారతదేశంలో అంతర్భాగం అదే వి.పి. సింగ్ గారు చెప్పారు, అఖిలభారత విద్యార్థి పరిషత్తు కార్యకర్తలవారు తాము వెళ్లి జండా ఎగురవేస్తామని అన్నారు. ఈనాడు కాశ్మీర్ లో భారతదేశాన్ని పరిపాలిస్తున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రధానమంత్రికి జండా ఎగురవేసే అవకాశం లేదు. ఈ భారతదేశ ప్రధానిగా ఒక భూమి కొనే హక్కు లేదు. ఎందుకంటే ఆర్టికల్ 370. ఆ 370 గురించి చర్చ చేయరా? చర్చ చేస్తే మళ్ళీ ముస్లింల ఓట్లు పోతాయని చర్చ చేయరు. యూనిఫామ్ సివిల్ కోడ్ గురించి చేయరు. సర్వధర్మ సమభావన గురించే చేయరు. మైనారిటీ కమిషన్ గురించి చేయరు. ఈనాడు కాశ్మీర్ లో ఎన్నో దేవాలయాలు కూలిపోతే ఒక్కరయినా మాట్లాడరా? మీరు ఒక్కరు కూడా స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వలేదు. సెక్యులరిజమ్ గురించి చర్చ చేయలేదు. మీ రెసపెక్టివ్ పార్టీలో ఒక రెజల్యూషన్ పాస్ చేయలేదు. కానీ చర్చ మాత్రం సెక్యులరిజమ్ గురించి చేయాలి. సెక్యులరిజాన్ని ఉపయోగించి ఈనాడు బి.జె.పి.ని విమర్శించడానికి మీరు చూస్తున్నారు. కాశ్మీర్ పండితులు వేలాదిమందిని కాంగ్రెస్ మంత్రులు ఉచకోత కోసారు.

వారు హైదరాబాదులో ఉన్నారు. ఇప్పుడు అసెంబ్లీలో మా ఆఫీసులో వున్నారు....

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్. బాబో మనీదు దగ్గర స్వాధీనము చేసుకొన్న ఈ రెండు ఎకరాల 77 సెంటలలో భూమిని కూలగొట్టే హక్కు వేళ్ళకు ఉంది. దాని గురించి ఏమీ అనే హక్కు ఎవరికీ లేదు. వేరికి కూలగొట్టే హక్కు వుంది. ఇతరులు ఎవరూ ఖండించలేరని వేళ్ళ పంచాయితీ. ఇది ఏమిటి సార్? నాకు హక్కు, మీకు హక్కు అనే శాస్త్రం వేరే మొదలుపెట్టిరి. వేరు వెళ్లి కూలగొట్టవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- రాజ్యాంగంలో సెక్యులరిజాన్ని, ఇంటిగ్రిటీని కాశ్మీర్లో తీసివేశారు. దీనిని ఒక సత్యంగా మార్చడానికి చేసుకొని ఉపయోగించుకుంటున్నాము. భారత దేశంలో ఈ సమగ్రత, సమ్మత్యత, ఎంటిటీ లేదు. భారతదేశాన్ని చిన్నాభిన్నము చేయడం కోసం రాజ్యాంగాన్ని చిన్నాభిన్నం చేశారు. ఈ ప్రపంచంలో అతి పెద్ద రిఫితహర్యకమయిన రాజ్యాంగం మనది. ఈ భారతదేశంలో రాజ్యాంగానికి చేసిన సవరణలు ప్రపంచంలో మరీ ఏ దేశంలో చేయలేదు. ఇవన్నీ భారతదేశము చిన్నాభిన్నము చేయడానికి అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు కాశ్మీర్ పండితులు వస్తే, వాళ్ళ రెహమాజీ క్యాంప్స్ ఉన్నాయి. దానిలో ఎవరయినా కాంగ్రెస్ నాయకులు ఇంకా ఎవరయినా వెళ్ళి చూసారా. కమ్యూనిస్ట్ నోదరులు ఎవరయినా ఒక్కసారి వోయి చూసారా? మీరు ఏమయినా సలహాలు ఇచ్చారా? What is your suggestion? Did you suggest anything to rehabilitate them? I will take back my word if you tried to rehabilitate them.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మురళీ మనోహర్ జోషీగారు కాశ్మీర్లో జండా ఎగురవేయ 12-20
దానికి విమానం సవల్పించేస్తే మిలటరీని వెంటపెట్టుకొని జండా ఎగురవేశారు. మ.

ఫైర్మన్:- అనేకసార్లు చెప్పారు సరిపోతుంది. కారణం చెప్పారు కదా క్లారిఫికేషన్ ఎందుకండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- కాందీనేకుల గురించి these are the things. దీనివల్లనే ఇది జరిగింది. దీనికి కాంగ్రెస్ వారే బాధ్యులని బోధపడుతోంది. Now, coming to the point of secularism.

ఫైర్మన్:- విద్యాసాగరరావుగారు శాసనసభలో చాలాసార్లు చెప్పారు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Within two minutes I am concluding Sir. సెక్యులరిజం అసలు సెక్యులర్ అన్న పదం మన రాజ్యాంగంలో పెట్టినప్పుడు దీని

గురించి వాగ్దారు, అంటే దుర్గారు అసలు సెక్యులర్ అనే పదాన్ని రాజ్యాంగంలో పెట్టుకొన్నప్పుడు ఎవరికైనా అర్థమైందా అని ప్రశ్నించారు. మిగతా ఆధర్మ వ్యాసున్నారు సెక్యులరిజం అనేది It is a creative in foreign countries. ఆ పదాన్ని మనము ఇమిటేట్ చేస్తున్నాము కాదు పాజిటివ్ సెక్యులరిజం కావాలి. సర్వమానవ సమానత్వం కావాలి. దీనిని గురించి వ్యాయండి ఒక ఆర్టికల్. మరి వేవర్లో వచ్చిన ఆర్టికల్స్ మీరు ఎందుకు డిస్కస్ చేయలేదని అడుగుతున్నాను. యూనిఫామ్ సివిల్ కోడ్ కావాలని ఒక్కమాట ఎందుకు మాట్లాడలేదు. మనందరం కలిసి positive secularism.... మనుధర్మము అవన్నీ ఫేదించండి ఆర్టికల్ 44 క్లియర్లీ స్టేట్ భారతదేశ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మీరు ఇంతవరకు అయితే యూనిఫామ్ సివిల్ కోడ్ కాదు క్రిస్టియన్, హిందు, ముస్లిం గానీ మే అందరకు ఒక కోడ్ లేక భారత జాతి మనజాలదు అని చెప్పినప్పుడు మే పార్లీలో ఎందుకు చర్చించరండి? అధ్యక్షా, డిస్కషన్లో సెక్యులరిజం వర్ధిల్లింది వ్యాసి, వ్యాసి, సెక్యులర్ అన్న పదాన్ని నిర్వచించలేక ఇంకా అమెరికాలో.... In secular system, the religion and politics....

ఫ్లెర్మన్:- విద్యాసాగరరావుగారు మీరు కంక్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ సిపాఠ్. విద్యాసాగరరావు:- వన్ మినిట్లో అయిపోతుంది సార్.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఇప్పటికి 50 నిమిషాలు అయిపోయినాయి. ఏమిటండి ఇది.

శ్రీ కె. రంగారావు:- ఇది బాబో మనీదు మీద వర్ష లేక వోతే సెక్యులరిజం మీదనా లేకవోతే ఇంకే దానిమీదనా అర్థము కావడం లేదు.

ఫ్లెర్మన్:- నర్సిరెడ్డిగారు మీరు కోఆపరేట్ చేయాలి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- This is the main point. The demolition of the structure is correlated with the secularism in the country. లక్కలాది మండి సెక్యులరిజం అనే పదాన్ని చెప్పడం వల్ల విసిగి వేసారిన పరిస్థితి ఆ పరిస్థితి ఇది సార్. దీనిలో సెక్యులరిజం అన్న పదాన్ని నిర్వచించి ది పాజిటిక్స్ బిట్వీన్ రిలేషియన్ రాజకీయానికి సంబంధించి చర్చించాలి వెస్ట్యూన్ దేశాలు రిలేషియన్ పేరుతో ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయి కాబట్టి ఇండిపెండెంట్గా ఉండడానికి సెక్యులరిజం కావాలి అన్నారు. మనకు సంబంధము లేదు. వారు విమన్యారంట్ సెక్యులరిజం, రాజకీయము, మతము అనేది ఏ విధంగా ఉండాలని రిలేషన్షిప్ ఈ విధంగా వుండాలి. భార్యభర్తల మధ్య వున్న రిలేషన్షిప్ కాదు అన్నా తమ్ముల మధ్య మాదిరిగా ఉంది అనే విధంగా తయారయిపోయింది. Irresponsible.... though, it was incorporated in American Constitution, అధ్యక్షా వాక్సేయి కానీ అద్వానీ కానీ చాలా స్పష్టముగా చెప్పినారు. I am coming to the last point.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అనవసరమైనది మాట్లాడి కాలయాపన చేస్తున్నారు. ఈయనను విత్తేడా చేసి ఇతరులకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

ఛైర్మన్:- మీరు మాట్లాడండి నర్సిరెడ్డిగారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- లాస్ట్ సెంటెన్స్ సార్.

ఛైర్మన్:- అమెరికన్ కాన్సిటిట్యూషన్ ఏమిటండి. What is the necessity here?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అయోధ్యలో డిస్ ట్యూటిడ్ స్ట్రక్చర్ సార్ అక్కడ అధ్యక్షా దాని కోసం పొందువులు మున్సిమలు త్యాగాలుచేశారు. అక్కడ బ్రిటీషర్స్ ఒక మున్సిం నోదరుని పొందువులు ఉరితేసారు ఎందుకంటే మున్సిం నోదరుడు అయోధ్యలో ఉన్న స్ట్రక్చర్స్ పొందువులకు ఇవ్వమంటే, ఇది ఎన్నో వందల సంవత్సరాల నుండి జరుగు తున్న చరిత్ర, అనాథు జరిగిన అన్ ఫార్చునల్ సంఘటన ఎదుర్కోడానికి అధ్యానేగారు మహా మహా నాయకులు అందరు వారించారు. ములాయం సింగ్ ఆనాడు జరిగిన ఘోరకలికి వ్యతి రేకంగా, కోర్టులో జరిగిన జాప్యానికి కారణంగా వేలాదిమంది కరసేవకులు అక్కడ ఉన్న వాళ్లు ఈ దేశంలో 95 శాతం ప్రజలు రాజ్యాంగంలో They are not acquainted with the procedure of the Constitution. అయోధ్యలో రామమందిరం నిర్మాణం చేయాలనుకొన్నారు వాళ్లు చేశారు. అయినా ఇప్పుడు కాగల కార్యం గంధర్వులే తీర్చారని మనవిచేస్తున్నాను. ఇట్ ఘడ్ బి గివెన్ టు హిందూస్.... ఇచ్చిన తరువాత....

ఛైర్మన్:- మైక్ టు నర్సిరెడ్డి. మీకే అంతా టైమ్ ఇస్తే మిగతావారు ఏమైపోతారు. ఐ ఆమ్ సార్.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I have given a separate letter to you Sir. అధ్యక్షా, నేను ఒక లెటర్ ఇచ్చాను సార్. ఈనాడు ఈ అయోధ్యను తీసుకొని మూడు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలను కూల్చి వేశారు. రాజ్యాంగాన్ని ఉపయోగించుకొని కేవలం కొద్ది మందిని తప్పిపరచడం కోసం ఈ మూడు ప్రభుత్వాలను శాక్ చేశారు ఈ రాష్ట్రాలలో వందలాది దేవాలయాలు కూలిపోతున్నాయి. ఈ రాష్ట్రములో కొంత మందిని అరస్తులు చేస్తున్నారు On the name of R.S.S. and B.J.P., they are arresting.... రాజ్యాంగాన్ని మిస్యూస్ చేస్తున్నారు కాబట్టి మీరు అధికారంలో ఉండడానికి వేలులేదు, దీనిని చర్చించమనండి.

ఛైర్మన్:- ఎర్రన్నాయుడుగారూ, మీరు కూర్చోండి. మీ ముగ్గురూ కూర్చోండి మీకు చాలా సమయం ఇచ్చాను. ఏదైనా వుంటే ముందు మీరు సాకు డాఫ్ట్ ఇవ్వాలి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, నేను ఒక లెటరు ఇచ్చాను. ఈనాడు ఈ అయోధ్యలో జరిగిన దాన్ని తీసుకుని ఈ మూడు రాష్ట్రాల్లో ప్రభుత్వాలను కాంగ్రెసు పార్టీ

ఏ విధంగా కూర్చు వేశారో, అదే విధంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ రాష్ట్రాల్లో ఎంతో మంది చనిపోయారు. మరి రాజ్యాంగాన్ని ఉపయోగించుకుని కేవలం కొంత మందిని తప్పిస్తారవడానికి, మరి కొంత కాలం మీరు ఈ రాజ్యాన్ని కొనసాగించడానికి మాత్రమే మీరు ఈనాడు, ఈ మూడు రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వాలను శాక్ వేసినారే. మరి ఈ రాష్ట్రంలో కూడా వందలాది దేవాలయాలు కూలిపోయినాయి, వందలాదిమందిని యింకా అరెస్టు చేస్తున్నారు. అదే బి.జె.పి. మరియు అర్.ఎస్.ఎస్. పేర. యింకా అరెస్టు చేస్తున్నారే వున్నారు. రాజ్యాంగాన్ని మిస్యూస్ చేస్తున్నారు. అలాంటి మీరు అధికారంలో వుండడానికి వీలులేదు. మీరు ఆ రాష్ట్రాలను ఎలా, కూల్చారో దాని గురించి యిప్పుడు చర్చించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. స్పృష్ చేస్తున్నాం. చర్చకు ఆమోదించవలసిందిగా ఆనరబుల్ హోమ్ మినిస్టరుగారిని వెంటనే రిపైన్ యివ్వమనే అడుగుతున్నాను.

ఫైర్మన్:- నో, నో అలా వీలు కాదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- కానీ యిది డిప్లమేషన్లో పార్ట్ అంటున్నాను.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను సమాధానం చెప్పడానికి సంసిద్ధంగా వున్నాను. విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పేలో దూదులు పెట్టుకుని మాట్లాడుతున్నారు. నేను ఆల్ రెడ్ ప్రిపేర్డ్ టు గివ్ అన్సర్.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు వెంటనే మూడు రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలను కూర్చి నందుకు కారణాలు చూపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఫైర్మన్:- ఇన్సారండ్. మీరు నోటీసు యిచ్చారు. చెప్పారు. యిప్పుడే అంటే ఎలా?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఒక్క కలంపోటుతో కూల్చడం యింతవరకు ఎప్పుడూ జరుగలేదు. దీన్ని వెంటనే చర్చకు తీసుకోవాలి. ఇట్ యీక్షి ఏ నీరియస్ మేటర్.

ఫైర్మన్:- విద్యాసాగరరావుగారు కావలసినంత సమయం యిచ్చాను. ఈ విధంగా లేకుంట్టే బాగుండదు. దయచేసి మీరు మాతో కోఆపరేట్ చేయాలి. మీరు కూర్చోవాలి. మీరు నోటీసు యిచ్చారా? ఒకవేళ యిచ్చినా కూడా రూల్ మెన్షన్ చేయాలి. చేసినా కూడా అది సర్వైండి కాకపోతే వీలు కాదు.

శ్రీ ఎం. వర్మింహారెడ్డి:- మొన్న 6వ తారీఖున జరిగినటువంటి సంఘటన గురించి....

(అంతరాయము)

ఫైర్మన్:- విద్యాసాగరరావుగారు మీరు అంతా కోఆపరేట్ చేయాలి. మీకు జవాబు తరువాత ఇస్తాను. ఆల్ రెడ్ ఒక యిష్యూమేద చర్చ వచ్చింది. మళ్ళీ రెండో యిష్యూకి

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలను రద్దు గురించి ప్రస్తావన.

16 డిసెంబరు, 1992.

191

జవాబు యివ్వమంటారేమిటి? ఈ విధంగా మీరు చేయకూడదంటే, బాల్ రెడ్డిగారూ, నరేంద్రగారూ మీరు కూర్చోండి.

(శ్రీ ఎ. నరేంద్ర, శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి తదితర భారతీయ జనతాపార్టీ సభ్యులంతా లేచి ప్రజాస్వామ్యం వర్ధిల్లాలి అంటూ సభాభవనంలో నినాదాలు చేశారు. ఇంతలో తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులంతా లేచి మతోన్మాదం నశించాలంటూ వారూ నినాదాలు చేయసాగారు. బి.జె.పి. సభ్యులందరూ నినాదాలు చేస్తూ వోడియంపై బైలాయింబి నినాదాలు చేయడం ప్రారంభించారు)

ఫైర్మన్:- సభను 15 నిమిషాల నేపు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 12.38 p.m.)

(సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 1.00 గంటకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం

మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దుగురించి ప్రస్తావన

(బి.జె.పి. గా. సభ్యులు వోడియంపై కూర్చుని వున్నారు)

Mr. Speaker:- Mr. Vidyasagar Rao once again I request you to ask them to resume their seats.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, రోజయ్యగారిని అడగండి సమయం ఎంత నేపు మాట్లాడితే అంత ఇస్కామనని అన్నారు. అసలు విషయం నేను చెప్పకుండా. ఇచ్చిన మ్మెకు లాక్కునేటటువంటి పరిస్థితి మీరు కల్పించడం న్యాయంకాదు. ఈ ఇస్కా బేసికల్ గా ఇట్ యీజ్ కనెక్టెడ్.... మూడు ప్రభుత్వాలను కూల్చినారు. దీనికి సంబంధించిన దాని మీద నోటీసు ఇచ్చాము. దీనితోబాటు చర్చకావాలి. ఈ రాష్ట్రంలో గుడులను ధ్వంసం చేస్తే ఒక్క కేసు కూడా ఫైలు చేయలేదు:

Mr. Speaker:- I will take a decision. Just a minute please. Mr. Vidyasagar Rao, you listen to me.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, that cannot be discussed here. ఈ ప్రభుత్వాలను ఈ విధంగా డిస్మిస్ చేస్తే రేపు ఈ ప్రభుత్వం గతీ అంతే అవుతుంది. అసలు ఈ ప్రభుత్వాన్ని కూడా డిస్మిస్ చేయాలని, ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంతం : మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాల రద్దు గురించి ప్రస్తావన.

అధికారంలో ఉండే హక్కు లేనేలేదని ఆర్.ఎస్.ఎస్. వాళ్ళము అంటే దానిని ఆసరాగా తీసుకొని మూడు ప్రభుత్వాలను బర్తరఫ్ చేయడం భరించరాని విషయం.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారు నేను మళ్ళీ రిక్వెస్టుచేస్తున్నాను వాళ్ళను వాపస్ పిలుచుకోమని... నేను చెప్పింది వినండి. మరొకసారి again I am requesting you to ask everybody to sit. I request once again all the leaders and especially the Leader of B.J.P. to ask their members to resume their seats. I requested, 3 times, 4 times, 5 times, 6 times and 7th time. I am requesting them to resume their seats.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను తమద్వారా గౌరవనీయులైన విద్యాసాగరరావుగారికి మిగిలినటువంటి బి.జె.పి. శాసనసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సమస్య మీద నన్నటి నుంచి చర్చించుకొంటున్నాము. టైము శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారికి ఎంత ఇచ్చారు వారు ఎంత తీసుకొన్నారు అనేటటువంటి మాట తమరు చెప్పాలి, వివరాలలోకి వెళ్ళను. షేపెచ్చు వాళ్ళు ఏమీ అంటున్నారు అంటే నామ్మెకు లాక్కొనేటటువంటి పరిస్థితి కల్పిస్తున్నారు అంటున్నారు. శాసనసభలో నాయకులు అయినటువంటి వారికి గ్రూపు లీడర్లు కొంత ఇతోధికంగా టైము ఇచ్చినా మిగిలిన వారు కూడా మాట్లాడాలి, మనం చేసుకొన్న ఒప్పందం ప్రకారం ఈరోజు ఉదయం ఈ చర్చ ముగించాలని అనుకొన్నాము, జవాబు చెప్పాలి. ఇంకా మాట్లాడవలసిన పెద్దలు ఉన్నారు. తగినటువంటి సమయం కాదు మీకు ఎంత కావాలో అంత సమయం తీసుకొన్న తరువాత కూడా శాసనసభ కార్యక్రమాలు నడిపించే దానికి దోహదపడకుండా మీరు వోడియం దగ్గరకు వెళ్ళి కూర్చోని శాసనసభ కార్యక్రమాలను అడ్డుకొనే దానికి ప్రయత్నం చేస్తే, ఈ ప్రభుత్వానికి ఓపిక వున్నా కూడా ఎంత వరకు ఉంటుందని దయచేసి చెప్పండి. ఒక పాయింటు దగ్గర వెళ్ళి ఆగవలసి వస్తుంది. మేము ఇంతవరకు కూడా చేతకాకుండానే లేకపోతే చర్యలకు ఉపకృమించ లేకుండానే నిబంధనలకు అనుగుణంగా నడుచుకోలేక కాదు. గౌరవసభ్యులు ఆలోచించి సభ్యుల హక్కును వారు ఎలా కాపాడుకొనే దానికి ఎవరి సమయం వారు తీసుకొన్నారు. సభలో మిగిలినటువంటి సభ్యుల హక్కులను కాపాడేదానికి తోడ్పడాలనే ఉద్దేశ్యంతో చాలా ఓపికగా కూర్చోన్నాము. నేను మీ ద్వారా ఫైనలుగా అవేలు చేస్తున్నాను దయచేసి రెజ్యూమ్ చేయండి. శాసనసభలో మిగిలినటువంటి వారికి మాట్లాడే అవకాశం కల్పించండి. వారు ఏమీ మాట్లాడారు? దేశం, అంతర్జాతీయం, ప్రపంచం ఆ యుగం ఈ యుగం అన్ని మాట్లాడారు మేము అడ్డుకోలేదు. అయిపోయిన తరువాత డేరేట్ ఏ లిమిట్ దయచేసి మీరు కోఆపరేట్ చేయండి. Don't compel the Government or the ruling party, to go for an unwanted step. Normally we want to avoid. ఎవరు ఏమీ చేసినా కూడా ఎవరు ఎలా ఉన్న చాలా సహనంతో కూర్చోని ఉన్నాము. మిగిలినటువంటి పార్టీల వారు కూడా ఈ విషయంలో

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం : మధ్యప్రదేశ్,
రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలను రద్దు
గురించి ప్రస్తావన.

16 డిసెంబరు, 1992.

193

బహుశ తమరు కూడా, నేను మళ్ళీ ప్రత్యేకంగా వారిని ఏమీ చేయమంటారు అని అడిగాను కానీ నాకు తెలిసినంతవరకు ప్రతి ఒక్క సభ్యునికి కూడా ఈ సభా కార్యక్రమాలు కొనసాగాలి, వర్ష కొనసాగాలి అనేటటువంటి భావంతో ఉన్నారు. కనుక తమరు వారిని కూర్చోమని అనేక సార్లు చెప్పారు. ఫైనలుగా ఒకసారి చెప్పండి కాదు అంటే మీరు తీసుకోవలసిన చర్య తీసుకొని సభా కార్యక్రమాలు సాఫేగా నడిపించే దానికి మీరు అనుమతించవలసిందని కోరు తున్నాను.

Mr. Speaker:- I request all the Members occupying the podium to go and to resume their seats please.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మేము ఎప్పటికీ కూడా కృమశిక్షణను అతిక్రమించి పోడియంకు వచ్చేటటువంటి అవకాశం లేదు. మాకు కోడ్ ఆఫ్ కండక్టు ఉంది. కానీ మీరు, రోశయ్యగారు చల్లని కబురు చెబుతున్నారు. మీకు ఎంత సమయం కావాలంటే అంత సమయం మాట్లాడుకోవచ్చు డిస్ ఘ్టబ్ స్ట్రక్చర్ గురించి అని చెప్పి అసలు బి.జె.పి.నే అందరూ పాయింట్ అవుట్ చేస్తూ ఉంటే దానిని వివరించే అవకాశం కల్పించకుండా మాకు మైక్ ఇవ్వకుండా దానితోబాటు ఈనాడు మూడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కూల్చివేసే మీకు నైతిక హక్కు ఎక్కడ ఉంది. అందుకని....

(అంతరాయము)

ఆర్.ఎస్.ఎస్. అన్నంత మాత్రాన.... 67 చట్ట ప్రకారము శిక్షకూడ అతి తక్కువ....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Again I am requesting all the Members who are sitting in the well of the House to resume their seats.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఆర్.ఎస్.ఎస్. అన్నంత మాత్రాన మూడు ప్రభుత్వా లను అప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో, రాజ్యాంగాన్ని భూస్థాపితం చేసి....

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం యివ్వండి. రిజిల్యూషనులో అప్రజాస్వామిక పద్ధతులలో కొంత మంది ఒత్తిడులకు లోను అయి బాబీ మనీదును చేర్చారు. దీనిని ప్రజలు ఎవరు క్షమించరు - యీ ప్రభుత్వాన్ని - ఈ రాష్ట్రములో మతకల్లోలాలను సృష్టించడానికి పొందూ మతానికి విఘాతం కల్పించే పద్ధతిలో మీరు చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నాలు....

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker:- Again I am requesting all the Members to resume their seats, otherwise I have to name them. With much pain I am saying this.

(At this stage Sri Ch. Vidyasagar Rao also joined the other B.J.P. Members who are squatting in the well)

I once again request Sri Ch. Vidyasagar Rao, Sri Narendra, Sri Ravindranath Reddy, Sri Jaipal, Sri B. Bal Reddy and Dr. Rajeshwar Rao to withdraw from the well and resume their seats.

(The Members in the well started raising slogans 'Taneshahi Nahi Chelaga, Nahi Chelaga' 'Is Deshme Rahanahoto Vandematharam Kahanahoga' and 'Jai Sriram')

I request the Members to resume their seats.

(The Members continued to raise slogans standing near the podium of the Hon'ble Speaker)

I request the Minister to move the motion.

కేరళానము:

బి.జె.పి. గౌ. సభ్యుల సస్పెన్షన్

Sri Kudupudi Prabhakar Rao:- Sir, under Rule 300 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I beg to move:

"That Sri Ch. Vidyasagar Rao, Sri A. Narendra, Sri B. Bal Reddy, Sri V. Jaipal, Dr. B. Ravindranath Reddy and Dr. T. Rajeshwar Rao be suspended from the service of the House until Monday."

Mr. Speaker:- Motion moved.

Now the question is:

"That Sri Ch. Vidyasagar Rao, Sri A. Narendra, Sri B. Bal Reddy, Sri V. Jaipal, Dr. B. Ravindranath Reddy and Dr. T. Rajeshwar Rao be suspended from the service of the House until Monday."

(Pause)

The motion was adopted.

Mr. Speaker:- As the motion is adopted, the Members should withdraw from the precincts of the House.

(The Members persisted to stand near the podium of the Hon'ble Speaker and raise the slogans)

With much pain, you have made us to take this decision. Now Marshals.

(The Marshals entered the House and physically lifted Sri Ch. Vidyasagar Rao, Sri A. Narendra, Sri B. Bal Reddy, Sri V. Jaipal, Dr. B. Ravindranath Reddy and Dr. T. Rajeshwar Rao while they raised the slogans of 'JAI SRIRAM')

I had to take this decision with much pain.

ప్రభుత్వ తీర్మానము

అయోధ్యలో జరిగిన సంఘటనలపైన

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, అయోధ్యలో ఏవేదనాదు జరిగిన సంఘటన యీ దేశ చరిత్రలో మరువరానిదిగా నిలిచిపోతుందనే విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఈ దేశములో మత సామరస్యం కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రతి ఒక్కరి మీదనే గాకుండా అన్ని రాజకీయ పార్టీల మీద కూడా వుందని అందరూ అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం చాలా వుందని మనవిచేస్తున్నాను. దేశములో ఏ పర్యాయాన్ని గానీ ఏ సంఘటన అయినా గానీ ఏ కార్యక్రమం అయినా గానీ దేశ క్షేమం కోరి చేసినట్లయితే దాని ప్రతి వారు బలపరచడం, దానికి సహకారం అందించడం అత్యవసరమైన విషయం. కానీ మన దేశములో మతతత్వ వాదులు, మతోన్మాదులు ఎవరైతే ఉన్నారో, వారు స్వాతంత్ర్యం సంపాదించిన తరువాత ప్రపంచములో శాంతిదూతగా ప్రఖ్యాతిగాంచిన మహాత్మాగాంధీగారిని - యీ దేశ స్వాతంత్ర్య సమరములో ముందున్న వ్యక్తిని - హతమార్చిన విషయాన్ని మనము మరువక ముందే దానిని జ్ఞాప్తికి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశముతో బహుశ: యీ మతోన్మాదులు మళ్ళీ ప్రజలలో అల్లకల్లోలం సృష్టించాలని, బేదాభిప్రాయాలు సృష్టించాలని యీ దేశములో శాంతి లేకుండా చేసి అశాంతిని లేవదీయాలనే ఉద్దేశముతో యీ బాబీ మసీదును కూలగొట్టడానికి నడుము కట్టిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. అధ్యక్షా, ఈ అయోధ్య సంఘటనలవల్ల, ఈ మతోన్మాదులవల్ల ఈ భారతదేశంలో బేదాభిప్రాయాలు, వైరం, శతృత్వం చాలా ప్రబలిందని చెప్పడానికి నేను సాహసిస్తున్నాను. ఈ దేశం బాగుపడాలంటే, ఈ దేశ శ్రేయస్సు కోరేవారు ఈ దేశంలో ఉన్నారంటే వారందరూ ఈ జాతి మేలుకోసం కృషి చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఆ బాధ్యత మనమీద ఉందని మనం గమనించక తప్పదు. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఈ దేశంలో కొంతమంది మతోన్మాదులు ఈ దేశాన్ని కొల్లగొట్టాలనే ఉద్దేశముతోనో లేకపోతే ఈ దేశంలో అశాంతిని లేవదీయాలనే ఉద్దేశంతోనో ఇటువంటి సంఘటనలు చేబట్టి అప్పుడప్పుడు ముందుకు వచ్చి మత బేదాభిప్రాయాలను దిసదినానికి పెంచే విధానం అవలం భిస్తున్నారు. దానిని మనం ఎంతవరకు సహించగలమనేటటువంటి విషయాన్ని ఈ రోజున మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మన బి.జె.పి. నాయకులైన

గౌరవనీయులు శ్రీ సిపాహ్- విద్యాసాగర్‌రావుగారు ఒక గంట, గంటన్నరసేపు మాట్లాడారు. ఈ గంటన్నరసేపు మాట్లాడిన సందర్భంలో నేను ఉపాంబించి ప్రమేయం - బాబీ మసీదును కూలగొట్టడానికి నడుమ ఏదైతే కట్టారో దానిని గురించి విశదీకరిస్తారు, దానివల్ల ఈ దేశానికి ఎంత లాభం కలిగింది, దానివల్ల ఈ దేశ ప్రజానీకానికి ఎంత సద్భావాన్ని నెలకొల్పి గలిగారనే విషయాలు చెబుతారని నేను చాలా ఆశించాను. కానీ వారు బాబీ మసీదు గురించి కానీ లేకపోతే బాబీ మసీదును కూలగొట్టిన విషయాన్ని కానీ, మత సామరస్యాన్ని కానీ ప్రజలు అందరూ కలిసిమెలసి ఉండే సద్భావాన్ని కలిగించేటటువంటి ఉద్దేశాన్ని కానీ ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు. ఎంతసేపటికి సెక్యూలరిజం అనో లేకపోతే ఇతరతా మనకు అవసరం లేనటువంటి మాటలు ఏవోఏవో చెప్పి దాదాపు గంటన్నర సమయాన్ని వారు వృధాగా పాడుచేసి చివరకు నన్ను మాట్లాడనీయలేదు అని అన్నారు. ఎంతసేపటికి బాబీ మసీదు గురించి మాట్లాడాలంటే అవకాశం కల్పించలేదని అన్నారు. బాబీ మసీదు గురించి ఒక్క మాట మాట్లాడకుండా గంటన్నరసేపు ఏదోఏదో సంబంధం లేనటువంటి విషయాలు మాట్లాడి, ఎటువంటి పొంతనలేని విషయాలు చర్చించి ఆఖరికి ఆ విధంగా మాట్లాడటం ఎంతవరకు న్యాయమని నేను ఈ సందర్భంలో ప్రశ్నిస్తున్నాను. దురదృష్టవశాత్తు వారు సభలో లేరు. ఉంటే సమాధానం ఏమీ చెప్పి ఉండేవారో. ఈ మతపరమైన సంస్థలు ఏవైతే మున్నాయో వారంతా చేబట్టిన కార్యక్రమం, వారు తేసుకున్నటువంటి పని శతృత్వాన్ని, బేదాభిప్రాయాన్ని పెంపొందించే విధంగా ఉన్నాయి కానీ ఈ రాష్ట్ర నిర్మాణంలో కానీ ప్రజా శ్రేయస్సు కోరి కానీ చేబట్టిన పని ఎంతమాత్రం కాదని మనం అర్థం చేసుకుంటే ఈ బాబీ మసీదును కూలగొట్టినందుకు తేవ్వంగా ఖండిస్తున్నానీ మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ విద్యాసాగర్‌రావుగారు ఈ మసీదు కూలగొట్టినందువల్ల ఈ దేశానికి ఈ లాభం కలిగింది, ఈ ప్రజలలో ఈ అభిప్రాయం ఏర్పడింది అనే మాట చెప్పి ఉంటే మనకందరికీ ఆ మాటతో ఏమైనా అవగాహన కుదిరి ఉంటే నేను చాలా సంతోషించేవాడిని. కానీ ఆ మాట ఒక్కటి కూడా వారు చెప్పే ప్రయత్నం చేయలేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అయినా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేబట్టినప్పుడు ఈ మసీదును కూలగొట్టాలనేటటువంటి ఉద్దేశంతో ఈ మతపరమైన సంస్థలన్నీ కూడగట్టు కొని కరసేవ చేస్తామని అయోధ్య బయలుదేరిపెళుతూ ఉంటే సమయంలో దానిని ఆపేటటువంటి అవసరం, బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వంపైన ఉంది అనే విషయాన్ని మనం అంతా అర్థం చేసుకో వలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. మీకు తెలుసు. ఆ రోజున సుప్రీం కోర్టువారు తీర్పు ఇచ్చారు ఈ మసీదును కూలగొట్టవద్దని. దానికి కళ్యాణ్‌సింగ్‌గారు కోర్టులో ఎఫిడవిట్ ఇచ్చారు. అయ్యా, మేము ఆ మసీదును కూలగొట్టకుండా, భద్రంగా ఉంచే ఉర్సులు చేస్తామని చెప్పారు. చెప్పిన తరువాత కూడా ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి అక్కడికి పరామిలఖర్ పంపిస్తామని అంటే పంపించవద్దని చెప్పడం జరిగింది. ఆఖరికి వారు మాఘా కూర్చున్నారు. కళ్యాణ్‌సింగ్‌గారు కోర్టుకు ఇచ్చిన ఎఫిడవిట్ కానీ లేకపోతే వారు ప్రభుత్వంలో ఉండి ఏ ప్రమాణాలు అయితే చేసారో, ఏ విధంగా అయితే పరిపాలన సాగిస్తామని చెప్పారో వాటిని ఒక్కదానిని కూడా వారు నెరవేర్చ లేదు. నిజంగా చెప్పాలంటే కోర్టును కూడా దగా చేసారని చెబితే అందులో ఏమాత్రం అతిశయోక్తి లేదు. వాస్తవంగా వారు ఈ మసీదును కూలగొట్టడంలో కానీ ఇటువంటి చర్యను కానీ నిరోధించే ప్రయత్నంలో లేకపోతే ఆ మొదటి రోజే నాకు ఈ పరిపాలన సాగించడం

సాధ్యం కాదు, ఈ కార్యాన్ని నేను నిర్వహించలేను, ఈ పనిని నేను ఆపలేను, దీనిని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు చేబట్టాలి, నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉండడానికి వీలులేదని రాజీనామా చేసి ఉంటే మేము వారి చిత్తశుద్ధిని శంకించడానికి ఈ రోజు వీలు ఉండేది కాదు. కానీ ఆ విధంగా చేయకుండా కోర్టులో ఎఫిడవిట్ ఇచ్చి అందరికీ నమ్మకం కలిగించి ఈ కార్యక్రమం జరగదు అని, ఇటువంటి తప్పుడు పని మేము చేయము, చేయనేయము అని ఎన్నో మాటలు చెప్పిన తరువాత మళ్ళీ ఆ జరగవలసినది ఏదో జరిగిన తరువాత నేను రాజీనామా పంపిస్తున్నాను అని చెప్పినంత మాత్రాన వారియొక్క శీలాన్ని అనండి లేకపోతే వారి మనస్సుద్ధిని అనండి ఎంతవరకు మనం నమ్మాలి, ఎంతవరకు వారు చెప్పినటువంటి మాటలు నిజంగా ఉన్నాయని అనుకోవడానికి వీలులేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. అంతేకాదు, దగా చేసారని చెప్పడానికి అవకాశం ఏర్పడిందని నేను ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ను మనం తీసుకొని చూస్తే నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ కౌన్సిలులో అన్ని పార్టీల వారినీ పిలిచి వారు ఆలోచించడం జరిగింది. అయోధ్యలో జరగబోయేటటువంటి ఈ కార్యక్రమానికి బి.జె.పి. వారు, ఆర్.ఎస్.ఎస్. వారు, బిజింగ్ గ్రూప్ వారు, విశ్వహిందూ పరిషత్ వారు అంతా అక్కడికి వెళుతున్నారు, దీనికి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయాలనే ఆలోచన అన్ని పోలిటికల్ పార్టీలతో ప్రభుత్వం వారు చేయడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో బి.జె.పి. తప్పు అన్ని పార్టీలు - తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి జయలలితగారు కొంత అటు, ఇటు చెప్పినా - మిగిలిన పార్టీలన్నీ, వామపక్షాలన్నీ ఏకకంఠంతో ప్రభుత్వానికి తమ సపోర్టును అందించి, తమ బలాన్ని అందించి మేము మీ వెంట ఉన్నాము, మీరు ఏ చర్య అయినా తీసుకోండి, బాబో మనీదును మాత్రం కూలకూండా చూసుకోండి, అఘాయిత్యం జరగకుండా చూసుకోండి అని చెప్పడం జరిగింది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఆ సమయానికి తగినవిధంగా స్పందించి ముందుకు వచ్చి ఆ పరిశీలన చేబట్టి అక్కడున్నటువంటి ప్రభుత్వాన్ని తొలగించో లేకపోతే వారి అధీనంలో ఉన్నటువంటి పారామిలిటరీని అక్కడికి పంపించి ఈ కూలగొట్టే పనిని ఆపలేక పోయినందుకు నేను చింతించడమే కాకుండా ఈ ప్రభుత్వంయొక్క వైఖరిని తేవ్వంగా ఖండిస్తున్నాను అని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. ఇంత జరిగినా ఒక్క మనిషి పైన కూడా లాల్ అక్కడ జరగలేదు. ఒక్క మనిషిని అక్కడినుంచి తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. కానీ జరిగిన తరువాత దేశ వ్యాప్తంగా అల్లకల్లోలం చెలరేగితే, దేశ వ్యాప్తంగా అశాంతి తలెత్తితే పోలీసుల గుండెలకు దాదాపు వెయ్యినుంచీ 1500 మంది వరకు జనం చనిపోయారు అంటే ఎంత తేవ్వమైన విషయమో ఆలోచించండి. ఒకవేళ ముందుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఈ కరసేవకులనందరినీ అక్కడికి చేరకుండా ఎక్కడివారిని అక్కడే ఆపి ఉంటే ఈ అఘాయిత్యం జరిగి ఉండేది కాదు. ఎందువల్ల ప్రభుత్వానికి ఈ ఆలోచన రాలేదని నేను ఈ సందర్భంలో ప్రశ్నిస్తున్నాను. మీరు ఒకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోండి. గతంలో జనతాదళ్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు, శ్రీ వి.పి. సింగ్ గారు ప్రధానమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఆ రోజున రథయాత్ర కార్యక్రమం చేబట్టారు. ఇటువంటి అఘాయిత్యాలు ఏమైనా జరుగుతాయని ఊహించి, ఈ కార్యక్రమం జరగకుండా ఉండాలని శ్రీ అద్వానీగారిని అరెస్టుచేసి అక్కడ అవసరమైన పారామిలిటరీని సమకూర్చి ఈ మనీదును కూలగొట్టకుండా ఆపిన విషయాన్ని నేను ఈ సందర్భంలో గుర్తుచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం

30' అంతగా స్పందించాలి. బాధ్యత గుర్తించాలి. పరిపాలనా శక్తిని వారు ఉపయోగించుకోవాలి. ఎప్పుడైతే ప్రభుత్వాలు సక్రమంగా స్పందించి పనిచేయకపోతే ప్రజానీకానికి నష్టము కలిగి నట్లయితే అందుకు వారు బాధ్యులవుతారు. నష్టము కలగకుండా పని చేసినట్లయితే స్పందించి పని చేసినట్లయితే వారు బాధ్యతలు నిర్వహించిన వారవుతారు. యిప్పుడు ప్రజానీకానికి జరిగినటువంటి నష్టమునకు ఈ ప్రభుత్వము పూర్తి బాధ్యతవహించక తప్పదు అని మనవిచేస్తున్నాను. నీన్న మాట్లాడినప్పుడు గౌరవనీయులైన భాస్కరరావుగారు ఒక మాట చెప్పారు. వి.పి. సింగ్ గారు తమ ప్రభుత్వాన్ని కాపాడుకోవడానికి, నిలబెట్టుకోవడానికి బి.జె.పి. కాళ్ళ వేళ్ళాపడాడని వారు చెప్పారు. వారు ఆ విధముగా ఎందుకని చెప్పారో నాకు అర్థము కావడం లేదు. ప్రభుత్వము పోయినా ఫరవాలేదు అని వి.పి. సింగ్ గారు రథయాత్రను ఆపుచేయడానికి....

(ఇంటరప్షన్స్)

నో, నో, ఐ యామ నాట్ ఈల్డింగ్.

ఫెర్మన్:- వారు ఈర్మ్ కావడము లేదు. నేను మీకు పర్మిషను యివ్వడం లేదు. దయచేసి కూర్చోండి సమరసింహారెడ్డిగారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఆ రోజున వి.పి. సింగ్ గారు నా ప్రభుత్వము పోయినా ఫరవాలేదు, నా ప్రధానమంత్రిత్వము పోయినా ఫరవాలేదు అని ఈ అఘాయిత్యము జరగకుండా మతోన్మాదులు తలపెట్టినటువంటి కార్యక్రమాన్ని నిరోధించిన తరువాతనే తన ప్రభుత్వాన్ని పోగొట్టుకున్నారు కానీ ప్రభుత్వాన్ని కాపాడుకునేందుకు ఎవరిని బ్రతిమాలలేదు, అనే విషయాన్ని శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావుగారు గమనించాలని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని కాపాడుకోవాలని, ప్రభుత్వాన్ని నిలబెట్టుకోవాలనే వారు శ్రీ వి.పి. నరసింహారావులాంటివారు... మొత్తం దేశంలో అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఒక బి.జె.పి. తప్ప....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- జనతాదళ్ లో నర్సిరెడ్డిగారు ఏకైక నాయకులుగా గమనిస్తున్నాము. ప్రధానమంత్రిగారినీ వారు ఏదో అంటున్నారు. నాకు వారి నుంచి ఒక పిన్న క్లారిఫికేషను కావాలి. మొట్టమొదట కరనేవ మొదలుపెట్టినప్పుడు అక్కడ ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు? ఏ పార్టీకి సంబంధించిన వారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు అప్పుడు వారు కరనేవను ఆపు చేయగలిగారా లేదా అనే విషయాలు అప్పుడు ఏమి ఏమి జరిగిందనే విషయాలు వారి నోటి వెంబడి చెబితే బాగుంటుందని, వారిని చెప్పవలసిందిగాను కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అక్కడ కరనేవ మొదలుపెట్టినప్పుడు, రథయాత్ర మొదలుపెట్టినప్పుడు శ్రీ ములాయమ్ సింగ్ యాదవ్ గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. అతడు కరనేవ ఆపడానికి, రథయాత్ర ఆపడానికి నడుంకట్టి సంపూర్ణంగా ప్రయత్నం చేశాడనే విషయాన్ని మరువకూడదని నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ములాయమ్ సింగ్ యాదవ్ మా పార్టీవారు. మా పార్టీ విధానాలను ఆయన ఆసరాగా తీసుకుని మతోన్మాదులు తలపెట్టిన

కార్యక్రమాల వలన అరాచకం, అల్లకల్లోలం జరుగుతుందనే భావంతో ఎదుర్కొనడానికి తమ ప్రభుత్వం పోయినా, లెక్కచేయకుండా ముందుకు వచ్చిన వారు ములాయం సింగ్ కానీ కాంగ్రెస్ వారు స్వార్థానికి లోబడి తమ ప్రభుత్వం ఎక్కడ పడిపోతుందోననే భావంతో ఒకరిని వేడనాడవలసిన అవసరం వస్తుంది, అటువంటప్పుడు నా ప్రభుత్వాన్ని నేను కాపాడు కోవలంటే నేను బి.జె.పి.తో ఉండా వారి సహాయం సంపాదించినప్పుడే కొనసాగుతాను, లేకపోతే ప్రజానీకంలో బి.జె.పి. వారితో వ్యతిరేకం అయితే ఓట్లు వస్తాయో రావో అని ఈరోజున మీ కర్మవ్యవస్థానికొకటి మీరు వెనుకకు పోయినారనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో గమనించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడుకూడా మా పార్టీ గానీ, నేను గానీ అధికారంకొరకు ప్రాకులాడలేదు. అదే విధంగా ప్రాకులాడేవాడినైతే అధికార పక్షంలో ఉండేటటువంటి తరుణం, అవకాశం నేను వీడనాడేవాడిని కాను. ఈ రోజు లెక్క చేయడం లేదు. ఎంతసేపూ మతసామరస్యాన్ని కాపాడాలి. ఎంతసేపటికీ సిద్ధాంతం మీద నిలబడాలి. ఎంతసేపూ ఈ దేశం యొక్క మేలు కావాలి అనే భావంతో ఉన్నవారమే, ఎంతసేపూ పిన్సెపుల్స్, సిద్ధాంతాలు వీడనాడటానికి సిద్ధంగా లేమని గమనించాలని నేను మీద్యారా మనవిచేస్తున్నాను. ఏమైనప్పటికీ ఈ దేశంలో జరిగిన అఘాయిత్యాలకు, అరాచకాలకు ఈ ప్రభుత్వము, కాంగ్రెస్ పార్టీ, శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు పూర్తిగా సంపూర్ణమైన బాధ్యతవహించక తప్పదు అనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. బి.జె.పి. ప్రభుత్వాలను మూడు రాష్ట్రాలలో తొలగించారు. సంతోషమే. కనీసము ఈ రోజు అయినా వారి పరిస్థితి మీకు అర్థము అయిందన్నమాట. పూర్తిగా అర్థము అయినదన్నమాట. బి.జె.పి. వారు మతోన్మాదశక్తులతో పూర్తిగా సంబంధాలు కలిగి ఉన్నారు. వారు కనుక పరిపాలనలో ఉన్నట్లయితే దేశానికి నష్టము కలుగుతుందనే భావంతో వారిని ప్రభుత్వాల నుంచి తొలగించారు. అందుకు చాలా సంతోషం. మీరు కూడా వారు ఈ విధమైన చర్యలు చేయడంలో మీరు పూర్తిగా వారితో సహకరించారనే మాట మీరు మరచిపోతున్నారు. అందుకుగాను మీరు పూర్తి బాధ్యతవహించినారు కాబట్టి అధికారంలో ఉండే హక్కును మీరు కోల్పోయారనే ఆ మాటనే మీరు గమనించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజున అఘాయిత్యం జరిగి. అల్లకల్లోలం జరిగి దేశంలో దాదాపు 1500 మంది ప్రజలు చనిపోయారు. యింతమంది ప్రజలు చనిపోయినప్పటికీ ప్రధాన మంత్రిగారు అయోధ్యలో ఏమీ జరిగిందీ, మనీదును ఏవిధంగా కూలగొట్టారు. అక్కడ తక్షణం చేయవలసిన పని ఏమిటి, అని అక్కడకు వెళ్లి చూసిన పాపాన పోలేదు. ఈ రోజు వరకు ప్రధానమంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లలేదు అంటే వారు ఎంత నిర్లక్ష్యముగా ఉన్నారో, అనే విషయాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ, ప్రధానమంత్రి కూడా గమనించవలసి ఉంది. నిజంగా - వాస్తవంగా అక్కడ ఏమీ జరిగిందనే విషయాన్ని అవగాహన చేసుకోవాలంటే పూర్తిగా అర్థము చేసుకోవాలంటే జరిగిన స్థలానికి వెళ్లి అక్కడ ఏమీ జరిగింది. అక్కడ జరిగిన అఘాయిత్య వివరాలు ఏమిటి, తెలుసుకుని వారికి వాటిని సరిదిద్దాలనేటటువంటి అవగాహన లేకుండా ఈ రోజువరకు కూర్చున్నారు. యింతవరకు ప్రధానమంత్రిగానీ, మీ పార్టీ ముఖ్యులుగానీ ఎవరుగానీ అక్కడకు వెళ్లే ప్రయత్నం చేయలేదనే మీరు ఒప్పుకొని తీరవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ఈ సందర్భములో మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి తోడు ఈరోజు వరకు మతోన్మాదశక్తులు, దేశంలో దినదినానికి విజృంభిస్తున్నారు. మతపరమైన శక్తులు

విజృంభించినప్పుడు దేశం విచ్ఛిన్నం కాక తప్పదు. దేశం విచ్ఛిన్నమైన రోజున మనం అంతా ఈ పరిపాలనలో ఉండి, అధికారాన్ని చేపట్టి చేయగలిగింది ఏమీ ఉంటుంది అని ప్రభుత్వం గమనించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. అయోధ్యలో జరిగినటువంటి అఘాయిత్యము వలన దేశానికి జరిగిన, లాభం ఏమిటి అనే ఆలోచన ప్రక్కకు పెట్టి జరిగినటువంటి నష్టము గురించి ఆలోచిస్తే జరిగింది యింత అంత అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఈ దేశంలోనే కాకుండా విదేశాలలో ఉండే హిందువులకు మతపరమైన వీధేధాలు వోటుచేసుకొని అవి పెంపొందించడం వలన దేవాలయాలు అయితే నేమీ, మసీదులు అయితే నేమీ కూలగొట్టడం అనేది జరగడం దానివలన ఒకరి పట్ల ఒకరు శతృత్వం పెంపొందించుకునే వాతావరణానికి దారితీయడం జరుగుతున్నది. దేశంలోనే కాకుండా ప్రపంచం అంతా యిదే వాతావరణం నెలకొని ఉన్నది. బి.జె.పి., ఆర్.ఎస్.ఎస్., పి.హెచ్.పి., భజరంగ్ దత్త మొదలైన పార్టీలు వేటికి బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. యిప్పటికికూడా జరిగినటువంటి అరాచకాలు, అఘాయిత్యాల పట్ల వారు విచారపడకుండా, గమనించకుండా వారు చేసినటువంటి పని న్యాయమైన పని, మంచి పని, సక్రమమైన పని అని వారు అనుకోవడమే కాకుండా వారు మనకు బోధించే ప్రయత్నం చేస్తే ఉదయంనుంచి మనం కాళ్ళు చేతులు కట్టుకుని వింటూ కూర్చున్నామే, యిది పంతవరకు న్యాయమో ఈ సందర్భంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎంతసేపటికీ ఈ ప్రభుత్వము మతోన్మాదులను, మతశక్తులను కంట్రోలు చేసే ప్రయత్నం చేయరో, మతశక్తులను ఆపుచేసేందుకు ప్రయత్నం చేయరో అంతవరకు ఈ దేశం యొక్క క్షేమం కోరడం కూడా చాలా దూరముగా ఉంటుందనే విషయాన్ని మనం గమనించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు బి.జె.పి. ప్రభుత్వాలయితేనేమీ, ప్రభుత్వ ముఖ్యమంత్రిలయితేనేమీ రాజ్యాంగాన్ని ధిక్కరించారు. రాజ్యాంగాన్ని కాదని అనడం, కాదని అన్న తరువాత, రాజ్యాంగాన్ని ధిక్కరించిన తరువాత, వారికి ఏ విధంగా అధికారంలో వుండే హక్కు చేకూరుతుందనే విషయాన్ని మనము ఆలోచించక తప్పదు. ఈ రోజు వారు వుండే మూడు రాష్ట్రాలూ ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము చాలా అలస్యంగా అయినా సరే, పరిస్థితిని గమనించి, వారిని తొలగించనందుకు నిజంగా నాకు మాత్రం సంతోషంగా వుందని మరొకసారి మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ముందయినా ఈ మతతత్వ అభిప్రాయాలుగల సంస్థలన్న వ్యక్తులను వారు షేకి రాకుండా, విజృంభించకుండా, వారిని ఆరికట్టి, ఎక్కడి వాళ్ళను అక్కడ, ఈ కార్యక్రమాలను సాగనీయకుండా, అవే ప్రయత్నాలు చేస్తానని, ఈ దేశము యొక్క క్షేమాన్ని కోరిన వాళ్ళము కాము. అప్పుడే దేశము క్షేమంగా వుంటుంది. లేకపోతే వుండదు. ఇంకా తీవ్రమైన చర్యలు ఏమైనా అవసరముంటే, ఈ మతోన్మాదులపట్ల తీసుకోవలెనని ఈ సందర్భంగా మీద్యారా కోరుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు (తెనాలి) :- పెద్దలు నర్మిరెడ్డిగారు నేను రిఫర్ చేయని మాటలను ఆపాదించారు. అది మంచిది కాదేమో. నీన్న నేను రిఫర్ చేసింది వరే. అపోజిషన్ లీడరుగారు మాట్లాడిన దానిమీద నేను మాట్లాడాను. నర్మిరెడ్డిగారిని గురించి మాట్లాడ లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- వి.పి. సింగ్ గారి పేరును తీసుకొని వచ్చి, వి.పి. సింగ్ గారు అధికారాన్ని నిలబెట్టుకొనడానికి కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డారని అన్నారు. వి.పి. సింగ్ గారంత మా పార్టీ అధినేత, కాబట్టి.....

శ్రీ నాదెండ్ల భాస్కరరావు:- నో, నో, నేను, నేషనల్ ఫ్రంట్ ఫ్యేర్లనుగారు ఆ రోజు బి.జె.పి. నాయకుల దగ్గరకు పోయి నానా విధాలుగా తంటాలుపడి ఎట్లాగయినా మీరుండాలని కోరారని చెప్పాను.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Today Mr. Nadendla Bhaskara Rao is trying to put some words which he had not put yesterday. The records are there. Please call for the records and verify them, Sir. We are very clear.

Chairman:- That will be looked into.

شری محمد امان اللہ خان:- یہ ہندوستان کی تاریخ کا ایک بڑا المیہ ہے۔ فیض آباد کو آجکل ایودھیا کہا جا رہا ہے۔ وہاں پر ایک بڑی تاریخی مسجد بابر کے نام پر وہاں کے گورنر نے اس وقت یہ مسجد کو تعمیر کروایا تھا جو ۱۵ سال کا عمرہ ہوا ہے۔ اس مسجد کو تعمیر کروا کر ۱۵۰ سال کی تاریخ میں کسی نے کبھی وقت بھی یہ ادعا نہیں کیا کہ یہاں پر بابر کی مسجد نہیں بلکہ مدت تھی اور یہ بھی نہیں کہا کہ یہاں پر رام پیدا ہوئے تھے۔ فیض آباد کو جا کر دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ وہاں پر کم سے کم ۵۰ بجا رہی دعوے کر رہے ہیں کہ رام ہماری مندر میں پیدا ہوئے تھے۔ بتلائیے رام کہاں کہاں پر پیدا ہوئے تھے۔ اتنے سالوں سے اتنے دنوں سے کوئی بھی یہ ادعا نہیں کیا کہ رام بابر کی مسجد کی جگہ پر پیدا ہوئے۔ ہندوستان آزاد ہونے سے کچھ پہلے انگریزوں نے یہ سمجھا کہ ہندو اور مسلمانوں کو لڑنے کیلئے ایک نیا شو کا لالہ۔ آزادی کے بعد اس چیز کو تقویت ملی۔ ۱۹۴۹ء میں اس مسجد کے اندر مورتیوں کو لیجا کر بٹھا دیا گیا۔ اس وقت کانگریس کی حکومت تھی۔ اس وقت پرنٹ جواہر لال نہرو ہندوستان کے وزیر اعظم تھے۔ کانگریس نے اگر اس وقت ہی اس مسئلہ کو حل کر دیا ہوتا تو وہاں پر مورتیوں کو بٹھانے کی ضرورت نہیں ہوتی تھی۔ ان مورتیوں کو ہٹا دیا جانا چاہیئے تھا اور یہ کہنا تھا کہ یہ مسجد ہی ایسی ہے۔ اس مسئلہ کو اس وقت بھی حل کیا جاسکتا تھا۔ مقامی طور پر ہی حل کیا جاسکتا تھا۔ لیکن آج یہ مسئلہ سارے ہندوستان کا مسئلہ بن گیا ہے۔ کانگریس کی عادت بھی انگریزوں کے جیسی ہو گئی۔ انگریزوں نے مسلمانوں اور ہندوؤں میں لڑائی اور حکومت کرو۔ ایسی بنیاد پر کانگریس بھی اسی زمانے کی چال چل رہی ہے۔ اس وقت ہی مسجد کے اندر سے مورتیوں کو نکال دیتے تو آج یہ حال نہیں ہوتا تھا۔ اس مسجد کے

دروازہ کو قفل ڈال دیا گیا۔ فیض آباد کا رہنے والا ایک مسلم محمد ہاشم نے اللہ آباد کورٹ سے رجوع ہوا۔ یہ مورتیوں کو مسجد کے اندر سے ہٹانا چاہیے لیکن تاریخ نے غفلت کھائی۔ محمد ہاشم صاحب ۱۹۵۰ء میں یہ مقدمہ ڈالے تھے لیکن آج ۱۹۹۲ء تک بھی اسکا کوئی فیصلہ نہیں ہوا۔ اس کیس کو پینڈنگ رکھا گیا۔ اندرا گاندھی کا زمانہ آیا وہ وزیر اعظم کی حیثیت سے اس مسئلہ کو حل کرنا مناسب نہیں سمجھا۔ وہ مسلمانوں اور ہندوؤں میں ملانے دینے کی کوشش کرتی رہیں۔ ادھر مسلمانوں کو ڈرانے کی کوشش کرتے رہی کہ تم اگر کانگریس کو ووٹ نہیں دینگے تو باری مسجد چلی جائیگی اور ادھر ہندوؤں کے ووٹ حاصل کرنے کیلئے ان کو طرح طرح سے امداد دیتی رہیں۔ راجیو گاندھی کے زمانے میں رتھ یا ترا ہوئی۔ ۱۹۸۸ء میں شیلانیاس کروائی گئی۔ شیلانیاس کے مقام پر تمام لوگ اینٹیں مندر بنانے کیلئے جمع کئے۔ اس کے ذمہ دار کون ہیں۔ شیلانیاس کے وقت کیا مسٹر راجیو گاندھی وزیر اعظم نہیں تھے۔ شیلانیاس کا استقبال کرنے والے کون تھے یہی کانگریسی تھے۔ اس لحاظ سے آپ دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ اس مسئلہ کو زندہ رکھنا چاہتے تھے۔ یہ کانگریسیوں کی چال ہے اس کے سوا کچھ نہیں ہے۔ اس کے بعد مسٹر پی وی نرسمہا راؤ ہندوستان کے وزیر اعظم بنے۔ اس مسئلہ کو حل کرنے کیلئے سارے ہندوستان کے مسلمانوں نے بلا تھیں مذہب سیاسی پارٹیوں کی میٹنگ رکھی گئی۔ سارے ہندوستان کے مسلمانوں نے کہا کہ ہم کورٹ کے فیصلہ کو مانتے کیلئے تیار ہیں۔ ہم کورٹ کے فیصلہ کو منظور کرتے ہیں۔ ہم یہ چاہتے ہیں کہ ہندوستان میں کوئی فراج نہ آئے۔ ہندو اور مسلمان بھائی بھائی کی طرح رہیں۔ ہندوستان کے عدلیہ واقعی انصاف کریں گے۔ مسجد کو دوبارہ ہم کو دلا کر دیں گے۔ اتر پردیش میں بی جے پی کی حکومت تھی۔ اس نے کورٹ کو دھوکا دیا۔ جھوٹا حلفنامہ داخل کیا۔ وہاں پر چیف منسٹر کلیان سنگھ نے حلفنامہ میں کہا کہ وہاں پر کوئی تعمیری کام نہیں ہوگا کہ سبوا صرف پوجا کریں گے۔ اس عمارت کو کوئی نقصان نہیں ہوگا۔ تاریخی مسجد کو برقرار رکھا جائیگا۔ سپریم کورٹ نے حکم دیا کہ کاز سبوا صرف عبادت کی حد تک رہے تو بھی ہم اس فیصلہ کو نہیں ماننا اس لئے کہ وہاں پر کاز سبوا کا سوال ہی پیدا نہیں ہوتا۔ وہاں پر کلیان سنگھ چیف منسٹر ہونے کی وجہ سے ساری ساری سائنس ہوئیں اور لاکھوں لوگ جمع ہوئے۔ میں یہ بوجھنا چاہتا ہوں کہ کیا وزیر اعظم کم عقل تھے کیا انھیں عقل نہیں تھی۔ کیا وہ نہیں سمجھ سکتے تھے کہ یہاں پر جب لاکھوں انسان جمع ہونگے تو جذبات کا مسئلہ پیدا ہوگا۔ جذبات میں مسئلہ حل نہیں ہوتا۔ ممکن ہے کہ اڈوانی کی سازشوں میں آگئے یا اڈوانی انھیں ڈرایا دھمکایا ہوگا کہ رام کا مسئلہ ہے رام کے تعلق سے کوئی غلط قدم اٹھائیں گے تو آپ کی حکومت بک جائیگی۔ بی جے پی کے ۱۱۹ ایم پی ہیں۔ اسلئے گھٹ جوڑ ہوا۔ پی وی نرسمہا راؤ کو ڈرایا دھمکایا گیا۔ بی جے پی والے آج اکھنڈ بھارت کی بات کرتے ہیں۔ تین ریاستوں کو برطرف کرنے کے بعد وہ احتجاج کر رہے ہیں۔ دنیا کے اندر بی جے پی کتنے ذلیل و خوار ہوئے۔ دنیا کے اندر تم نے ہندوستان کے نقشہ کو یکاڑ دیا۔ ساری کلاسی

బ్రాదరీ కే మాలక్ మీసే జీ అనీస్ బిక్ర అమికా అందన్ బరత్స్ కుస్ اور جہاں جہاں کیونسٹ حکومتیں ہیں وہ بیانات دے رہے ہیں کہ مسجد کو شہید کر کے غلطی کی ہے۔ اڈوالٹی کے تعلق سے سوچنا پڑیگا کیونکہ وہ ہندوستانی نہیں ہیں بلکہ ہندوستان کی تقسیم کے وقت وہ پاکستان سے ہندوستان آئے ہیں۔ وہ ہندوستان میں پیدا نہیں ہوئے بلکہ وہ برصغیر کی تقسیم کے بعد سندھ سے ایک ذہن لیکر آئے کہ ہندوستان کے ٹکڑے کروائینگے۔ سندھ والوں نے پاکستان کو بھی دم کر رکھا ہے۔ اڈوالٹی ہندوستان کے ٹکڑے کرنا چاہتے ہیں۔ اڈوالٹی کی اس سازش کے اندر بی وی نرسمہا راؤ آگئے ہونگے۔ وہ دھوکھا کھا گئے ہونگے یا رام کے نام پر ڈر گئے ہونگے۔ اسلئے کوئی اقدام کرنا نہیں چاہئے۔ لاکھوں لوگ ایک دن کے اندر مسجد کو شہید کر دیئے۔ اس عظیم الشان مسجد کو بنانے کیلئے اس وقت کم سے کم ۳ سال کا عرصہ لگا ہوگا۔ اسکی دیواریں تقریباً ۲ فٹ ۳ فٹ تھیں۔ اس عمارت کو توڑنے کیلئے وہاں پر کتنے بڑے بڑے سامان لائے گئے ہونگے۔ اس عمارت کو صبح ۹ بجے سے شام کے ۲ بجے تک یعنی ۱۰ گھنٹے تک توڑنے کا کام جاری تھا۔ کیا وزیر اعظم کو اس چیز کا علم نہیں ہوا۔ کیا انھیں کوئی خبر نہیں ملی۔ وہاں پر فائرنگ نہیں ہوئی کوئی گولی نہیں چلی کوئی لاٹھی چارج تک نہیں ہوئی۔ وہاں پر خون کا ایک خطہ بھی نہیں نکلا۔ اتر پردیش کی حکومت ان کارسیوں کو ٹھہرنے کا انتظام کی۔ پارا ملٹری فورس باضابطہ ان لوگوں کو کھانوں کا انتظام کی۔ ان کے رہنے کا انتظام کی اور کہا کہ جاؤ مسجد کو شہید کرو۔ ہندوستان کے اندر رہنے والے ۲۰ کروڑ مسلمانوں کے اور شریف ہندو سیکولر ذہن رکھنے والے لوگوں کے جذبات کو ٹھیس پہنچاؤ۔ اڈوالٹی نے ہندوستان کا نام نیست و نابود کر دیا۔ وہ ہندوستان کے ٹکڑے ٹکڑے کئے ہوئے ہیں۔ ہم نے بار بار کہا کہ اگر بامری مسجد ٹوٹ جائیگی تو ہندوستان میں اکھنڈ تائیں رہیگی۔ ہماری کتنی مائیں ہندوستان کی آزادی میں خون دی تھیں۔ ہم بھی خون دینے کیلئے تیار ہیں۔ ۷۷ سالہ تاریخ گواہ ہے ہندوستان کی مسلمان مائیں ہندوستان کی مصیبتوں کے وقت اپنے سینوں کو پیش کیا۔ ہندوستان کی سرحدی سرائے رسانی کو افشاں کوئی بھی مسلمان نہیں کیا۔ ہمارے پاس ویکارڈ موجود ہے۔ آرمی اس بی جے پی ہندوستان کے رازوں کو چھپانے کی خاطر پاکستان بھیجے ہیں۔ ان کے ایجنٹ امریکہ میں ہیں۔ امریکہ کے ذریعہ ان کا دھندا چلتا ہے۔ یہ پاکستان کے ایجنٹ ہیں۔ پاکستان کو ہندوستان کے رازوں کو امریکہ کے ذریعہ بھیجے ہیں۔ ہندوستان کا ایک مسلمان بھی یہاں کے رازوں کو افشاں نہیں کیا۔ جب ہندوستان سے پاکستان کی جنگ ہوئی آپ نے سنا ہوگا کہ ایوب خاں قویٰ یہ ثابت کر دیا کہ ہندوستان کی اکھنڈ تھا اور اسکی حفاظت کیلئے اپنی جان دے دی۔ ہم ہندوستان کے غیواسی ہیں۔ ہندوستان میں رہنا چاہتے ہیں۔ آج ہمیں شرم ہو رہی ہے کہ ہمارے آبا و اجداد نے غلط تو نہیں سوچے۔ ہندوستان کی آزادی کیلئے بلا لحاظ مذہب و ملت اپنے سینوں پر انگلیزوں کی گولیاں کھائیں۔ نوجوان نسل یہ سوچنے پر مجبور ہو رہے ہیں کہ ہمارے آبا و اجداد غلطی تو نہیں کئے تھے۔ بامری

مسجد کے مسئلہ کو ایک پارٹی دوسری پارٹی کا مسئلہ بنانے کی کوشش کر رہے ہیں۔ بابر می مسجد کے پاس جب لاکھوں کی تعداد میں کاوسیوا جمع ہو رہے تھے جب شہید کر رہے تھے تو ان پر گولی گولی نہیں چلائی گئی۔ لیکن سارے ہندوستان میں گولیاں چلائی گئیں بالخصوص آندھرا پردیش کے اندر بھی کئی گولیاں چلائی گئیں۔ ہم منسٹر صاحب اس تعلق سے سخت نوٹ لیں۔ ہمارے چیف منسٹر بتائیے آپ ہمارا مسئلہ کیا تھا۔ ۵۰ سالہ مسجد کو شہید کیا گیا اس کے خلاف معصوم معصوم بچے، ضعیف لوگ اپنے ہاتھوں میں کالی جھنڈیاں لیکر نکلے تھے کوئی نقصان تو نہیں پہنچائے تھے۔ لیکن یہ آریس ایس اور بی جے پی غلط پروپگنڈہ کر رہی ہے کہ مندروں کو توڑا جا رہا ہے۔ ایک ہاؤز کمیٹی مقرر کریں۔ کہاں کہاں مندروں کو توڑا گیا۔ شہر حیدرآباد کے اندر کوئی بھی مندر کو نہیں توڑا گیا۔ ہم نے ہمارے بھائیوں سے اپنے سیغوں پر پتھر کھائے ہیں کہ آپ غلطی پر ہیں۔ مندر کو توڑنے کی کوئی وجہ نہیں ہے۔ اپنا اسلام کسی کی مندر کو توڑنے کی اجازت نہیں دیتا۔ کیونکہ تمام مذاہب یکساں ہوتے ہیں۔ جس کا مذہب اس کو سارا ہوتا ہے۔ مجلس اتحاد المسلمین پارٹی نے ایک مندر کو بھی توڑنے نہیں دیا۔ بتلائیے شہر حیدرآباد میں اگر ایک بھی مندر توڑے ہیں تو میں اسمبلی کی رکنیت سے استعفیٰ دینے کیلئے تیار ہوں۔ بیجے پی کے لیے جے پی اور آریس ایس کے لوگ غلط پروپگنڈہ کر رہے ہیں کہ مندروں کو توڑ دیا گیا ہے۔ پاکستان اور بنگلہ دیش کے مسلمانوں نے کوئی اقدام کیا ہے تو یہ فطری طور پر احتجاج کئے ہونگے۔ وہ مندروں کو توڑے ہیں تو ہمارے لیڈر منسٹر سلطان صلاح الدین اویسی صاحب نے دہلی سے اعلان کیا کہ پاکستان اور بنگلہ دیش اور اسلامی ممالک سے کہا کہ ایسا اقدام نہیں کرنا چاہئے۔ لیکن یہاں پر ہمارے معصوم بچوں کو گرفتار کیا گیا۔ بتائیے ان لوگوں کا کیا قصور تھا۔ صرف کالی جھنڈیاں لیکر نکلنے والوں کو ہماری حکومت آندھرا پردیش کی کانگریس حکومت گولیوں کا نشانہ بناتی ہے۔ پی وی نرمہا راؤ کی حکومت نے بھی نہیں کیا۔ سارے ہندوستان میں مسلمانوں پر گولیاں چلائی گئیں۔ آج بھی لاکھوں کاوسیوا مندر بند ہے ہیں۔ وہاں پر پتھروں کو تراشہ جا رہا ہے۔ پی وی نرمہا راؤ وہاں جا کر دیکھنے کے لئے تیار نہیں ہیں۔ فیض آباد کا دورہ نہیں کیا۔ مسجد کو شہید کیا گیا۔ اسکی ساری دنیا احتجاج کر رہی ہے۔ عرب ممالک جو شہر دل متظم کے ممبر ہیں وہ دھمکی دے رہے ہیں کہ ہم پٹرول بند کر دیں گے۔ ساری دنیا کے لوگ مسجد کو شہید کرنے پر شکاگو، روس جہاں جہاں انصاف پسند رہتے ہیں وہاں پر احتجاج کر رہے ہیں۔ آج بھی ساری دنیا میں احتجاج جاری ہے۔ اس کے باوجود کھلی بات نہیں کرتے۔ متنازعہ زمین کہتے ہیں۔ اس مسجد کی ۵۰ سالہ تاریخ ہے۔ آپ اپنی قرارداد میں متنازعہ زمین کا لفظ استعمال کیا ہے۔ متنازعہ عمارت کہہ رہے ہیں۔ جب آپ پر مباؤ پڑا تو آپ اپنی قرارداد میں تبدیلی کرتے ہوئے بابر می مسجد کا لفظ استعمال کرتے ہیں۔ ہمارے بچوں کو گرفتار کیا گیا۔ کئی بچے گولیاں لگنے سے مرچکے ہیں اور بعض بچے زندہ ہیں وہ زخمی ہو کر دو اہخانہ میں شریک ہیں۔ پولیس کمشنر کے حکم پر پولیس گولی لگے والوں کو گرفتار کر رہی ہے۔ ان کو سی ای ایس

ليجا کر مارا پيا جا رہا ہے۔ میں چیف منسٹر صاحب سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ بتائیے ہمارے بچوں کا قصور کیا تھا۔ کیا احتجاج کرنا ہمارا بنیادی حق نہیں ہے بچے گھوڑا کمر رہے تھے۔ اگر آپ کے بچے گھوڑا کمر کرتے ہیں تو آپ کیا گولی مار دیں گے۔ بتلائیں ہمارے بچے بھی آپ کے بچوں کی طرح نہیں ہیں۔ ان بچوں پر کیوں گولیاں چلائی گئیں۔ انصاف پسند ذہن رکھنے والے ہندوؤں نے بھی مجھ سے ملکر کہا کہ واقعی جو گولیاں چلائی گئیں ہیں وہ بہت معیوب بات ہے۔ سارے ہندوستان میں گولیاں چلا دی گئیں۔ اخبارات میں آریا کو ۲ ہزار آدمی گولیاں چلنے سے مر گئے ہیں۔ میں چیلنج کے ساتھ کہتا ہوں کہ سارے ہندوستان میں ۱۵ ہزار آدمی گولیاں چلانے کی وجہ سے مر گئے ہیں۔ آپ کی رپورٹ میں آندھرا پردیش میں گولی لگنے سے ۱۲ تا ۱۵ آدمی مر گئے ہیں۔ میں دعویٰ کے ساتھ اور ذمہ داری سے کہہ سکتا ہوں یہاں پر ۲۸ آدمی پولیس گولی چلانے سے مر چکے ہیں۔ مردہ خانہ میں ۲۷، ۲۷ ایسی نقص بڑھی ہوئی ہیں جن کا کوئی پتہ نہیں چل رہا ہے۔ کوئی عورتیں پھر رہی ہیں کہ میرا بچہ کہاں ہے میرا شوہر کہاں ہے عورتیں ڈھونڈتی پھر رہی ہیں۔ سنٹرل گورنمنٹ نے ربر کی گولی تک نہیں چلائی۔ ہماری مسجد کو تباہ و برباد کر دیا گیا۔ جھوٹا کشتہ یہ پیش کرنے کی کوشش کرتا ہے کہ دہشت پسند کی حیثیت سے احتجاج کئے ہیں۔ احتجاج ضرور ہوا ہے۔ اسی احتجاج کی بنیاد پر ہمارے بچے کالی جھنڈیاں لے کر نکلے تھے۔ وہ گولیاں کا نشانہ بنے۔ ہم بھی اپنے ساتھ کالی جھنڈیاں لیکر اسمبلی ہال میں احتجاج کرنے کیلئے آئے ہیں۔ ممکن ہو کہ یہاں پر بھی ہم منسٹر پر فائرنگ کر دیں گے۔ ہم گولی کھانے کیلئے تیار ہیں۔ میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ ہمارے کتنے بچوں کو گرفتار کیا گیا ہے۔ ان کا کوئی سنسنے والا نہیں ہے۔ اویسی نگر یا قوت پورہ میں ۸ روز پہلے پولیس نے بہت ظلم کیا تھا۔ سیرکل انسپکٹر اور اسسٹنٹ سب انسپکٹر نے چائے خانہ سے معمول لینا چاہتے تھے وہ ہمیں دینے کی بنیاد پر ۳۰ پولیس والوں کو لیکر فائرنگ کر دیئے۔ مار پیٹ کی گئی منصوبہ بند طریقہ پر ہمارے گھروں کے دروازوں کو توڑا گیا۔ اولڈ سٹی بہت زیادہ پولیس کے ظلم سے متاثر رہا۔ اولڈ سٹی کا آپ نے دو مرتبہ دورہ کیا لیکن ہمارے ساتھ دورہ نہیں کیا۔ ایک مرتبہ چیف منسٹر نے دورہ کیا لیکن ہمارے ساتھ نہیں کیا گیا۔ ہماری پارٹی کے ممبر مسقطی صاحب نے آپ کو روک کر ہمارے ساتھ دورہ کرنے کیلئے کہا۔ اویسی نگر چلے، نئیر دی بازار چلے، کتنے محصور بچوں کو گولیوں کا نشانہ بنایا گیا۔ ان کا قصور کیا تھا۔ گولیاں کیوں چلائی گئیں۔ اس کا کوئی جواب نہیں۔ کہا جاتا ہے کہ ڈر اور خوف پیدا کرنے کیلئے گولی اور لاٹھی چارج کرنا ناگزیر ہو گیا تھا۔ گولی نچلے حصہ پر چلانا چاہیے تھا۔ گولی لوگوں کی جان لینے کیلئے نہیں بلکہ لوگوں کو بھگانے کیلئے چلائی جاتی ہے۔ میں چیلنج کے ساتھ کہتا ہوں کہ جسم کے نچلے حصہ پر ایک گولی بھی نہیں چلائی گئی۔ اگر ایسا ہے تو بتائیے میں اسمبلی کی دکنیت چھوڑنے کیلئے تیار ہوں۔ بلکہ پوری کی پوری گولیاں پیشانی سے بیکر پیٹ کے اندر لگی ہیں۔ کیشنر ایک ایک کانٹیل ایک ایک ہیڈ کانٹیل اور سب انسپکٹر کو اختیارات دیئے تھے کہ صرف گولی چلائیں۔ سارے راؤنڈ شہر حیدر آباد میں کئے گئے۔

سارے آندھرا پردیش میں گرفتاریاں ہوئی۔ کوڑے ضلع میں بھی گرفتار کیا گیا۔ بتائیے ان لوگوں کا کیا قصور تھا۔ کوڑے میں شریف خان اور یوسف خان کے گلوں میں تختیاں ڈال دیئے تھے۔ جس طریقہ سے چوروں کے گلوں

అవుతారు, రోశయ్యగారు, భాస్కరరావుగారు అవుతారో అది మాకు ఎందుకు? హామ్ మినిస్టర్, షేఫ్ మినిస్టర్ పోరుకు తీయాలకు చెపుతున్నాను.

بہر حال یہ کہتا چاہتا ہوں کہ صرف آج ہم ایک قرار دلہ پیش کیا ہے کہ پولیس فائرنگ ہوئی ہے۔ اس قرار داد میں ایک ترمیم ہم پیش کرنا چاہتے ہیں۔ اسکو متفقہ طور پر پاس کرنا چاہیئے۔ بابری مسجد کو جلد سے جلد تعمیر کر کے یہ ثابت کر دینا کہ واقعی وزیراعظم پی وی نرسمہا راؤ نے غلطی سے بارود والی کے دھوکہ میں یا عاشقی میں آگئے تھے یا عاشقی میں دھوکہ کھا گئے۔ یہ بتادیں کہ کانگریس مسلمانوں کے ساتھ انصاف کرنا چاہتی ہے اور بابری مسجد کو جلد سے جلد بنائیگئے اس قرار داد کو متفقہ طور پر پاس کرنا چاہیئے۔ ہم اس قرار داد میں ایک ترمیم چاہتے ہیں۔

'This House places on record its deep sense of sorrow for the demolition of the Babri Masjid at Ayodhya in Faizabad on 6th December, 1992. The historic mosque about 500 years old was demolished by B.J.P., R.S.S., V.H.P. and Bajrangdal and other communal organisations. This was possible due to the failure of the Uttar Pradesh State Government and the Central Government. The Central Government failed to take precautions and failed to use forces during and after the demolition and they allowed time to the communal elements to complete their illegal activity at Ayodhya. The State Government of U.P. and the Central Government did not use lathi charge'.

The Central Government failed to take precautions and failed to use forces during and after the demolition and gave ample time to communal elements to complete their illegal activity at Ayodhya. The State Government of Uttar Pradesh and Central Government did not use lathi charge, tear gas shells or a single bullet to save the historic mosque from the unruly mob. The Central forces were stationed near the mosque.

Due to the demolition the sentiments of minorities and secular Hindu brothers were roused and they wanted to protest symbolically. But the Central Government and other States ruled by Congress and B.J.P. used brutal methods to stop the protest and used harsh measures and unleashed a terror.

The Police issued shoot-at-sight orders right from 6th evening. Many innocent lives of women, children were lost and the persons who have been shot by police have been arrested from hospitals and they have been remanded in A.P. and other States.

About 4,000 lives have been lost and crores of rupees' property has been destroyed throughout the country.

We strongly protest against the resolution by the Congress Government since the Congress Government at Centre is equally responsible for the demolition of mosque at Ayodhya.

Further, the resolution read in the House by the Home Minister, the paras 2, 3, 4 and 5 have to be amended since this resolution says that the House endorses the harsh steps taken by police and Government to control the violence. We demand that the Government should take harsh measures at least now against the culprits responsible for the demolition and causing havoc all over the country.

(Copy of the resolution was submitted to the Chairman)

بہر حال سارے ہندوستان کے سیکورڈ میں رکھنے والے ہندو اور مسلمان آپ پر پریشر ڈال رہے ہیں اور ساری دنیا سے آپ پر پریشر آ رہا ہے اس لئے آپ نے فرقہ پرستی پارٹیوں پر پابندی لگائی ہے۔ دیگر جنسی کے زمانے میں اندر لگاؤ نے بھی آر ایس ایس وی ایچ پی اور شریلینڈ تنظیموں پر پابندی لگائی تھی۔ شریلینڈ تنظیموں پر جیسے آر ایس ایس و شولہندو پریشد اور بھنگ دل پر پابندی لگائی۔ ہندوستان کے وزیر اعظم یہ سمجھ رہے تھے کہ اگر صرف ان تنظیموں پر پابندی لگادی جائے تو ہندو ہمارے مخالف ہو جائینگے۔ اس لئے ہمیں جماعت اسلامی پر بھی پابندی لگادی۔ حالانکہ یہ پارٹی صرف مسلمانوں کو اسلام پر چلنے کی بات کرتی ہے قومی اتحاد کے طور پر کام کرتی ہے۔ اس پارٹی کا سیاست سے کوئی تعلق نہیں ہے۔ یہ صرف مسلمانوں میں اسلام کو پھیلانے کی بات کرتی ہے۔ اسلام پر چلنے کی ہدایت کرتی ہے۔ سیاست میں اس پارٹی کا کوئی دخل نہیں ہے۔ آپ نے صرف میاچنگ کے طور پر آر ایس ایس و شولہندو پریشد اور بھنگ دل کے ساتھ ملا دیا کیونکہ کوئی ہندو آپ پر ناراض نہ ہو جائیں۔ پی وی آر سمپارائو نے جماعت اسلامی پر پابندی لگا کر یہ ثابت کر دیا کہ واقعی میں مسلمانوں کا دشمن ہوں دوست نہیں ہوں۔ جماعت اسلامی آج سے ۲۶ سال پہلے کشمیر کے تعلق سے کوئی تقریر کی تھی یہ کہتے ہوئے اس پر پابندی لگادی۔ بتائیے کہیں کیا بات ہے۔ مسجد کو شہید کرنے کے بعد فرقہ پرست تنظیموں پر پابندی لگانے کا پروپگنڈہ کیا گیا اس کے دس روز بعد پابندی لگائی گئی۔ فرقہ پرست تنظیمیں اس دوران آر ایس ایس نے اپنا کوڑا بارو پیسٹیکوں سے نکال لئے۔ اور ان کی جو بھی جائیدادیں تھیں ان جائیدادوں کو منتقل کر لئے۔ اس لحاظ سے بھی آپ نے آر ایس ایس و شولہندو پریشد کی مدد کی۔ اس لحاظ سے میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ اسٹیٹ گورنمنٹ اور سنٹرل گورنمنٹ ہماری قرارداد پر غور کریں اور باہری مسجد کو جلد سے جلد تعمیر کر کے بتلائیں۔ پی وی آر سمپارائو صاحب یہ ثابت کر دیں کہ واقعی وہ سیکورڈ ہیں۔ آپ نے جو وقت دیا میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, డిసెంబరు ౧౬ తేదీ భారతదేశంలో ఎంతటి దుర్ఘటనం అంటే ఇంతకుముందు ఎన్నడూ కనీసిన ఎరుగని దుర్ఘటనం. బహుశా ప్రపంచ చరిత్రలోనే ఒక దుర్ఘటనం. ఒక మహా పవిత్ర స్థానం, సుందర సందనవనం అనుకొనటటువంటి అయోధ్య నగరం రక్తనిక్షిప్తమైంది; రెండుసార్లు బి.జె.పి. పుణ్యానందం సంవత్సరాల క్రితం ఒకసారి, ఇప్పుడు మరొకసారి మత విశాస కరాళ నృత్యం చేస్తూ, మత దురంహంకారం వేరవీహారం చేస్తూ పట్టపగ్గాలు తేకుండా ఇది జరిగితే అక్కడ వున్నటువంటి

ప్రభుత్వం కూడా అడ్డుకోలేకుండా పోయింది. డెలివరేట్ గానే అడ్డుకోలేదు. ప్రియంబుల్ ఆఫ్ ది కానిస్టిట్యూషన్ ను ధిక్కరించాయి బి.జె.పి., దాని అనుబంధ సంస్థలని మనవి చేస్తున్నాను. సెక్యూలర్ వ్యవస్థకే గొడ్డలి పెట్టుపెట్టాయి, రాజ్యాంగం మీదనే వేటు వేసాయి బి.జె.పి., దాని అనుబంధ సంస్థలని మనవిచేస్తున్నాను. జాతీయ సమ్మె క్యతనూ, సమగ్రతనూ భూస్థాపితం చేసింది కూడా బి.జె.పి., దాని అనుబంధ సంస్థలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ క్యాబిల్ బీఫోర్ లా అన్న ఆర్టికల్ 14ను ధిక్కరించడం జరిగింది. ఆర్టికల్ 15ను ధిక్కరించడం జరిగింది, ఇది డిస్క్రిమినేషన్ ఆన్ ది గ్రౌండ్స్ ఆఫ్ రిలిజియన్. అక్కడ వుంది అన్ లాఫుల్ అసెంబ్లీనే. దేశ వ్యాపితంగా రెండు లక్షల మంది కర్రసేవకులను అక్కడికి పిలిపించింది ఎవరు? అధ్వాన్, జోషీ, ఇతర బి.జె.పి. నాయకులు రావడమే కాకుండా మత సంస్థలకు చెందిన వాలంటీర్స్ ను పిలిపించారు. అలా పిలిపించనప్పుడు వారిని ఫలమో, పుష్పమో తెమ్మని అనకుండా గడ్డపారలూ, పారలూ, గునపాలూ, మారజాయుధాలు తెమ్మన్నారు అక్కడికి. అందువల్ల I call it an unlawful assembly with deadly weapons. It is pre-meditated. It is pre-determined and pre-planned. అని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ హజా ద్రవ్యాలుగా గడ్డపారలు, పారలు ఉపయోగించారంటే బహుశా ప్రపంచ చరిత్రలో ఎక్కడా జరగనటువంటి విషయం. నేను ఒక్కటి అడుగుతున్నా, అలా రావద్దని వారికి మీరు ఎందుకు చెప్పలేదని అడుగుతున్నా. ఇదే కాదు, కళ్యాణ్ సింగ్ ప్రభుత్వమే వాళ్ళకు రిహార్సల్స్ ఇచ్చింది, ఐదు రోజుల క్రితం ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ చూస్తే ఇది తెలుస్తుంది. మనీదును ఏ విధంగా కులగొట్టాలో రిహార్సల్స్ చేశారు, నాలుగు వైపుల నుంచి వైర్లు పట్టి లాగుతున్నారు. మనీదును ఏ విధంగా కులగొట్టాలనేది వారం రోజుల ముందునుంచే రిహార్సల్స్ జరిగిందంటే బహుశా అది కళ్యాణ్ సింగ్ రిహార్సలే. అదే కాదు, అధ్వాన్, జోషీ, సింఘాన్ - వేరంతా సీన్ ఆఫ్ అఫెన్స్ లో ఉన్నారు. అధ్వాన్ గారు కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టారు, నేను ఆత్మహత్య చేసుకొంటాను అని పాచ్చరించారట. రెండు లక్షల మంది ప్రజలు అక్కడికి వస్తే వారిని గునపాలు ఎందుకు తెమ్మన్నారు? పగలగొట్టడానికి కాదా? గడ్డ పారలు ఎందుకు తెమ్మన్నారు? పగలగొట్టడానికి కాదా తెమ్మన్నారు? మొసలి కన్నీరు కార్చి ఒక ప్లా డ్రామా సృష్టించి మీస్టర్ అధ్వాన్ "నేను ఆత్మహత్య చేసుకొంటాను" అన్నారట. రెండు లక్షల మందిని ప్రోత్సహించి అక్కడికి పంపించిన అబెటర్, ఇన్ స్పెక్టర్ అధ్వాన్ అని నేను అంటున్నాను. అక్కడికి జనాన్ని పంపి ఈయనే ఒక డ్రామా ఆడి తనకు సంబంధం లేదు అంటే అది నమ్మే ప్రపంచం ఉంటుందా అని అడుగుతున్నాను. కళ్యాణ్ సింగ్ కూడా అబెటర్, ఇన్ స్పెక్టర్, అసలు ఎక్యూజ్డ్ నెంబర్ 1 అని అంటున్నాను. ఈయన టెలివిజన్ ఇచ్చి అక్కడికి పంపారు, ఇక వోలేసుల్ని అక్కడికి పోనియ్యకుండా చేశారు. యు.పి. వోలేసు గానీ, సిబ్బందిగానీ పోనియ్యకుండా చేశారు. కనీసం కేంద్రం నుంచి వచ్చిన దళాలన్నా అక్కడికి రానివ్వకుండా అడ్డుపడ్డారు. ఇది ఎక్కడా ప్రపంచ చరిత్రలో జరుగలేదు. ఉత్తర్ ప్రదేశ్ వోలేసు ఏమైంది? వాళ్ళు కూడా 'జై శ్రీరాం' అంటూ వాలంటీర్స్ లో, ఆ కర్రసేవ కులతో మిళితమయ్యారు. వారిని నేను "కర్రసేవకులు" అంటున్నాను, వారు "కర్ర సేవకులు" కాదు. వోలేసులే "జై శ్రీరాం" అని వారితో మిళితమయ్యారంటే అక్కడ కంచే చేసు మేసింది. అక్కడ మనీదును మీద కొట్టిన ప్రతి దెబ్బా కళ్యాణ్ సింగ్, అధ్వాన్ కొట్టిన

దెబ్బగా పరిగణించితారాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ సీన్ అఫెన్సినుంచి వాళ్ళు తప్పించుకొనే ప్రయత్నంపై అది వేలుకాదని మనవిచేస్తున్నాను.

2-20

మ: ఎప్పుడు కేంద్రాన్ని అడిగినా దాని అశక్తతను ప్రకటించి వోక్రమించి చేయించడమే కాకుండా దేశ వ్యాప్తంగా రక్తసిక్తం అయ్యేటట్లు చేశారు. ఇప్పుడు, ఇంతకు ముందు బీజెపి వారు చెప్పారు - దేవాలయాలను పగలకొడుతుంటే, ఒక్క మాట అయినా మీరు అన్నారా? అని అన్నారు. మనీదును పగలకొట్టిన నాడు ఈయన ఒక్క మాట కనీసం సానుభూతి చూపించాడా? మీరు ప్రెస్ నానికి దేశదేశాలలో కూడా దేవాలయాలు కూలి పోతున్నాయి. దీనికి రూట్ కాజ్ ఏమిటి? మీరు మనీదును పగల కొట్టడం వల్ల ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ, ప్రపంచదేశాలన్నీలో కూడా బ్రిటిష్ లో కూడా దేవాలయాలు కూలిపోతున్నాయి అంటే మీ యొక్క మతతత్వం, మీ యొక్క మతదురహంకారం, మీ యొక్క మతపిష్టి - అదే పాండు మతాన్ని ఖాసే చేస్తున్నారు. దేశదేశాలలో కూడా కక్క తేర్చుకుంటున్నారు. ఈ దేశం ఏకాకి అయిపోయింది. ఈ దేశ ఆర్థిక నౌషణ్యం కూడా కుడిపేటటువంటి ఫరీస్థితి ఏర్పడింది. యీ దేశాన్ని డిస్టబిల్ చేస్తున్నది బీజెపి, దాని అనుబంధ సంస్థలు అని మనవి చేస్తున్నాను. విదేశాలలో పొందుపలకు రక్షణ లేకుండా చేసింది కూడా యీ బీజెపి అని మనవిచేస్తున్నాను. మనం మతాతీతం చేశాము. ముందు విదేశాలకు నమ్మకం వుండే 45 సంవత్సరాల తరువాత, స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించిన తరువాత మన దేశం అంటే బహుశా! ప్రజాస్వామ్య దేశాలలో యిది దెహాకృటికే సెటప్ మేద, సక్యులర్ సెటప్ మేద నమ్మకం వున్నటువంటి విశాలమైన దేశం. జనాభా ఎక్కువ వున్న దేశం. ఈనాడు ఇతర దేశాలలోనే కాదు ఇరాన్ వంటి మన స్నేహితుడు కూడా చెప్పారు. దేశాలన్ని ఏకమవుతున్నాయి; అగ్రరాజ్యాలు కూడా ఏకం అవుతున్నాయి. ఏకాకిగా మన పరిస్థితి ఏమిటి? మన దేశం మీద ఎక్స్టర్నల్ అగ్రెషన్ ఆరంభం అయితే ఎవరి మతంపై కాపాడాలి ఏకపక్షంగా ఆలోచించడం మనవి చేస్తున్నాను. నిజంగా, అధ్యానిగారు ఇన్ స్పైగేట్ చేయకపోతే - నేను అడుతున్నాను - అప్పటికి మీ లీడర్ షిప్ ఏమయింది. అబేటర్ కాకపోతే - నేను వోవడ్డు అంటే, 2 లక్షల మంది పోయి ఎందుకు పగలకొట్టారు? నిజంగా, నే ఫారోయర్స్ మీద, కరసేవకుల మీద నేకు కమాండ్ లేదని రుజువు అయిపోయింది. లేకపోతే, నేను పులి మీద స్పార్ చేసి, ఆ పులిని కంట్రోల్ చేయడానికి వెలులేక, దాని మీద నుంచి దిగలేక దిగితే అది కర్చేస్తుందని; దాని మీద ఎక్కితే అట్లానే కొనసాగితే దాని గమ్యస్థానంకు తీసుకుపోతుంది. ఆ కరసేవకులు అనే పులి మీద అధ్యాని గారు ప్రయాణించి ఈ దేశాన్ని అల్లకల్లోలం చేశారని అడుగుతున్నాను. చాతకాని నాయకత్వమా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు? కంట్రోలు చేయలేని నాయకుడు ఎందుకు స్పార్ చేశావు? ఎందుకు రెండు లక్షల మందిని సమన్ చేశావు? మారణాయుధాలతో ఎందుకు రమ్మన్నావు? ఇది అంతా కూడా మొసలి కన్నీరు కార్చి ఆఖరికి స్వార్థం కోసం మతాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని డోల్గ్ సింహాసనాన్ని ఎక్కడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఎందుకు ప్రపంచాన్ని హింసతో అల్లకల్లోలం చేశావని అడిగి తీరాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. పరమత సహనం

కోల్పోయిందని విదేశాలలో చాటిచెప్పుతున్నారు. సిగ్గుతో మనం తలవంచుకోవలసిన పరిస్థితి, దౌర్భాగ్య పరిస్థితి, ఖర్చు ఏర్పడిందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. చాలా ముఖ్యమైన పాయింటు - అటర్ బిహార్ వాక్ పాయిగారు అంగీకరించారు - B.J.P. has committed greatest blunder అని ఒప్పుకున్నారు. ఎట్లా అంటే, అతివాదశక్తులలోకి వెళ్లి పోయింది బి.జె.పి. అందువల్ల కంట్రీలు తప్పిపోయింది. మేతవాద శక్తులలోకి పోయిందని ఒప్పుకున్నాడు అంటే, అతివాదశక్తులు అంటే, బహుశ: పి.హెచ్.పి., బజరంగ్ దళ్ ఈ నాయకుల కంట్రీలులో లేకుండా అతివాదులలోకి వెళ్లిపోయారు. లేకుండా, యీ బి.జె.పి. ఉద్దేశ్యం - అధ్వానియా అతివాది, లేకపోతే జోషీ అతివాదా ఆయనను ఏ ఉద్దేశ్యంతో మాట్లాడారు. మనం అర్థంచేసుకోవలసిన పరిస్థితి వుందా లేదా. అక్కడ, అలహాబాదు హైకోర్టు తీర్పు, కాళ్యాణ్ సింగ్ ప్రభుత్వం మీద అభిశంసన అనే వాదన అంటున్నాము. ఆరోజు నేపు చేసిన నోటిఫికేషన్ క్రాబ్బెస్తున్నే... The High Court has censured the then Government of Uttar Pradesh. నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడు అయితే హైకోర్టు యిచ్చిందో కంటెంపు ఆఫ్ కోర్టు అనేది అర్థమవుతోంది. బి.జె.పి. యీనాడు పార్లమెంటర్ డెమోక్రసీని ఖాన్ చేసింది, జుడిషియరీని ధిక్కరించింది. ఎగ్జిక్యూటివ్ ను యీ మతోన్మాదానికి ఉపయోగపడేటట్లు చేసి, ఉత్తరప్రదేశ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ను అపనవ్వున పాలుచేశారంటే, దీన్ని ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు. యిది పద్ధతి కాదా? బాధ కాదా? ముందు కాళ్యాణ్ సింగ్ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసినా, గంటలో దొరకకుండా దాగుకొని ఉండాల్సిన పరిస్థితి చూడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాళ్యాణ్ సింగ్ అబేటర్ - అంత దుర్మార్గుడు బహుశ: ఉండకపోవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను. It is a mockery of democracy. ప్రజాస్వామ్యం అపహాస్యంపాలు అయింది. ఈ రిలేటియన్ ఫెనటిక్స్ చేతుల్లోకి వెళ్లిపోయింది. ఇన్ సిడెంటు అంటే, యి దేశంలో, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఎట్లా కాపాడుకోవాలని? గాంధీ మహాత్ముడు బోధించిన అహింసా సిద్ధాంతాన్ని ఏ విధంగా కాపాడాలని మనం ఒకసారి హృదయం మీద చేతులు వేసుకొని ఆత్మపరీక్షలన చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మతోన్మాదం జాతీయ సమ్మెకృత, సమగ్రత మీద తీవ్రమైన గొడ్డలిపెట్టుపెట్టారు. ఇప్పుడు, ఇతర దేశాలనుంచి ఆర్థిక సహాయం ఆగిపోతే మన పరిస్థితి ఏమిటి? ఎకానమీ ఆఫ్ ది కంట్రీ వెల్ బి హెల్ - అదే విధంగా రకరకాలుగా ఎక్స్టిట్యూర్ ఎసిస్టెన్సు మనకు వస్తున్నప్పుడల్లా, ఆర్థికరూపంలో వచ్చేది నీటిపిపోతే, పరిస్థితి ఏమిటి? మనం సెల్ఫ్ సఫిషియంటు కాదు కదా మనం - మనం దేశం విదేశాలపై ఆధారపడి వున్నాం - ఎగుమతి చేసుకోవచ్చు, కొన్ని దిగుమతులు చేసుకోవచ్చు. అవి ఆగిపోతే - ఏకాకి అయిపోతే ఏమిటి పరిస్థితి అని అడుగుతున్నాను. బి.జె.పి. సిద్ధాంతం వారి ఎలక్షన్ మానీఫెస్టోలో ఒకటే 'రామ్' అనేదే వారి ఎలక్షన్ మానీఫెస్టో - కొంత కాలానికి రోజీయాడ్ చేశారు. రామ్ అని చెప్పుకుని మతం పేరుతో ఓట్లు అడిగి, ఓట్ ఫర్ రామ్ - అని ఓట్లు అడిగి - లేకపోతే, ఓట్ ఫర్ నేతా అని అడిగి ఓట్లు తెచ్చుకోవాలని, ఒక రథయాత్రలు చేసి కమలాన్ని ఎలక్షన్స్ సింబల్ తగిలించుతున్నారు. దేశంలో మేతవాదశక్తులు

పాలించే శక్తిగా చెప్పుట ఏమిటని అడుగుతున్నాను. మతం పేరుతో యిప్పుడు మనీదును కూలగొట్టి ఏదో రాముడికి గుడి కట్టారని అంటున్నారు. ఎక్కడనుంచి రోటి తెస్తారు? జై శ్రీరామ్ అని - Can you supply Roti or food to the 85 crore people of India? It is not at all possible. మానిఫెస్టో లో లేబర్ లేకుండా, సాంకేతిక నిపుణులు లేకుండా, శాస్త్రీయ పద్ధతులు లేకుండా వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందకుండా పోషకాన్ని ఇన్క్రీజ్ చేయకుండా జై శ్రీరామ్ అని చెప్పి 85 కోట్లు వన్న పూజాని కానికి ఆహారం సరఫరా నేవుచేయగలవా? స్త్రీలు, యువకులను ఆకర్షించి దేవుడి పేరు చెప్పి యీ దేశాన్ని మోసం చేయడానికి గాని, ఆఖరున రోటి అనే పదం లేకపోతే ఆ ఎన్నికల్లో మానిఫెస్టోలో నమ్మేవారు వుండరు. ఇంతకన్నా ఘోరమైనది బహుశా ప్రపంచంలోని ఏ డెమోక్రాటిక్ కంట్రీలోను వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎలక్షన్ కమిషన్ దృష్టికి ఈ ఘోర విషయాన్ని అన్ని పార్టీలు తీసుకురావాలి. ఆనాడు అధ్యానేగారు రథయాత్ర చేసినా, జోషీగారు రథయాత్ర చేసినా 'కమలం' సింబల్ ను రథానికి తగిలించుకొని తిరిగారు. కాశ్మీరులో నేషనల్ ఫ్లాగ్ ను ఎగురవేస్తానని చెప్పిన జోషీ, చేతకాక కన్నీరు కారుస్తూ వుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక విమానంలో పంపించి, కన్నీరు తుడవడానికి జెండా ఎగురవేయించే పరిస్థితి వచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వమే ఆదుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. మతశక్తులు దురహంకారంతో అడ్డూ, ఆపూ లేకుండా యిటువంటి పరిస్థితిని సృష్టించారని మనవిచేస్తున్నాను.

Sir, Article 26 has been violated. It is - "Freedom to manage the religious affairs and to establish and maintain institutions for religious and charitable purposes." Art. 25 has been violated. It is "Freedom of conscience and free profession, practice and propogation of religion." That has been violated. Art. 29 is "Protection of interests of minorities." That has been violated. Art. 31A, is "To uphold and protect the sovereignty and unity and integrity of India." That has been violated. Art. 51 has been violated. It is "Promotion of international peace and security." Art. 49 has also been violated. It is "Protection of monuments and places and objects of national importance." ఈదేశానికి మతాతేత రాజ్యాంగం వుండడమే కాకుండా యిద్దరు ముస్లింలు భారత రాష్ట్రపతిగా వున్నారు. ఇటువంటి చరిత్ర కలిగినటువంటిది భారతదేశం. మత సామరస్యం, మతసహనం అన్నీ వున్నాయని నిరూపించుకున్నాము. యిద్దరు ముస్లింలను రాష్ట్రపతులుగా నియామకం చేయడం ద్వారా ప్రపంచ దేశాలన్నీ హర్షించాయి. ఈనాడు ఆ చరిత్ర మరుగునపడి పోయింది. ఇద్దరు ముస్లింలను రాష్ట్రపతులుగా ఎన్నుకున్న చరిత్రను ఈ మతోన్మాదాలవల్ల ప్రపంచం మరిచిపోయింది. భారత జాతి చేసిన త్యాగమంతా విస్మరించబడంది. మనం కేవలం మతోన్మాదులుగా ప్రపంచ వ్యాపితంగా పరిగణింపబడుతున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇద్దరు ప్లైస్ పెనిడెంట్స్ ముస్లింలు వున్నారు. పార్లమెంట్ లో ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా వుండేటువంటి వ్యక్తి షాద్ హుస్సేన్ మినిస్టర్ వంటివాడు. ప్రతిపక్షంలో ప్రధానస్థానం వహించే అధ్యానేగారు అక్కడకు వెళ్ళి,

ఆ ఘోరకలికి తలపడడం, ప్రపంచవ్యాపితంగా రక్తాన్ని ప్రవహింపచేయడం, దేన్ని భారత జాతి మాత్రమే కాదు, ప్రపంచంలో ఎవరయినా హరిస్తారా? ఇది కనీ వినో ఎరుగని సంఘటనగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. మనీదు మీద పడిన దెబ్బ-మైనారిటీస్ హృదయాల మీద పడిన దెబ్బ. మనీదు మీద పడిన ప్రతి గునపం మైనారిటీస్ యొక్క హృదయాలలో గుచ్చుకుంది. గుండెలో గుచ్చుకుంటే శస్త్ర చికిత్స చేయవచ్చు. హృదయానికి తగిలిన దెబ్బ బయటకు కనిపించదు. అది ఎప్పటికీ మానసి గాయం. అది చికిత్స తేనటువంటి గాయం. ఎప్పటికీ ఈ గాయం మానాలి? ఏ విధంగా మానాలి? ఎన్నో మతాలు, జాతులు, భాషలు గల భారతదేశంలో, మత ఛాందసత్వం వల్ల కొందరి జీవనం చిన్నాభిన్నం కావడమే కాకుండా హృదయాలలో గాయలు కూడా తగిలేటట్లు చేసిన ఘోర విషయంగా దేన్ని నేను పరిగణిస్తున్నాను. ఆర్థిక 356 గురించి కొందరు మిత్రులు విబేధించి ఉండవచ్చు. దేశమే అల్లకల్లోలం అయిపోతూ ఉంటే, ప్రజాస్వామ్యమే ఖాళీ అయిపోతూ ఉంటే, రాజ్యాంగమే అపహాస్యం పాలై సంక్షోభంలో పడిపోతూ ఉంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం చూస్తూ వూరుకుంటుందా అని అడుగుతున్నాను. అందుకే పెట్టారు ఆర్థిక 356. కళ్యాణ్ సింగ్ తదితరులు అందరు జ్యుడిషియరీని, పార్లమెంటును, నేషనల్ యింటిగ్రిటీ కౌన్సిల్ను ధిక్కరించి నమ్మకదోహం, బిట్యాయల్ చేశారు. అందుకే ఆర్థిక 356 వినయోగించారు. బి.జె.పి. వారు యిందాక మాట్లాడుతూ ఆర్థిక 370 తీసివేయాలని అన్నారు. అక్కడ ఉన్న ప్రత్యేక పరిస్థితులను బట్టి ఇతర రాష్ట్రాల్లో కూడా పోలికల్స్ యిచ్చారు. మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ రాష్ట్రాలలో ఆర్థిక 371 యిచ్చారు. 371 (ఎ) నాగాల్యాండ్కు ఇచ్చారు. 371 (బి) అస్సాంకు యిచ్చారు. 371 (సి) మణిపూర్కు, 371 (డి) ఆంధ్రప్రదేశ్కు ఇచ్చారు. 371 (ఇ) యూనివర్సిటీలకు యిచ్చారు. 371 (ఎఫ్) సిక్కింకు యిచ్చారు. ఆయా స్థానిక పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకొని యిచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆజ్ఞలను ధిక్కరించడం ద్వారా కళ్యాణ్ సింగ్ ప్రభుత్వం ఆర్థిక 356ను వయొలేట్ చేసిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడ వాసి ఉంది మనీదులను పగలగొట్టమని? భగవద్గీతలో ఉందా? ఖురానులో ఉందా, లేక బైబిల్లో ఉందా? ఎక్కడా లేదు. అలాంటి బిహారీ వాక్పాఠ్యాగారి వైఖరి, మొరార్జీదేశాయ్గారి ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు ఎలా ఉంది? ఒక్క కలంపోటుతో 9 రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను పడగొట్టారే? అప్పుడేమిటి మీ విధానం? మతం వేరు, రాజకీయం వేరు. మతాన్ని రాజకీయాలకు అడ్డు పెట్టుకుంటే భారత జాతి సర్వనాశనం అవుతుంది, భూస్వామితం అవుతుంది. కళ్యాణ్ సింగ్ ఉత్తరప్రదేశ్లో అధికారంలో ఉంటేనే యింత కథ జరిపారే. బి.జె.పి. ఈ దేశంలో అధికారంలోకి వస్తే, అధ్యానేగారు ప్రధానమంత్రి అవుతే ఈ దేశం గతి ఏమవుతుందో ఒక్క క్షణం ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మతోన్మాదంతో ఢిల్లీ సింహాసనాన్ని ఎక్కి దేశాన్ని కండకండలుగా నరికి పారవేస్తే సంభవించే పరిస్థితి ఏమిటో ఒక్క క్షణం ఆలోచించవలసిందిగా మతాతేతమున సెక్యులర్ సెటప్ మీద, డెమోక్రాటిక్ సెటప్ మీద నమ్మకం ఉన్న వ్యక్తులకు విజ్ఞప్తి చేస్తూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్య వాదాలను సమర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, మనం చాలా సున్నితమైన సమస్యను గురించి చర్చిస్తూ ఉన్నాము. ఈ చర్చను కొనసాగించడంలో ప్రధానోద్దేశం ఏమంటే యిలాంటి

దుస్సంఘటనలు పునరావృతం కాకూడదు అని. భావితరాలకు గుణపాఠంగా ఉండాలి. 2.40 భవిష్యత్తు అంతా సామరస్యంతోను ప్రశాంతంగాను ఉండాలనే ఆలోచనతో మనం చర్చిస్తూ ఉన్నాము. ఈ చర్చల సందర్భంలో అనేక విషయాలు వచ్చాయి. వాటిన్నిటిని కూడా కాలం కుషంగా చర్చించాలి. బి.జె.పి. వారు సూడో సెక్యూరిటీస్టులకు సూటి ప్రశ్నలు అని, హు యాక్ సెక్యూరిటీస్ అనే కాగితాలు ఇచ్చారు. వీధ్యాసాగరరావుగారు బాగానే వారి అభిప్రాయాలు చెప్పారు. అటువంటి సమస్యల మీద సింపోజియం పెడితే మా వంటి వారం కూడా పాల్గొంటాము. మా అభిప్రాయాలు కూడా చెబుతాము. అన్ని సమస్యలను ఇక్కడ లేవనెత్తడం సాధ్యం కాదు. కనుక నేను పరిమితిలోనే ఉండదలచుకున్నాను. రామాయణం పౌరాణికమా, ఇతిహాసమా అన్నది మేధావులకు ఇంకా ప్రశ్నగానే మిగిలింది. అంటే అది వాస్తవం కాదు. అప్పటి కాలంలో అనాటి సమాజానికి అనుగుణంగా కొన్ని నీతి, నియమాలు ఏర్పాటువేసుకున్న పౌరాణికం. అది పౌరాణిక కథ తప్ప ఇతిహాసం కాదు అని చరిత్రకారుల అభిప్రాయం. అదే వాస్తవమయితే రాముడు లేడు, సీత లేదు, అయోధ్య లేదు. పోనీ లేదనే ఆ వాదనను ప్రక్కకు పెట్టి, రాముడున్నాడు, సీత ఉంది, అయోధ్య ఉంది నిజంగానే అనుకున్నప్పటికీ, మత ప్రాధాన్యత గురించి ఆలోచించనప్పుడు బాబ్జీ మనోదును కూర్చి, రామాలయాలన్నీ నిర్మించాలి అన్నది వస్తుంది. చరిత్రకారుల అభిప్రాయం ప్రకారం ఏ మందిరాన్ని కూర్చి మనోదు నిర్మించలేదు. ఖాళీ ప్రదేశంలోనే కట్టారు అని నిస్సందేహంగా చెప్పారు. మహమ్మద్ గజనీ వంటి వారు చేసిన పనికి ప్రతీకారంగా ఇప్పుడు చేస్తామంటే ఏ మత సూత్రం కూడా ఒప్పుకోదు. మతం అన్నది మానవత్వాన్ని పెంచాలి. నీతి నియాలను పెంచాలి. సత్సవర్తనను పెంచాలి. చెడు జరగకుండా ఉండాలి. పాపభీతి ఉండాలి. అబద్ధాలు ఉడరాదు. పరమత సహనం ఉండాలి. సర్వమానవ సౌభ్రాతృత్వం ఉండాలి. ఇదే ఏ మత సారాంశమయినా. కానీ వారు చేసింది మతోన్మాదం. మతాభిమానం వేరు. మతోన్మాదం వేరు. మతోన్మాదంతో మనోదు కూల్చారు. గతంలో శైవ, వైష్ణవుల మధ్య తగాదాలు వచ్చేవట. శైవులు ముస్లింల సహకారంతో హత మార్చడం, వైష్ణవులు ముస్లింల సహకారంతో శైవులను హతమార్చడం వంటి ఘోరకలులు, జరిగాయి. అయితే వాటిన్నిటికీ ఇప్పుడు మనం మూల్యం చెల్లించే పని లేదు. వాటికి మనం జవాబుదారీ కాదు. అది చరిత్ర, గతించింది. బాబ్జీ మనోదు కూర్చిన తరువాత ఏం సాధించారు? రెండు మతాల మధ్య ప్రజలు సుమారు 15 వందల మంది హత్య కాపించబడ్డారు. అనేక వేల మంది గాయపడ్డారు. కోట్లాది రూపాయల ఆస్తి నష్టపోయారు. లక్షలాది మంది కృతగాత్రులయినారు. చెప్పరాని బాధలుపడ్డారు. ఈ రోజుకే కర్ఫ్యులు, నిషేధాలు ఉన్నాయి. దేశ, విదేశాలలో రెండు మతాలకు సంబంధించిన పవిత్ర స్థలాలు ధ్వంసం అయినాయి. ప్రజల ధన, మాన ప్రాణాళకు రక్షణ లేని పరిస్థితి వచ్చింది. అది అబ్బా ఉంటే, వేడులలో జరుగుతున్న చర్చ ఏమంటే పొందువులు ఎక్కువగా చచ్చారా, ముస్లింలు ఎక్కువగా చచ్చారా అని. పొందువులు ఎక్కువగా చనిపోతే ముస్లింలు ముస్లింలు ఎక్కువగా చనిపోతే పొందువులు సంతోషపడడం అంటే మనం ఎక్కడకు వచ్చాం? మానవులు చనిపోయారని కాదు బాధపడడం. మతోన్మాదులు సృష్టించిన మతోన్మాదం ఇంతవరకూ వచ్చిందంటే ఎంత ప్రమాదకరంగా జరిగిందో చూడాలి. మతోన్మాద శక్తులు విషాగుల్నె బుస కొడుతున్నాయి. లౌకిక శక్తులకు తాత్కాలికంగా

క్రింది చేయి అయింది. చాలా త్వరగా కృషి చేస్తే తప్ప ఈ వినాశన పరిస్థితులనుండి బయటపడలేము. ఇందుకు కారణం ఏమిటి? బి.జె.పి., ఆర్.ఎస్.ఎస్., విశ్వహిందూ పరిషత్, భజరంగ్ దళ్, శివసేన వంటి సంస్థలు దీనిలో వున్నాయి. దీనిలో సందేహం లేదు. అలస్యంగానయినా వేటిని నిషేధించాలి. కానీ ఒక విషయం మాత్రం చెప్పాలి. ఈ నిషేధాన్ని త్వరగా పరిశీలిస్తే గతంలో ఏం జరిగిందో కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ మత సంస్థలతో పరాధికారులు అవుతుంది. నిషేధిస్తే ఇంత టైం గ్యాప్ ఇస్తారా? సర్దుకునేట్లు చేస్తారా? అరెస్టులు చెయ్యకుండా ఉంటారా? రాజకీయ సంస్థలకు రక్షకుడిగా ఉన్న బి.జె.పి.ని వదలిపెడతారా? ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. కమ్యూనిస్టులుగా ఒక్క మతోన్మాదాన్నే వ్యతిరేకించి, సమర్థించే వారం కాదు. సిక్కు కానీ, ముస్లిం కానీ, హిందూ కానీ ఏ మతోన్మాదాన్ని కూడా సమర్థించము భారతదేశంలో అధిక సంఖ్యలో గల హిందువులు అల్ప సంఖ్యకవర్గాలను కలిపి ఉండుకోవలసి ఉంటుందని పదేపదే గుర్తు చేస్తున్నాను. భారత దేశంలో జరిగిన ఇప్పటి అల్లకల్లోల పరిస్థితికి మిగతా వారవరున్నా, ప్రధాన బాధ్యత హిందూ మతోన్మాదులది. కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిస్థితి ఏమిటి? వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కేవలం ఏదో తమ మీద ఆరోపణ చేస్తున్నారని పౌరుషానికి రాకుండా ఆలోచించాలి. 45 సంవత్సరాల నుంచే ఈ సమస్య ఎందుకు నానపెట్టారు? 40 ఏళ్ల క్రితం ఇండియా - పాకిస్తాన్ చేరినప్పుడు దానిని కూలిస్తే సరిపోయేది. ఆ తరువాత విగ్రహాలు ఎట్లా పెట్టారు? పెట్టారు. తాళం ఏమిటి? మళ్లీ తియ్యడం ఏమిటి? పూజలా, పునస్కారాలు ఏమిటి? కావాలనే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఈ మతానికి వ్యతిరేకంగా ఆ మతాన్ని, ఆ మతానికి వ్యతిరేకంగా ఈ మతాన్నే స్వార్థపర రాజకీయాలతో, అపకాశవాదంతో ఈ సమస్యను ఇంత వరకూ పెంచారు. కరనేపకులు అక్కడకు వస్తున్నప్పుడు చెప్పారు. బి.జె.పి., ఆర్.ఎస్.ఎస్. వారు చెప్పారు. కరనేపకు వెళ్లడి కేవలం పూజలకే కాదు, రామ మందిరాన్ని కట్టడానికి, బాబ్జీ మసీదు కూల్చడానికి అన్నారు. ప్రధానమంత్రికి ఆలోచన రాదా? పబ్లిస్, చదరంగం ఆడడానికి కూర్చున్నారా? ఇంత మందిని రానిప్పిన తరువాత వారిని ఎవరు అదుపు చేస్తారు? బి.జె.పి. వారు వాగ్దానం చేశారంటే, వారు మాట ఇస్తే నమ్మి, వేరు పరిపాలన చేస్తారా? ఎందుకా పరిపాలన? ఎవరిని మోసం చెయ్యడానికి? ఈ ఘాతకలిలో అబెటర్ పి.పి. నరసింహారావుగారు. అన్నీ విధాల తొడ్చున్నారు. ఖచ్చితంగా అణచే ధోరణి లేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆలోచించాలి. వారి నాయకత్వం గురించి ఆలోచించే అవసరం ఉంది. చేయబోయే ప్రకటనలు వచ్చాయి. సి.బి.ఐ. విచారణ జరిపారు. విగ్రహాలు పెట్టారు. ఆలయ నిర్మాణం అవుతోంది. బాబ్జీ మసీదుని పునఃనిర్మిస్తామని అంటే పచ్చి అబద్ధాలు అని తెలుస్తోంది. వి.పి. సింగ్ గారి పాత్ర తక్కువ ఉందనుకోను. ఆయన ప్రధానమంత్రిగా ఉండగా రథయాత్రకు అనుమతించారు. అదీ తప్పు. రామావతారమా అద్వానీ? ఎందుకు అనుమతించారు? వామపక్షాల పేరుతో ఎం.సి.పి.ఐ. చిన్నదే అయినా, ఎం.సి.పి.ఐ., కానీ, బి.డి.పి. కానీ, కాంగ్రెస్ కానీ ఎప్పుడో ఒకసారి ఏదో విధంగా చేతులు కలుపుకున్నదే. మతోన్మాదశక్తులతో కొద్దిపాటి పోత్తు పెట్టుకున్న మాట నిజమే. దాని ఫలితమే ఇంతవరకూ వచ్చింది. నా తప్పు లేదని అంటూ, ఇతరులను నొందించినా తప్పు. ఆ తప్పు అంత దూరం పోయింది. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని తేసుకుందాము. కేవలం

యు.పి. ప్రభుత్వమే కాదు. అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలనూ, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్నీ తీసుకుంటే, పోలీసు, మిలటరీ బలగాలతో సహా అన్ని శాఖలలో ఈ మతం విస్తరించింది. ఎక్కడ చూసినా వేరే. అక్కడకు శాంతి భద్రతలు కాపాడాలని ఎవరిని పంపారో వారు కూడా 'జై రాం' అన్నారు. హాం మినిస్టర్ గారు వెళ్లి కూడా, అక్కడ తీర్థ ప్రసాదాలు తీసుకుని వచ్చారు. ఈ రకమైన పద్ధతులతో ప్రభుత్వ యంత్రాంగమే మతోన్మాదానికి పునాదిగా తయారయింది. బి.జె.పి. ఇంత ఎగరగలుగుతోందంటే, కాంగ్రెస్ కంటే మెజారిటీ ఉంది వారికి ఈ మత సమస్యల మీద.

10 అంతేకాదు క్రింది జిల్లా కోర్టు నుంచే హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టు కూడా వాస్తవం చెప్పాలంటే వాళ్ల పాత్ర అంతా మతోన్మాదులకు సహాయం చేసిన పాత్రే. ఏదయినా లీటిగేషన్ ఉంటే ఫిల్లతరండి, దశాబ్దాల తరబడినా అండి? గంటకో తీర్పా ఇచ్చేది? కోర్టులు కూడా ఈ మతోన్మాదులకు తోడ్పడ్డాయని ఈ సందర్భంగా చెప్పక తప్పదు. ఈ దుస్థితికి వాళ్ల పద్ధతి కూడా గణనీయంగా ఉంది. ఇది ఒక్కటే కాదు. ఇంకొక విషయం కూడా ఆలోచించమని నవనీయంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం లౌకిక ప్రభుత్వం అంటున్నాం మనం. బాగుంది. బీగ్ డి కట్టాలంటే బ్రాహ్మణుని తీసుకువచ్చి పూజచేసి బొట్టు పెట్టి కొబ్బరి రాయలు కొట్టి చేస్తున్నారు. ఒక మంత్రీగారు కార్యాలయంలోకి ప్రవేశించాలంటే ముహూర్తం చూస్తారు. దానికి కూడా పూజలు, పునస్కారాలు చేస్తున్నారు. అదే విధంగా ప్రతి దానికి ఎక్కడ ఏ పనికి అయినా స్కూలు కానీ, పాజెక్టు కానీ కట్టినప్పుడు మీరు చేస్తున్నారు. బస్ స్టాండులలో తిరుపతి వెంకన్న ఫోటోలు విగ్రహాలు ఉంటున్నాయి. చిట్టా వీవరకు కారాలయాలలో, సెక్యూరిటీ వేషీలలో, మంతుల వేషీలలో దేవుని బొమ్మలు, బాబుల, సాయి బాబుల బొమ్మలు ఈ రకంగా ప్రభుత్వ ఆఫీసులన్నీ కూడా స్వంత ఇళ్లను అలంకరించుకున్న మాదిరిగా అలంకరించుకున్నారు. ఏ రకంగా ఫోటోలతో అలంకరించుకుంటూ లౌకిక ప్రభుత్వం అని చెప్పుకోవడానికి ఏ రకంగా నోరు వస్తున్నది? స్వయంగా మీరే మతాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. సాయిబాబా వస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రధానమంత్రిగారు రాష్ట్రపతిగారు అందరూ పోయి వారి కాళ్ల మీద పడుతున్నారు. ఈ రకంగా మూఢ నమ్మకాలతో పెంచుకుంటూ పోతే యంత్రాంగాన్ని ఏ రకంగా చేస్తాము? తరువాత చాలా కష్టం. ఇప్పటికయినా ఈ పద్ధతులు మానుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇదే సమయంలో హిందూ మతోన్మాదులకు, హిందూ మత అభిమానులకు కూడా ఆలోచించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మన హిందూ సమాజ వర్ణ వ్యవస్థలో హిందూ మత వర్ణ వ్యవస్థ అగ్ర వర్ణులు దళితులను అనేక రకాలైన దోపిడీలకు గురి చేస్తూ అణచివేత సాగించారు. వేరు అణచివేతకు వ్యతిరేకంగానే భిన్నమతాలలో చేరవలసి వచ్చింది. అంటే హిందూ మతంలో అగ్ర వర్ణాల వారి దౌర్జన్యాల మూలంగా హిందూ దేశంలో ఉన్న దళితులు ఇస్లాం, క్రైస్తవ, ఇతర మతాలలోకి పోవలసి వచ్చింది. ఆ బాధ్యత హిందూ మతం మీద ఉంది. ఆ పాపపు పని వారి ద్వారా జరిగింది. అది గుర్తించకుండా ఇప్పుడు ఏమంటున్నారు - ప్రత్యేకంగా హిందూ రాజ్యం అంటున్నారు. హిందూ రాజ్యం అన్న పేరుతో ఎంత దూరం పోతున్నారో మనం చూడవలసిఉంది. రాం పేరు చెబితేనే భారతదేశంలో

ఉండాలి లేకపోతే ఉండడానికి వీలు లేదు వందేమాతరం పాడితేనే ఉండాలి లేకపోతే ఉండడానికి వీలు లేదు. భారతీయులంతా ఒక్కటే. చట్టం అన్నట్లుగా వేస్తున్నారు. కానీ ఒకటి మాత్రం గమనించాలి. బహు జాతులు కలిగిన, బహు భాషలు కలిగిన, బహు మతాలు కలిగిన దేశం. వేటిని అన్నిటిని సమాన హోదాలో సమాన స్థాయిలో చూడకుండా ఉంటే సమ్మెకృతను కాపాడడం ఏ విధంగానూ సాధ్యం కాదు. ఈ పొందూ మతోన్మాదం కాదా మహాత్మా గాంధీని బలిగొన్నది? వారి వారసులే కాదా వాళ్ళు. ఇది ప్రజలు అర్థం చేసుకోవాలి. ఏదో రాముని పేరు తీసుకువచ్చినంత మాత్రాన గాంధీజీని చావగొట్టిన హంతకుల యొక్క వారసత్వం వేరికి పోలేదు. ఆ వారసత్వం పుణికిపుచ్చుకుని ఉన్నటువంటి ఈ మతోన్మాదులు ఏమాత్రం ప్రేమండి ఈ రాముని మీద ఒకకపోయడం? భారతీయ జాతి మీద ఒకకపోవడం? అవన్నీ కూడా మనం జాగ్రత్తగా చూడాలి. వారు వందేమాతరం అని చెబుతున్నారు. బహుశా వారికి తెలియదేమో. నైజాం కాలంలో నేను కూడా వందేమాతరం పాడిన వాడిమే. ఆనాడు ఆ కష్టాలన్నీ అనుభవించినవాళ్ళమే. స్వతంత్ర పోరాటంలో ఉన్న వాళ్ళమే. పరాయి ప్రభుత్వం, నైజాం ప్రభుత్వం వేటికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్న రోజులలో జాతీయ గేయం ప్రజలందరినీ ఉత్తేజపరచింది. ఇప్పటికీ కూడా ఆ గౌరవం నిలుపుకుంటున్నారు. స్కూలు ఫంక్షన్స్ అయినా, మంతులు ఎక్కడికయినా ఏ ఫంక్షన్ కయినా పెళ్ళినా, ప్లేవేటు ఫంక్షన్స్ లో కూడా మొదటి వందేమాతరం గేయం తరువాత జనగణమన గేయంతో అంతం అవుతుంది. కానీ ఇక్కడ ఇది వారికి తొందరగా పుట్టుకు వచ్చిన ప్రేమ. చట్ట సభలలో కూడా వందే మాతరం పాడాలని అంటున్నారు. వందేమాతరం చట్ట సభలలో పాడాలనే ఆచారం చాలా ప్రమాదకరమయినది. నిజంగా వారికి వందేమాతరం మీద అభిమానం ఉండి చేసారని అనుకును. ఇప్పుడు బాబీ మసీదు కూల్చిన తరువాత దేశం అంతటా ఏ వ్యతిరేకత అయితే వచ్చిందో దాని నుంచే తప్పుకోవడానికి కొత్త ముసుకు వేసుకున్నారు. ఇప్పుడు వారు నిజమయిన జాతీయ వాదులు. ఏ విదేశీ ప్రభుత్వానికీ వ్యతిరేకంగా పోరాడే జాతీయ ఉద్యమం అందే ఇది? మనం స్వాతంత్ర్యం పొందడానికి పోరాటం చేయడానికి ఈ దశ? ఇప్పుడు వారికి జ్ఞానోదయం కలిగిందా? బి.జె.పి. ఇతర మతోన్మాదులు తమయొక్క మత పాప పంకిలం నుంచే బయటపడడానికి ప్రజలను కప్పిపుచ్చడానికి చేసే ప్రయత్నం ఇది. అంతే కాదు అన్నిటి కంటే అశ్చర్యకరం ఏమంటే దేశంలో ప్రతిదానికి వారే ప్రతినిధులుగా చెలామణి అవుతారు. వైష్ణవ మతానికి, శైవ మతానికి, శాస్త్రీయానికి ప్రతినిధులు వారే. పూజలు, పునస్కారాలకు, వినాయక చవితికి, బజారుల్లో మ్రోసమ్మ, పోచమ్మ, ముత్యాలమ్మ దేవతలకు, బోనాలకు, ఆవులకు, గోమాత రక్షణకు, గో పంచకానికి, గో పేడకు అన్నిటికీ వారే ప్రతినిధులు. ఈ రకంగా దేశం అంతా కూడా తాత్వికరంగంలో ద్వైతానికి, అద్వైతానికి సర్వమూ వారే. వారు తప్ప ఇంక ఎవరూ లేనే లేరు. ఈ దృష్టిలో పోతుంటే కాస్త మనం అర్థం చేసుకోవాలి. వేటి అన్నిటికీ బి.జె.పి. తమ స్వతంత్రం వ్యతిరేకిస్తున్నప్పుడు వారు తీసుకున్న నినాదాలు ఏ ప్రమాదంలోకి పోతుందో పొందుపలు కానీ వారు భారతదేశంలో ఉండడానికి వీలు లేదు, రామ భక్తులు కానీ వారు దేశంలో ఉండకూడదు. వందేమాతరం పాడని వారు దేశంలో ఉండకూడదు. ఆ రకమయిన ఉద్దేశంతో వారు దేశంలో మత సామరస్యతను శాంతి భద్రతలను కాపాడుతారా? అల్లకల్లోలం చేసి చిన్నాభిన్నం చేయడం

తప్ప మరేది కాదు. ఈ రోజు దేశానికి అత్యంత ప్రమాదకరమయిన శక్తి మతోన్మాదం. అందులో హిందూ మతోన్మాదం అతి ప్రధానమయినది. ఆ తరువాత మిగిలిన మతోన్మాదాలు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పటిదాకా అన్ని విధాలా ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఇప్పటికయినా ఆ వైఖరిలో మార్పు రావాలి. హిందూ మతోన్మాదం కన్నా తక్కువ ప్రమాదం కాదు కాంగ్రెస్. కాబట్టి వాళ్లు ఆ రకంగా పెరగగలిగారు. ఇప్పటికయినా కాంగ్రెస్ వారు చూసుకుని సవరించు కోవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. అదే విధంగా వామపక్షాల నాయకులు, ఇతర పార్టీల వాళ్లు కూడా గమనించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు శ్రేణివాసులు రెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆ వివరాలలోకి వోవలసిన పని లేదు. అనేక అసమానతలు ఉన్నప్పటికీ ఏ రాష్ట్రం ఉన్నప్పటికీ కానీ ఏ వర్గాలు ఉన్నప్పటికీ కానీ ప్రత్యేకమయిన రక్షణ కల్పించాము. ఇలాంటి అసమానతలు ఉన్నందువల్ల అలాంటి రక్షణ కొనసాగవలసిందే. అందులో తప్పు లేదు. చిట్టచివరకు మన కర్తవ్యం ఏమిటి? మా పార్టీ అభిప్రాయం ఇప్పుడు చెబుతున్నాను. బాబ్జీ మనీడు, రామజన్మ భూమి ఈ వివాదాస్పదమయిన ప్రాంతం అంతా కూడా మీరు పురావస్తు శాఖకు అప్పగించండి. హిందువులను, ముస్లిములను అక్కడికి వోనివ్వకండి. ఇప్పటికయినా ఆ పని చేయండి. దానికి ఒప్పుకోకపోతే కులగొట్టిన బాబ్జీ మనీడు కట్టించండి. విగ్రహాలను బయటకు తొలగించండి. విగ్రహాలకు నష్టం కానీ విధంగా బయటకు తొలగించి రామాలయం వేరే కట్టండి. ఈ మత కలహాలకు గురయిన వారికి తగిన సహాయం అందించండి. మత సామరస్యానికి తోడ్పడే విధంగా సకల చర్యలు తీసుకోండి. నిషేధించిన మత సంస్థలయెడల కఠినంగా వ్యవహరించి అణిచేయవలసిన అవసరం ఉంది. బి.జె.పి. కూడా ఒక మత సంస్థగా ప్రకటించాలి. దానిని నిషేధించాలి. ఎన్నకల కమీషన్ ముందు దాని గుర్తు కూడా రద్దుచేసేట్లుగా అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలకు మనం అధికారాలు ఇవ్వడం ద్వారానే మన ఫెడరల్ వ్యవస్థ స్వభావం ఏదయితే నీలుపుకుంటామో అది లేకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటి మాదిరిగానే రాష్ట్రాలకు ఉన్న అధికారాలను హరించి వేస్తే మాత్రం అది ఉపయోగం కాదు. నష్టం అవుతుంది. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలలో మత ప్రశక్తి తీసుకురాకుండా మతాచారం తీసుకురాకుండా పూజలు పునస్కారాలు ఫౌజీలు వగైరాలన్నీ బంధు చేయండి. ఇప్పుడున్న ఫౌజీలను వెంటనే తొలగించండి. బి.జె.పి. ఇతర సంస్థలు ఈనాడు దేశం ఎదుర్కుంటున్న ప్రజల ప్రధాన సమస్యలనుంచే పెడమార్గాన్ని పట్టించడం కోసం చేసిన కుయుక్తి. దేశం అంతా తేవ్వు మయిన ఆర్థిక రాజకీయ సంక్లష్టంలో ఉంది. ప్రజల బాధలు అనేకం ఉన్నాయి. నిరుద్యోగ సమస్య ఉంది. నిత్యావసర ధరలు పెరుగుతున్నాయి. గిట్టుబాటు ధరలు లేక వ్యవసాయ దారులు బాధపడుతున్నారు. మంచి నేటివసతి, నేటివసతి లేక, గృహవసతి లేక, విదేశే రుణ భారం పెరిగిపోతూ వచ్చింది. వేటన్నీటి నుంచే ప్రజల దుష్టి ప్రకృతి మళ్లించడానికి చేసింది. దేనిపైన ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం దేని కోసం? దేనితో కొన్ని ప్రాజెక్టులకు కానీ, హాస్పిటల్స్కు కానీ, కాలేజీలకు కానీ, యూనివర్సిటీలకు కానీ ఉపయోగపడేవే. ప్రజల ప్రాణాలతో చెలగాటం ఆడుతున్నారు. దీని వెనుక భారతదేశంలో ఉన్న గుత్తా పెట్టుబడిదారులు, ధనికులంతా ఉన్నారు. మొన్న జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ బి.జె.పి.తో ఎన్నికల ఖర్చుతో పోటీ పడలేకపోయింది. అంత డబ్బు ఎక్కడనుంచీ వచ్చింది?

شرعی محمد علی شیر:۔ جناب اسپیکر صاحب۔ ہر ڈسمبر کا دن ہندوستان کی تاریخ کا ایک سیاہ دن کہلائے گا۔ ہر ڈسمبر کو، ۵۰ سال پہلے تعمیر کردہ یابری مسجد کو شہید کر دیا گیا۔ ہر ڈسمبر کے دن ہندوستان کے سیکولرزم کی دھجیاں اڑا دی گئیں۔ اس ہر ڈسمبر کے دن جمہوریت کا قتل عام کر دیا گیا۔ اسی ہر ڈسمبر کے دن ہندوستان کی سب سے بڑی عدالت سپریم کورٹ کے حکم کا قتل عام کیا گیا۔ اسی دن ہندوستان کی جمہوریت کا قتل عام ہوا۔ اسکے ذمہ دار بنی جے پی، وشواہندو پریشد، آدیس ایس اور بجرنگ دل اور ہندوستان کی فرقہ پرست طاقتیں ہیں۔ یہ نہیں چاہتی کہ ہندوستان میں امن و آمان رہے۔ ہندوستان میں ہندو اور مسلمان آپس میں بھائی کی طرح رہیں، اس ملک کو ترقی کرنے کیلئے کانگریس پارٹی خواب دیکھ رہی ہے۔ لیکن اس خواب کو توڑنے کیلئے کچھ سازشیں وچائی جا رہی ہیں۔ اس سازش کے اندر بنی جے پی اور اسکے ساتھ نیشنل فرنٹ جماعتیں ہیں۔ ہم جانتے ہیں کہ ۱۹۸۲ء میں بنی جے پی پارٹی کے صرف دو ایم پی تھے۔ ۱۹۸۹ء کے اندر ۸۰ ایم پی ہو گئے۔ نیشنل فرنٹ، لفظ جماعتیں اور تلکوڈ مشیم پاوٹی ملکر کانگریس کے خلاف ایک حماز بنائے۔ اس وقت راجیو گاندھی کا مقابلہ کیا۔ اس میں بنی جے پی کے ۸۰ ایم پی منتخب ہوئے مرکز میں وی بی سنگھ مراکارنی وی بی سنگھ کے زمانے میں ایل کے اڈوانی نے ایک دھبہ یا تر شروع کی۔ اس دھبہ یا تر کے وقت ہندوستان کے سارے لوگوں نے وی بی سنگھ سے درخواست کی کہ اس دھبہ یا تر کو روکا جائے۔ ایل کے اڈوانی کو روکا جائے۔ یا تر کو نہیں روکا گیا۔ اس کو عوام کا جوش و خروش ملا۔ وہ سنٹر میں حکومت بنانے کے خواب دیکھ رہے تھے۔ اس خواب کو دیکھتے ہوئے اس پر عمل کرتے ہوئے آپ آج دیکھ رہے ہیں کہ ۱۰ دن کے اندر ہزاروں معصوم بے گناہ لوگوں کا جانی گمشدگی کئی لوگوں کا کردار باورپہ کا نقصان ہوا۔ کئی معصوم لوگوں کی نعشوں پر وہ اس ملک کے وزیراعظم بن چاہتے ہیں۔ ہم یہ سمجھتے ہیں کہ ان لوگوں کے خواب کبھی پورے نہیں ہوں گے۔ جب ایو دھیا کی طرف دھبہ یا تر جا رہی تھی آخری وقت وی بی سنگھ نے روکنے کی کوشش کی۔ وی بی سنگھ نے کہا کہ بنی جے پی کی دوستی ختم کرتے ہوئے دھبہ یا تر کو روکی دیا

دن پہلے ہی دکن کرائیکل میں ایک فوٹو چھپی تھی۔ اس میں جوشی اور اوما بھارتی دونوں گلے میں ہاتھ ڈال کر مسجد کو توڑنے کے بعد خوشی سے مسکرا رہے ہیں کہ ہم نے مسجد کو شہید کر دیئے ہیں۔ یہ تمام چیزوں سے ثابت کر دیا کہ بی جے پی جماعت بالکل پلان بنائی تھی مسجد کو توڑنے کا۔ ابھی ہمارے اومکار جی نے کہا کہ ہمارے ملک میں بی جے پی کا ایک نعرہ ہے ”اس ملک میں رہنا ہے تو وندے ماترم کہنا پڑیگا“ ہم کہتے ہیں کہ ہندوستان میں ہمارے باپ دادا پیدا ہوئے ہم کوئی دوسرے ملک سے نہیں آئے۔ ہم یہیں پر پیدا ہوئے ہیں۔ ایل کے اڈوالٹی جو آپ کے قاعدہ میں وہ پاکستان سے آئے ہوئے ہیں۔ آپ اپنے لیڈر کو سدھار گئے۔ ۷۱ء میں ایل کے اڈوالٹی تقسیم کے وقت پاکستان سے ہندوستان آئے۔ ہم پاکستان سے نہیں آئے۔ ہم اس دھڑ پر پیدا ہوئے ہیں۔ میں آپ کو یہ کہنا چاہتا ہوں کہ اڈوالٹی امریکہ اور پاکستان کی سازشوں میں ہندوستان کے ٹکڑے ٹکڑے کرنا چاہتے ہیں۔ اسی سازش سے ایل کے اڈوالٹی بی جے پی کے صدر بن کر ہندوستان کے ٹکڑے ٹکڑے کرنے کی کوشش کر رہے ہیں۔ ساری پارٹیاں کانگریس پر الزام لگا رہی ہیں کہ کانگریس چاہتی تو اس مسئلہ کو حل کر سکتی تھی۔ راجیو گاندھی کے زمانے میں قتل کھولا گیا۔ راجیو گاندھی ۱۹۸۴ء میں ہندوستان کے وزیر اعظم بنے اور ۱۹۸۶ء میں وہاں کی مقامی عدالت نے یہ فیصلہ دیا کہ مسجد کا دروازہ کھولا جائے۔ عدالت کے فیصلہ پر دروازہ کھولا گیا۔ وہاں پر پوجا کرنے کی اجازت دی گئی۔ یہ عدالت کی غلطی تھی۔ اس فیصلہ کے خلاف دوسری عدالت میں چیلنج کیا گیا۔ راجیو گاندھی نے شیلانیاس جس مقام پر کرائے تھے اس سے کوئی بھی مسلمان ناراض نہیں تھے۔ راجیو گاندھی کا نعرہ تھا مسجد بھی رہیگی اور مندر بھی بنے گی۔ شیلانیاس جو کیا گیا تھا باری مسجد کی جو زمین ۲۰۷ ایکڑ ہے وہاں پر کوئی مداخلت نہیں کی گئی تھی۔ شیلانیاس کی گئی۔ سارے ہندوستان میں قشہر کی جارہی ہے کہ راجیو گاندھی نے شیلانیاس مہروائی تھی۔ جی ہاں کروائی تھی کیونکہ یہاں پر ہندوستان میں ہندو بھائیاں جو اکثریت میں رہتے ہیں ان کا احترام بھی کرنا چاہیے۔ رام مندر بنایا جائے اس سے کسی کو بھی اعتراض نہیں ہے۔ جو بلی ہال میں روخیا صاحب نے فیملی پلاننگ برائیک میٹنگ رکھی تھی۔ اب ہمارے دوست ودیا ساگر راؤ صاحب نے مسٹر روخیا صاحب کو کہہ دیا ہے کہ وہ مسلمانوں کو مشورہ دیں فیملی پلاننگ کے تعلق سے۔ جب جو بلی ہال میں فیملی پلاننگ پر میٹنگ ہو رہی تھی اسوقت مجلس اتحاد المسلمین پارٹی کی جانب سے مسٹر وراثت رحیل خان صاحب نے شرکت کئے تھے انھوں نے بات بھی کی۔ ودیا ساگر راؤ صاحب نے اسوقت کہا کہ میں کیسا فیملی پلاننگ پر بات کر سکتا ہوں کیونکہ میرا خود ۱۳ غیر ہے۔ میرے تین بچے ہیں۔ میری بہن کی شادی ہو کر ۲۰ سال کا عرصہ ہوا ہے۔ میری بہن کے بھی تین بچے ہیں۔ مسلمان بھی تعلیم یافتہ ہیں ان کو بتلانے کی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ اسکے معنی یہ نہیں کہ مسلمان صرف بچے ہی پیدا کرتے ہیں۔ ودیا ساگر راؤ خود ۱۳ غیر پر ہے تو فیملی پلاننگ کے تعلق سے مسلمانوں کو کیا مشورہ دے سکتے ہیں۔ جس حلقہ سے میں نامزدگی کرنا ہوں اس حلقہ میں صرف ۱۰ فیصد مسلمان رہتے ہیں اور ۹۰ فیصد ہندو رہتے ہیں۔ یہ ایک نمونہ ہے سیکولرزم کا کہ میں ایم ایل اے منتخب ہوا ہوں۔ میرے حلقہ میں ۱۰۰ سالہ سدھاریشور مندر ہے۔ اسکی تعمیر میں مسلمان بھائیوں نے بھی خود حصہ لیا۔ ایک عالی شان

కరనేవకులు బాధ్యులు కారా? వారు శిక్షార్హులు కారా? వారికి ఎలాంటి శిక్ష విధించాలి? ప్రధానమంత్రి పి.వి. నరసింహారావుగారు యింకా ముందుగానే యు.పి. ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేసి వుంటే బాగుండేదని కొంతమంది పెద్దలు అంటున్నారు. మరిప్పుడు మూడో ప్రభుత్వాలను రద్దు చేస్తే ప్రజాస్వామ్యం మంటగలిసిపోయిందంటున్నారు. అలాగే ముందుగానే యు.పి. ప్రభుత్వాన్ని రద్దుపరిచివుంటే ఈ నాయకులు యిలా విమర్శించేవారు కారా? అపారమైన అనుభవం గల ప్రధానమంత్రిగారికి, సుప్రీం కోర్టువారికి, భారతదేశానికి బి.జె.పి.వారు ఒక మాట చెప్పారు. మేము నిర్మాణం జోలికి పోము అని. పూజలు చేస్తామని, అవి ఎవరికీ ప్రమాదం కావని వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. ఆ పరిస్థితులలో ప్రధానమంత్రి జోక్యం చేసుకుని ఆ ప్రభుత్వాన్ని బర్తరఫ్ చేసి వుంటే ఈ నాయకులు వెంట్రీ చూపేవారు కాదా? ఈనాడు వారు చేసిన పని మంచిది కాదని బి.జె.పి.ని, వారి సంస్థలను ఆయుక్త పార్టీలోనే కొంతమంది వాణీపాయ్ వంటి పెద్దలు అంటున్నారు. బి.జె.పి. పార్టీ ద్వారా అది ప్రపంచానికి తెలిసింది. పార్టీలోని కొంతమంది పెద్దలు అన్నారు. వారు చేసిన పనులవలన ఎటువంటి తప్పుడు పరిణామాలు కలిగాయో అందరికీ తెలుసు. విద్యాసాగరరావు గారు మిజోరంలో బైబిల్ ప్రభుత్వం ఉందన్నారు. అలాగే జ్యోతిషు సుభాస్ చంద్రబోసును తిట్టి, తరువాత పౌరబాటు ఒప్పుకున్నారు అన్నారు. బి.జె.పి కూడా చేసిన తప్పు ఒప్పుకొని చేసిన దానికి క్షమాపణ చెప్పి, మనీడు నిర్మాణానికి, మందిర నిర్మాణానికి పూనుకోవచ్చు. ఈ వేళ పౌరబాటు జరిగింది. ఈ పరిస్థితులలో దేశాన్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత మన అందరిదీ అని గమనించాలి. ఇప్పుడయినా చేసిన తప్పు ఒప్పుకొని జాతీకి క్షమాపణ చెప్పి మందిర నిర్మాణం, మనీడు నిర్మాణం సాగిస్తే, దేశం అభివృద్ధి పథంలో సాగేదానికి, ప్రశాంతంగా మనం అన్ని మతాలవారు, అన్ని జాతుల వారు సహకారంతో గడిపేదానికి, మందిర నిర్మాణం, మనీడు నిర్మాణం సాగిస్తే, దేశం అభివృద్ధి పథంలో సాగేదానికి, మనం దేశంయొక్క ఆదర్శం నిలుపుకునేదానికి వారు ఎందుకు కారకులు కారాదని అడుగుతున్నాను. ఇప్పటికయినా సమయం మంచివోలేదు. ప్రస్తుతం వాళ్లు తప్పు తెలుసు కున్నట్లే కొంతమంది పెద్దలు చెబుతున్నారు. చాలామంది తప్పు చేశాము, జరిగింది పౌరబాటు అంటున్నారుగానే వారి మాటలకనుగుణంగా వారి చర్యలు లేవు. ఆ చర్యలు వచ్చేవిధంగా ప్రవర్తించాలనే, ఆ చర్యలు దేశ సమైక్యతకు దోహదపడేవిధంగా ఉండాలని నేను కోరుతూ, చాలామంది పెద్దలు చాలా విషయాలు చెప్పారు. నేను వాటిని రివేట్ చేయకుండా, ఆనాడు ప్రధానమంత్రిగారు తేసుకున్న చర్యలు ఎంతో సముచితంగా ఉన్నాయనే, అరెస్టులు చేయడం గానే, అలాగే బి.జె.పి. ప్రభుత్వాల రద్దు కానే జరిగాయి. ఇంకా ఎన్నో కఠినమయిన చర్యలు దీనిమీద తేసుకోవాల్సి ఉంది. కొన్ని విషయాలలో స్పష్టమయిన తీర్మానాలు పొందుపరిచారు. వెంటనే బాట్లీ మనీడును కట్టడమే కాదు. దేశవ్యాప్తంగా నష్టపోయినవారికి నష్ట పరిహారం కల్పించడం; దీనికి బాధ్యులయిన పరిమేద కఠికమయిన చర్యలు వెపట్టాల్సిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకు చాలా తక్కువ నష్టపోయాము మనము. ఈ సందర్భంగా అందుకు కారకులయిన ప్రభుత్వం - ప్రభుత్వం వెంటవెంటనే తేసుకున్న చర్యలు కారణం కాగా ముఖ్యంగా ముస్లిం సోధరులను అభినందిస్తున్నాను.

హైదరాబాద్ పట్టణమే కాదు. మాకు కూడా చాలామంది ముస్లిం వోదరులు ఉన్నారు. వారెంతో సంయమనంతో వ్యవహరించి దేశ సమ్మేళనమును కాపాడడానికి, మత సామరస్యాన్ని కాపాడడానికి మేటింగ్లు పెట్టి ఆమాయకులకు కేడు జరగకుండా ఆపారు. అందుకు ముస్లిం నాయకులను, వోదరులను అభినందిస్తూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

దేవదాయ, ధర్మదాయ శాఖామంత్రి (శ్రీ కోనేరు రంగారావు):- అధ్యక్షా, ఈనాడు మనం ఉపాసన విధంగా దేశంలో జరిగినటువంటి మానవతరహితమయిన రాక్షస కృత్యం గురించి సభలో వున్న మనమందరం కూడా ఎంతో అవేదనతో, ఆందోళనతో చర్చిస్తున్నాము. అధ్యక్షా, కొందరు పెద్దలు మాట్లాడుతూ, ఈ సమస్య చాలా సున్నితమయినదనీ, దీనిని చాలా జాగ్రత్తగా చర్చించాలని వారు చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఇది సున్నితమయిన సమస్యకాదు. ఇది చాలా కఠినమయిన ఘోరమైన చర్య. కొందరు మతతత్వవాదులు చేసిన చర్య కాబట్టి దీనికి చాలా తీవ్రంగా ఆలోచించాలి తప్ప కేవలం సున్నితమయినదని చెప్పి ఏదో ఒక ఆలోచన చేయడం మంచిది కాదు; అని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. అధ్యక్షా, పెద్దలు మాట్లాడుతూ, ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, నాయకత్వం వహిస్తున్న ప్రధానమంత్రికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే, ఈ పరిస్థితి ఇట్లా జరిగివుండేది కాదని చెప్పి వారు మాట్లాడారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నాయకత్వం వహిస్తున్న ప్రధానమంత్రికి చిత్తశుద్ధి, దూరదృష్టి, పరిపాలనా దక్షత మనం అందరం ప్రేమించే భారతదేశం ప్రపంచ దేశాలలో పేరుపొందింది అంటే సమర్థవంతంగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించే నాయకుడుగా ఆయన దూరదృష్టితో ఆలోచించి వ్యవహరించి ఉండకపోతే, అయోధ్య మరొక జలియన్‌వాలా బాగ్ లాగా తయారయి, మన చరిత్రలోనే మరొక దుస్సంఘటనగా చిరిత్రలోకి వచ్చి వుండేదనే విషయాన్ని మేకు మనవి చేస్తున్నాను. ఆయన ఓర్పు, దూరదృష్టి అనుభవం, ప్రజాస్వామ్యంపైన ఆయనకు వున్న గౌరవం, ఆలోచన మాత్రమే దుర్మార్గమయిన ఈ సంఘటన ఇంకా దారుణం కాకుండా వుండిందనే విషయాన్ని నేను తమకు మనవి చేస్తున్నాను. ఓంకార్‌గారు చెప్పినట్లు మతం మానవతను వికసింపజేసింది. మతం మానవత్వం విలువలు పెంచేది. మతం మానవుని నైతిక స్థాయిని గుర్తింపు చేస్తుంది, మత సామరస్యం పెంపొందిస్తుందే తప్ప, మతం మరొక మాతాన్ని గౌరవిస్తుంది మరొక మాతాన్ని అనుమతించుతుందే తప్ప మతమూఢ్యాన్ని వ్యతిరేకిస్తుంది అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు 'జై శ్రీరాం' 'జై రాం' అనే పెద్దలను నేను అడిగేది ఏమిటంటే శ్రీరామచంద్రుడు నాడు నిజంగా పరిపాలన చేసినట్లయితే, ఆ పరిపాలనలో శ్రీ రామచంద్రుడు మత సామరస్యం, మాతాన్ని గురించిగాని, దేవాలయాల గురించిగానీ ఆలోచన చేయలేదు. ఆయన పరిపాలనలో సర్వమానవ సమానత్వం కోసం అందరికీ న్యాయం చేయడంకోసం ఆలోచించాడే తప్ప, ఆయన గూఢచారులు ఈ దేశంలో ఏమీ జరుగుతుంది, ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారో తన పరిపాలన గురించి అని గూఢచారులను నియమించారే తప్ప, ఏ మూలన ఈ దేశంలో రాయాలయాల నిర్మాణం చేస్తున్నారు? ఏ మూలన శ్రీ రామచంద్రుణ్ణి పూజిస్తున్నారు అనే ఆలోచన చేయడానికి గూఢచారులను నియమించలేదు. ఇది చరిత్ర ఎరిగిన సత్యం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఆలోచన చేయండి. ఈనాడు మాట్లాడిన పెద్దలు అసలు బాబో మనీడు వద్ద జరిగిన

సంఘటనలపైన.

దుర్మార్గం గురించి దశ్వర్ణ గురించి ఖండించడం ఏమయినా కేవలం రాజకీయాలల్ని కోసం అది ఏవిధంగా అయినా సదే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పైన, కాంగ్రెస్ నాయకుల పైన, కాంగ్రెస్ పార్టీపైన ఏదో బురద చల్లి, చేయనివి అపాదించి రాజకీయ లబ్ధి పొందడానికి వారి చర్యలు ఉపన్యాసాలు కేంద్రీకరించారే తప్ప నిజంగా అక్కడ జరిగిన దుశ్వర్ణను హృదయాపూర్వకంగా ఖండించలేదనే విషయాన్ని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ చర్య చాలా మనం ప్రపంచవ్యాప్తంగా తలవంచుకునే దుశ్వర్ణ అని నొక్కి వక్కాణించి చెప్పాలిగానే ప్రధానమంత్రి సరైన నిర్ణయం చేయలేదు. ఆయన 'ఇన్ యాక్షన్' దీనికి ప్రధానకారణం అని అన్నారే తప్ప అక్కడ జరిగిన దుర్మార్గం గురించి మాట్లాడడం మరిచిపోయాలనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. వారు మాట్లాడిన దాని గురించి ఆలోచిస్తే మా ప్రాంతంలో భట్టిపోలు పంచాయతీ అంటారు. సుబ్బయ్యగారు మాట్లాడింది బాగానే వుంది. రామయ్యగారు మాట్లాడిందే అంతకంటే బాగుంది అనే ధోరణి? అసలు దీనికి కారణం ఏమిటి? ఎందుకు జరిగింది? ఈ మతతత్వ వాదుల దుర్మార్గానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలనే దానిమీద ఆలోచించాల్సి ఉంది. నిజానికి ప్రధానమంత్రిగారు అనాడే ఈ ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేస్తే దానిపైన సుప్రీంకోర్టులో చర్చ జరుగుతూ ఉండగా, రాజ్యాంగంలో మనకున్న మౌలికసూత్రాలను గౌరవించవలసి ఉన్నప్పుడు, ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించే దిశగా మనం సదుద్ధుడే, కేంద్రప్రభుత్వం ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేసింది. ఇది ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వంపై గొడవలివేటు వేసింది. ఇది ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధమయిన చర్య అని కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా గగ్గోలు పెట్టి ఉండేవారనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నాడు ఆ ప్రభుత్వాలను రద్దు చేసిన తరువాత, ఈ మతతత్వ వాదుల మొక్క కార్యక్రమాలు ఇంకా ఈ దేశంలో కొనసాగినట్లుంటే, ఈ దేశానికి ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది, ఈ దేశం యొక్క సమ్మత్యత, సమగ్రతలు రెబ్బకింటాయి, వీళ్ళన్న తపతాయి కనుక ఈ మతతత్వవాదులను మనం నిషేధించాలని చర్యతీసుకొన్న తరువాత, ఆలోచనచేస్తే, ఆ మతతత్వ వాదులకు సంబంధించినటువంటి వారు మూడు రాష్ట్రాల్లో అవుతాయి కనుక ఈ మతతత్వ వాదులకు సంబంధించినటువంటి వారు మూడు రాష్ట్రాల్లో పరిపాలన చేస్తున్నప్పుడు, వారి కార్యకలాపాలు అదుపులో ఉట్టిడం సాధ్యం కాదని ఆలోచన చేసి, నిబంధనలను అనుసరించి, సుదీర్ఘంగా దానిపైన చర్చ జరిపి, ఆ మూడు ప్రభుత్వాలను రద్దు చేస్తే, ఈనాడు ఏమంటున్నారో ఆలోచించండి అధ్యక్షా. కనుక ఒక మంచి నిర్ణయం తీసుకున్న తరువాత ఈ ప్రభుత్వాలను రద్దు చేయడం అన్యాయమని చెప్పబడుతుంటే వాళ్ళు అనాడు తొందరపడి, ప్రధానమంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుని ఉండి ఉంటే, అనాడే ఆ ప్రభుత్వాలను రద్దు చేస్తే, వేరు ఉరుకుని ఉండేవారా అని అడుగుతున్నాను. వాణిపాయిగారు కానీ, మురళీమనోహర్ జోషిగారు కానీ, లేక అధ్వానే గారు కానీ చిన్న కార్యకర్తలు మాత్రం కాదు వారు ఆ పార్టీకి చెందిన దేశ నాయకులు, ఈ దేశంలో ఒక ప్రాముఖ్యత కలిగిన పాత్ర వహించినవారు. రాజకీయంగా, దేశం యొక్క మనుగడకు సంబంధించినటువంటివారు, చరిత్ర కలిగిన నాయకులు. వారు బహిరంగంగా "మేము కరసేవ అనే నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ఆపేస్తున్నాము, కరసేవ మాత్రమే చేస్తాము. ప్రదర్శన మాత్రమే జరుగుతుంది" అని నమ్మించి, మోసగించి, దోచుకునే ప్రధానమంత్రి ఎలా బాధ్యులవుతారనే విషయం ఆలోచించండని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఇక్కడ ఉండి విమర్శించిన పెద్దవారందరు "దోహం, మోసం" అని ఇప్పుండబున్నారని, నమ్మడానికి వీలులేదని బహిరంగంగా చెప్పగలిగారా అని అడుగుతున్నాను.

ఆనాడు ఎవరు మాట్లాడలేకపోయారు. కారణం - బాధ్యత కలిగిన పెద్ద మనుషులు చెబుతున్నారు కనుక, వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు కనుక, మేము ఏ విధమైన విద్యోహ చర్యలకు పాల్పడమని చెబుతున్నారు కనుక, వారిని నమ్మవలసిన పరిస్థితి ఆనాడు ఉన్నదని మీకు నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము ముందే చెప్పాము, ఇటువంటి పరిస్థితి ముందుకు వస్తుందని. వామపక్షాలు, నేషనల్ ఫ్రంట్ వారు కూడా చెప్పారు. వయ్ హాప్ గాన్ ఆస్ రికార్డ్ ఈవెన్ ఇన ది పార్లమెంట్.

శ్రీ కె. రంగారావు:- అధ్యక్షా, ప్రమాదం ముందుకొస్తుందని ఆ మతతత్వవాదుల వల్ల లేక ప్రభుత్వాల వల్ల ప్రమాదం ఉన్నదని అందరూ అనుకున్నాము. కానీ, ఈ విధంగా నమ్మించి మోసం చేస్తారని, దోహం చేస్తారని, దగా చేస్తారని, తప్పుదారి పట్టిస్తారని, ఈ ఆలోచనలే మనకు ఎవరికి తలుగలేదు. మేము ఎవరమూ అనుకోలేదు. ఈనడు దేశంలో ఒక ఉన్నతమైన పరిస్థితులు ఆలోచలకు వచ్చాయి. మీకు అలుసు, తాత్కాలికంగా వచ్చిన ప్రభుత్వాలు ఈ దేశాన్ని తాకట్టు పెట్టినటువంటి పరిస్థితుల్లో అద్భుతపాత్రు దేశానికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చింది ఆ ప్రభుత్వానికి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు నాయకత్వం వహించి, ఈ దేశం యొక్క ఉనికి ఈ ప్రపంచ మేప్ లోనే పోయే ప్రమాదం ఏర్పడినప్పుడు, ఈ దేశం మొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థ అస్థవ్యస్థముగా అయినప్పుడు, ధైర్యంతో, సాహసంతో మునారీటి ప్రభుత్వంలో నాయకత్వం వహించి ఈ దేశాన్ని రక్షించిన విషయం ఈ సభలో ఉన్న గౌరవ సభ్యులు తమ హృదయం మీద వేయి వేసుకుని కాదని అనగలరా అని అడుగుతున్నాను. ఆనాడు ఆయన సాహసంతో అలాంటి చర్య తీసుకోవోతే, ఈనాడు దేశం యొక్క చరిత్ర మరొక రూపంగా తారుమారయ్యేది. ఈ దేశం మొక్క మనుగడ ప్రపంచంలో ఉండేది కాదు. అలాంటి ఉన్నతమైన నాయకుడు, దూరదృష్టి గల నాయకుడు, ఈ దేశాన్ని రక్షించిన నాయకుడు, ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించాలని ఆలోచన చేస్తే - కొంతమంది పెద్ద మనుషులు దగా చేస్తే, దీనికి అంతటికి పి.వి. నరసింహారావుగారి బాధ్యులని ఎవరైనా చెప్పవచ్చు కానీ, జాతీయ పార్టీలకు చెందిన నాయకులు, ఒక ఉన్నతమైన సిద్ధాంతాలు, ఆశయాలు కలిగిన నాయకులు, దేశం యొక్క సమగ్రత, సమైక్యతను ఆకాంక్షించే నాయకులు అనడం నాకు చాలా బాధగా ఉంది, అనే విషయం మీకు మనవిచేస్తున్నాను. అందుకని, మనం దేశంలో మత సామరస్యం గురించి ఆలోచించాలి. ఆయోధ్యలో జరిగిన సంఘటనలు ఆలోచించినట్లయితే, మనం అయిదారు వందల సంవత్సరాలకు పూర్వం ఉన్న చరిత్రను తిరుగతోడుతున్నామనిపిస్తుంది. ఒకసారి పాత చరిత్రలోకి తొంగిచూస్తే, ఆనాడు బౌద్ధ ఆలయాలు కూలగొట్టి రాయాలయాల, దేవాలయాలు కట్టిన సంఘటనలు కనబడతాయి. అదేవిధంగా ఆ దేవాలయాలు కూలగొట్టి మళ్ళీ కొంతమంది మసీదులు కట్టిన సంఘటనలు కూడా కనపడతాయి. అందువేత, మళ్ళీ అయిదారు వందల సంవత్సరాల చరిత్ర, ఈ దేశ చరిత్ర తిరగదాడి చరిత్రలు పడగొట్టి మసీదులు, మసీదులు పడగొట్టి రాయాలయాల కట్టాలనే మత మోఢం,

మతతత్వం, కులతత్వం ఈ దేశంలో మళ్ళీ మనం పునర్నిర్మించడానికి అవకాశం కల్పించాలా అనే విషయాన్ని ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత, ఈ దురుద్దేశ్యం జరగడానికి ప్రధానమైన కారణం, నేను అనేక సందర్భాల్లో చెప్పాను. ఈ దేశానికి కావలసింది మనీదులు, మందిరాలు కాదు, దేవాలయాలు అంతకన్నా కాదు. కష్టపడి పనిచేసే కార్మికులకు కూడు, గుడ్డు కావాలి. దానికోసం ఆలోచన చేయాలి అనేది ఈనాడు మనం అందరము ఆలోచించ వలసిన విషయం. అదే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం యొక్క ధ్యేయం. అదే కాంగ్రెసు పార్టీ యొక్క ప్రణాళిక, సద్బంధం, ఆశయం. వాటిమీద ఆధారపడే కాంగ్రెసు పార్టీకాని, ప్రభుత్వం కాని ఈ దేశంయొక్క పునర్నిర్మాణాన్ని చేసింది, ఒక ఉన్నతమైన సిద్ధితి తీసుకువచ్చింది. ప్రపంచ దేశాలలో భారత దేశం యొక్క పరువు ప్రతిష్ఠలను, గౌరవ మర్యాదలను ఇనుమడింపచేసి, ఈ దేశ స్వాతంత్ర్యం యొక్క మనుగడుకు సుస్థిరమైన పరిస్థితులు సెలకొల్పింది.

ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రజాయుత కార్యక్రమాలను, ప్రభుత్వం చేస్తున్న దేశ సమ్మేళిత, సమగ్రతలను సెలకొల్పే పరిస్థితులను, తప్పుదారి పట్టిందే, ఈ దేశాన్ని మరో ప్రక్కకు నెట్టివేసి, దేశంలో ఆరాచకత్వం సృష్టించి, కులతత్వ వాదులు-మతతత్వ వాదుల, సంఘ విద్యోహాలు ఈ దేశంలో స్వేచ్ఛ 'విప్లవం' చేయాలనే దురుద్దేశ్యంతోనే, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం మళ్ళీ ఈ దేశంలో సుస్థిరమైన పరిస్థితులు తీసుకున్నందనే దురాలోచనతోను, దుర్బుద్ధితోను, దేశంలో ఉన్న ఆరాచక సంఘ విద్యోహక శక్తులు ప్రభుత్వాన్ని ప్రక్కదారి పట్టించే ప్రయత్నం చేశాయి. ఆ ప్రయత్నం ఈవేళ తాత్కాలికంగా సఫలం అయిందనే విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత, జాగ్రత్తగా ఆలోచనచేయాలి. నేను ముఖ్యంగా జతీయ పార్టీ నాయకులను అడుగుతున్నాను. మీరు ఇటీవల తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని దేశం హరిస్తుందా, ప్రపంచం హరిస్తుందా? ఈవేళ పేపర్లలో వేసినట్లయితే - "మేము కాంగ్రెసు పార్టీకి ఇచ్చే సహాయాన్ని ఉపసంహరించుకుంటున్నాం" అనే విషయాన్ని మాస్తున్నప్పుడు కొంచెం విచారించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడిందని నాకనిపించింది. మాలో అలాంటి నిరాశా నిస్పృహలను కలిగించకండి. మీరు మాతో కలిసి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం లేదు. మాతో కలిసి మీరు ఎన్నికల మానిఫెస్టోలో భాగస్వాములు కావలసిన అవసరం లేదు. కాంగ్రెసు పార్టీతో ఒకే వేదిక మీద మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు కాని, ఈ దేశంలో విపత్తు కలిగినప్పుడు, విపత్తుర పరిస్థితి ఏర్పడినపుడు మీరు గురుతర జాధ్యత నిర్వహించవలసిన జాతీయ నాయకులు ముఖ్యంగా వామపక్షాల నాయకులు అందరూ కలిసి రండి. మీరందరూ తిరిగి మళ్ళీ దానినే తగ్గించండి. ఈనాడు పేపర్లలో మీ ప్రకటన నిరాశా నిస్పృహలు కలిగించింది. దామీనీ కూడా తొలగించండి మీకు మనవిచేస్తున్నాను. కొంతమంది పెద్దలు మాట్లాడుతూ, ఈ మతతత్వవాదులు పెరగడానికే, మతతత్వవాదులు విజృంభించడానికే, కాంగ్రెసు పార్టీయే ప్రధానమైన కారణమని చెప్పారు. మీకు తెలుసు, నాకు తెలుసు, ఇక్కడ ఉన్న నాయకులందరికీ తెలుసు, కాంగ్రెసు పార్టీ ఎప్పుడు కూడా ఒక ఉన్నతమైన సిద్ధాంతాలను కలిగి, ఏకాకిగా ఈ దేశంలో పోరాడింది. మతతత్వవాదలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడిన విషయం మీకు తెలియండికాదు. మీ ద్వారా నేను మనవి చేసేదేమంటే, కుల, మత వర్గ వైషమ్యాలు లేని ప్రజాస్వామ్యంతో కూడుకున్న ఒక

ఉన్నతమైన రాజ్యాంగాన్ని, లిఖిత పూర్వకమైన రాజ్యాంగాన్ని, ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేని రాజ్యాంగాన్ని మనం ఏర్పరచుకున్నాము. ఈ దేశాన్ని ఒక ఉన్నతమైన స్థితికి తీసుకు పోయింది. కాంగ్రెసు పార్టీ, కాంగ్రెసుపై వ్యక్తిగతమైన ఈర్ష్యతో, రాజకీయ స్వార్థంతో, రాజకీయ దుర్భిప్రాయాలతో ఈనాడు ఈ మతతత్వవాదులు, ఈనాడు ఈ బి.జె.పి., అనాడు జనసంఘ్, ఈదేశంలో, రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితుల్లో వారితో మిత్ర పక్షాలమని, జనతా పార్టీ అని, నేషనల్ ఫంట్ అని, భాగస్వాములను చేసి, వారి ప్రభుత్వాలతో మేరు కలువక పోవచ్చు, వారు ఉన్న చోట మేరు లేకుండా, మేరు ఉన్నచోట వారిని పెట్టుకుని మేరు ఎన్నికలలో పోటీచేసి, ఈ దేశంలో ఒక ఉన్నతమైన పరిస్థితులు కల్పించి, అలాంటి మతతత్వవాదులకు ఈ దేశంలో అధికారంలోకి రాగలమనే ఆశను, ఆలోచనను కలిగించిన బాధ్యత ఏదైనా ఉంటే, ఈనాడు దేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రతిపక్ష పార్టీలే అది వహించవలసి ఉంటుందని నేను మేకు మనవిచేస్తున్నాను. మేరు నిజంగా ఆలోచన చేసి, దూరదృష్టితో మతతత్వాన్ని మతతత్వంగా చూసినట్లయితే, మేరు మిత్ర పక్షాలుగా ఉండి ఆమోదించి ఉండకపోతే, మేరు జాతీయ ఫ్రంట్‌గా ఆమోదించి ఉండకపోతే, మేరు జనతా పార్టీగా వారితో కలిపి ఉండకపోతే, వారికి ఈ దేశంలో నామరూపాలు లేకుండా పోయేవనే విషయాన్ని నేను మేకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అసలు సమయం కాదంటూనే యితరుల మీద నిందలు వేస్తున్నారు. దయచేసి వినండి. మేరు నేషనల్ ఫ్రంటుతో పోత్తు పెట్టుకున్నాక, మున్సిపల్ గేతో పోత్తు పెట్టుకున్నాక అసలు మేరు ప్రధానంగా సెక్యులర్ గా విమర్శించే ముందు ఆలోచిస్తే మంచిది.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు:- మేము జాతీయంగా పెట్టుకోలేదు. అంతర్జాతీయంగానూ పెట్టుకోలేదు. కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో...

(తెలుగుదేశం సభ్యుల వైపు నుంచి గట్టిగా నవ్వులు)

శ్రీ కోనేరు రంగారావు:- మరి అలా చేయకండి. రేపోమాపో తెలుగుదేశం వారే బి.జె.పి.తో పోత్తు పెట్టుకోబోతున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- (బ్లౌజర్ బెంచ్ వైపు చూచిస్తూ) వారే సగం మంచి ఖద్దరు ముసుగులో వున్నారు.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు:- మతతత్వవాదులు ఈ దేశంలో వినాశకాల పరిస్థితులు కల్పించిన మతమౌఢ్యాలతో, కుల విశాదులతో సంబంధం పెట్టుకున్నా ఈ దేశంలో వున్న ప్రతిపక్షపార్టీలు పోషించి ఒక ఉన్నతమైన స్థాయిని కల్పించారు తప్ప కాంగ్రెసు పార్టీ కాదు, కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకులు కాదు. కాంగ్రెసుపార్టీ ఆశయం అధికాదని మనవి

చేస్తున్నాను. ఏకాకిగా పోరాడము. ఏకాకిగా ప్రభుత్వాలు ఏర్పాటుచేశాము ఏకాకిగానే ప్రజాశాసనంగా ఈ ఉన్నతమైన స్థితికి పెద్దలు సహాయ సహకారాలను స్వీకరించాము గానీ ఏ పార్లెంతో కలిసి పోతు పెట్టుకోబోమని మనవిచేస్తూ, అధ్యక్షా, ఈనాడు ముస్లిం సోదరులకు జరిగిన ఈ అన్యాయాన్ని మనవమందరం ఆలోచన చేయాలి. వారు మనతో బాటు సమానమైన సోదరులు. విద్యాసాగరరావుగారు తొలికవాదులం అన్నారు. మేము మతతత్వవాదులకు వ్యతిరేకులం అన్నాను. వారు ప్రజాస్వామ్యాన్ని గౌరవించేవారయితే మొట్టమొదటిసారిగా మనకు నిర్మాణం చేయమనండి. ఈ మనకు నిర్మాణం చేసి మేము మతతత్వవాదులము కాదంటే బాగుంటుందనే విషయాన్ని విద్యాసాగరరావుగారు గుర్తించాలి. సర్వమానవ సమానం, సర్వమతాల మేద సమానమైన ప్రేమ ఉందని అయోధ్యలో మనకు నిర్మించి చెప్పండి. దేశాన్ని మోసగించి, దేశాన్ని దగా చేసి, బహిరంగంగా తప్పుదారి పట్టించే మతతత్వవాదులను తొలికవాదులంటే ఎవరూ నమ్మరని మనవి చేస్తూ ప్రతిపక్ష నాయకులు దూరదృష్టి గల జాతీయస్థాయి గల నాయకులందరూ ఏకమై దేశాన్ని రక్షించవలసిన బాధ్యత ఉందని మనవి చేస్తూ నాకే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలిచ్చింది ముకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (వేపేళ్ల):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు డిసెంబరు 6న జరిగిన సంఘటన గురించి చర్చ చేసిన సందర్భంగా అనేకమంది గౌరవనీయులైన శాసనసభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు తెలియజేయడం జరిగింది. పెద్దలు మంత్రివర్గులు రంగారవుగారు గతంలో భారతదేశంలో మందిరాలు కూల్చి మసీదులు నిర్మించిన సంఘటనలు, మసీదులు కూల్చి మందిరాలు నిర్మించిన సంఘటనలు వున్నాయని చెప్పడం జరిగింది. కానీ మనకంటూ 45 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్య భారతదేశంలో రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్న తర్వాత యిలాంటి భారతదేశంలో మతోన్మాద శక్తులు రాజ్యాంగానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం మనది, ఆ కాలంలో జాగీర్దారులు, చక్రవర్తులు, రారాజులు పరిపాలించిన కాలంలో ప్రజాస్వామిక వ్యతిరేకంగా ఒక వ్యవస్థ పట్ల మరొక వ్యవస్థ దాడి చేయడం జరిగివుంటే జరిగి వుండవచ్చు. కానీ స్వాతంత్ర్య సమరం తర్వాత గాంధీగారి నాయకత్వంలో స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కలిగిన రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను సామ్యవాద వ్యవస్థను, తొలిక వ్యవస్థను ఒక పటిష్టమైన పునాదులపై, తద్వారా దేశ ఆర్థిక సామాజిక రంగాలలో సమ ప్రతిపత్తిని కలుగజేశారు. సామ్యవాద ప్రజాస్వామ్య సంఘే భావాలతో సెక్యులర్ విధానాలతో ఈ దేశాన్ని సమగ్ర అభివృద్ధి పంథా వైపు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పరిపాలన సాగించే విధంగా రాజ్యాంగాన్ని సమర్పించిన పరిస్థితి వుంది. విజ్ఞులకు ఇది తెలిసిన విషయమే. మరి డిసెంబరు 6న జరిగిన సంఘటన జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలలో భారతదేశ కీర్తిప్రతిష్టలు, భారతదేశ సామ్యవాద, ప్రజాసామ్య, తొలిక వ్యవస్థ యొక విశ్వాసం, అపూర్వ గౌరవం మంట గలిసి పోయాయని చెప్పడానికే, అవకాశం ఉంది. ఈ సంఘటనకు బాధ్యులైన మతోన్మాద సంస్థలు, వ్యక్తులూ తప్ప ఎవరే దీనికి హర్షించరని చెప్పుకోవాలి. ఈ పరిస్థితి ఎందుకు దాపురించింది? మేమందరమూ యువకులం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత జన్మించినవాళ్లం, స్వాతంత్ర్యోద్యమం గురించి,

చేసిన త్యాగాల గురించి గాధలు, బీబీఘ వారు పెట్టిన వ్యధలు చరిత్ర ద్వారా తెలుసుకున్నాం. అధ్యక్షా, 45 సంవత్సరాల తర్వాత భారతదేశంలో యిది ఆవేదనతో కూడుకున్న అంశం. సామాజిక అర్థికరంగాలలో శరవేగంగా దేశాన్ని అభివృద్ధిపరిచి తద్వారా అన్నివర్గాలకు ఆర్థిక న్యాయాన్ని అందించవలసిన ఈ పరిస్థితులలో సమాధుల పేరిట పోరాటం భారతదేశం సాధించిన ప్రగతి, ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థ తలవంచుకోవలసివచ్చు ఈ సందర్భంగా చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. దీనికి ప్రధానమైన కారణం ఈ 45 సంవత్సరాలలో వచ్చిన రాజకీయ పరిణామాలు కానివ్వండి, ఏ ఏ వ్యక్తులు, మతోన్మాదులైతే నేమీ దేశ ఆర్థిక ప్రగతికి, సమగ్ర సాంస్కృతికతానికి అడ్డుకునే ఈ శక్తులను ఎవరు ప్రోత్సహించారో అధ్యయనం చేసినట్లయితే, తోతుగా పరిశీలించినట్లయితే, ఈ 45 సంవత్సరాలలో దేశాన్ని పాలించిన ప్రధాన పార్టీగా కాంగ్రెస్ పార్టీ నైతిక బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం వుందని చెప్పాలి. డిసెంబరు 6న జరిగిన పరిణామం తనంతలాను కేవలం యాదృచ్ఛికంగా, ఆకస్మికంగా జరిగిన సంఘటన కాదు. అనాదిగా వస్తున్నది. మనం ఈ రోజున సాత్వంత్యం తర్వాత ప్రత్యేకంగా మొత్తం ప్రపంచ దేశాలకు భిన్నమైన పద్ధతిలో విభిన్నమైన సంస్కృతి, భాషలు ఉన్న మన దేశంలో మన మనుగడకు, ఉనికికి సామాజిక వ్యవస్థకు మొత్తం భారతదేశానికి ప్రమాదం రాకుండా కానిసిక్వాషన్ రూపొందించుకోవడం జరిగింది. ఆర్థికల్ 14లో రైట్ ఆఫ్ ఈక్వాలిటీ గురించి స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఆర్థికల్ 15లో నో డిస్క్రిమినేషన్ ఆన్ గ్రౌండ్ ఆఫ్ రెలిజియన్ అని ఖచ్చితంగా చెప్పడం జరిగింది. ఆర్థికల్ 16లో ఎంప్లాయిమెంటు మేటర్స్లో కూడ కేస్, రెలిజియన్ అనే డిస్క్రిమినేషన్ లేకుండా ఈ రోజు దేశం ఉన్న పరిస్థితులకు రాజ్యాంగపరంగా జరగాలని ఉంది. ఆర్థికల్ 25లో రైట్ ఆఫ్ ఫ్రీడం ఆఫ్ రిలిజియన్ కూడా ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఆర్థికల్ 26లో ఫ్రీడం టు మానేజ్ రిలిజియన్ అఫ్ఫైర్స్ ఆర్థికల్ 27 ప్రవాల్ పర్మిక్యులరీ రిలిజియన్స్ ఆర్థికల్ 28 నో రిలిజియన్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ షుడ్ బీ ప్రవోక్టెడ్, అన్ని దాని మీద స్పెసిఫిక్ రైట్స్ కి, ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ద్వారా తమ మతపరమైన విశ్వాసాలకు భిన్నముగా ఉండే దానిమీద, చేయకుండా ఉండేందుకు, రైట్స్ కలిగించడం జరిగింది. ఆర్థికల్ 29 ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ మైనారిటీస్ గురించి కూడా ధైర్యంగా ఎదుర్కోవలసిన అవసరం ప్రభుత్వం పైన వుంది. ఆర్థికల్ 30లో మైనారిటీస్ రైట్స్ ఎస్సాబ్లీష్మెంట్లు కూడా మొత్తము చెప్పుకోవడం జరిగింది. ఈనాడు రాజ్యాంగములో ఈ దేశం యొక్క భిన్న సంస్కృతులను మతములను సూచించే వ్యక్తులను రాజ్యాంగపరముగా అధికారం కల్పించడం. ఇలాంటి ఈ రాజ్యాంగంద్వారా ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసుకోవడం ద్వారా ఎన్నుకొన్న ప్రజా ప్రభుత్వాలు ముఖ్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం మరి డిసెంబరు 6వ తేదీ సంఘటనలకు తాకిత సామ్యవాద వ్యవస్థకి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకి తాకిత వాదానికి 6వ తారీఖు జరిగిన కరనేవకుల కరాళ సుగ్రాములో కేవలం బాబీమసేదు గోపురం పడిపోలేదు భారతదేశం యొక్క కీర్తి ప్రతిష్ఠలు, భారతదేశ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను ఆరోజు మసేదు గోడల ద్వారా భారతదేశంలోని తాకిత వ్యవస్థను నేల మట్టము చేసినట్లు నిర్వాహమాటంగా ఖండించాలని తెలియపెట్టాను. ఇంత జరుగుతూ ఉంటే ప్రధానమంత్రిగారు అవారమైన విజ్ఞులు అనేకమైన పనులు నిర్వహించే పెద్దలు వారికి జాతీయ సమగ్రతామండలి ఏకాభిప్రాయముతో అన్ని పార్టీలు (భారతీయ జనతా పార్టీ మరియు దాని అనుబంధ సంస్థలు

హుర్ద్దీ అధికారం కల్పించడం జరిగింది. మరి లక్కలాది మంది బాబీ మసీదు ముట్టడించి నేలమట్టం చేస్తూ ఉంటే నేను ఆ రోజు మారు మూల గామాల్లో ఉన్నప్పుడు ఒక రైతు బాబీ మసీదు హుర్ద్దీగా ముట్టడించడం జరిగింది కార్యక్రమం జయప్రదంగా జరిగిందని చెప్పారు. ఢిల్లీలో ఉన్నటువంటి అపారమైన ఇంటిలిజెన్స్ వీభాగం దేశంలో ఉన్న ఇంటిలిజెన్స్ వింగ్ ప్రధానమంత్రికి సమాచారం అందించడంలో ఏమైనట్టు? ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను రక్షించడంలో ఏ మతోన్మాదం అయితే రాజకీయం నడపడానికి ప్రయత్నం చేస్తోందో ఆ మతమే కాటు వేస్తుంది. మరి మతోన్మాదం అంత పెద్దఎత్తున కార్యక్రమం చేస్తే లౌకిక వ్యవస్థకే భారతదేశ వ్యవస్థకే సార్వభౌమ వ్యవస్థకే ఛాలంజ్గా వ్యవస్థ జరుగుతూ ఉంటే ప్రధానమంత్రినే ఈ రోజు శంకించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సంఘటన ప్రోత్సహించి నందుకు కాకుండా ప్రధానమంత్రి దేశ వ్యవస్థకు అపారమైన అనుభవం ఉన్న వ్యక్తికే ఇంత ఘోరమైన ప్రమాదం, దేశ సమగ్రతకు దేశంయొక్క భీన్నమైన మతాలకు సంవత్సరం చరిత్ర కల కట్టుడాలను మసీదును కూల్చడం ద్వారా భారతదేశంలోని మైనారిటీల మనస్తత్వం పైన గాయము చేసినందుకు నైతికంగా ప్రధానమంత్రి బాధ్యత ఎంతైనా ఉంటుందని చెప్ప వలసి ఉంటుంది. ఎప్పుడైతే ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేయడం జరిగిందో అదే విధంగా జరిగిన సంఘటనలకు బాధ్యతవహించి ప్రధానమంత్రి తప్పుకొని నూతన నాయకులకు అవకాశం ఇచ్చి, వోయిన విశ్వాసాన్ని ప్రజాస్వామ్యానికి విశ్వాసం కల్పించే కార్యక్రమం తీసుకోవాలి అని మా పార్టీ అభిప్రాయమని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ రోజు గతములో నేషనల్ ఫ్రంట్ అధికారములో ఉన్నప్పుడు ఎన్.టి.ఆర్. 1989 సంవత్సరములో జరిగిన ఇస్కాల్‌పైన అనేక సందర్భాలలో భారతీయ జనతా పార్టీని ఒక విషయంలో చెప్పాలి విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పారు ఉదయం ప్రసంగంలో, ఈ భారతదేశంయొక్క సుదో సక్యులరిస్టులకు సూట్ ప్రశ్నలు అనేవి వారు ఎన్నికల ముందు మాన్‌ఫెస్టోలో ఇవ్వడం జరిగింది ఒకే దేశం, ఒకే ప్రజ, ఒకే చట్టం, ఒకే మతం ఇదే ఇండియా అని తెలియచేస్తే బాగుండేది. -మరి అక్కడ సక్యులరిజంపై బి.జె.పి. వైఖరి అని ప్రశ్న వేసినారు వీచక్కణ లేకుండా అందరినీ సమానంగా గౌరవించే సర్వధర్మ సమభావనకు బి.జె.పి. కట్టుబడి ఉంటుందా? ఈ రోజు కార్యక్రమంలో వాళ్లు లేరు బి.జె.పి. ఏవిధంగా సర్వ ధర్మాన్ని కాపాడుతుంది. భారత దేశంలో 1977వ సంవత్సరములో కానివ్వండి అదే విధంగా దాని పర్యవసానంలో వచ్చినటు వంటి 1987-89లో జరిగిన పరిస్థితులు కానివ్వండి బి.జె.పి. అనేక రకాలైనటువంటి పరిస్థితులలో ఎక్కువ సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ పాలించిన సంఘటనల వేర్పాటువారి శక్తులను ప్రోత్సహించింది అదే కాకుండా మత శక్తులను ప్రోత్సహించినందువల్ల మతోన్మాదం దేశంలో బలపడింది. మతోన్మాదం దేశ ప్రగతికి ఆర్థిక వ్యవస్థకి గొడ్డలి పెట్టుగా ఉందని చెప్పుకొనే పరిస్థితిలోనే భారతీయ జనతాపార్టీ ఒక ఆర్థిక కార్యక్రమం లేకుండా ఈ దేశంలోని 80 శాతం గ్రామీణ వ్యవస్థపైన, వ్యవసాయం పైన ఉన్న ర్మితాంగం కాని జనాభాలో ఉన్న 60 శాతం హరిజన వెనుకబడిన కులాల వారి యొక్క వ్యవస్థ కొసం ఏదైనా కార్యక్రమం క్రింద కానీ, కేవలం మతాన్ని అడ్డుపెట్టుకొని అధికారం కొసం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అన్న దానిమీద కేవలం అధికారం కొసం రాజకీయ లబ్ధి కొసం భారతీయ జనతాపార్టీ అయోధ్య సమస్య తీసుకొంది. అని చెప్పుకోవచ్చు.

ఇలాంటి రాజకీయ లబ్ధి కోసం ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా ఉన్న భారతీయ జనతా పార్టీని ఏ విధంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ, ఏ విధంగా దీనిని ఆయోధ్యలో జరుగుతున్న కరసేవ, సుప్రీం కోర్టుకు ఇచ్చిన మాట ప్రకారంగా ప్రధాన మంత్రిఇకి ఇచ్చిన మాట ప్రకారంగా ఏవిధంగా జరుగుతుందని అనుకొన్నారు. కేవలం కరసేవ జరుగుతుంది అనుకోవడంలో ఎంత ఘోరంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందిందో తెలుస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ పార్టీ తన మునారిటి ప్రభుత్వాలను రక్షించుకోవడం కోసం మతోన్మాద శక్తులతో ఏ మతోన్మాద శక్తులు దేశ సమ్మెకృతకు విచ్చినకరంగా ఉన్నారో, ఏ మతోన్మాద శక్తులు దేశ సార్వభౌమ ప్రజా సక్కులర్ వ్యవస్థకు అడ్డుగా ఉన్న వ్యక్తులను, శక్తులను ఈ రోజు నమ్మారంటే సెక్యులర్ వ్యవస్థకు కాపాడగలిగింది అనేది ఆత్మవిమర్శ చేసుకావాలి, అనేది ఈ సందర్భంగా తెలుసుకోవాల్సి ఉంటుంది. అదే కాకుండా భారతీయ జనతా పార్టీ వారు ప్రధానమంత్రికి ఇచ్చిన మాట మీద, అద్వాని చెప్పారు నమ్మాము సుప్రీంకోర్టు ఆదేశం ఇచ్చింది నమ్మాము అనే దానిమీద చెపుతున్నటువంటి పరిస్థితి ఇక్కడ భారతీయ జనతాపార్టీ వారు, కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఇద్దరు కలిసి ఈ మనీదు కూల్చే కార్యక్రమంలో ఉన్నారు అనేది, కుట్ర పన్నారు అనే దానిమీద దేశంలో వస్తున్న పరిస్థితులు ఈ రోజు ఉన్న పరిస్థితులు అవగాహన ప్రకారంగా ఎవరైనా అంచనా వేయడంలో తప్పుపట్టవద్దని ఈ సందర్భములో తేలియచేస్తున్నాను. ఈ రోజు వున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో బి.జె.పి. వారిని గూర్చి నేను ఈ సందర్భంగా తేలియచేస్తున్నాను. మనకు వున్నటువంటి వ్యవస్థలో రాజ్యాంగపరంగా సంకృ మించిన అధికారాలను ఒక్కమాటలో, శ్రీ ఎం. ఓంకారుగారూ, సి.పి.ఐ., సి.పి.యం. వాళ్లు అందరూ కూడా చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ రాజ్యాంగవిరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తే వాళ్లమీద చర్యతీసుకోవాలనే మా బి.డి.పి. వాళ్లం కూడా చెప్పడం జరిగింది. కాకపోతే మా తెలుగుదేశం పార్టీ ఆయోధ్య పరిణామాలను ఆసరాగా తీసుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాలను పాటించకుండా ప్రవర్తిస్తే నివారించకుండా ప్రధాని చేస్తున్నది ఏమిటనో, కేవలం అధికారంకోసం కాక ఆయోధ్య సమస్యను తీసుకుని మత సామరస్యానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలనీ, మత సామరస్య సాధనకూ, దేశంలో శాంతిభద్రతల రక్షణకు బి.డి.పి. ఎప్పటికీ కట్టుబడి వుంటుందనీ, అందులో ఎలాంటి సందేహంలేదనీ చెపుతున్నాను. కాకపోతే 366 ఆర్టికల్ ఆసరాగా తీసుకుని ప్రజాస్వామ్యం ఎన్నుకున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఏ కారణం లేకుండా ఒక్క కలం వోటుతో రద్దుచేయడాన్ని బి.డి.పి. అక్షేపిస్తున్నదనీ నేను తెలియచేస్తున్నాను. మా పార్టీ అధికారంలో వున్నా లేకపోయినా ఎప్పటికీ జాతీయ సమస్యల పట్ల, వ్యక్తిగత, రాజకీయ సామరస్యాలను, మత సామరస్యాలను కాపాడే పార్టీ మా పార్టీ అని చెపుతున్నాను. ఆర్టికల్ 366ను కేంద్ర ప్రభుత్వం దుర్వినియోగం చేసిందనే మా ఆవేదనను తెలియ చేస్తున్నాను. జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో వున్న పరిణామాలలో ముస్లిం సోదరులు, మైనారిటీస్ అందరూ కలిసి సామరస్యంగా జీవించడమే మా ఉద్దేశ్యం, అందుకోసం మేము కొన్ని సూచనలు చేశాము. నేను ఒకటి రెండు మాటలు చెబుతాను. బి.జె.పి. అనుబంధ సంస్థలు, ఆర్.ఎస్.ఎస్., బిజరంగ్ దల్, మజిలీస్ సంస్థలు గానీ, ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే ఈ దేశంలో మత శక్తుల దమనకాండ ద్వారా, విచ్చిన్నకర శక్తుల అణచివేయడం కోసం,

అంటే నల్ల చట్టాలను అణచివేయడం సమంజసమైందని నేనంటున్నాను. ఏ వ్యక్తులైనా, సంస్థలైనా శాంతి భద్రతలను కాపాడాలంటే కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి తప్ప యీ విధమైన సంస్థల రద్దు, చట్టాల రద్దు ద్వారా కాదని చెబుతున్నాను. మత సామరస్యాన్ని కాపాడే ప్రయత్నములు జరుగుతున్న యీ తరుణంలో దాన్ని చిన్నాభిన్నం చేసే చర్యలు తీసుకోవడం మంచిదికాదు. అందరూ మత సామరస్యానికి కట్టుబడి వుండాలన్న ఈ సమయంలో బి.జె.పి. యిలా భిన్నంగా ప్రవర్తించింది అనుకుంటున్న ఈ తరుణంలో యిలా వేయడం బాగాలేదని నేను తెలియచేస్తున్నాను. భారతీయ జనతా పార్టీ ఈ రోజు మైనారిటీల మీద వివక్షణ లేకుండా ఒక రావణకాష్టాన్ని ఏర్పాటుచేసిందనీ, దీన్ని అందరూ ఖండించవలసి వుందనీ, దేశంలో నివసించేవారంతా పొందువులేననీ, యిలా పొందువులే పొందువులు చేయడం బాగాలేదనీ చెబుతున్నాను. నేను ఒక ఉదాహరణ యిస్తాను యిక్కడ యిలా బి.జె.పి. రావణకాష్టాన్ని సృష్టించడం జరిగింది కానీ, 1964 సంవత్సరంలో పాకిస్తానుకు, మనకూ యుద్ధం జరిగినప్పుడు యు.పి. రాష్ట్రానికి చెందిన ఖాసిం అలీ అనే భారతీయ కమాండర్ యుద్ధంలో తమ ప్రాణాలే కోల్పోయాడు. మొట్టమొదటిసారిగా ముస్లిం అయి వుండే పాకిస్తాన్తో తలపడి ప్రాణత్యాగం చేసి, మైనారిటీ సభ్యుడూ, ముస్లిం అయినా అతడు తన దేశభక్తిని చాటుకున్నాడనీ చెప్పారు. కనుక భారతదేశంలో జన్మించిన ప్రతివ్యక్తి మత సంబంధం లేకుండా భారతీయుడేననీ స్పష్టం అయిందనీ అన్నారు. కొందరు వ్యక్తులు, యువకులు అనుకుంటుంటే వీన్నాను; పాకిస్తానుతో భారత్ కు క్రికెట్ మాచ్ జరుగుతుంటే, పాకిస్తాను అందులో ఓడిపోతే పాతబస్ట్రోనూ, బొంబాయిలీనూ, ముస్లిం సోదరులు సంబరాలు చేసుకున్న సంఘటనలు వున్నాయని. యిది ఎంతవరకు వాస్తవమైనా, ఏదీ ఏమైనా మైనారిటీ వర్గాలైనా, దేశ సమగ్రతకూ, సమైక్యతకూ, భంగం కలిగించినపుడు ప్రభుత్వం కఠిన చర్యలు తీసుకుని తేరాలని చెబుతున్నాను. మెజారిటీ మత సామరస్యానికి పాటుపడవలసి వుండగా 40, 45 సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెస్ పార్టీ మతశక్తులను పెంచి

పోషించిందని చెబుతున్నాను. - కనుక దీనికి వారు బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందనీ, శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు నిన్న మొన్నటివరకూ మత సామరస్యాన్ని కాపాడతానన్నారు. మరొక విన్న మాట నిన్న మొన్న జరిగిన ఉప ఎన్నికలు మధ్యంతర ఎన్నికల్లో శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు శ్రీ జగన్నాధరావును ఎంపికచేసి గెలిపించవలసిందిగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలను కోరితే మొత్తం, ముఖ్యమంత్రితో సహా అందరూ పరోక్షంగా ఆర్.ఎస్.ఎస్.కు సంబంధించిన బి.జె.పి. సభ్యుడైన శ్రీ ఎ. నరేంద్రను గెలిపించారని మే కాంగ్రెస్ సభ్యుడైన జగన్నాధరావు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుకు ఫిర్యాదు చేశారనీ, ప్రధాని మాటను ఖాతరు చేయని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేయాలా లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. యిక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం మత సామరస్య సాధనలో వైఫల్యం చెందడాన్ని తాము నిరసిస్తున్నామనీ, తమ పార్టీ ఎప్పటికీ మతసామరస్య సాధనకై సహకరిస్తుందనీ తెలియ చేస్తూ ప్రసంగాన్ని ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన శ్రీ ఇంద్రారెడ్డిగారు యిచ్చిన ఉపన్యాసం చాలా బాగుందంటూ, వారికి తమ హృదయపూర్వకమైన అభినందనలు తెలుపుతూ,

ఆయన అందరికీ సలహాలు యిచ్చారు, బాగుండి సహజంగా వారు మాకు సలహాలు యిచ్చే వారు. బి.జె.పి.కి కూడా యిచ్చారు, వీవరకు తమ పార్టీకి, ఎన్.డి. రామారావుకూ కూడా పెప్పవలసిన ప్రజాస్వామిక రీతిలో వోర్డున మనం వాకౌటు చేయడం వాళ్ళ భుజాన వేసుకోవడం తప్పనే మాట కుండ బద్దలు కొట్టినట్లుగా చెప్పారు. అందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. వారు ఒక మాటన్నారు కాంగ్రెస్ పార్టీవారు శ్రీ ఎ. నరేంద్రను గెలిపించారని, అది యధార్థంకాదు, కానీ ఒక మాట మాత్రం నిజం మున్ను నీన్న జరిగిన దాన్ని మీరు, వేనూ మరిచిపోతామేమోగానే

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ఆంధ్రదేశంలోని ఎవరైనా మరిచిపోగలరా? బి.జె.పి. వాళ్ళు ఈవేళ ఉదయం ఎవరిని భుజానవేసుకుని పరుగు తేశారు?

శ్రీ కె. వేదాధరరావు:- పాయింట్ ఆర్డర్, సర్. చెప్పింది ఒకటైతే మంత్రిగారు తమ భాషా ప్రావీణ్యంతో దాన్ని వక్రీకరించి మాట్లాడడం సమంజసంకాదు. తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సుస్పష్టంగా డెమోక్రటిక్ గా చెప్పే దాన్ని వక్రీకరించడం బాగలేదండీ. వీ ఆర్ ఫార్ములే హోల్డింగ్ ఆన్ ది కాన్సెప్ట్ ఆఫ్ సెక్యులారిటీ. అంటే సెక్యులరిజంను కాపాడుతామని మేమూ మాపార్టీ సిద్ధాంతమని మొదటినుంచీ యిప్పటివరకూ చెప్పడం జరిగింది. బి.జె.పి.తో 1985లో వాళ్ళు పెట్టుకున్నాము సిజిమే అయితే, ఎప్పుడైతే ఆ పార్టీ మతోన్మాదాన్ని పేరేపించిందో అప్పుడే ఆ పార్టీని దూరంగా పెట్టడం జరిగింది. రథయాత్రను ఆపి వారిని అరెస్టు చేయడం కూడా జరిగింది. ఈనాడు బి.డి.పి. డెమోక్రటిక్ గా డెమోక్రాసీ పాలనేగా పెట్టుకుని పయనిస్తూ వుంటే, ఒక ప్రక్క ప్రజాస్వామ్యాన్ని నడివేధితో ఖాన్దేసే విధంగా ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని ఒక్క కలంపోటుతో రద్దుచేస్తే దానికి బి.డి.పి. సిద్ధంగా లేదని తెలియచేస్తున్నాను. అంతేకానీ మంత్రిగారు మతశక్తులను బలపరచడంలో బి.జె.పి ని బలపరచడంలో సాయం చేస్తున్నామనేది వాస్తవంగా వుంది. మే పార్టీ మీద మే పార్టీ వారే ఆరోపణలు చేసుకున్నారు. ప్రధానమంత్రిగారు కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థిగా శ్రీ జగన్నాధరావును ఎంపికచేసి నిలబడితే, పరోక్షంగా ముఖ్యమంత్రి, తదితర మంత్రులూ శ్రీ ఎ. నరేంద్రను తమ సహకారంతో గెలిపించారని శ్రీ జగన్నాధరావు ప్రధానమంత్రికి ఫిర్యాదు చేసుకున్నారు. బహుశా మీరు కూడా అందులో భాగస్వాములై వుంటారు. అది మంచిది కాదు అని చెప్పితే, వారు చేపట్టిన 366 ఆర్టికల్ క్రింద ఒక్క కలం పోటుతో ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నుకోబడ్డ ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేయడం మంచిదికాదు దాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాం అని వారు చెప్పితే..... మీరు ఎన్.డి. రామారావుగారిని.... ఇదీ ఏమీ సా. సమంజసంగా లేదు. As a responsible party leader, it is my duty to clarify to this House. When false allegations are made, it is my duty to correct it. అందుచేత బి.జె.పి.తో వాళ్ళ స్వరూపం బయటకూడా ఈనాడు మతం పేరుతో విచ్ఛలవిడిగా తిరుగుతున్నా కూడా డిప్యూటీ స్పీకర్ కోసం మీరు

పదవీ కల్పించడం కోసం కక్కుర్తిపడి ఒప్పందం పెట్టుకొని కేంద్రంలో ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు, కాంగ్రెస్ పార్టీ కాదా అని గుర్తుచేస్తున్నాను మరొకసారి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను వారు మాట్లాడినటువంటి దానిని మీన్ రిప్రజెంటేషన్ చేయడం కాని మీస్కోడ్ చేయడం కాని లేదు. తమ అనుమతితో శ్రీ ఎన్.టి రామారావుగారి ఉపన్యాసం, ఈరోజు హౌసింగ్స్ రిశ్రీ ఇంద్రారెడ్డిగారిది కంపారిటీవ్ స్టేట్ మెంటుగా వేసి ప్రింటుచేసి మీకు ఇస్తాను. ఆంధ్రదేశంలో పంపిణీదాము నేను వక్రంగా చెప్పినారో మీరు వక్రంగా చెప్పినారో తేలిపోతుంది నేను ఒకటి చెబుతున్నాను. మాకు ప్రజాస్వామ్యం ఉంది, ప్రజాస్వామ్యం హమ్మమోతాదులో ఉంది ఇంతవరకు తక్కువగా ఉంది అనుకొని సంతోషపడితే అభినందనై ఇష్టము లేదా మీకు.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టినటువంటి తీర్మానం 18 వాక్యాలలో ఉంది. అయితే ఇక్కడ ఏరకంగా వారిని మతోన్మాదులు అన్నారో కాని డిసెంబరు 6వ తేదీన, 7వ తేదీన ఇప్పుడు జరుగుతున్నటువంటి దేశంలో కాని ఇతర దేశాలలో జరుగుతున్నటువంటి ఈమత మారణహోమం కొందరు మతోన్మాదం దురహంకార కారణంగానే ఇవి అన్ని దాదాపు 18 లైన్లలో ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంలో స్పష్టంగా లేదు. దీనినిబట్టి కాంగ్రెస్ పార్టీయొక్క దౌర్బల్యం అర్థం అవుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలుకాని ఇటువంటి పద్ధతులలో ఇద్దరినీ ఇక్కడ ముస్లిం ఓట్లు కావాలి, హిందువుల ఓట్లు కావాలి అందుకని ఒక బ్రహ్మాండమైన ఘోరం జరిగిపోతే ఆ ఘోరానికి ఎవరు కారణం అయోధ్యలో మొత్తం బాబ్రీమసీదును కూలగొట్టడానికి మతోన్మాద దురహంకార శక్తులే దీనికి కారణం అని చెప్పి స్పష్టంగా పేర్కొనక పోవడంలో ఇందులో బోలెడంత లోపం ఉన్నది లోపమేకాదు అది వాళ్ల అవగాహన అని చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈరోజు ఈ హిందూ మతోన్మాద దురహంకారానికి కారణం కేవలం బి.జె.పి.నీ విశ్వహిందు పరిషత్తును, భజరంగదళ్ళను లేకపోతే ఆర్.ఎస్.ఎస్.ను అన్న మాత్రాన లాభం లేదు. ఇందులో సమాన భాగం కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఉన్నది కాంగ్రెస్ లో ఉన్నటువంటి ఇంకా నేటి నిజాయితీ ఉంటే తప్పనిసరిగా వాళ్లు బయటకు వస్తారు. ఈ రోజు కాకపోయినా రేపు అయినా బయటకు వస్తారు. ఈ బాబ్రీ మసీదు చరిత్ర అంతా మొత్తం దేశంలో ఉన్న చరిత్ర అంతా కూడా పొకసారి ఆలోచిస్తే మనకు కనపడేది అలా ఒకటే కనబడుతుంది. మనకు ఎన్నికల మీదే ఈ సమస్యను పదే పదే నెహ్రూ మొదలుకొని శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ వరకు తరువాత ఈనాడు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నటువంటి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారితో సహా దీనిని తమయొక్క క్షుద్రమైనటువంటి ఎన్నికల కోసం వాడుకొంటున్నారు తప్ప దీనిని చారిత్రకంగా, శాస్త్రీయంగా ప్రజలకు అనుకూలంగా దీనిని ఏరకంగా నిర్ణయం తీసుకోకుండా దీనిని పెంచి పెద్దదిచేశారని నా అభిప్రాయం. ఇక్కడ పెరిగింది కేవలం మతోన్మాద దురహంకారమే కాదు సమస్యలన్నీ భారతదేశంలో కోకొల్లలు. మన భారతదేశంలో నిరుద్యోగం పెరిగింది. ధరలు పెరుగుతున్నాయి. విదేశీ ధనవంతులు మరింత ధనవంతులు అవుతున్నారు. పేద వారికి రక్షణలేదు

వేటిలో మాసినా మతోన్మాద దురహంకార కూడా భారతదేశంలో పెరిగింది. అందులో ప్రధానంగా ఈనాడు హిందూమతోన్మాద దురహంకారం పెరిగింది. దాని ఫలితమే 40 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పార్టీ ఫలితమే దాని చరిత్ర. ఈనాడు బాబీ మసీదును ఇంత ద్వేషంగా కొంత మంది కూలగొట్టారు అంటే దాదాపు పరిపాలన చేసినటువంటి కాంగ్రెస్ పార్టీ జనతాపార్టీ నేషనల్ ఫ్రంట్ ఇవి అన్నీ పరిపాలన చేసినాయి. అవి అన్ని కూడా ఏదైనా స్పష్టమైనటువంటి నిర్ణయాన్ని, ఈ సమస్య మీద స్పష్టమైన నిర్ణయం తీసుకొన్నాయా అంటే స్పష్టమైన నిర్ణయాన్ని తీసుకోలేదు. అందుకని లోతుగా అలోచిస్తే తప్ప ప్లెషెన అలోచిస్తే నంతమాత్రాన లాభంలేదు. అందరికీ తెలుసు. మతోన్మాద శక్తులతో రాజకీయ పార్టీలు అధికార పార్టీ ఎందుకు సంబంధం పెట్టుకొంటున్నదో ఒక దగ్గర ముస్లిం లీగ్తో పెట్టుకొన్నారు, ఇంకో దగ్గర ఆర్.ఎస్.ఎస్.తో పెట్టుకొంటున్నారు మరొక ప్రక్క బి.జె.పి.తో వేటివల్ల పెరిగినటువంటి విషసర్పం ఇది. మరొకటి కాదు. అందుకని, వాస్తవంగా 1986 సంవత్సరంలో తాళాలు వేసినటువంటి ప్రదేశాన్ని తాళాలు తీసి అందులో భజనలు చేసుకోమని చెప్పినటువంటి ప్రధానమంత్రి ఎవరండి మీ నాయకుడు శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారే అక్కడ నుంచి బి.జె.పి. పార్టీకి, విశ్వహిందూ చరిషత్తుకు కాని ఆర్.ఎస్.ఎస్. అటువంటి వాటికి కోరలు అప్పుడు వచ్చాయి. అంతకు ముందు రథయాత్రలు కాని లేకపోతే శిలాన్యాసాలు కాని లేకపోతే ఇంకా పాదుకాపట్టాభిషేకాలు కాని ఇవి అన్నీ అప్పుడు చేశారు వాళ్లు. శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు పూర్తిగా మతోన్మాదులను దగ్గరకు చేర్చినప్పుడే అంతా అర్థం అయింది. ఇది అందరికీ తెలిసిన విషయం. ఈ రోజు హిందు మతోన్మాదుల శక్తులు ఏమనిచెబుతున్నాయి. రాముడు లక్ష్మణుడు, సీత ఈ ముగ్గురు బాబీ మసీదు క్రిందనే పుట్టారు. 500 సంవత్సరాల క్రితం బాబీ పేరుతో అక్బర్ కాలంలో ఒక మసీదు కడితేనే అని మనం చెప్పే వాదన ఏమిటి బాబీ మసీదు అయోధ్యలో, క్రిందనే రాముడు, లక్ష్మణుడు సీతా ఈ ముగ్గురు ఒకేచోట పుట్టారు అని. దశరథ మహారాజు గత చక్రవర్తి బిడ్డలు పుట్టకపోతే 3 భార్యలను చేసుకొన్నాడు, పుత్రకామేష్ఠియ్యగం చేసుకొన్నాడు. వాళ్లు అనేది ఇంతకంటే బ్రహ్మాండమైన మేడల్లో ఉంటారు కాని బాబీ మసీదు క్రింద ఉంటారండి ఈ వాదన అంతా కూడా అపహాస్యంగా ఉంది. ఈ రోజు వాళ్లు వాదనలు అన్నీ కూడా చారిత్రకంగా వేగిపోయాయి, కోర్టుల్లో వేగిపోయాయి అని మాత్రం చెబుతున్నారు. ఏమైనా సరే మేము ప్రాణాలు యిస్లాము రక్తంబిందించి. అయోధ్యలో బాబీ మసీదు పగలుకొడతాము ఆ స్థానంలో రామాలయం నిర్మిస్తాము అంటున్నారు. అంతటితో ఆగడం లేదు ప్రాణాలు ఇస్లాముని కొందరు అన్నారు. ప్రాణాలు తీస్తామని ఒకసారి అన్నారు. ప్రాణాలు తీసుకొంటాము, నెత్తురు త్రాగుతాము, మసీదును కూలగొడతాము ఆ స్థానంలో రామాలయం నిర్మిస్తాము అంటున్నారు. ఈ దేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రతి పల్లెనుంచి వాళ్లు ఇటుకలు మోయించారు. ఇటువంటి పరిస్థితులు పరిగితే కేవలం కేంద్రంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ దాని నాయకుడు అయినటువంటి ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు ఇలాంటి వాతావరణంలో బి.జె.పి.తో సఖ్యత ఏర్పరుచుకొని స్పీకర్ స్థానం అధికార పార్టీకి ఉంచుకొని డిప్యూటీ స్పీకర్ స్థానం మాత్రం ఈ మతోన్మాద శక్తులకు ఇచ్చారు. అంటే దీనిలో ఎవరేమన్నా చెప్పండి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారికి మరికొంతమంది కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లకి సంబంధంలేదని

చెప్పేమాట మీరు అసెంబ్లీలో చెప్పుకోవచ్చు, నాటకాలు ఆడవచ్చు, మీరు హృదయపూర్వకంగా చెప్పండి. బి.జె.పి.తో సంబంధం లేకపోతే 1986 నుంచి రథయాత్రలు జరుగుతున్నాయి. శిలన్యాసాలు జరుగుతున్నాయి మరి రక్తంపిందిస్తామని అంటున్నారు. రక్తం ఇస్తామని అంటున్నారు. మనీదు పడకొడుతూ రామాలయాన్ని కడతామని అంటున్నారు అనేటటువంటి ఈ వాదనలు అన్నీ కూడా కప్పిపెట్టినదీ ఇదీ ఏదో యాదృచ్ఛికంగా డిసెంబరు 6వ తేదీన 4.20 వచ్చింది అనుకోవడం జాతి మొత్తాన్ని మోసం చేయడం తప్ప మరొకటికాదు. అందుకని యీ సా. రోజు వాస్తవంగా లోతుగా వెళ్ళి ఆలోచిస్తే, నిజంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ యీనాడు మతోన్మాదానికి వ్యతిరేకంగా వుండదలచుకుంటే, సెక్యూలరిజం కొరకు నామమాత్రంగా అయినా నిలబడదలచు కుంటే, అన్ని రకాల మతోన్మాదులకు ఉత యిచ్చినటువంటి పి.వి. నరసింహారావుగారు వెంటనే రాజీనామా పెట్టాలనే వాదనకు యీనాడు కాకపోయినా రేపు అయినా కాంగ్రెస్ తో కొంతమంది బయటకు రాకతప్పదు. ఇంకొకటి చెబుతున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీకి బి.జె.పి. అనేక విషయాలలో తగాదా లేదు. విదేశాంగ విధానములో, నేషనల్ పాలసీలో లేదు. మన్మోహన్ సింగ్ చేసినటువంటి దుర్మార్గమైనటువంటి అన్ని రకాల అవమానకరమైనటువంటి నూతన ఆర్థిక విధానాన్ని అయినా పారిశ్రామిక విధానాన్ని అయినా బి.జె.పి. బలపరిచింది. అదే విధంగా మొత్తం అన్ని రకాల విధానాలను బి.జె.పి. బలపరుస్తున్నది. అయితే ఎందుకు వచ్చింది గొడవ అంటే యిది గొడవ కాదు. కాంగ్రెస్, బి.జె.పి. వారిద్దరు కలిసి యీ దేశములో ప్రజాస్వామ్యం గాని విప్లవం గాని ముందుకు పోకుండా, సమస్యలను ప్రక్క దారులు పట్టించడానికి రహస్యంగా ఎక్కడో కూర్చుని, నేను యిట్లా అంటాను, నేవు అట్లా అను అని ఒక రకమైనటువంటి లాలూచీకి పాల్పడడం తప్ప మరొకటి కాదు అని నా అభిప్రాయం. బిహార్ లో ముందుకు వచ్చిన హిందూ మతోన్మాదులకు ఒకప్పుడు రెండు నేట్లు వుంటే, రాముడి పేరుతో మొత్తం 101 నేట్లు వచ్చిన తరువాత సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. యీ లెఫ్ట్ పార్టీలు, నరసింహారావుగారికి కనబడ లేదా? అయినా యీనాడు సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. పార్టీలు, లెఫ్ట్ పార్టీల పేరుతో యీ రోజు మళ్ళీ నరసింహారావుగారిని బలపరుస్తున్నారంటే మా పార్టీ తరపున తేవముగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. 1975, 76 సందర్భములో దేశములో ఎమర్జెన్సీ వుండేప్పుడు, ఆనాడు ఆ ఎమర్జెన్సీని సి.పి.ఐ. పార్టీ ఎర్ర జండా బలపరిచింది. తరువాత పెంపలు వేసుకున్నారు. ఈనాడు యీ రెండు పార్టీలు కలిసి మతోన్మాదానికి మూల కారణమైనటువంటి పి.వి. నరసింహారావుగారిని ఎక్స్ పోజ్ చేయకుండా అతనికి రాజకీయ సహాయం యివ్వడం అంటే, ఎర్ర జండా పట్టుకున్న వారు చేయడానికి వీలు లేదు.

పోతే ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని బర్మరఫ్ చేశారు. నేను అడుగుతున్నాను ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని గాని మిగిలిన మూడు రాష్ట్రాలలో వున్న ప్రభుత్వాలను గాని, మతోన్మాద సంస్థలను గాని ఎందుకు రద్దు చేయాలి? కారణం ఏమిటి? వారిని ప్రజలు ఎన్నుకోలేదా? ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వాలను ఒక్క కిలం పోటుతో రద్దుచేస్తారా? వారు తప్పు చేశారా అంటే చాలా తీరని తప్పు చేశారు. అయితే వారి మీద యాక్షను తీసుకోడానికి మీకు ఐ.పి.సి.లో గాని సి.ఆర్.పి.సి.లో గాని సెక్షన్లు లేవా? ఉన్నవీ. వాటి క్రింద యాక్షను తీసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దాని కొరకు సి.ఆర్.పి.సి., ఐ.పి.సి వుండదు.

శ్రీ ఎన్.పి. కృష్ణయ్య:- సెక్షన్సు వున్నవి. 120-బి, 121-ఎ వుండి 122 వుండి, 124. వుండి. ఈ సెక్షన్సు అన్ని వున్నవి. మీరు ఎప్పుడో చదివి మరిచిపోయి వుంటారు, మళ్ళీ ఒకసారి తిరిగవేయండి. అందువల్ల వారిని ఆ సెక్షన్సు క్రింద అరెస్టు చేసి - దేశద్రోహం నేరం క్రింద అరెస్టు చేసి - చర్య తీసుకుంటే బాగుండేది. అట్లా వారిని శిక్షించే బదులు రాజ్యాంగమువోని ప్రాథమిక హక్కులకు భిన్నంగా వ్యవహరించారు. బాటేని నేషనించారు. నీన్న గాక మొన్న నక్కలైట్సును నేషనించారు. ఈ రోజు వారిని నేషనిస్తున్నారు. ఈ నేషనించే హక్కు ఏమిటి? ఈ దేశములో 40 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసి సాధారణ చట్టాలతో మీరు పరిపాలన చేయలేనటువంటి దుస్థితి ఎందుకు వచ్చింది? మీరు అనుభవించిన పరిపాలన వల్లనే గదా. ఇంకేమైనా కారణం వుందా? అందుకని యీ 40 సంవత్సరాల తరువాత హస్తవంగా యీనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీకి రాష్ట్రాలలో గాని కేంద్రములో గాని పరిపాలించే రాజకీయ హక్కు లేదు. అధికారములోకి వస్తున్నారంటే వస్తున్నారు, సారాయి పోస్తున్నారు, బ్యాండ్ పోస్తున్నారు, డబ్బులు ఖర్చు పెడుతున్నారు. విపరీతంగా డబ్బును ఎన్నికల్లో ఖర్చుపెట్టి వస్తున్నారు. ప్రజలు మిమ్ములనే ఎన్నుకున్నారా? మిగతా వారిని ఎన్నుకోలేదా? ఈ రోజు ఆ ప్రభుత్వాలను రద్దుచేయడం సరైనది కాదు. వారిని ప్రజలు ఎన్నుకున్నారు. మళ్ళీ జనములోకి పోదలచుకుంటే పోదాము. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాజీనామా చేయమనండి. జనములోకి స్వచ్ఛందంగా పోదాము, ఎన్నికలు జరుపుదాము. ఆ రకంగా వస్తే మంచిది గాని, కేవలం అధికారం మీ చేతిలో వుందని వారిని రద్దు చేయడం, రేపు వారి చేతిలోకి అధికారం వస్తే మిమ్ములను రద్దుచేయడం అనేది బాగా వుండదు. దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. పి.సి నరసింహారావుగారు నైతిక, రాజకీయ బాధ్యతను తీసుకొని వెనువెంటనే రాజీనామా చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. జేవన్రెడ్డి (జగత్కాల):- అధ్యక్షా, అయోధ్యలో 6-12-92 నాడు జరిగినటువంటి బాబ్లీ మసీదు నిధ్వంసం సంఘటన నిజంగా భాగఅదేశ చరిత్రలోనే కాదు ప్రపంచ చరిత్ర పుటల్లో ఒక దురదృష్ట దినంగా పేర్కొనక తప్పదని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. రాజకీయాల్లో స్వార్థం వుండడం చూశాము. కానీ అధికారదాహముతో, ఏ విధంగా అయినా అధికారములోకి రావాలనే ఉద్దేశముతో మతతత్వ శక్తులను రెచ్చగొట్టే రాజకీయ పార్టీలను, నాయకులను యీనాడు చేస్తున్నామని చెప్పక తప్పదు. దేముడు అనే వాడు మన విశ్వాసాలను బట్టి వుంటాడు. నేను ఒక హిందువును. నాకు కూడ దేముడి మీద విశ్వాసం వుంది. దాని అర్థం యితర మతాలను ద్వేషించాలని, యితర మతస్థుల దేవాలయాలను పడగొట్టాలని కాదు. అట్లా చేయాలని ఏ మతం, ఎవరు కూడ బోధించ లేదు. నిజంగా శ్రీరామచంద్రుడు యీనాడు అవతారమెత్తి వుంటే, ఆనాడు రామజానురుడి అక్కలలకన్నా, యీనాడు అధికార కాంక్షతో, అధికార దాహముతో బి.జె.పి. వారు యీ దేశములో సృష్టించిన మారణహోమానికి నిజంగా కలత చెందేవాడు. పురాణాలనుబట్టి చూస్తే శ్రీరామచంద్రుడు యితర మతాలను ద్వేషించాలని, యితర మతాలవారి దేవాలయాలను నిధ్వంసం చేయాలని ఎక్కడా చెప్పలేదు. ఈనాడు బి.జె.పి. వారు అయోధ్యలో రామ

మందిర నిర్మాణమును కేంద్ర బిందువుగా ఏర్పాటుచేసుకొని భారతజాతిని పునర్నిర్మాణం చేస్తామని మాట్లాడుతున్నారు. భారత జాతి పునర్నిర్మాణం అంటే భారతదేశాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేయడమా అని యీ సందర్భంగా బి.జె.పి. వారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. బాబ్జీ మసీదు చరిత్ర యీనాటిది కాదు. అది 460 సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగి వుంది. వాస్తవంగా రామ మందిర నిర్మాణము చేసుకోవడమనేది ప్రతి హిందువుయొక్క కోరిక. రామ మందిర నిర్మాణానికి ఏ మతస్థులు గానీ ఏ రాజకీయ పార్టీగానీ వ్యతిరేకము కాదని మనవిచేస్తున్నాను. కానీ రామ మందిరం నిర్మాణం పేరుతో యితర మతాల వారికి చెందిన బాబ్జీ మసీదు కట్టడాలను తొలగించడాన్ని వ్యతిరేకించడం జరిగింది. ఈ దేశములో మత సామరస్యం కాపాడాలని, అన్ని మతాలను సమానంగా గౌరవించాలని, ఆనాడు రాజీవ్ గాంధీగారు బ్రిటికి వుండగా, అయోధ్యలో శిలాస్థానం జరిపించారు. బాబ్జీ మసీదు కట్టడాలకు ఎటువంటి ఆటంకం జరుగకుండా రామమందిరం నిర్మాణం చేపట్టాలనే తలంపుతో రాజీవ్ గాంధీగారు అలా చేయడం జరిగింది. దానిని యీ రోజు బి.జె.పి. వారు సూడో సెక్యులరిజం, కుహన లౌకికవాదం అంటున్నారు అదేమిటో నాకు అర్థంకావడం లేదు. అన్ని మతాలు సమానమని ఒక వైపు చెబుతూ మరోవైపు ఒకే మతాన్ని ప్రేమించే విధానాన్ని నేను సూడో సెక్యులరిజం, కుహన లౌకికతత్వం అని భావిస్తున్నాను. ఏనాడు కూడ కుహన లౌకికతత్వానికి, సూడో సెక్యులరిజానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ ముగ్గు చూపలేదు. ఈ భారతదేశములో వాస్తవంగా సెక్యులరిజం నిలబెట్టడానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ కట్టుబడి వుందని చెప్పక తప్పదు. అయోధ్యలో జరిగిన దుస్సంఘటనకు బి.జె.పి. పూర్తి బాధ్యతను వహించవలసి వుంటుంది. అటువంటప్పుడు ఆ రాజకీయ పార్టీకి ప్రజలు ఏ విధమైనటువంటి శిక్ష విధించినా గానీ తక్కువే అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈ పరిస్థితులలో ప్రధానమంత్రిగారు మతక ధోరణి వహించారని ఏవైతే కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు పలకడం జరుగుతున్నదో అది అసంధర్భం. ఏనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఈ దేశ ఐక్యత కాపాడడం కోసం పాటుపడటం జరిగింది. రాజకీయాలలో ఎవరైనా కానీ ఏ నాయకులైనా కానీ తమ గురించి చెప్పుకొనడం జరుగుతుంది కానీ ప్రాజాలు త్యాగంచేసి ఈ జాతి ఐక్యత నిలబెట్టిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులకే దక్కుతుందని నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. స్వాతంత్ర్యం సాధించుకొనడానికి ఎంతోమంది మహానుభావులు ప్రాజాలు అర్పిస్తే ఆ స్వాతంత్ర్యం కాపాడుకోవడం కోసం, ఈ భారత దేశ ఐక్యత కాపాడడంకోసం శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ప్రాణం త్యాగం చేస్తే ఆమె కుమారుడు శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు కూడా ఈ దేశ ఐక్యత కాపాడడంలో, ఈ దేశాన్ని టెర్రరిస్టుకు అంకితం కాకుండా కాపాడడంలో ప్రాణం బలి ఇవ్వడం జరిగింది. అటువంటి చరిత్ర కలిగినటువంటి కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఈనాడు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు ఆధిపత్యం వహిస్తున్నారు. శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారియొక్క పరిపాలన దక్షతపై ఎవరికీ ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ఈనాడు ఈదేశంలో ఉన్నటువంటి రాజకీయపార్టీల వారందరూ శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారి పరిపాలనా దక్షతను పొగిడినటువంటి వారే. అటువంటివారు ఈనాడు బి.జె.పి. పై మెతక ధోరణి వహించారని అనడం ఎంతవరకు సమంజసమో ఒకసారి ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వాస్తవంగా బి.జె.పి.తో ఎవరు సంబంధం పెట్టుకున్నారో మీరు ఒకసారి చరిత్ర పుటలు తిరగవేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏనాడు కూడా లౌకిక

సిద్ధాంతాలకు కట్టుబడి వామపక్షాల వైపు మొగ్గు చూపడం జరిగింది కానీ ఏనాడు మత తత్వాలను రెచ్చగొట్టే బి.జె.పి. వైపు మొగ్గు చూపలేదు. అని ఈ సందర్భముగా మనవి చేస్తున్నాను. బి.జె.పి.తో ఎవరైనా పొత్తు పెట్టుకున్నారంటే నేషనల్ ఫ్రంట్లు భాగస్వాములైన తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షులు, జనతాదళ్ అధ్యక్షులు అని చెప్పక తప్పదు అని మనవి చేస్తున్నాను. 1984-85, 1989 ఎన్నికలలో రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి రావడానికి తెలుగు దేశం పార్టీవారు, 1989లో భారతదేశంలో అధికారంలోకి రావడానికి శ్రీ పి.వి. సింగ్ గారు బి.జె.పి.తో పొత్తు పెట్టుకొనడం జరిగింది కానీ ఏనాడు కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ బి.జె.పి.తో పొత్తు పెట్టుకోలేదు, కనీసం వారి ముఖం చూపులు కూడా లేవని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు పార్లమెంటులో డెప్యూటీ స్పీకర్ పదవి భారతీయ జనతా పార్టీకి ఇచ్చారు అంటే భారతీయ జనతా పార్టీ ఈ రోజు పార్లమెంటులో అత్యధిక స్థానాలు కలిగి నటువంటి పెద్ద పార్టీ కనుక మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేగానీ ఏవిధమైన అండర్ స్టాండింగు కానీ ఏవిధమైన మెతక ధోరణి కానీ బి.జె.పి.తో కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఏనాడు లేదు, ఉండబోదని కూడా ఈ సందర్భంగా మేకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రాజ్యసభలో ఎందుకు ఇవ్వలేదు?

శ్రీ బి. జీవన్ రెడ్డి:- శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారికి ఉన్నటువంటి అపారమైన రాజకీయ అనుభవంతో, పరిపాలనా అనుభవంతో అయోధ్య సమస్య పరిష్కారం కోసం అన్ని మతాల పెద్దలను, అన్ని రాజకీయ పార్టీల నాయకులను కూర్చోబెట్టి పరిష్కారం చేసే తరుణంలో ఇది పరిష్కారం చేస్తే తమకు పుట్టుగతులు లేకుండా వోతాయి, వచ్చిన స్థానాలు కూడా తాము నిలబెట్టుకోమనే తొందరపాటు చర్యతో, దుర్బుద్ధితో బి.జె.పి. ఈ ఆలోచనచేసి బాబీ మసీదు కట్టడాలు తొలగించడానికి పూనుకొనడం జరిగింది. ఇది మేకు తెలియనిది కాదు. ఒకవైపు రాజ్యాంగబద్ధంగా ఎన్నికైన ప్రభుత్వం ఏ పరిస్థితులలోనైనా బాబీ మసీదు కట్టడాలకు ఎటువంటి ఆటంకం కలిగించము, ఏ పరిస్థితులలో కూడా మేము అక్కడ కరసేవ చేయము అని దేశంలోని అత్యున్నతమైన న్యాయస్థానానికి తెలియచేసిన తరువాత, ఒక గుర్తింపు పొందిన జాతీయ పార్టీ, ప్రతిపక్ష నాయకుడు దేశ ప్రజలకు చెప్పిన తరువాత ఇంతకన్నా ఏమీ చేస్తారో మేరు ఒకసారి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఏదైతే ఉత్తరప్రదేశ్ బి.జె.పి. ప్రభుత్వాన్ని తొలగించడం జరిగిందో అది అంతకు ముందే చేయాలని అనడం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఆపాదం. మోపే విషయం అని మేకు తెలియనిది కాదు. నెన్నటివరకు భారతీయ జనతా పార్టీకి వ్యతిరేకం మేము అని అనిపించడం కోసం గుమ్మడికాయ దొంగలు అంటే భుజాలు తడుముకున్నట్లుగా మేము భారతీయ జనతా పార్టీకి దూరం అని అంటే మేము దూరం అని ఎవరైతే ఈ శాసనసభలో మాట్లాడారో వారే - ఏ మతాలకు సంబంధించినటువంటి అనుబంధ సంస్థలను కేంద్ర ప్రభుత్వం రద్దుచేయడం జరిగిందో ఆ సంస్థలను అరికట్టడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విఫలం అవుతున్నదనే ఆలోచనతో మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలను తొలగిస్తే, ఆ ప్రభుత్వాలను రద్దు చేసి పెన్సిడెంటు రూల్ అమలులోకి వస్తే ఈనాడు అక్కమంగా ఆ ప్రభుత్వాలను రద్దు చేసారని పలుకుతున్నారు. ఇది వారికి భారతీయ జనతా పార్టీపైన ప్రేమ ఉన్నట్లు, లేనట్లు

అని మీరు ఒకసారి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో జరిగిన విషయం మీకు తెలియనిది కాదు. ఆనాడు శ్రీ ఎన్.కె. అద్వానీగారు రథయాత్ర సందర్భంగా యావత్ భారత్ దేశ యాత్రకు బైలుదేరినప్పుడు శ్రీ పి.పి. సింగ్ గారు మొదట ఆపితే చివరగా ఈనాడు ఇంత ఘోరకలి జరిగి ఉండేది కాదు. శ్రీ అద్వానీగారు వైదరాబాదు విచ్చేసినప్పుడు ఒక మతతత్వానికి సంబంధించిన నాయకుడు ఊరేగింపుగా వస్తున్నాడు, ఆయనను మనం ఆహ్వానించుకూడదనే కనేస్ జ్ఞానం లేకుండా ఆయనను తన ఇంటికి ఆహ్వానింపడమే కాకుండా తను ధరించే కాషాయ వస్త్రాలను కూడా ఆయనకు పెట్టి తాను ఒక మతతత్వవాదిని అని నిరూపించుకొనడానికి ప్రయత్నం చేసిన విషయం మీకు తెలియనిది కాదు. శ్రీ ఎన్.టి.రామారావుగారు తెలుగుదేశం పార్టీ కొత్తగా పెట్టినప్పుడు ఈ తెలుగు జాతి ప్రజలను రెవ్వగొట్టి ఏ విధంగా హిందూమతతత్వానికి సంబంధించిన ఓట్లను రాబట్టుకోవాలనే ఆలోచనతో కాషాయ వస్త్రాలు ధరించి 10 సంవత్సరాలు దాపి రుచి చూసిన తరువాత ఈనాడు కాషాయ వస్త్రాలు ఒక మతానికి సంబంధించిన దుస్తులు, ఈ మతానికి సంబంధించిన దుస్తులను నేను విడనాడుతున్నాను. పౌరపాటు జరిగిపోయిందని అంటే ఇది ఎంతవరకు సమంజసంగా ఉంటుందో మీరు ఒకసారి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. పినాటికెనా కానీ ఈ జాతిలో తొక్కికవాదానికి కట్టుబడి ప్రజాస్వామ్యానికి పాటుపడుతున్నటువంటి పార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీ పినని చెప్పక తప్పదు అని మనవిచేస్తున్నాను. భారతీయ జనతా పార్టీ శాసనసభా పక్ష నాయకుడు శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు ఇంతకుముందు మాట్లాడుతూ ఇన్ని హిందూ దేవాలయాలు పడగొడితే ఒక్కరూ మాట్లాడలేదని అన్నారు, నిజమే ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. అది ఏ మతానికి సంబంధించిన ఆలయం కానీ పడగొట్టడం దురదృష్టకరం. ఈనాడు ఇన్ని హిందూ దేవాలయాలు పడిపోవడానికి కారణం ఎవరు అని మనం ఒక సారి పరిశీలించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకవేళ బాబీ మసీదు కట్టడాలు తొలగించకుండా ఉంటే దేశ, విదేశాలలో ఉన్నటువంటి ఇతర మతస్థులు రెచ్చిపోయి మన హిందూ దేవాలయాలకు ప్రమాదం కల్పించే పరిస్థితి ఏర్పడదా? దానికి బాధులను ఎవరో మీరు ఒకసారి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు మన హిందూ దేవాలయాలే కాదు 6.12.92 తరువాత జరిగినటువంటి ఈ ఘోరకలికి పూర్తి బాధ్యత భారతీయ జనతా పార్టీ తీసుకోకతప్పదు అని నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు భారతదేశ చరిత్రలోనే కాకుండా ప్రపంచ చరిత్ర పుటలలో తొక్కిక వాదానికి కట్టుబడినటువంటి భారతదేశ చరిత్రను అధోగతికి దిగజార్చిన పరిస్థితి భారతీయ జనతా పార్టీ చేపట్టిందని చెప్పకతప్పదు. ఈనాడు భారతీయ జనతా పార్టీకి అనుబంధ సంస్థలైన విశ్వహిందూ పరిషత్, ఆర్.ఎస్.ఎస్., భజరంగ్ దళ్ లను రద్దుచేయడం జరిగింది. ఇంతకుముందు శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డిగారు అన్నట్లు - ఈ శాసనసభలో నాకు ఆర్.ఎస్.ఎస్.తో సంబంధం ఉంది, నన్ను ఏమీ చేస్తారు అని ప్రగల్భాలు పలికినటువంటి శాసనసభ్యులను కూడా మనం ఈనాడు చూస్తున్నాము. ఎంతవరకైతే మనం మతతత్వ శక్తులతో పొత్తు పెట్టుకున్నటువంటి వారిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరగదో అంతవరకు శ్రీ పి.పి. నరసింహారావుగారు తలపెట్టిన చర్యలకు పూర్తి సహకారం మనం అందించలేమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. సిఫేధించిన సంస్థలు - అవి తీవ్రవాద సంస్థ కానీ మతతత్వ సంస్థ కానీ

రెండూ సమానమే. ఈనాడు ఈ రాష్ట్రంలో ఒక తేవ్రవాద సంస్థను రద్దుచేయడం జరిగింది. ఇంకొక వైపు మతతత్వ సంస్థలను కూడా రద్దుపరచడం జరిగింది. మీరు ఈ మతతత్వ సంస్థలను తేవ్రవాద సంస్థలతో సమానంగా అనవకపోతే ప్రమాదం పొంచి ఉందని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఏదైతే బాబీ మసీదు దుస్సంఘటన జరిగిందో దానిని పునర్నిర్మాణం చేబట్టి అక్కడే రామ మందిర నిర్మాణం కూడా చేబట్టడం జరుగుతుందని శ్రీ పి.పి. నరసింహారావుగారు ప్రకటించడం జరిగిందో అది నిజంగా హర్షించతగిన విషయం. ప్రతి భారతీయుడు అయోధ్యలో బాబీ మసీదు నిర్మాణానికి, రామమందిరం నిర్మాణానికి కట్టుబడి ఈ భారతదేశంలో లౌకికతత్వాన్ని, ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతాలను కాపాడడంకోసం ప్రయత్నం చేయాలని నేను మనవిచేస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభినందనములు అలియచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

40 శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిన్నటి రోజు నుంచి సాగుతున్న చర్యల సరళి
౩ మాస్టూ ఉంటే ఎంతసేపూ త్రిప్పి కొట్టాలనే ధోరణి కనపడుతుంది తప్ప ప్రజల్లోకి పోయి వారిని ఎడ్యుకేట్ చేద్దామనే ఆలోచన చేయకపోవడం అనేది దాని గురించి ఎవరూ ఆలోచించక పోవడం అనేది జరుగుతున్నది. ఈ సమస్య మీద ఒకరు మీద ఒకరు ఛాలెంజ్ ను విసురు కోవడం జరుగుతున్నది, ఆ వ్యవహారంగా కనపడుతున్నది తప్ప మరేమీ లేదని నా అభిప్రాయం. నాదే గొప్ప, నాదే గొప్ప అని ప్రజల్లోకి పోయి చెబితే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా? ఈవాళ్ళ ఈ పరిస్థితి కనపడుతున్నది. మా అక్క సవరము, దేవుడు గెన్నె అన్నట్లుగా ఉంది. ప్రజల్లోకి పోయి ఎడ్యుకేట్ చేయాలనే అభిప్రాయం లేదని, అలాంటి పద్ధతిలో ప్రజల్లోకి పోయి ఎడ్యుకేట్ చేయాలని ఆ విధముగా ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. బి.జె.పి. మిత్రులు మాట్లాడుతూ చెప్పారు. సూడో సెక్యూరిటిజం, కుహాన సెక్యూరిటిజం అని అన్నారు. వారిదే కరెక్టు సెక్యూరిటిజం అని చెప్పారు. ప్రధానంగా ప్రజాస్వామ్యం ఖానీ అవుతున్నదన్నారు, రాజ్యాంగానికి వ్యతిరేకులు అని చెప్పారు. యిది ఎంతవరకు కరెక్టు. మతం అనేది విశ్వాసం. ఆ విశ్వాసాన్ని గౌరవించాలి. ఎవరి విశ్వాసం వారికే ఉంటుంది. కాని దానిని తీసుకుని వచ్చి రాజకీయాలకు పులుమి నేను చెప్పినట్లు నడవాలనేది ఏ మాత్రము హర్షనీయం, ఆమోదయోగ్యం కాదని మేము అనుకుంటున్నాము. ఎవరి మత విశ్వాసాలతో వారు నడుచుకునేటట్లు ఉండాలనేది సెక్యూరిటిజం. దానికి భిన్నంగా వారు వ్యవహరించుకుంటూ వేరే వారిది కుహాన సెక్యూరిటిజం అని అంటే ఎట్లాగు? యిన్ని గుళ్ళు ఎవరు కూలగొట్టారు మొదట. వారే. 2-77 ఎకరాలలో ఉన్న గుళ్ళని కూల్చినది వారే. కారకులు. నాకు హక్కు ఉన్నది. మాకు హక్కు ఉన్నది అనే వాదనగా వారు జనాన్ని రెచ్చగొడుతున్నారు. వారు చెప్పిన పద్ధతిలో నడుచుకోవలసిందే. శ్మశనం, శ్మశనము, సిక్కు, బౌద్ధము, ఈ విధముగా ఇతరతా మతాలు ఉన్నాయి. అడ్డబొట్టు పెట్టుకునే వారు ఎవరూ నిలుపుబొట్టు పెట్టుకునే దానికి సిద్ధముగా లేరు. మతాన్ని బట్టి ఆచారం, సాంప్రదాయం ఉంటుంది. ఒకరి మతం మీద యింకొకరి మతం బలవంతంగా రుద్దకూడదు. అబద్ధాలు చెప్పడం అనేది వారికి అలవాటు. సుప్రీంకోర్టు ముందే వారు తెగబడి అబద్ధాలు చెప్పారు. పార్లమెంటు ముందు వారు అబద్ధాలు చెప్పారు.

మీద దాడి చేసి దాన్ని గుంజుకొన్నామా? లేక ఆయన నాది గుంజుకొన్నాడు కాబట్టి, ఇప్పుడు దాన్ని గుంజుకొంటామని గుంజుకొని వస్తామా? ఎన్ని సంస్థానాలు అట్లా తేలాయి? అట్లానే అవేశ లేని మార్కం, ఈవాళ చేస్తానని చెప్పేది - ఇది 21వ శతాబ్దానికి తగినదేనా? ఇవన్నీ మనము గమనించవలసిన అంశాలు. ఇవన్నీ వదలిపెట్టి, కేవలం నా పాయింట్, నే పాయింట్, నే పంత, నేనెంత అని అనుకోవడం తప్పు. జనము దగ్గరకు పోయి, గ్రామ గ్రామానికి వెళ్లి ప్రచారం చేయడానికి ముందుకు వస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను....

(బెల్)

ఆరవ తేదీ నుండి ఇప్పటికి పది రోజులు గడిచింది. మనీడు కట్టిస్తామని అన్నారు. మనీడు కట్టలేదు, మట్టి కట్టలేదు. అక్కడున్న భూమిని స్వాధీనము చేసుకోలేదు. మనీడు అడుగున రెండు బట్టలు చుట్టూ కట్టి, దానిలో రెండు పిగ్గవాలు అక్కడ పెట్టి పోయారు. దానితో అప్పుడే కట్టడం అయిందని అంటున్నారు. బి.జె.పి. నేత ఆ గుడిని మీరు ఎట్లా తీస్తారని అంటున్నారు. ఇలాంటి పద్ధతులను మనము గర్హించవలసి వుంది. కేంద్రము వాటిని స్వాధీనము చేసుకొని, ముందు మనీడు కట్టడం అట్లాగే గుడి కట్టడం లేదా దాన్ని పురాతత్వ శాఖకు అప్పజెప్పడమో చేయడం ఉచితమైన పద్ధతి. చనిపోయిన వారు దేశ వ్యాప్తంగా అన్ని మతాల వారున్నారు. ఏమీ ఎరుగని ఇతర దేశాల వారున్నారు. అటువంటి వారికి పెంటనే నష్టపరిహారము చెల్లించండి. అస్తులు నష్టపోయిన వారికి పెంటనే కట్టించే ఏర్పాటుచేయాలి. మిగతాది ఏమి సహాయం చేస్తారో, ఏమి చేస్తారో గానీ, వారిని మాత్రం అదుకోండి. చెప్పేది చేయకపోతే సానుభూతి తప్ప, మీకు ఇచ్చేది మీకు లేదనేది అర్థమవుతుంది. అందువల్ల కాంగ్రెసు పార్టీ జాగ్రత్త వహించవలసి వుంది. కాంగ్రెసు ఇదివరకు అనుసరించిన విధానంవల్ల ఇవన్నీ వచ్చాయి. కాంగ్రెసు ఇప్పటికాయినా దాని యొక్క పరిస్థితిని పునరాలోచన చేసి, పెంటనే జనంలో ప్రతిదీ దీనికి దిక్కుంది. లేకపోతే వాళ్లు రెచ్చగొట్టి మరో మతోన్మాదానికి పురిగొల్పితే, దానిలో మీరు కూడ నలిగిపోయే పరిస్థితి వుంది. అది గుర్తించమని కోరుతూ, సలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. జగవతిరావు (కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, గత రెండు రోజులుగా జాతీయ స్థాయిలో పార్లమెంటు అనేబట్టువంటి పెద్ద వేదికపైన జరగవలసిన చర్చ రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో సుదీర్ఘంగా దాదాపు 60-70 మంది స్పీకర్స్ మాట్లాడారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వుండే కమ్యూనిటీ హార్మోనీ బహుశా ప్రధానమంత్రి ఈ ప్రాంతము వారు కావడంవల్ల, ముఖ్యంశంగా దేశములో వున్న పరిస్థితి దృష్ట్యా, ఇప్పుడు చర్చ జరుగుచున్నందుకు నేను సంతోషిస్తున్నాను. చాలా మంది, మనీడు, రామాయం విషయం గురించి మాట్లాడారు. నేను సోషియల్ గా General principles of humanity, secularism and mankind. అనే అంశాలమీదనే నేను జనరల్ గా రెండు విషయాలు మాట్లాడాలని అనుకొన్నాను. ముఖ్యంగా సెక్యులర్ విషయంగా చాలా మంది చాలా రకాలుగా ఇంటర్ ప్రిటేషన్ చేస్తున్నారు. చాలా రోజుల వరకు హిందూ మతాలకు సంబంధించిన ఆర్గనైజేషన్స్, బి.జె.పి. సహితంగా సెక్యులరిజం అంటే ఏదో ముస్లింలకు ప్రత్యేకంగా పోలిక్ష్న్ ఇవ్వడానికి పెట్టినట్టువంటిదిగా

మాట అన్నారు. అన్నమా రామచంద్రా అని భారత దీనజన విలపించుచున్నది. అన్నము కోసము వారు విలపించుచుండ, మనము వారికి ఇస్తున్నది ఏమీ? విడికెడు అన్నము పెట్ట లేక, మనము వారికి ఇస్తున్నది ఏమీ? ఏమీ లేదు. ఇప్పుడు ఈ ధర్మ బోధలు చేయడం మహా అపరాధము కాదా? హిందూ దేశములో దానముచేయకుండా, మత బోధలు చేయు వారు వ్యాధిగ్రస్తులైన జనముచే వుమ్మివేయబడుదురు అని ఎంతో స్పష్టంగా స్వామి వివేకానంద చెప్పారు. అయినా, ఈ మాటలు వారి చెవులకు పట్టవు. అయినా తాను పట్టిన కుందేలుకు మూడే కాళ్లు అన్న రీతిగా వాళ్లు వ్యవహరిస్తున్నారు.

ఇక ప్రజాస్వామ్యము గురించి వాళ్లు మాట్లాడారు. ప్రజాస్వామ్యం, రాజకీయం ఎప్పుడు తెక్కకట్టారు వాళ్లు. ఎప్పుడూ దాడులు చేయడమే వాళ్ల పనిగా వుంది. ప్రజాస్వామ్యనిధ్యంగా బి.వి.లో రామాయణం, మహాభారతం నేరియల్ చూపించారు. అదే సందర్భంలో మతాలకు సంబంధించిన యింకొకటి నేరియల్ బి.వి.లో చూపిస్తూ వుంటే, బి.వి. స్పెషల్ మీద దాడిచేసి, ఫర్మిషరును క్యాసెట్స్ ను ధ్వంసము చేశారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యమా? అట్లాగే ఎన్నికలలో ఏదో మోసము జరిగిందని నిరసన తెలిపి. ఎన్నికల కమిషన్ కు వ్రాసే బదులుగా కమలనాథన్ మీద దాడి చేశారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యమా అని అడుగుతున్నాను? అట్లాగే, బాబీ మసీదు దగ్గరకు పోతే, అక్కడ విలేకరులు పోటోలు తీయడానికి పోతే, అక్కడ జరిగే ఘటనలను నోట్ చేసుకోడానికి పోతే, వారి మీద దాడిచేసి, దాదాపు కొందరినీ దెబ్బలుకొట్టి, కెమెరాలను పగలగొట్టారు. వారియొక్క మొత్తం సామాన్యకు నష్టం కగులవేశారు. ఈ పద్ధతి ఏమంటారు? ఇది ప్రజాస్వామ్యమా? ప్రజాస్వామ్యములో వారు స్వతంత్రంగా మాట్లాడే హక్కుంది. ఎవరు చెప్పవలసింది వారు చెబుతారు. దానికి జవాబు చెప్పే హక్కు మనకుందితప్ప, నేవు అట్లా మాట్లాడడానికి వీలు లేదని, వారి మీద దాడి చేయడం ఫాసిజం కాదా? అది ప్రజాస్వామ్యమా? వారికి మొదటి నుండి ఇప్పటిదాకా ఫాసిజం బెండన్నే వుంది. ఇది వారిలో పుట్టి పెరిగిందనేది మనము అర్థము చేసుకోవలసిన అవసరముంది. ఎందుకంటే, బహుజన మతంగా హిందూ మతము వుంది. దీన్ని రెచ్చగొడితే, చివరకు ఆవేదనే మిగులుతుంది. నిజంగా గుడి కడితే, హిందూ ధర్మ శాస్త్రములో -

ఇందు కలదందు లేదను సందేహము వలదు

చక్రి సర్వోపగతున్ ఎందెందు వెదకి చూచిన

నందందే కలదు దాన వాగ్గణి వింత.

ఁని ప్రహ్లాదుడు పౌరణ్య కశిపునకు చెప్పింది మ్మికందరకు తెలుసు. మన పురాణాల్లో వున్న విషయమిది. మసీదు నడమనే వున్నాడు, అక్కడనే వున్నాడనే, పద్ధతి ఏమిటిదో చెప్పండి. అట్లాగే మరొక అంశము తేసుకుందాము. ఇప్పటికి 468 ఏండ్లు క్రిందట బాబీ మసీదు కట్టారు. సరే ఆయన గుడి కూలగొట్టి మసీదు కట్టలేదనేది నేను ఇప్పటికీ నమ్ముతున్నాను. కానీ కట్టినారని కాస్సేపు ఆలోచించి చూద్దాము - 468 ఏండ్లు క్రిందట మధ్య యుగాల నాటి చరిత్ర ఇది. రాజులు, రాజులు - చిన్న చిన్న బలవంతులు - ఆవేశ యింకో వాళ్ల

మీద దాడి చేసి దాన్ని గుంజుకొన్నామా? లేక ఆయన నాది గుంజుకొన్నాడు కాబట్టి, ఇప్పుడు దాన్ని గుంజుకొంటామని గుంజుకొని వస్తామా? ఎన్ని సంస్థానాలు అట్లా తేలాయి? అట్లానే ఆవేశ లేని మూర్ఖం, ఈవాళ చేస్తానని చెప్పింది - ఇది 21వ శతాబ్దానికి తగినదేనా? ఇవన్నీ మనము గమనించవలసిన అంశాలు. ఇవన్నీ చదవబట్టి, కేవలం నా పాయింట్, నే పాయింట్, నే పంత్, నేనెంత అని అనుకోవడం తప్పు. జనము దగ్గరకు పోయి, గ్రామ గ్రామానికి వెళ్లి ప్రచారం చేయడానికి ముందుకు వస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను....

(బెల్)

ఆరవ తేదీ నుండి ఇప్పటికి షది రోజులు గడిచింది. మనీదు కట్టిస్తామని అన్నారు. మనీదు కట్టలేదు, మట్టి కట్టలేదు. అక్కడున్న భూమిని స్వాధీనము చేసుకోలేదు. మనీదు అడుగున రెండు బట్టలు చుట్టూ కట్టి, దానిలో రెండు విగ్రహాలు అక్కడ పెట్టి పోయారు. దానితో అప్పుడే కట్టడం అయిందని అంటున్నారు. బి.జె.పి. నేత ఆ గుడిని మీరు ఎట్లా తీస్తారని అంటున్నారు. ఇలాంటి పద్ధతులను మనము గర్హించవలసి వుంది. కేంద్రము వాటిని స్వాధీనము చేసుకొని, ముందు మనీదు కట్టడం అట్లాగే గుడి కట్టడం లేదా దాన్ని పురాతత్వ శాఖకు అప్పజెప్పడమో చేయడం ఉచితమైన పద్ధతి. చనిపోయిన వారు దేశ వ్యాప్తంగా అన్ని మతాల వారున్నారు. ఏమీ ఎరుగని ఇతర దేశాల వారున్నారు. అటువంటి వారికి వెంటనే నష్టపరిహారము చెల్లించండి. అస్తులు నష్టపోయిన వారికి వెంటనే కట్టించే ఏర్పాటుచేయాలి. మిగతాది ఏమీ సహాయం చేస్తారో, ఏమీ చేస్తారో గానీ, వారిని మాత్రం అదుకోండి. చెప్పేది చేయకపోతే సానుభూతి తప్పు, మీకు ఇచ్చేది మీకు లేదనేది అర్థమవుతుంది. అందువల్ల కాంగ్రెసు పార్టీ జాగ్రత్త వహించవలసి వుంది. కాంగ్రెసు ఇదివరకు అనుసరించిన విధానంవల్ల ఇవన్నీ వచ్చాయి. కాంగ్రెసు ఇప్పటికాయినా దాని యొక్క పరిస్థితిని పునరాలోచన చేసి, వెంటనే జనంలో ప్రతిభ దీనికి దిక్కుంది. లేకపోతే వాళ్లు రెచ్చగొట్టి మరో మతోన్మాదానికి పురిగోల్పితే, దానిలో మీరు కూడ నలిగిపోయే పరిస్థితి వుంది. అది గుర్తించమని కోరుతూ, సలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. జగపతిరావు (కరీంనగర్):- అధ్యక్షా, గత రెండు రోజులుగా జాతీయ స్థాయిలో పార్లమెంటు అసెంబ్లీవంటి పెద్ద వేదికపైన జరగవలసిన చర్చ రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో సుదీర్ఘంగా దాదాపు 60-70 మంది స్పీకర్స్ మాట్లాడారు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో వుండే కమ్యూనిటీ హార్మోనీ బహుశా ప్రధానమంత్రి ఈ ప్రాంతము వారు కావడంవల్ల, ముఖ్యంశంగా దేశములో వున్న పరిస్థితి దృష్ట్యా, ఇప్పుడు చర్చ జరుగుచున్నందుకు నేను సంతోషిస్తున్నాను. చాలా మంది, మనీదు, రామాలయం విషయం గురించి మాట్లాడారు. నేను నోషియల్ గా General principles of humanity, secularism and mankind. అనే అంశాలమీదనే నేను జనరల్ గా రెండు విషయాలు మాట్లాడాలని అనుకొన్నాను. ముఖ్యంగా సెక్యులర్ విషయంగా చాలా మంది చాలా రకాలుగా ఇంటర్ప్రీటేషన్ చేస్తున్నారు. చాలా రోజుల వరకు హిందూ మతాలకు సంబంధించిన ఆర్గనైజేషన్స్, బి.జె.పి. సహితంగా సెక్యులరిజం అంటే ఏదో ముస్లింలకు ప్రత్యేకంగా ప్రోటెక్షన్ ఇవ్వడానికి పెట్టినటువంటిదిగా

వారు పదే పదే చెబుతూ వోయారు. అదే రకంగా ముస్లింలు కూడా సెక్యులరిజం అనేది లిప్ సింపటిగానే వుంటున్నది. దీనివల్ల ఎవరికీ ఉపయోగము లేదనే ఒక అవపాదముంది. కాబట్టి, ఈ సెక్యులరిజం రాజ్యాంగములో వున్నప్పటికీ మన ధ్యేయం అదే అయినప్పటికీ, దాన్ని స్పెంగ్గెన్ చేయడానికి Punitive, preventive and prohibitive ట్యూడిట్టుంగా సక్రమంగా, చేసే, సమయం అసన్నమైనదని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, రాజ్యాంగములో చేర్చిన అంశానికి సరిపోయే పన్నేబీచ్ లేకపోయినట్లయితే, పునాదులు ఇంత భద్రంగా వుండవేమోననే అనుమానం నాకు తోస్తున్నది. ముఖ్యంగా భారతదేశ చరిత్ర చూచినప్పుడు ఈ దేశం పైన ఫ్రెంచి వాళ్లు, డచ్చి వాళ్లు, మంగోలియా, పిరషియన్ వాళ్లు, యూరోపియన్ వాండ్లు దాడి చేశారు. దాదాపు 2 దశాబ్దాలనాటి ఈ దేశ చరిత్ర చూచినట్లయితే ఈ దేశం మీద వివిధ జాతుల వారు, వివిధ దేశాల వారు వాళ్ళ సంస్కృతిని మతాన్ని ఇక్కడ ప్రాచారము చేయడానికి ప్రయత్నము చేశారు. కొంత మంది డబ్బుద్వారా, ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. మరి కొందరు కత్తులద్వారా తుపాకుల ద్వారా ఒక మతాన్ని ఈ దేశములో ప్రచారము జేయడానికి ప్రయత్నము చేశారు. అయినా కూడా, హిందూ రిలిజియన్లో వుండే బ్రహ్మ అనుకోండి, దానిలో వుండే ఎడ్వర్సరీషన్ అనుకోండి. The Hindu religion withstood the onslaughts of other religions though it may be done with patience or it may be with money or it may be done with other persuasive measures. ఈ రోజు ఇస్లామ్ మతము రావచ్చు. ఇస్లామిక్ మరియు క్రిష్టియన్ వారు వంద సంవత్సరాలు వున్నారు. ఆ వంద సంవత్సరాలలో ఎవరూ గెలవలేదు. ఎవరూ ఓడిపోలేదు. ఇస్లాం క్రిష్టియన్స్ని మార్చ లేదు. క్రిష్టియన్స్ ఇస్లాం వారిని మార్చలేదు. ఈ రోజు కూడా భారతదేశములో ఉండే హిందూ మతం పైన ఏదో బి.జి.పి.వారు కాన్వాస్ చేసినంత మాత్రాన హిందూ మతం సర్వయివ్ కావడం లేదు. లేకపోతే, వీశ్వ హిందూ పరిషత్తు, భజరంగ దళ్ కాన్, శివసేన కాన్, వారు ఒక వేళ కాన్వాస్ చేసినట్లుగా వుంటే, మన హిందూ మతానికి సంబంధించి బిల్స్ కాన్, ఫెయిత్ కాన్, సర్వయివ్ అవుతున్నాయా అంటే దానిలో వుండే శక్తివంతమైన, పటిష్ఠమైన ఒక ఎడ్వర్సరీషన్, శక్తి దానిలో వుందని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ రోజు దేవాలయాల పేరు మీద ఇబుకలతో, గంగా జలాలతో పాదుకలతో, గోవులతో ఎన్నో విధాలుగా ప్రచారముచేస్తూ, దేశములో ఆరాచకాన్ని సృష్టించి దానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. తెలిసియా, తెలియకనో, డైరెక్టుగానో, ఇండయరెక్టుగానో నేషనల్ పార్టీస్ ఇక్కడ ఈరోజు ఇంత మంది మాట్లాడుతున్నారు. వారు ఈ పది రోజులలో ఎంత బయోస్గా స్టేట్మెంట్ ఇచ్చినా కూడా డైరెక్టుగా, ఇండైరెక్టుగా వారు కూడా కొంత దానికి కారణం భూతులని చెప్పకతప్పదు. ఎందుకంటే ఒకప్పుడు ఫ్రెంచ్ పార్టీస్ అన్నారు. ఒకప్పుడు ఆవుబ్ స్కెడు సపోర్టు అని చెప్పి తీసుకున్నారు. మరొక ప్రక్క దేవాలయం విషయంగా మత పరమైన విషయంపైన ఎన్నో ఆర్గనైజేషన్లు పెట్టి వాటికి ఫైనాన్సియల్ సపోర్టు ఇస్తూ వాటికి ఎంతోమంది మీలిటెంటు ఆర్గనైజేషన్లు ఈ కంట్రీలో బీగ్డు అవుతూ ఉంటే పెరుగుతూ ఉంటే లక్షల జనం వారు తాయారవుతూ ఉంటే వారిని పిగెంటు చేయడానికి ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది

అని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి ఈ రోజు ఒక కాంగ్రెస్ పార్టీ మీద మొత్తం దుమ్ము ఎత్తి వోయాడానికి ఒక్క కాంగ్రెస్ పార్టీని అపఖ్యాతిపాలు చేయడానికి ఈ రోజు ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అది వాస్తవమైన విషయం కాదు. ఇండెక్కుగానో, డెరెక్కుగానో అన్ని పార్టీలు కూడ ఒకప్పుడు కాకున్న ఒకప్పుడైనా ఏదో రకంగా దానికి సపోర్టు వచ్చినటువంటి విషయం నేను తమరికి గుర్తు చేస్తున్నాను. మనం ఈ రోజు కొన్ని కమ్యూనిస్టు కంట్రీస్‌లో కూడ చూస్తున్నాము. మార్క్సు రెలిజినికి వ్యతిరేకి. ఆయన ఏ డాక్ట్రాగానే ఏ ఐడియాలజీ గాని రెలిజియన్ అంత పవర్‌ఫుల్ ఇంకొకటి ఏదీ లేదు. ప్రప్రథమంగా అన్నీటి కంటే మొదట వ్యతిరేకము చేయవలసిన రెలిజియన్, దానిపైన మొత్తం ఎకనామిక్ త్రప్పు అనేటటువంటిది ఉండదు అనేటటువంటి వాదన చెప్పినవారు మార్క్సు. మరి ఈ రోజు కమ్యూనిస్టు కంట్రీస్‌లో ఇన్ని సంవత్సరాల ఉక్కుపాదము తరువాత కూడ మనం చూస్తూ ఉంటే కొన్ని చిన్న చిన్న రాష్ట్రాలలో ఇస్లామిక్, కొన్ని లోయల్టీస్ కూడ నేషనల్ లోయల్టీస్ విభిన్నంగా వోతున్నారు. Whether it is fundamental organisation, whether it is Hindu fundamentalism or Muslim fundamentalism.... దీనిని మనం ఒక జాతీయ పటిష్టత కొరకు జాతీయ ఐక్యతకొరకు యూనిటీ ఆఫ్ కాను దేశ సమగ్రత కొరకు మనం ఒక బలమైనటువంటి పునాదుల నిర్మాణం కొరకు ఈ రోజు సెక్యులరిజమ్ మరొకసారి దృఢముగా నమ్మకం ఉన్నట్లయితే దానికి సంబంధించినటువంటి దేశ సమగ్రతకొరకు....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇక్కడ కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలలో తిరిగి మతతత్వం తల ఎత్తింది అంటే దానివల్ల ప్రచారము ఉద్యోగి ఉన్నంతకాలం ఇది ఎత్తు లేదు. ఆ ప్రకారము సబ్సిడీ అయినప్పుడు దాని పాత్ర అది తీసుకున్నది. అది ప్రధానంగా మనం గుర్తుంచు కోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అందుకనే నేను చెప్పింది. ఇక్కడ కూడ మనం ఎంత ప్రచారం చేస్తే అంత నిలబడుతుంది. ప్రచారము చేయకపోతే దానిని అధిగమించి దానిపైకి వచ్చి ఓవర్ ఫ్లో అవుతుంది.

Sri V. Jagapathi Rao:- I would like to sum up, Sir, because... నేషనల్ పార్టీస్ ఎవరైతే ఉన్నారో....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఇంతకుముందు మాట్లాడుతూ మన్ను అన్నారు కదా ఏదో ఒకటి ఆ మన్ను అయినా ఉంటుంది కదా అది మీకు అర్థము అయింది కదా.

Sri V. Gajapathi Rao:- The basic matter which I would like to call is Sir, the national parties which are expounding the cause of religion and in the name of temples or in the name of any other religious matter. వాళ్లకు పోలిటికల్గా ఎలక్షన్స్‌లో కొట్లాడేటటువంటి అర్హత ఉండకూడదు. జాతీయస్థాయి పార్టీలు కానీయండి వాటికి సపోర్టింగు ఆర్గనైజేషన్లు కానీయండి whether it is militant Islami

organisation or militant Hindu organisation.... మీకు తెలుసు. గతములో మనకు ఏమీ జరిగింది? 1947 కంటే ముందు ఏమీ జరిగింది, ఈ దేశం ముక్కలు ముక్కలు కావడానికి కారణం ఏమిటి? అదే విధంగా తీసుకువచ్చినట్లయితే మళ్ళీ ఇప్పుడు తప్పకుండా మరొకసారి ముక్కలు అవుతుంది. ఈ దేశ సమగ్రతకు ముప్పు వాటిల్లుతుంది. దేశ పటిష్ఠతకు కూడ ముప్పు వాటిల్లుతుంది. కాబట్టి మన ప్రోగ్రెస్ కొరకు గాని ప్రోస్పరిటీకొరకు గాని సెక్యూరిటీజమ్ మీద ముందుకు వెళ్ళాలి, ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారిని నేను కన్గ్రెసులేట్ చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉన్న కమ్యూనిటీ హార్మనీ బహుశః ఇండియాలో ఎక్కడా కూడ లేదు. ఇక్కడ లార్జెస్టు మైనారిటీ వారు ఉన్నప్పటికీ కూడ అక్కడ మత కలహాలు జరుగుతున్నప్పటికీ కూడ ఈ రాష్ట్రంలో గత మాసం రోజులుగా తీసుకున్నటువంటి పటిష్ఠమైనటువంటి చర్యలద్వారా కమ్యూనిటీ హార్మనీ మెంబేయన్ అయింది దానికి స్పేటు గవర్నమెంటుకి నేను కన్గ్రెసులేషన్స్ చెబుతూ ప్రధాన మంత్రి ఏ నిర్ణయాలు జాతీయ స్థాయిలో తీసుకుంటున్నారో ఇక్కడ రాష్ట్ర స్థాయిలో తీసుకుంటున్నారో వాటిని ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టిన రిజల్యూషనుని బలపరుస్తూ శలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి (వినుకొండ):- అధ్యక్షా, ఆలస్యముగా అయినా ఆదబడుచునే మాట్లాడమనే పిలిచినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు చెప్పుకుంటున్నాను. నీన్నటి నుంచి కూడ అనేకమంది ఈ అయోధ్యలో జరిగినటువంటి బాబీ మసేదు కూల్చివేత విషయం గురించి చాల మంది మాట్లాడారు. అనేక అభిప్రాయాలు తెలియపేశారు. ముఖ్యంగా నేను మాట్లాడేప్పుడు బి.జె.పి. సభ్యులు ఉంటే బాగుండేది. ఈ సభలో లేకుండా వారు ప్రవర్తించి వారికి వారు బయటికి వెళ్ళే పరిస్థితి వేసుకున్నారు. దుర్ఘష్టకరం. ఏది ఏమైనా నాకు తెలిసినంతవరకు నేను పొందువనే. పొందూ ధర్మం గురించి పెద్దగా నాకు తెలియకపోయినా పొందూ మత సిద్ధాంతం గాని లేక పొందూ మతానికి- గాని గుర్తుగా ఓం శాంతి అనే అక్షరాలు పొందూ మత సిద్ధాంతాన్ని చెబుతాయి అంటే సింబాలిక్ అన్నమాట. అలాగే ఒక క్రాస్ శిలువ క్రైస్తవ మతాన్ని, అర్థ చంద్రాకార నక్షత్రం అల్లాకు గుర్తుగాను ఉంటాయని మతం గురించి నాకు ఉన్న పరిజ్ఞానంతో నేను అనుకుంటున్నాను. అధ్యక్షా, అల్లా అని చెప్పి ముస్లిములు తమ మతాన్ని గౌరవించుకోవడం ధర్మమే. క్రైస్తవులు తమ మతాన్ని గౌరవించుకుంటూ తమ మతాన్ని ఇతరులకు కూడ ప్రబోధించాలని అనుకోవడం కూడ ధర్మమే. వలనాడు ప్రాంతంలో ఎక్కువ మంది కన్వర్టెడ్ క్రిస్టియన్స్ ఉన్నారు. అనేక కులాలవారు కూడ క్రిస్టియన్ మతం తీసుకోవడం జరిగింది. నాకు తెలిసిన తరువాత అల్లా క్రిస్టియన్ మతం తీసుకున్నప్పుడు ఏమీ గొడవలు జరగలేదు అంతకు ముందు కొన్ని గొడవలు జరిగాయట గాని ఎవరూ అభ్యంతరం పెట్టేవారు కాదు. గుంటూరు జిల్లాలో అనేక మంది మా బంధువులు కూడ క్రిస్టియన్ మతంలో చేరినా మేము చూస్తూ ఉండుకునే వారము. కాబట్టి మన మతాన్ని మనం గౌరవించుకోవడమే కాకుండా ఎదుటి మతాన్ని కూడ గౌరవించాలని. మా క్రైస్టియన్స్ లో తిరుగుతుంటే కొంత మంది దేవాలయం కట్టించ మని అడుగుతూ ఉంటే దేవాలయం కట్టించడానికి అట్లాగే చర్చి కట్టించమని ఎవరైనా

అడిగితే మిషనరీస్ కి చెప్పి చర్చి కట్టించడం అట్లాగే ముస్లిమ్ నోదరులు మసీదు కట్టించాలి అంటే మన జానీగారి లాంటివారికి చెప్పి ఆ ప్రయత్నం చేయడం చేసిన సందర్భాలు వున్నాయి. ఎలక్కన్ను వచ్చినప్పుడు ఓటర్ల దగ్గరకు వెళ్ళినప్పుడు ముస్లిం పీరియాలో వారితో ముసుగు వేసుకొని ప్రార్థనలో కూర్చుని అక్కడ దండంపెట్టడం చేర్చికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ శిలవని చూసి ప్రార్థన చేయమంటే ప్రార్థన చేయడం అట్లాగ రామాలయానికి విలీచినప్పుడు వెళ్ళి ప్రార్థన చేయడం చేస్తూనే ఉంటాను. మన మతాన్నే గాక ఎదుటి మతాన్ని కూడ మనం గౌరవించాలి. అలాగే జానీగారు ముస్లిమ్ మతంలో ఫట్వీనా కూడా అలాగే చేస్తూ ఉండే వారు. ఇక్కడ నాకు అనిపించింది ఏమిటంటే దురదృష్టవశాతరం ఎవరైతే ఉన్నారో, రాముడి పేరు చెప్తున్నారో ఈ బి.జె.పి. సభ్యులు మాత్రం ఒక రకమైన ఉన్నాదం అనాలో లేక భారతదేశ వినాశనానికి అనాలో ఏ హిందూ ధర్మం అయితే ఓమ్ శాంతి అనే అక్షరాలు ఉన్నాయో ఓమ్ అంటే ప్రశాంతిగా ఉండాలని శాంతికి స్వరూపమైన ఈ అక్షరాలను చెరిపివేసి అశాంతిని సృష్టించి దేవాలయాన్ని కట్టాలని అనుకోవడం దేవుడికి మనశ్శాంతి ఎలా ఇస్తుందని మీద్యారా నేను అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే ఒక దేవాలయం కట్టాలంటే ఇటుకలతో కడతారు, నాకు తెలుసు, సిమెంటుతో కడతారు నాకు తెలుసు. లేక నేళ్లు సిమెంటుతో కలిపి కడతారు, నాకు తెలుసు. మేస్త్రీలు, తావే పని వారు సిమెంటు, ఇటుకలతో, నేళ్లతో కడతారని నాకు తెలుసు. కానీ ఈవేళ ఈ దేవాలయం ఎలా కట్టుకుంటున్నారు అంటే ఓమ్ శాంతి అక్షరాలు తుడిచివేసి అశాంతిని సృష్టించి రక్షాన్ని చిందిస్తూ దేవాలయం కట్టిస్తాము అయోధ్యలో అడ్డం వస్తే అడ్డంగా సరికేస్తాము అని హైదరాబాదు గోడల మీద ఉంటుంది చూడండి అధ్యక్షా, ఎంతటి ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఆ రాతలు ఎంతటి ఉద్రేకపూరితమైన వాతావరణాన్ని తేసుకువస్తున్నాయో - రక్షాన్ని నేళ్లుగా వోసి ఎముకలను ఇటుకలుగా పేర్చి, మాంసాన్ని సిమెంటుగా వాడి దేవాలయం కట్టాలని అనుకుంటున్నారు. ఇది ఎంతటి దేశ ద్రోహమో ఎంతటి అమానుషమో, ఎంతటి అవేంస్లో మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. మహాత్మా గాంధీ సిద్ధాంతాలు కానీ, లేక భారతీయ సిద్ధాంతాలు లేక హిందూ దేశ సిద్ధాంతాలు కానీ లేక రాముడి సిద్ధాంతం కానీ కాక ఈ విధంగా దేవాలయం కట్టాలని అనుకుంటే రాముడికి మనశ్శాంతి ఉంటుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. నలుగురు కరనేవకులు చచ్చిపోయారని పేపర్లో చూశాము ఏదో మసీదు పడి నలుగురు పోయారో, ఎంతమంది పోయారో మనకు సరిగ్గా తెలియదు. అంతకుముందు కరనేవ జరిగినప్పుడు వందల మంది చచ్చిపోయారు. అల్లర్లలో కొంతమంది చచ్చిపోయారు. ఎందుకు చచ్చిపోవాలి వీరంతా. ఈ చచ్చిపోయిన వారంతా ఎవరు - అమాయకులా, సాధువులా, మతోన్మాదాన్ని ఎక్కిస్తే ఎక్కించుకున్నవాళ్ళా, లేక డబ్బు ఇచ్చి తేసుకువెళ్ళిన వాళ్ళా? ఈ లీడర్స్ ఎవరూ కూడా ప్రాణాలు కోల్పోవడం లేదు. ప్రాణాలు కోల్పోయింది నేను అనడం లేదు. కానీ వాక్యం కానీ, అధ్యానీ కానీ లేక ఇక్కడ ఉన్న వెంకయ్యనాయుడు, లేక ఇక్కడ ఉన్నటువంటి విద్యాసాగరరావుగార్లు కానీ ఏ ఒక్కరూ కూడా ప్రాణాలు కోల్పోవడానికి సిద్ధముగా లేరు. ప్రాణాలు కోల్పోయే పరిస్థితిలో కరనేవ చేయడానికి అక్కడ లేరు. మెయిన్ లీడర్స్ అంతా కాశ్మీర్ లో జిందా పాతాలి అంటే విమానం ఎక్కి వెళ్ళారని ఇందాక

కొంతమంది లీడర్స్ మాట్లాడుతూ చెప్పారు. వారు మాత్రం పాల్గొట్టి పెట్టుకొని, అంగరక్షకులను లేక రక్షకభటులు ఉన్నారని వారిని ఏర్పాటుచేసుకొని, కొంతమందికి మాత్రం రక్షణ ఏర్పాటుచేయడం మెయిన్ లీడర్స్ కి. ఎందుకంటే వారు మాజీ మంత్రులుగానో, శాసనసభ్యులుగానో, పార్లమెంటు సభ్యులుగానో వారు ఉన్నారు కనుక, వారు పెద్ద లీడర్స్ కనుక వారికి రక్షణ ఉంటుంది వారి ప్రాణానికి ముప్పులేదు. కానీ బలయిపోయేది ఎవరు అధ్యక్షా? కరనేవలో బలయిపోయిన వారు కానీ, ప్లాడరాబాదులో బలయిపోయిన వారు కానీ ఎందుకు బలి కావాలని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం వోరాడి త్యాగాలు చేస్తే ఒక అల్లరి చెల్లగితే, లాల్ ఖర్సి చేస్తే ప్రాణాలు కోల్పోయారని మనము మామూలుగా చెప్పుకోవచ్చు. ఎందుకంటే వారు తెల్లవారిని పారదోలడానికి స్వాతంత్ర్యం కోసం ఈ దేశం కోసం వోరాడి ప్రాణాలు కోల్పోయారని చెప్పుకోవచ్చు. సారా ఉద్యమం కోసం మహిళలు ఉద్యమం చేస్తూ ఉంటే, వారు ఉద్యమం చేస్తున్నారని ఎందుకంటే వారి పడేటటువంటి ఆర్థిక ఇబ్బందులు, మానసిక వేదన తట్టుకోవడం కోసం భర్తను త్యాగిస్తున్నారని మార్కడం కోసం వారు ఉద్యమం చేశారు అంటే మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. లేక నిరుద్యోగసమస్య పై బజారునపడి మాకు ఉద్యోగం కావాలి, ఉద్యోగవశాత్తం చూపించండి మేము బిత్తకాలి అనీ చప్పి నిరుద్యోగులు అంతా దేశం మీద ఉద్యమాలు చేస్తే అల్లరులు జరిగితే దానిని మనము చెప్పవచ్చు. లేకపోతే మండల కమిషన్ పెడితే మా హక్కులు కాపాడండి అంటే లేక అంబేద్కర్ చెప్పిన సిద్ధాంతాన్ని కాపాడండి మేము బలహీనవర్గాల వారము మట్టిలో పుట్టినవారము మట్టిలోనే కలిసిపోవాలా మాకు కూడా చదువుకొనే హక్కు కావాలి మాకు కూడా సహజీవనం కావాలి మాకు ఇళ్లు కట్టించండి, చదువు పెప్పించండి, మాకు రిజర్వేషన్స్ చేయమని బలహీనవర్గాలు అడిగితే మనము అర్థం చేసుకోవాలి. దానిలో ఉద్యమాలు జరిగినా కూడా మనము ఏమీ అనుకోలేము. అలాగే ఇంకొకరు మేము అగ్రికులాలలో పుట్టినంత మాత్రాన మా మెరిట్స్ ఎందుకు హత్యచేస్తారు మాకు కూడా చదువుకొనే అవకాశం ఇవ్వండని ఎవ్వనా అడిగితే అర్థం చేసుకోవచ్చు. లేక మహిళలు అత్యాచారం విషయములో ఉద్యమాలు జరిపి మా మీద ఈ దారుణం ఏమిటి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత గాంధీ మహాత్ముడి సిద్ధాంతము లేదని చెప్పి ఎవరయినా ఊరేగితే అర్థం చేసుకోవచ్చు. అవ్వ సిగ్గుచేటు, కేవలం దేవాలయం కోసం ఉద్యమాలా? దేవాలయం కోసం రథయాత్రలా? దేవాలయం కోసం అమాయకులను బలిచేయడమా? దేవాలయం కోసమని కాదు, కేవలం దేవాలయం కోసం కాదు, ఈ భారతదేశములో ప్రధాని పదవి చేపట్టాలని ఈ బి.జె.పి వారు బారతదేశాన్ని పరిపాలన చేయాలనే దురుద్దేశముతో ఈ విధంగా చేస్తున్నారని నేను చెబుతున్నాను అధ్యక్షా, పి.పి. నరసింహారావుగారు ఇన్ డైరెక్టుగా ప్రోత్సహించారని అంటున్నారు. నేను ఒకటి మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఒక రాష్ట్రములో ఒక ముఖ్యమంత్రి ఉన్నప్పుడు, వేరే పార్టీ ఆయన ఉన్నప్పుడు ఆయన కొన్ని ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పుడు అప్పనిసరిగా నేను పాటిస్తా ఇక్కడ కరనేవ తప్పు ఇక్కడ కర్రసేవలుండవని గానీ లేక గడ్డపలుగులు, పొరలు తీసుకువెళ్లి పగలకొడతామని కానీ లేకపోతే అక్కడ మసీదును కూలగొడతారని మరి అనుకోలేదు కదా, వారంతా మేము చూసుకుంటాము, అధికారములో మేము ఉన్నాము కేంద్రం జోక్యం అనవసరం అన్నప్పుడు ఎందుకు ఊరుకోరు. మీకు

మనవిచేస్తున్నాను. ఒకసారి మీరు చూడండి ఈ రాష్ట్రములో 1985లో వెన్నువోటు అని చెప్పి, ప్రజాస్వామ్యం అని పేరు చెప్పి మొసలికన్నేరు కార్చి నాదెండ్ల భాస్కరరావు, నన్నపనేని రాజకుమార్ వెన్నువోటు పొడిచిందని గగ్గోలు పెట్టి మా ఇళ్ల మీద దాడులు చేసినప్పుడు, నా బిడ్డలను చంపడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు, అనేకమంది ఇళ్ల మీద దాడులు చేయడమే కాకుండా షాపులు వగలగొట్టడమే కాకుండా, తగల పెట్టడమే కాకుండా ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని అల్లకల్లోలం చేయడమే కాకుండా అమాయకులైన రాయలసీమ బిడ్డలను, రత్నాల లాంటి బిడ్డలను వదిమిందిని అనంతపురంలో పొట్టన పెట్టుకున్న నాడు, అల్లరులు చెలరేగిన నాడు కేంద్రం జోక్యం చేసుకొని ఆయన పదవి ఏమి చేశారు అధ్యక్షా, మీరు ఒకసారి ఆలోచించండి. వేరంతా ఆంధ్ర రాష్ట్రములో చేయించారు. అధికారం వచ్చిన తరువాత భాస్కరరావుగారు గద్దె దిగి రామారావుగారి తెలుగుదేశం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎన్నిసార్లు ఈ రాష్ట్రములో అల్లరులు జరగలేదు. దేవినేని మురళి చప్పిపోతే ఈ రాష్ట్రములో అల్లరులు జరిగితే ఎవరిది బాధ్యత? అంతేకాదు శాసనసభ్యుడు వంగరబేటి మోహన రంగారావు దారుణంగా హత్య కావించబడితే ఆనాడు అనేకమంది దోమకుంటూ వోతే ఏమి చేశారని నేను అడుగుతున్నాను. ఆనాడు ప్రభుత్వాలు ఏమైనా కాపాడగలిగినవా? కేంద్రము జోక్యం చేసుకొని నేవు పరిపాలనలో ఉన్నప్పుడు అల్లరులు జరిగాయని రద్దుచేశారా? ఈవేళ హైదరాబాదులో....

(జయరఘవ్)

ఎందుకు అధ్యక్షా ఉలికిపడతారు? వారు చూద్దాడినప్పుడు నేను తుభంగం వేస్తాను, రెండు రోజుల నుంచి వింటున్నాను. దయచేసి వినండి. వౌద్ధున ఏమి అన్నారు. మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారో లేదో నాకు గుర్తు లేదు. ఈ రాష్ట్రములో అల్లరులు జరిగితే ఎందుకు రద్దుచేయలేదు, మహారాష్ట్రలో ఎంతోమంది చప్పిపోతే రద్దుచేయలేదు అన్నారు. ఈ రాష్ట్రములో శాసనసభ్యుడు చప్పిపోతే రద్దుచేశారా? తన ముఖ్యమంత్రి పదవి కోసం ప్రజల ప్రాణాలను బలిపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు, అన ముఖ్యమంత్రి పదవి నిలుపుకోవడం కోసం మా ఇళ్ల మీద దాడులు చేసి దారుణహోమం చేసినప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం గుర్తుకురాలేదా అని అడుగుతున్నాను. ఎప్పుడూ కూడా కేంద్రం అధ్యక్షా, ఎందుకు అసెంబ్లీ రద్దుచేస్తుంది? ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వం అన్నారే. తనకు ముఖ్యమంత్రి పదవి కట్టపెట్టినా ప్రజలు ఎన్నుకున్నట్టువంటి మా శాసనసభ సభ్యత్వాన్ని 18 మాసాలలోనే, మజిలీస్ సభ్యులు వున్నారు, బి.జె.పి. వారు ఉన్నారు, ఇండిపెండెంట్లు ఉన్నారు, కాంగ్రెస్ సభ్యులు ఉన్నారు, తెలుగుదేశం సభ్యులు ఉన్నారు, తెలుగుదేశం సభ్యులు భయపడి బెదిరిస్తే రాజకుమారిలాగే ఎదురుతిరిగితే ఎక్కడ దండిస్తారో అని ఈ విద్యాసాగర రావుగారి దగ్గర నాక్యం వున్నారు. 18 మాసాలకు అసెంబ్లీ రద్దుచేసిన నాడు ప్రజలను అడిగి రద్దుచేశారా అని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రజలను అడిగి మీరు ప్రభుత్వాన్ని రద్దుచేశారా అని నేను అడుగుతున్నాను. మళ్ళీ ఎన్నికలు పెట్టించారు మీరు. మీకు ఉన్న హక్కు

ఒక ముఖ్యమంత్రిగా మెజారిటీ ఉందని కేంద్రము ఆనాడు చూసిచూడనట్లుగా వోతే మీరు రద్దు చేసుకొని మళ్ళీ ఎలక్షన్స్ పెట్టిన మీరు ఈ వేల మతతత్వముతో ఈ దేశాన్ని బలీ కావిస్తూ ఉంటే, ఈ దేశములో అమాయకులు బలీ అవుతూ ఉంటే మూడు రాష్ట్రాలను రద్దు చేస్తే తప్పు వచ్చిందా అధ్యక్షా? నిన్న మాట్లాడింది ఏమిటి? నిన్న ఏమి మాట్లాడాడు ఆయన? బి.జె.పిని కావలించుకుంటున్నారు మతోన్మాద శక్తులను ప్రోత్సహిస్తున్నారు, గేడ్డపలుగులు పట్టుకెళ్ళి పగలకొట్టినా ఊరుకున్నారు పి.వి. నరసింహారావుగారు పదవీ నిలుపుకోవడానికి మాత్రమే బి.జె.పితో మేము కలిసిపోయామని మాట్లాడేదే, ప్రజాస్వామ్యం ఖానీవేయబడింది అన్నారే, ఒక మనోదు కూలిపోతే ప్రజాస్వామ్యాన్ని మంటగలిపిన వారిని రద్దు చేస్తే అభినందించవలసింది పోయి - కమ్యూనిస్టు సోదరులు కూడా అభినందించారే, నర్సిరెడ్డిగారితో సహా అభినందించారే, ఇంతమంది అభినందించినా అభినందించడానికి నోరు రాకపోగా మళ్ళీ ఈ వేళ మొదలు పెట్టి బి.జె.పి వారితో తగుదునమ్మా అని రాష్ట్రమంతా రాత్రినుంచి పగలువరకు రహస్యమంతనాలు చేసి రేపు రాబోయే ఎన్నికలలో వారి ఎంగిలాకులు తినాలని, వారి ఎంగిలితోనే పబ్బం గడుపుకోవాలి, అధికారాన్ని చేజిక్కించుకోవాలనే వారు మాట్లాడారు. ఎవరు ఎవరితో కలిసి బయటకు వెళ్ళారో అందరని ఒకసారి ఆలోచించమని మాట్లాడుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా...

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి:- ఇంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడినా, రామారావుగారు మాట్లాడినా నేను నోరెత్తలేదు. నిన్నటి నుంచి నేను వింటున్నాను.

(ముగ్గురు నలుగురు తెలుగు దేశం సభ్యులు ఒకేసారి లేచి నుంచున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నలుగురికి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉందా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈనాడు శాసన సభకు ఛేఫ్ విప్ గా ఉండి మరి ఈ విధంగా...

శ్రీ ఎ. మాధవండ్డి:- చీఫ్ విప్...

Mr. Speaker:- That is not correct. One should not make any provocation. It does not look nice.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సభ్యులకు సంబంధము లేకుండా అనందర్థముగా మాట్లాడుతూ - మాకు అభ్యంతరం లేదు, మాట్లాడనివ్వండి. ఇప్పుడు ఆవిడ మాట్లాడితే ఆవిడ మాట్లాడిన భాషకు ఎంత విలువ ఉంది అనేది మా అందరికీ తెలుసు. కానీ అది కాదు.

అధ్యక్షా: అవిడ ఇక్కడ ఉండి ఏ విధంగా పాదాభివందనం, హారతి, ఇచ్చిందో లోకానికి తెలుసు. దాని మీద నాకు అభ్యంతరం లేదు కాని సందర్భం లేకుండా మాట్లాడినప్పుడు మరి ఇది ప్రిసిడింటగా పెట్టుకొని మీరు అందరికీ అనుమతి ఇవ్వండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు.

Mr. Speaker:- One cannot take it as a precedent.

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి:- అధ్యక్షా, రాజకుమారి నమ్మితే పాదాభివందనం చేస్తుంది, హారతులు ఇస్తుంది. రాజకుమారి ఈ దేశములో ఎవడైనా దేశద్రోహి అయితేనో లేక ఈ రాష్ట్రద్రోహి అయితేనో, తెలుగు జాతికి హాని తలపెడితేనో ఏ పాదాభివందనం చేసిందో ఆ పాదాలు పట్టి క్రిందికి కూల్చడానికి కాని క్షమాపణ చెప్పించడానికి కాని రాజకుమారి వెనుకాడదని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. పలనాడులో ఉట్టిన్న దానిని, పౌరుషంగల దానిని, ఉప్పు కారం తిని బితికిన దానిని ~~***~~ పేరుతో గెలిచాను -- పాదాభివందనం చేశానని ఒప్పుకొంటున్నాను. అక్కడ ఉన్న ~~***~~ ఇతరులుగాని ఇటువైపు ఉన్న ~~***~~ కాళ్ళుపట్టుకొని ముఖ్యమంత్రి అయినవాళ్ళు, ~~***~~ దయాదాక్షిణ్యాలపై కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరినవాళ్ళు, కాంగ్రెస్ పార్టీలో మంతులైనవాళ్ళు, అనాడు మమాగారి మీద పోటేస్సానని చెప్పిన ~~***~~ యొక్క దయాదాక్షిణ్యాల మీద బ్రాహ్మణులూ వర్కడ.

(అంతరాయము)

పాదాభివందనంచేసి ఇక చేయకూడదని నేను ఇంటికి వచ్చాను. కాని వారు ఇంకా పాదాభివందనంచేస్తూ అక్కడ ఉన్నారు.

(ప్రతిపక్షం నుండి అంతరాయము)

మిస్టర స్పీకర్ (శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారిని ఉద్దేశించి): పర్సనల్ గా పేరు తీసుకొంటే రికార్డులోకి పోదు.

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి:- పర్సనల్ గా కాదు. వారు ప్రధాని దేశద్రోహి, ప్రధాని మతోన్మాది అని అంటే ఊరుకొన్నామే. నేను ఒక్కటే మనవిచేస్తున్నాను. శాసనసభ్యులు ఎవరైనా మంచిని మంచిగా తీసుకోవాలి, విమర్శను విమర్శగా తీసుకోవాలి. అందుకు మేము వెనుకాడడంలేదు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం విమర్శను ఎప్పుడూ తీసుకొంటుంది. వాళ్ళు మాట్లాడేటప్పుడు మధ్య మధ్యన మా వాళ్ళకు ఆవేశం వచ్చి లేస్తే కూర్చోబెడుతున్నాం, లేకపోతే రోజయ్యగారి లాంటివారు లేచి అది తప్పు అని అంటున్నారు. మీరు ఒక్కటి గమనించండి. రాష్ట్రంలోని శాంతిభిక్షాతల విషయం గమనించండి. అల్లర్లు మొదలైనవెంటనే ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోవడంవల్ల ఎంతో మందిమి బితికారం, రక్తింపబడడం అని థాంక్స్ చెప్పతూ అనేక మంది ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్స్ పత్రికలలో వచ్చాయి.

మేము ఇటీవల అనేక మందిని పలకరించడానికి వెళ్ళినప్పుడు రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలను సరిరక్షించడానికి ప్రభుత్వం సక్రంగా పని చేసిందని సంతోషాన్ని ప్రకటించారు ఇంత తొందరగా రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు కాపాడబడ్డాయంటే అందుకు ముఖ్యమంత్రి విజయ భాస్కర్‌రెడ్డిగారే కాదు, మంత్రివర్గమే కాదు, హోం డిపార్ట్‌మెంట్ అధికారులు కూడా కారణం. వారు తక్షణమే కరీఫూ విధించి తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం జరిగింది. గుంటూరు జిల్లాలో ముస్లింలు చాలా మంది వున్న విషయం మీకు తెలుసు. అలాగే మా పినుకొండలో కూడా ఎంతో మంది ముస్లింలు ఉన్నారు. అక్కడికి నేను వెళ్ళలేదు, నేనేకాదు ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, ఎవరమూ వెళ్ళలేదు. అందుకు కారణం ఏమిటంటే మేము అక్కడికి పదితే అధికారులు మా మట్టు తిరిగి వారి పిద్యుక్తధర్మాన్ని సరిగా నిర్వహింపలేరనే ఉద్దేశంతో వెళ్ళలేదు. అయినా మేము ఇక్కడ వుండి అధికారులతో, మా పార్టీ కార్యకర్తలతోను ఫోన్‌లో విషయాలు తెలుసుకొన్నాం. పినుకొండలోగానీ, గుంటూరులోగానీ, సత్తెనపల్లిలోగానీ ముస్లింలు చాలా మంది ఉన్నారు, ఏమవుతుందో అని అనుకొన్నాం. కానీ ఏమీ కాలేదు. ఒక్క హైదరాబాదులో చిన్న సంఘటనలు జరగడం తప్ప రాష్ట్రంలోనీ అన్ని ప్రాంతాలలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితి సవ్యంగా ఉండి, దానిని ఒక్కళ్ళయిన అభినందిస్తారేమో అనుకొన్నాం. త్వరిత గతిన ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితిని మెరుగుపరస్తే అందుకు అభినందించకపోగా విమర్శలు మొదలుపెట్టారు. బహుశా వారికి పొగడడం ఇష్టం వుండదు. ఈ రాష్ట్రంలో మంచిచేసినా వారు పొగడరు. వారు వాస్తవాన్ని అంగీకరించరు. ఇదంతాసరే, కానీ ప్రధానమంత్రి రాజీనామా చేయాలని అంటున్నారు. నేను మాత్రం అందుకు అంగీకరించడంలేదు. నరసింహారావుగారు బహుభాషా కోవిదుడే కాదు, సేనియర్ నాయకుడే కాదు, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసినవాడు, ఎంతో మంచి పేరు తెచ్చుకొన్నారన్నది మీకు తెలుసు. సామరస్య భావంతో ఆయన ఏవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారో కూడా మీకు తెలుసు. కానీ అధ్యానే, వాణ్ణిపాయి లింట్ వారి మాటలు గతంతో ఎవరు విన్నారు? గతంతో నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం ఎవరి మద్దతుతో ఏర్పడింది? బి.జె.పి. మద్దతుతో కాదా? వారు ఈ రాష్ట్రంలో బి.జె.పి.తో ఎప్పుడూ పొత్తుపెట్టుకోలేదా? మొట్టమొదటిదశలో పోత్తు పెట్టుకొని మాట మాట వాస్తవమే. కానీ ఎండవసారి ఎన్నికలలో, రోకల్ బాడేడ్ ఎన్నికలలో బి.జె.పి.తో పోత్తుపెట్టుకోలేదా? అంతేకాదు, ఈ రోజు బి.జె.పి. రాష్ట్ర నాయకులతో పొత్తుపెట్టుకొన్నారన్న సంగతి పైకి చెప్పకపోయినా అది నిజం. ఎందుకంటే నీన్నటి రోజున వారు మాట్లాడిన దానికీ, నేను మాట్లాడినదానికీ పొంతనలేదు. ఆనాడు పి.పి. సింగ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పుడు వీరు నేషనల్ ఫ్రంట్ షేర్మన్‌గా వుండి బి.జె.పి.తో పొత్తు పెట్టుకొనడం జరిగింది. అలా పొత్తుపెట్టుకొని సంగీత్ లార్జెస్ట్ పార్టీ నాయకుడైన రాజీవ్‌గాంధీగారిని ప్రధాని కానివ్వకుండా కుట్రపన్నారు. తదుపరి అధ్యానేగారు రథయాత్ర మొదలుపెట్టి ఎన్నో జిల్లాలలో, ఎన్నో రాష్ట్రాలలో పర్యటించారు. అప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు కూడా వచ్చారు. ఆ సందర్భంలో రథయాత్ర మంచిదికాదు, రథయాత్ర చేయవద్దు అని చెప్పకుండా ఆయనను ఇంటికి పిలిచి ఫలహారం పెట్టి, దండవేసి స్వాగతం పలికారే. ఆ తరువాత ఏదో ముప్పు ముంచుకువస్తోందని పి.పి. సింగ్‌గారు వారిని ఆరెస్ట్ చేస్తే ప్రభుత్వం పడిపోయిందే కానీ వీరి త్యాగంవల్ల

మాత్రం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. అప్పుడు వారు బి.జె.పి.తో వొత్తును వదులుకొన్నారు. అలా వారు అప్పటివరకూ బి.జె.పి.తో వొత్తు పెట్టుకొని మేము వొత్తు పెట్టుకొన్నామని అనడం ఎక్కడి మాటో ఒకసారి ఆలోచించండి. అధ్యానేలాంటి నీనియర్ నాయకుడు ఇంతకు ముందు జస్టిస్ పార్టీలో ఉన్నారని పువ్వాడగారు చెవితే విన్నాను. ఆయనకు మంచి వ్యక్తిగా పేరు వుందని అనుకొంటున్నాను. ఆయన జనతా ప్రభుత్వంలో మంత్రిగా చేశారు. నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వంలో కూడా ఉన్నారు. ఆ విధంగా మంత్రులుగా ఉన్న వ్యక్తులు, పార్లమెంట్ సభ్యులుగా ఉన్నవారు, ఒక పార్టీకి నాయకత్వం వహిస్తున్నావారు ఇలా వందిస్తారని ఎవరూ అనుకోరుకదా? సామాన్య కార్యకర్త అయితే, సామాన్య మానవుడు అయితే ఏదైనా మాట చెప్పితే ఎవరూ నమ్మకపోవచ్చు. కానీ, నేషనల్ టీడర్స్ ఒక మాట చెప్పి, ఒక హామీ ఇచ్చినప్పుడు, అరాచకం జరగకుండా మనీదును కాపాడతామని చెప్పినప్పుడు, అలాగే మరోవైపు కోర్టు తీర్పు వున్నప్పుడు దర్మాసనం మీద నమ్మకం ఉంచుతారనే అనుకొంటాం. భారత దేశ ప్రధాని అందరికీ ప్రధానే. ఆయన ఒక పార్టీకి చెందిన వారు అయితే కావచ్చు కానీ, ప్రధానమంత్రి మాటకు విలువ ఇస్తారనే అనుకొంటాం నమ్మకద్వోహం చేయకుండా వుంటారనే అశిస్తాం. అధ్యానే, వాక్పాయి లాంటి పెద్దలు మాట తప్పుతారని అనుకోం కదా? కానీ వారు మాట తప్పితే ఆ తప్పు ఎవరిదో మీరే ఆలోచించండి. బి.జె.పి. వారు చేసిన పని క్షమించరాని నేరం, ఇది వంటించడం. దీనిని భారతదేశం యావత్తూ ఖండిస్తుందనే అనుకొంటున్నాను. అదేవిధంగా మజ్లిస్‌యొక్క శాసన సభ్యులకూడా వేదన చెందారు. వారు ఎంతో శాంతం వహించి శాంతిభద్రతలను కాపాడడానికి ప్రభుత్వంతో సహకరించారు. అలాగే వైదరాబాదు నగరంలో పౌరులుగానీ, ముస్లిం నోదరులుగానీ సహకరించి ప్రభుత్వానికి అండగా నిలిచినందుకు నేను ప్రభుత్వం తరపున కాకపోయినా ఒక స్ట్రీగా అభినందిస్తున్నాను. చివరిగా మేధ్వరా ప్రార్థించేది ఒకటే. నాయకులంతా సురక్షితంగా ఉంటున్నారు, అమాయకులు బిల్వోతున్నారు. మాంగల్యాలు పోయిన మహిళల వేదనను ఎవరు తీరుస్తారు? వారు తీరుస్తారా? తండ్రులను కోల్పోయిన బిడ్డలకు తండ్రులను తేగలరా? తుల్లల్ని కోల్పోయిన బిడ్డలకు తల్లల్ని తేగలరా? రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని బిలికితవారు బిల్వోతారు. దేశంలో మతోన్మాదంతో అక్కడక్కడా జరిగిన సంఘటనలలో అనేక మంది బిల్వోయినప్పుడు దేశాన్ని రక్షించే ప్రధానిగా, మంచివెడ్డల్ని చూసే ప్రధానిగా ఆ పార్టీలను రద్దుచేయడం మంచిదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నీన్న ఒక మాట, ఈరోజు ఒక మాట చెప్పే వారికి నిలువ ఇవ్వకండి అని ఆంధ్ర దేశ ప్రజలను కోరుతూ అత్మాభిమానంతో నిలబడండి అని ఈ సభలో వున్న సభ్యులందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఒకనాడు ఒక *** వ్యక్తిని గౌరవించినా, పాధాభివందనంచేసినా, నీన్న మాట్లాడింది ఈవేళ మాట్లాడలేనటు వంటి లేక నీన్న మాట్లాడిన మాట ఈవేళ లేకుండా చేసినటువంటి ఒక నిజాయితీలేని వ్యక్తికి దానోహమనకుండా బయటకు వచ్చినందుకు సంతోషిస్తూ సగర్వంగా రాజకుమారి మేకు సమస్యారాలు తెలియజేస్తూ సలవుతేసుకొంటున్నాను.

(అంతరాయము)

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన తరగతుల) కులధ్వజచరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇందాక రాజకుమారిగారు మాట్లాడుతూ యీ హౌసులో *** అని ఆరోపణ చేయడం జరిగింది. పిన్‌డింటు క్రియేట్ అవుతుంది. ఇది అన్ పార్లమెంటరీ - మీరు అనుమతి యిస్తే అభ్యంతరం లేదు. దాన్ని ఎక్స్‌పండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిఫినెట్‌లీ ఎక్స్‌పండ్ దోక్ వర్డు...

ప్రభుత్వ బిల్లు

1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల వెనుకబడిన తరగతుల) కులధ్వజచరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

Minister for Social Welfare (Sri S. Chandrasekhar):- Sir, I beg to move :-

"That the Andhra Pradesh (Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes) Regulation of issue of Community Certificates Bill, 1992, be taken into consideration.

Mr. Speaker:- Motion moved.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- అధ్యక్షా, యీ బిల్లు వల్ల షెడ్యూల్డ్ కాస్తు, షెడ్యూల్డ్ ట్రిబ్స్ మరియు బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాస్‌స్ వారి యొక్క హక్కులను పరిరక్షించడానికి తీసుకున్నటువంటి యీ బిల్లు కొంత మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలు కానీ వారు బొగస్ సర్టిఫికేట్లు ద్వారా సదుపాయాలను పొందుతున్నారు. దీన్ని అరికట్టడానికి, పటిష్టవంతంగా బిల్లు రూపంగా ప్రవేశపెట్టి, నేరియస్ ఏక్షన్ తీసుకోవడానికి యీ బిల్లు ఉపయోగ పడుతుందని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ (శ్రీకాకుళం):- ఫాల్సు సర్టిఫికేట్లు ప్రివెంటు చేయాలనేటటువంటి ఉద్దేశ్యాన్ని గతంలో అనేకసార్లు యీ శాసనసభలో డిస్కషన్‌కు వచ్చింది. అన్ని పోలిటికల్ పార్టీస్ కూడా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు ఫాల్సు సర్టిఫికేట్లు చాలావరకు యివ్వడం జరుగుతుందని తెలియచెప్పడం జరిగింది. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కూడా దీన్ని గురించి బిల్లు తీసుకువస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అయితే, ఇంతలో ప్రభుత్వం మారడంవల్ల యిప్పుడు, యీమూడు సంవత్సరాలు అయిన తరువాత యీ తాలూకు బిల్లు తీసుకురావడం మా పార్టీ కూడా బలపరుస్తుందని యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మేకు తెలుసు - ముఖ్యంగా యీ బొగస్ సర్టిఫికేట్ల వల్ల ఎస్సీ, ఎస్టీలకు, బీసీలకు స్పెషల్ ప్లోవిజన్స్ వల్ల అనేక కన్‌సెషన్స్ యివ్వడం జరిగింది. అయినప్పటికీ కూడా వాటిని

*** Expunged as ordered by the Chair.

వారు కూడా ఇతరులు అనుభవిస్తున్నారు. ఆ కన్సెషన్స్ ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు చెందకుండా అనేకమంది ఫాల్సు సర్టిఫికేట్లు సంపాదించి వారు ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ లో జాయిన్ అవడం, జాబ్స్ లో జాయిన్ అవడం, అదేవిధంగా ఎలక్షన్స్ లో పార్టీనిపెట్టే చేయడం అందరికీ తెలిసిందే. అటువంటి పరిస్థితిలో ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ లో యీ ఫాల్సు సర్టిఫికేట్స్ పెట్టి, అదేవిధంగా, ఎలక్షన్స్ లో ఉపయోగించేవారి మీద పీనల్ ప్రొవిజన్స్ వున్నాయి. అదీ యీ బిల్లు ద్వారా పెట్టడం చాలా సమంజసమైనదిగా వుంది. ముఖ్యంగా యీ ఫాల్సు సర్టిఫికేట్ల వల్ల ఇష్యూ చేసే అథారిటీని, పొందిన వారికి యీ శిక్షను పెట్టడం జరిగింది. ఈ పనిష్మెంటు పెట్టినప్పటికీ యిది చాలా తక్కువగా వున్నది ఎందుకంటే, ఆరు మాసాల నుంచి రెండు సంవత్సరాలవరకు పెట్టారు. అట్లాకాకుండా, కనీసం రెండు సంవత్సరాలు మినమమ్, మార్గిమమ్ 5 సంవత్సరాలకు పెంచితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, స్పెషల్ సర్కీమ్స్టాన్సెస్ లో ఏదైనా రీజన్స్ రికార్డు చేసి అక్కడున్నటువంటి మెజిస్ట్రేట్ ఆ శిక్షను తగ్గించడానికి అవకాశాలున్నాయి. కాబట్టి, పూర్వ అయినప్పుడు మాత్రం రిగరెస్ గా పనిష్ చేయాలిని అవసరం వున్నది. ఇది కగ్రిజుబల్ అఫెన్సు, నాన్ బెటెబల్ అఫెన్సు క్రింద ట్రీట్ చేస్తున్నాము. ఫాల్సు సర్టిఫికేట్లు వస్తున్నాయి కాబట్టి, నీరియస్ పనిష్మెంటు వుంటే, బాగుంటుంది. మా పార్టీ తరపున యీ శిక్షను పెంచాలని నేను తెలియచేస్తున్నాను. ఇవాళ, యీ ఆఫీసర్స్ ఇష్యూ చేసేటప్పుడు పర్మిషన్ ఇస్తూనే వారి మీద యీ బిల్లులో పెట్టారు. అదీ కూడా కొద్దిగా రెక్టిఫై చేస్తే బాగుంటుంది. ఫాల్సు సర్టిఫికేట్లు యిష్యూ చేసేటప్పుడు రెస్పాన్సిబిల్ అయినటువంటి అధికారులను గవర్నమెంటు కంట్రోలులో వుండకుండా చేస్తే బాగుంటుందని నేను తెలియ చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఫాల్సు సర్టిఫికేట్లు ఇష్యూ చేసేటప్పుడు కలెక్టరుకు అప్పీలు చేసుకునే అవకాశం వుంది. గవర్నమెంటుకు రివిజన్ చేసేటటువంటి అధికారం వుంది. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో యీ రెండూ చేయడానికి ఎదైనా జూరిస్టిడిక్షన్ కు సంబంధించి యీ చట్టంలో అధికారం యిస్తే బాగుంటుంది. ఒక విధమైన ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్వ చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. రివిజన్ ను గవర్నమెంటు చేతిలో వుండకుండా, కోర్టుకు యిస్తే బాగుంటుంది. ముఖ్యంగా, యిది మా పార్టీ కూడా బలపరిచింది. ఇవాళ అన్ని పోలిటికల్ పార్టీలు పరుస్తున్నాయి. పనిష్మెంటు ఎక్కువ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- చాలా కాలానికి - చేతులు కాలాక అమలు పట్టుకున్నట్లుగా, ఇప్పుడు కాలినంత బావి తవ్వకున్నట్లుగా యీ ప్రభుత్వానికి యీ బిల్లును తీసుకురావాలనేటటువంటి మంచి ఉద్దేశ్యం కలిగింది. ఈ ఉద్దేశ్యాలు, కారణాలు చూపినదానిలో - పేజీ నెం. 30లో ఇచ్చారు. భవిష్యత్తులో అమలు జరిగితే నేను నా పార్టీ పక్షాన ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఈ బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను కానీ, భారత రాజ్యాంగానికి ఎన్ని తూట్లు ఉన్నాయో అన్ని తూట్లు దీనికి కూడా కల్పించారు. నేను పేజీతో సహా చెప్పుతాను. ఒకటి - మేరు యీ సర్టిఫికేట్ పొందేటటువంటి ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ ఎవరైనా ఏ విద్యాసంస్థలో జాయిన్ అయినా అతను పాసు అయిన సర్టిఫికేట్ పొందినా

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన తరగతుల) కులదృవీకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

చెల్లనేరదని అన్నారు, సంతోషం. ఆ ఇష్యూ చేసిన అధికారికి శిక్ష వేశారు - అదే సంతోషమే. ఈ రెహ్మా చేసే అధికారం, కోర్టుకు వెళ్లకుండా, ప్రభుత్వమే అని అన్నారు. అది మీ రిజిస్ట్రేషన్లో పెట్టుకున్నారు. దీని వల్ల ఏమీ జరుగుతుందంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలోనే ఒక బోగస్ ట్రైబల్ అవున్నారు. పేరు చెప్పితే వివాదాస్పదం అవుతుంది. పేరు చెప్పడం లేదు. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో అధికార పక్షానికి చెందిన బోగస్ ట్రైబల్ ఎం.ఎల్.ఏ అవున్నారు. కలక్టరుగారికి తూ ఎస్.పి కారని వ్యాస్తే ఆ ఫైలును మాయం చేశారు. రెండవది, ఈ రాష్ట్రం నుంచి ఒక బోగస్ ఎం.పి ఎన్నికయ్యారు. ఆయన ఎం.పిగా కొనసాగుతున్నారు. ఒక ఐఎఎస్ ఉన్నతాధికారి ఎస్.టి కారని గవర్నమెంటుకు రిపోర్టు వ్యాస్తే ఆ రిపోర్టును చెత్తబుట్టలో పడేశారు - అంటే ఇలాంటివారికి రక్షణ యివ్వడానికా? మీరు కొర్టుకు వెళ్లవద్దంటే, యీ బోగస్ సర్టిఫికేట్లు పొందేటటువంటి వారికి రక్షణ కల్పించాలనా? కాబట్టి, దీని వివరణ ఏమిటో మంత్రిగారు ముఖ్యంగా చెప్పాలి? మీరు ఎక్కడ పెట్టారండి? మీరు, తెలుగులో పేజీ నెం 20లో ఏమన్నారుంటే, మీరు అధికారి ఏదేని చర్య విషయంలో న్యాయస్థానం నిలుపుదలను ఏక్సన్ను మంజూరు చేయరాదని అన్నారు. కోర్టుకు అవకాశం కల్పించబడలేదు. ఇప్పటి, యిది యీషడం ఏమిటో మంత్రిగారు వివరణయివ్వాలి? మీరు కొర్టుకు రివిజన్, స్క్రబిని అధికారం ఇవ్వడంలో తప్పు ఏమీ ఉన్నది? ఎందుకంటే, నేను ఉదాహరణగా రెండు విషయాలు చెప్పాను. మీ పాలక పక్షంలోనే ఒకరు ఎం.ఎల్.ఏ.గా, ఎం.పిగా ఉన్నారు. ఇక్కడ మిత్రపక్షం తెలుగు దేశం వారు వుంటే, మీరు వుండగా యీ మూడేళ్ల నుంచి నేను యీ శాసనసభలో ఎన్నో పేర్లు చెప్పాను. సునీల్ రావు అనే డాక్టరు, 'కొండకాపు' అని సర్టిఫికేట్ సంపాదించారు. సుశీల అనే డాక్టరు, కాపు అయితే కొండకాపు అని సర్టిఫికేట్ పొంది ఎం.బి.బి.ఎస్ చేసి ఎం.డి. చేసింది. నేను చెప్పినా కూడా ఏ చర్య తీసుకోలేదు. ఒక రెడ్డి యవకుడు మెదక్ జిల్లా నుంచి వచ్చిన ఆయన కొండరెడ్డి అని సర్టిఫికేటును పొంది ఎం.బి.బి.ఎస్ సీటు పొందాడు. దేవరకొండ నియోజక వర్గంలో దాదాపు రాజులకు చెందిన వ్యక్తి లంబాడీ సర్టిఫికేటుతో ఎం.ఎస్ చేసి ఉద్యోగం సంపాదించాడు. ట్రైబల్ వెల్ ఫేర్ సెల్ ఉంది కానీ వీటిపై చర్య తీసుకోవడం లేదు. అతడు ఇంకా సర్వీసులోనే ఉన్నాడు. బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ తీసుకునే వారి మీద చర్య తీసుకునేందుకుగాను ఈ బిల్లు తేవడం సంతోషమే కానీ కోర్టుకు వెళ్లకుండా ఉంచడం ఎందుకో మంత్రిగారు చెప్పాలి. మేము కోరితే కోర్టుకు వెళ్లే అవకాశం కల్పిస్తూ మళ్లీ దీనిలో యాడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ సంపాదించి ఉన్నతోద్యోగాలలో ఉన్న వారు అనేక మంది ఉన్నారు. వేరే కమ్యూనిటీస్ వారు ఎస్.సి., ఎస్.టి బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ తో అనేక మంది లాభాలు పొందుతున్నారు. ఒక డి.ఐ.జి. స్టాయిలో కూడా పోలీసు శాఖలో ఒకరు బోగస్ సర్టిఫికేటుతో ఉన్నారు. ఇటువంటి వాటి మీదనే నేను అనేకం మాట్లాడాను. రికార్డులో ఉంది. కావాలంటే మళ్లీ చెబుతాను. లేదా రికార్డు చూసుకోండి.

శ్రీ ఎ. వేరప్ప (నల్లమడ):- ఈ బిల్లు తెచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఇంత కాలంగా బోగస్ సర్టిఫికేట్లతో చాలా మంది బెనిఫిట్ పొందడం, అడిగితే రూల్స్ లేవు అని ఆఫీసర్స్ చెప్పడం జరుగుతోంది. అయితే ఏ ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లు పాస్ చేసుకుంటున్నామో ఆ ఉద్దేశ్యం దీనిలో విఫలం అవుతుంది.

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత 16 డిసెంబరు, 1992- 259
వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన
తరగతుల) కులధృవీకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

రూల్ 13 (1) మాడండి. "Any person or authority performing the functions of the competent authority under thi Act, who intentionally issues a false certificate....." How can anybody prove that it has been intentionally issued? No case will be proved. It is not possible to prove that he has intentionally issued. it is not only the person who has approached and got the certificate, but the person who has issued a false certificate is also responsible. The expression 'intentionally issues' is not proper. దీని ప్రకారంగా ఒక ఉద్యోగస్థుడిని కూడా పనిష్ చేసే పరిస్థితి లేదు. ఇంటి నెన్సన్ గా ఇచ్చాడని రుజువు చేయడం ఎట్లా సాధ్యం? దీనిని తొలగించాలి. The competent authority issuing a false certificate is liable to be punished. Protection is already there in clause 18. 'No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against any person for anything which is in good faith done or intended to be done in pursuance of this Act or the rules made thereunder. If any authority issues a certificate with the bona fide intention, there is already protection, and he is not liable to be punished. But, here in clause 13 'intentionally issues' is there. No where, in any law, this 'intentionally issues' is there. Bonafide cases are different. This 'intentionally' has to be removed, or else the purpose of the Bill will be defeated.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సర్టిఫికేట్ పొందగోరే వారు లేదా వారి పేరింట్స్ కానే పూర్వ చేసుకోవలసి ఉంటుంది.

Sri A. Veerappa:- The burden of proof lies on the person who is applying for the certificate. That is correct. But, here, the intention has to be proved. That is not correct. with this, the purpose itself is defeated.

శ్రీ ఎన్. రాఘవండ్రి:- ఈ చట్టం ఇన్ని రోజులకయినా తెచ్చారు సంతోషం. అయితే ఈ చట్టంలో రెండు, మూడు లోపాలున్నాయి. ప్రధానంగా ఏమంటే ఉద్దేశపూర్వకంగా బోగస్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చినప్పుడు మాత్రమే అధికారికి వర్తిస్తుంది. ఉద్దేశపూర్వకమన్నది ఎట్లా రుజువు చేయాలి అన్నది వేరే విషయం. ఒక ఆఫీసర్ మీద మరొక ఆఫీసర్ను ఎందుకు పెడతాము? తనిఖీ చేయడానికి పెడతాము. విచారణ చేసి సంతకం వేస్తారని J. 75-18

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన తరగతుల) కులధ్వజేకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

పెడతాము. అందుచేత ఉద్దేశపూర్వకంగా కాదని ఎట్లా అనగలం? తెలియకుండా జరిగింది అనవచ్చును. దీనిని గమనించాలి. మరొకటి ఈ బిల్లు ఇప్పుడు వెట్టినా, నోటిఫికేషన్ వచ్చిన తరువాతే అమలులోకి వస్తుంది. ఒక్కొక్క బిల్లు 10 ఏళ్లు గడిచినా రాని సందర్భం కూడా ఉంది. "ఖానే కా డార్, డిఖానే కా డార్" అనే మాట ఉంది. ఇది మొదటి నుంచే ఉన్న అలవాటే. ఈ చట్టం మిగతా చట్టాల లాగా వెంటనే అమలుకు వస్తుందన్నది లేదు. గమనించండి. ఇప్పటి వరకు దొంగ సర్టిఫికేట్స్ తో ఉద్యోగాలు చేస్తున్న వారు ఈ చట్టం పరిధి నుంచి దూరంగా ఉన్నారు కనుక వారికి తప్పు లేదా? మంత్రిగారు చెప్పాలి. రెట్రాస్పెక్టివ్ అని అంటే తేలిక తరువాతయినా ఉద్యోగం ఉడుతుందనేది ఒకటి ఉంటుంది. నీన్నటి దాకా ఏమీ లేదు. అమలుకు వచ్చిందని ప్రకటించే వరకూ ఏమీ ఉండదు. ఆ తరువాతే వస్తుంది. ఈ లోగా జరగవలసింది జరుగుతుంది. చౌహాన్ గారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. అంతకంటే కూడా చాలా విషయాలు వాచ్చాయి. నేరం ఏదయినా నేరమే. ఆలోచించకుండా, చూడము, వినము, అన్నట్లుగా ఉంది. కనుక వీటి సంగతి చూడాలి. బోగస్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చినట్లు తెలితే విచారణ జరిగే ముందు ఆ అధికారిని డిస్మిస్ చెయ్యాలి. అది ప్రేకుండా ఎవరినో బాధ్యుడిని చేస్తే సరిపోదు. ఇచ్చిన అధికారి ప్రధానంగా బాధ్యుడు. అది ఉపయోగిస్తే తప్పు, ఈ చట్టం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. ఫస్టు క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ అంటే ఎగ్జిక్యూటివ్ మేజిస్ట్రేట్, జ్యుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ అన్నది తెలపాలి. కేసు ఎవరు పెట్టాలి? ప్రభుత్వం అధికారం ఇచ్చిన అధికారి అన్నారు. ఒక దొంగ వ్యక్తి అధికారి అయితే ఆయన ఫాన్స్ సర్టిఫికేటు ఇష్యూ చేసిన వ్యక్తిని తెలుపుతాడా? ఇది స్పష్టంగా చెబితే తప్పు అమలు జరుగుతుందనే విశ్వాసం కలుగదు. కనుక అన్ని విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకుని పివరించాలని కోరుతున్నాను.

ఉ-50 డా. యం.వి. కృష్ణారావు (ఇచ్చాపురం):- అధ్యక్షా, మా కాన్ సిట్యుయేషన్స్ లో ఒక స్టూడెంట్ ఒక దొంగ సర్టిఫికేట్ 10వ తరగతి పాస్ అయినట్లుగా తేసుకొని యింటర్ మేడియట్ పరీక్షకు వెళ్లడం జరిగింది. ఆ దొంగ సర్టిఫికేట్ ను పట్టుకొని అతని మీద ఐపిసి 420 మరియు ఐపిసి 460 క్రింద కేసు పెట్టడం జరిగింది. అతనికి ఒక సంవత్సరం యింప్రిజన్మెంట్ యరీయు రూ. 2 వేలు జరిమానా వేయడం జరిగింది. ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మనకు కొన్ని రూల్స్, 'లా' లో ప్రొవిజన్స్ ఉన్నాయి. వాటి ద్వారా దొంగ సర్టిఫికేట్ ను కంట్రోల్ చేయవచ్చు. కనీసం మన్న ప్రొవిజన్స్ ను అయినా ఉపయోగించి ఎంతవరకు కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రయత్నించారు అని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు తేసుకు వచ్చిన బిల్లును పరిశీలించినట్లయితే క్వాంటమ్ ఆఫ్ పనిష్మెంట్ లో మాత్రం కొంత తేడా ఉన్నట్లు కనబడుతోంది. ఫైన, పేరియడ్ ఆఫ్ యింప్రిజన్మెంట్, ఈ రెండూ ఎక్కువ చేశారు. అంతకు ముందు ఉన్నట్లుంటే ప్రొవిజన్స్ ను అమలు పరచిన రీతిలోనే వేజిన్ అమలుపరిస్తే, యాక్చు అనవసరమని చెబుతున్నాను. ఈనాడు తెస్తున్న బిల్లులో ఒమిషన్స్ అండ్ కమిషన్స్ చాలా ఉన్నాయి. అనవసరమైన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి, కాబట్టి డిలీట్ చేయవలసిందిగా చెబుతున్నాను. అవి ఏమిటంటే, ఎవరయినా దొంగ సర్టిఫికేట్ ను తేసుకువస్తే, he is liable to be debarred from the concerned educational institutions. అని అన్నారు. కాన్ దీనికి వ్యతిరేకంగా కోర్టు

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత 16 డిసెంబరు, 1992. 261
వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, పెనుకబడిన
తరగతుల) కులధ్వజకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

డెసిషన్స్ వున్నాయి. స్టూడెంట్స్ దొంగ సర్టిఫికేట్స్ తీసుకొని యిన్స్టిట్యూషన్స్లో జాయిన్ అవుతే his certificate can be cancelled but he cannot be debarred from the educational institutions. అని కోర్టు డెసిషన్స్ వున్నాయి. తెలిసి కూడా ఈ ప్రొవిజన్ ఎందుకు పెడుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. Any degree or diploma also will be cancelled. అని అన్నారు. డిగ్రీ లేదా డిప్లొమాను క్యాన్సిల్ చేయాలంటే ఆ అథారిటీ యూనివర్సిటీలకు మాత్రమే వుంటుంది. గవర్నమెంట్కు అథారిటీ వుండదు. ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఒక వేళ ఎవరైనా ఏదైనా బెనిఫిట్ పొందుతే ఆ బెనిఫిట్ను క్యాన్సిల్ చేయాలని బెబుతున్నారు. ఒకవేళ మానిటర్ బెనిఫిట్ను పొందుతే రికవరీ చేయాలనే విషయం బిల్లులో ఎక్కడా లేదు. ఈ సవరణ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ ప్రొవిజన్ వుంది. మీరు చూడండి.

డాక్టర్ ఎం.పి. కృష్ణారావు:- సెక్షన్ 5లోని సబ్సెక్షన్ 1లో, లోకల్ బాడీస్కు దొంగ సర్టిఫికేట్ తీసుకొని ఎలెక్టు అయిన వారు ఎవరయినా వుంటే ఆ సర్టిఫికేట్ను క్యాన్సిల్ చేస్తామని అంటున్నారు. కానీ ఎలెక్టు అయిన పోస్టులో కంటిన్యూ అయ్యే ప్రొవిజన్ యిందులో వుంది. స్టేట్ గవర్నమెంట్ పరిధిలోనే వుండి కాబట్టి అది కూడా తీసి వేయాలని కోరుతున్నాను. దొంగ సర్టిఫికేట్ ఆధారంగా ఎవరయినా ఎం.ఎల్.ఏ. లేదా ఎం.పి. అవుతే కొన్ని కాంప్లికేషన్స్ వస్తాయి. ఎలక్షన్ వస్తే From the date of publication of election results he will have to file the petition. ఎలెక్టు అయి కొంత కాలం అయిన తరువాత దొంగ సర్టిఫికేట్ పెలుగులొనికే వస్తే చేయ వలసింది ఏమిటనేది ఇందులో స్పష్టంగా లేదు. ఆ విషయంలో తగు జాగ్రత్త తీసుకో వలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. Government employees who are responsible for giving the false certificate. వారికి యిచ్చే పనిషేమెంట్ విషయంలో, యింప్రిజన్మెంట్ను ఇంప్రోవ్ చేస్తామని అన్నారు. అది రీజనబుల్ కారు. ఒకవేళ కన్సిక్షన్ వున్నట్లుంటే జైలుశిక్ష వేయండి. కేస్ పెండింగ్లో వుండగా యింప్రిజన్మెంట్ విధిస్తే ఉద్యోగం పోతుంది. That is not reasonable. The punishment will be disproportionate to the crime they have committed. అందువలన రీకన్సిడర్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దొంగసర్టిఫికేట్ల కన్సిడరేషన్ విషయంలో జిల్లా కలెక్టర్గారికి సూమోజో అథారిటీ యివ్వారు. పార్లమెంట్ గవర్నమెంట్ కూడా ఎక్స్ప్రెస్ చేయవచ్చు పవర్ను అని అన్నారు. కలెక్టర్ అంటేనే ప్రభుత్వంలో ఒక భాగం. అలాంటప్పుడు సెక్షన్ 5లోని సబ్ సెక్షన్ 2 వుండడం మంచిది కాదు. అఫిడేట్ అథారిటీగా మాత్రం వుండవచ్చు. ఏదైనా మ్యాటర్ వుంటే కలెక్టర్గారికి రిఫర్ చేయవచ్చు. సెక్షన్ 7లోని సబ్ సెక్షన్ 3 కూడా డిటేల్ చేయవచ్చు. ఎందుకంటే రెవ్యూ పవర్ను గవర్న మెంట్ కన్ఫర్మ్ చేస్తుంది కాబట్టి. ఇది నా సజెస్షన్.

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన తరగతుల) కులధృవీకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును బలపరచవలసిందే, సహకరించవలసిందే. కానీ ఇక్కడ సమస్య ఒకటి వుంది. ఇందులో పొందుపరచిన నిబంధనలు ఇదివరకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్‌లో వున్నటువంటివే. కానీ అవి సక్రమంగా అమలు జరగడం అనేది జరగకపోయింది. కాంప్రహెన్సివ్‌గా మరొక బిల్లును తీసుకువచ్చారు, బాగానే వుంది. కానీ దీని మీద ప్రావర్ వెకప్ చేసేది ఎవరు? మరలా మునపటి మాదిరిగానే జరుగుతుంది. వారు సర్టిఫికేట్ యివ్వడం, వేరు తీసుకుపోవడం, ఎవరికైనా అనుమానం వచ్చి కంప్లయింట్ యిస్తే విచారించడం, శిక్షించడం, అంక్షలు అమలులోకి రావడం జరుగుతుంది. ఇక్కడ ముఖ్యంగా కావలసింది ఏమిటంటే, అధికారులకు కమిటీమెంట్ వుండే విధంగా, ప్రభుత్వం ప్రత్యేక అవగాహనను అధికారులకు కలిగించవలసిన అవసరం వుంది. రోజూ జరిగేటటువంటి డేటు డే ఎఫయిర్స్‌లో భాగంగా చూడకుండా, సర్టిఫికేట్స్ యిచ్చే విషయంలో అధికారులకు ఎటువంటి బాధ్యత వుండాలనే విషయంలో ప్రభుత్వం వారిలో ఒక అవగాహన కలిగించాలి. కామి 13 (1) లో, ఇంతకు ముందు మిత్రులు చెప్పినట్లుగా, 'Any person or Government employee performing the functions of the competent authority under this Act and who intentionally issues this certificate....' 'ఇన్ టెన్షన్' అనేమాట తొలగిస్తే సరిపోతుంది. లేనీపోనీ ఆర్డరు రాకుండా వుంటాయి. అంతే కాకుండా దీనికి టైము లిమిట్ వుండదు. ఫోర్స్ సర్టిఫికేట్ యిచ్చినట్లుగా కంప్లయింట్ వచ్చినప్పుడు ఎన్ని నెలల లోపల పూర్తి చేయాలనేది టైము లిమిట్ ఏదయినా వుందా అంటే లేదు. అందుకని టైము లిమిట్ పెట్టండి.

600

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (వారీశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు సోషల్ వెల్‌ఫేర్ మినిస్టరుగారు ప్రవేశ పట్టడం చాలా సంతోషం. ఇది ఎప్పుడో పెట్టవలసి వుంది. ఇప్పటి కయినా పెట్టినందులకు అభినందిస్తున్నాను. బి.సి వెల్‌ఫేర్ కమిటీ ఛైర్మన్‌గా నేను రాష్ట్రంలో పర్యటించడం జరిగింది. కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్స్‌లో బొగస్ సర్టిఫికేట్లు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయని చెప్పి ప్రభుత్వం కూడా చెప్పింది వస్తవం. దాని విషయంలో ఇంత వరకూ హెన్డల్స్ చేసిన ఒక్క సంఘటన కూడా ఈరోజుకి ఎవరి దృష్టికో రాలేదు. ప్రభుత్వంలో కోట్లాది రూపాయలు సోషల్ వెల్‌ఫేర్ యాక్టివిటీస్ క్రింద విడదల చేస్తున్న ఫండ్స్ బొగస్ సర్టిఫికేట్లు వల్ల ఎవరికి అందాలో వారికి అందకుండా ఉన్నతమయిన వారికి అందించడం ఇప్పటివరకూ జరుగుతోంది. ఇప్పుడు మిత్రులు వేరప్పగారు చెప్పారు 13, 18 సెక్షన్లు గురించి. దానికి నేను విభేదిస్తున్నాను. ఇంటెన్షన్‌గా అంటే - నేను సర్టిఫికేట్‌కు

అప్పయి చేసేటప్పుడు దబ్బీక్ మె రెస్పాన్సిబిలిటీ. బర్డెన్ ఆఫ్ పూఫ్ నా మీద ఉండాలి. ఎం.ఆర్.ఓ ఉన్నారంటే ఆయన ఎక్కడి నుంచో బదిలీ మీద వస్తారు. కాబట్టి ప్రతి సర్టిఫికేట్ అతను స్క్రబ్బినీ చేయాలంటే ఇబ్బిట్ పెరే డిఫికల్టీ పూబ్లమ్. వీలేట్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్, రెవెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ సంతకాలు పెట్టి ఫైనల్గా ఎం.ఆర్.ఓ. దగ్గరకు వస్తాయి. అతను వేరే జిల్లా నుంచీ వస్తారు. కాబట్టి ఎవరయితే సంతకాలు కావాలని పెడుతున్నారో వారికే ఇందులో మెయిన్గా పనిషీమెంట్ కానీ బర్డెన్ ఆఫ్ పూఫ్ కాని అది ఇంటెన్షన్గా పెట్టడం అవసరం. లేకపోతే ప్రతి సర్టిఫికేట్ బోగస్ సర్టిఫికేట్లే ఉంటాయి కాబట్టి ప్రతి ఉద్యోగికిచాలా సివియర్ పనిషీమెంట్ వస్తుంది. కాబట్టి నేను 13వ సెక్షన్ యథావిధిగా ఉండడం మంచిదని అంటున్నాను. అదే విధంగా పెనాల్టీ అన్నది 6 నెలలు సరిపోదు. ఈ చట్టం లేనప్పుడు ఏదయినా సరే బోగస్ సర్టిఫికేట్ ఉంటే సెక్షన్ 420 క్రింద 5, 7 సంవత్సరాలు శిక్ష భేటింగ్ క్రింద ఉండేది. కానీ ఈ చట్టం వల్ల 6 మాసాల కంటే ఎక్కువ వేయడానికి వీలు లేదు. కాబట్టి పెనాల్టీ 3 సంవత్సరాలకు పెంచాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ టి. వెంకయ్య (తాడికొండ):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వారు ఈనాడు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బిల్లును సోఫల్ ఫీల్ఫేర్ మినిస్టరుగారు సమర్పించడం చాలా సంతోషం. ఈ బిల్లును వృద్ధుల పూర్వకంగా మేము బలపరుస్తున్నాము. దీనిలో ఇంతకు ముందు ఓంకార్గారు చెప్పినట్లుగా రూల్సులో దాదాపు ఇవన్నీ కూడా ఇమిడి ఉన్నాయి. ప్రాక్టికల్గా వచ్చేసరికి ఇవన్నీ అమలు జరగడం అన్నది ఎక్కువగా ఆప్రెహెన్షన్. ఈ బిల్లును ఆధారంగా చేసుకుని ఒక ఆప్రెహెన్షన్ ఏమిటంటే ఆఫీసర్స్ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చేటప్పుడు చాలా స్క్రిక్కిగా ఉండి మామూలుగా సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడానికి కూడా పారాస్మెంట్ ఎక్కువ అవుతుంది, అనే ఒక ఆప్రెహెన్షన్ ఉంది. బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ మాట వచ్చినప్పుడు స్టూడెంట్స్ కానీ ఎంప్లాయి కానీ ఈ సర్టిఫికేట్స్ కోసం వెళ్లినప్పుడు, అవి బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ అని తేలినప్పుడు కంప్లెట్గా డిబార్ చేయాలి. జైలు శిక్ష కంటే, పనిషీమెంట్ కంటే, ఫైన్ కంటే కంప్లెట్గా డిబార్ చేసి ఉద్యోగానికి పనికి రాకుండా చేస్తే సరయిన వర్య అవుతుంది.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- చాలా మంది సభ్యులు వారి యొక్క అమూల్యమైన సూచనలు ఇచ్చారు. ఈ బిల్లులో వాళ్లు కోరుకున్నావన్నీ పకడిబండిగా అమలు చేస్తాము. వారు ఇచ్చిన సూచనలు రూల్స్లో ఫ్రీం చేస్తామని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు రూల్సులో పెడతామంటున్నారు. బోగస్ సర్టిఫికేట్లు అంటే శిక్ష పడుతుంది కనుక మేము ఇంకా 15 రోజులు విచారించాలని అందుకని తొందరగా ఇవ్వము అంటారు. దీనికి మేము మూల్యం చెల్లించాలి కనుక మీరు మాకు మూల్యం చెల్లించమనే దానికి దారి తీయవచ్చు. దయచేసి ఇన్ని రోజుల బోపల సర్టిఫికేట్ ఇవ్వాలని ఇన్కార్పొరేట్ చేయాలి.

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన తరగతుల) కులధృవీకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- రూల్స్ లో నెల రోజుల లోపల ఇచ్చేట్లుగా పెడతాము.

మీస్పీకర్ స్పీకర్:- మీరు ఇచ్చిన సూచనలు తేసుకుని న్యాయమైనవి అమలు చేస్తామని అంటున్నారు. అవి రూట్టులోకి తేసుకుని న్యాయం అయినవి ఉంటే అనుచితం అయినవి ఉంటే తప్పకుండా అమలు చేస్తాము అంటున్నారు.

Now the question is:

"That the Andhra Pradesh (Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes) Regulation of issue of Community Certificates Bill, 1992 be taken into consideration."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Speaker:- I shall now put the clauses to vote. there are no amendments to clauses 2 to 4 and are before the House. Now the question is:

"The clauses 2 to 4 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clauses 2 to 4 were added to the Bill.

Mr. Speaker:- For clause 5 there is an official amendment.

Sri S. Chandrasekhara:- With your permission, I beg to move that the following proviso be added to sub-clause (1) of Clause 5:

"Provided that where an enquiry into the genuineness of a community certificate issued prior to the commencement of this Act has commenced and is pending at such commencement, the record thereof shall be transferred by the concerned authority to the District Collector and he shall continue the enquiry and conclude the same under this sub-section."

Mr. speaker:- Amendment moved. Now the question is:

"That the following proviso be added to sub-Clause (1) of Clause 5:

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత 16 డిసెంబరు, 1992. 265
వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన
తరగతుల) కులధృవీకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

"Provided that where an enquiry into the genuineness of a community certificate issued prior to the commencement of this Act has commenced and is pending at such commencement, the record thereof shall be transferred by the concerned authority to the District Collector and he shall continue the enquiry and conclude the same under this sub-section."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was added, to sub-clause (1) of clause 5.

Sri A. Dharma Rao, (Minister for Law, Courts and Transport):- A few members raised some doubts regarding the legal position. I will take the opportunity and explain them regarding the legal position.

అధ్యక్షా, ఇందాక 600
వీరప్పగారు డాట్ రేయిట్ చేశారు. సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే ఆఫీసరును ప్రాసిక్యూట్ చేయడంలో
"ఇన్వెస్టిగేషన్" అనే మాట ఉపయోగించినా, ఇన్వెస్టిగేషన్ గానీ, ప్రొసెక్యూషన్ గానీ సర్టిఫికేట్
ఇస్తే, పొరపాటుగా ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్ విషయంలో ప్రాసిక్యూషన్ చేసి, శిక్ష వేస్తే, ఇక ఏ
ఆఫీసరు సర్టిఫికేట్ ఇవ్వక రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తాడు. అందుచేత బుద్ధిహర్యకంగా, కావాలని తప్పు
చేస్తేనే ఆఫీసరును ప్రాసిక్యూట్ చేస్తాము. పొరపాటు చేసాడనుకోండి, దాని మీద
గవర్నమెంట్ కు, కలెక్టరుకు ఆప్పీలు ఉంది. పొరపాటు చేసినంత మాత్రాన పనిష్
చేయకూడదు. బుద్ధిహర్యకంగా చేస్తేనే పనిష్మెంట్ ఉండాలి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అభ్యంతరం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, దయచేసి న్యాయశాఖామాత్యుల నుండి ఒక
క్లారిఫికేషన్ How do you draw a line between the incident and the
accident.. సార్ క్లారిఫికేషన్ Let the Hon'ble Minister explain

Sri A. Dharma Rao:- So far as the principle is concerned.
పార్టీకి సంబంధించినంతవరకు, సర్టిఫికేట్ సంపాదించిన పార్టీకి తలుసు-ఆయన ఏ
కులస్పెషల్. ఆయన బుద్ధిహర్యకంగా గానీ తప్పనిసరిగా గానీ తప్పుడు అప్లికేషన్ పెట్టి
తప్పుడు సర్టిఫికేట్ సంపాదించి ఉంటాడు కాబట్టి, పార్టీకి సంబంధించినంతవరకు
"ఇన్వెస్టిగేషన్" అక్కరలేదు. పార్టీకి సంబంధించినంతవరకు తప్పు అని తెలిస్తే పనిష్
చేయడమే. వేరీయాట్ ఎంక్వయిరీలో ఆఫీసరు పొరపాటు పడ్డాడు అనుకోండి, రాంగ్

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత
వర్గముల, అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన
తరగతుల) కులధ్వజచరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

కన్క్రాజిన్ కు వచ్చాడనుకోండి, అంతమాత్రం "ఇన్ టెన్షన్" అని చెప్పి యాటిబ్లాట్ చేయనక్కరలేదు. కలెక్టరు పిచారంలో పొరపాటుగా ఇచ్చింది కాదు, ఆఫీసరు కూడ కొల్యాడ్ అయి ఇచ్చాడని కలెక్టరు ఫ్లెన్సింగ్ ఇస్తే, Then, the Government has to sanction permission and then only he has to be prosecuted.

Mr. Speaker:- there are no amendments for Clause 6 to 20.

The Question is:

"That clause 6 to 20 do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 6 to 20 were added to the Bill.

Mr. Speaker:- There is a new Clause i.e., 21.

Sri S. Chandra Sekhar:-Sir, I beg to move that

"Clause 21 i.e., "A community certificate issued by any authority competent to issue the same under the relevant rules or orders before the commencement of this Act shall, unless it is cancelled under the provisions of this Act, be valid and shall be deemed to have been issued under the provisions of this Act."

Mr. Speaker:- Motion moved.

The Question is:

That clause 21 - i.e., "A Community Certificate by any authority competent to issue the same under the relevant rule or orders before the commencement of this Act, shall, unless it is cancelled under the provisions of this Act, be valid and shall be deemed to have been issued under the provisions of this Act." do stand part of the Bill.

(Pause)

The Motion was adopted and the new clause 21, was added to the Bill.

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ (అనుసూచిత 16 డిసెంబరు, 1992. 267
వర్గముల; అనుసూచిత జాతుల, వెనుకబడిన
తరగతుల) కులధృవీకరణ పత్రముల జారీ బిల్లు.

Sri S. Chandrasekhar:- Sir, I beg to move that the
Andhra Pradesh (Secheduled Castes, Scheduled Tribes and Back-
ward Classes) Regulation of issue of Community Certificates
Bill, 1992 be passed.

Mr. Speaker:- Motion Moved.

The Question is:

"That the Andhra Pradesh (Scheduled Castes, Scheduled
Tribes and Backward Classes) Regulation of issue of Community
Certificates Bill, 1992 be passed.

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Speaker:- Now the House is adjourned to meet again
at 8-30 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned at 6-15 p.m. to meet again at
8-30 a.m., on thursday, the 17th December, 1992.)